

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TBMM
GENEL SEKRETERLİĞİ
2009
FAALİYET RAPORU

TBMM
Kütüphanesi

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

TBMM
Kütüphanesi

Yer: 2008-585

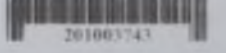
Yıl: 2009

Cilt:

Kısım:

Kopya:

Demirbaş No.

261003743

TBMM'09 Faaliyet Raporu

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM: GENEL BİLGİLER	1
I.1 MİSYON	1
I.2 YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	2
I.2.1 TBMM GENEL SEKRETERLİĞİ	2
I.2.2 VİZYON	3
I.3 İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	4
I.3.1 TARİHÇE	4
I.3.2 ÖRGÜT YAPISI	6
I.3.3 FİZİKSEL YAPI	8
I.3.3.1 TBMM BİNALARI	8
I.3.3.2 TBMM ARAÇLARI	10
I.3.4 BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR	11
I.3.5 İNSAN KAYNAKLARI	12
I.3.5.1 KADROLARINA GÖRE PERSONEL	12
I.3.5.2 ÖĞRENİM DÜZEYLERİNE GÖRE PERSONEL	13
I.3.5.3 ÇALIŞMA STATÜLERİNE VE CİNSİYETLERİNE GÖRE PERSONEL	14
I.3.5.4 HİZMET YILLARINA GÖRE PERSONEL	15
I.3.6 SUNULAN HİZMETLER	16
I.3.6.1 ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	16
I.3.6.2 GENEL SEKRETERLİK İDARİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	16
I.3.6.3 SATIN ALMA MÜDÜRLÜĞÜ	16
I.3.6.4 KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	17
I.3.6.5 İLETİŞİM DAİRE BAŞKANLIĞI	19
I.3.6.6 PERSONEL VE MUHASEBE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	19
I.3.6.7 DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	20
I.3.6.8 TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI	21
I.3.6.9 MİLLİ SARAYLAR DAİRE BAŞKANLIĞI	22
I.3.7 YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ	24
II. BÖLÜM: AMAÇ VE HEDEFLER	25
II.1 GENEL SEKRETERLİK POLİTİKA VE ÖNCELİKLERİMİZ	25
II.2 GENEL SEKRETERLİĞİN AMAÇ VE HEDEFLERİ	27
III. BÖLÜM: FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	33
III.1 MALİ BİLGİLER	33
III.1.1 BÜTÇE SÜRECİ	33
III.1.1.1 2009 YILI BÜTÇE AŞAMALARI	33
III.1.1.2 2008-2009 YILLARI BÜTÇE SÜREÇLERİ	34
III.1.1.3 2005-2009 YILLARI BÜTÇE GELİŞİM SEYRİ	34
III.1.2 BÜTÇE YAPISI	35
III.1.2.1 2009 YILI BÜTÇE SINIFLANDIRMALARI	35
III.1.2.2 2008-2009 YILI KARŞILAŞTIRMASI	37
III.1.3 BÜTÇE - HARCAMA GERÇEKLEŞMELERİ	40
III.1.3.1 DÖNEMSEL BÜTÇE - HARCAMA GERÇEKLEŞMELERİ	40
III.1.3.1.1 2009 YILI BÜTÇE - HARCAMA GERÇEKLEŞMELERİ	40
III.1.3.1.2 YILLARA GÖRE BÜTÇE - HARCAMA GERÇEKLEŞMELERİ	40
III.1.3.2 HARCAMA PROGRAMI GERÇEKLEŞMELERİ	46
III.2 FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ	50
III.2.1 TBMM GENEL SEKRETERLİK FAALİYETLERİ	50
III.2.2 PROJE PERFORMANSLARI	75

III.2.3	MALİ PERFORMANS	79
III.2.4	DİĞER HUSUSLAR	88
III.2.4.1	BÜTÇE PERFORMANS İŞLEMLERİ	88
III.2.4.2	ÖN MALİ KONTROLE TABİ MALİ KARAR VE İŞLEMLER	88
III.2.4.3	DANIŞMANLIK İŞLEMLERİ	90
III.2.4.4	MALİ DENETİM İŞLEMLERİ	91

IV. BÖLÜM: KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ 93

EKLER

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI	101
MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI	102
TBMM GENEL SEKRETERLİK BİRİMLERİNİN TARİHÇESİ	103

TABLO VE GRAFİKLER

Tablolar

TABLO 1:	TBMM kampüsünde bulunan binaların toplam metraji	8
TABLO 2:	TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığına bağlı tarihi mekanlar	10
TABLO 3:	TBMM'de hizmet araçları	10
TABLO 4:	2009 yılı sonu itibarıyla bilgisayar ve çevre birimi sayıları	11
TABLO 5:	2009 yılı sonu itibarıyla diğer donanım araçları ve sayıları	11
TABLO 6:	Öğrenim düzeylerine göre TBMM personeli	13
TABLO 7:	Çalışma statülerine ve cinsiyetlerine göre TBMM personeli	14
TABLO 8:	2009 Bütçe süreci (222205_T.BUT.II.2.5)	33
TABLO 9:	Fonksiyonel sınıflandırmaya göre mukayeseli 2009 yılı BT, BÖ ve KBÖ (223001_T.BUT. III.1)	35
TABLO 10:	Finansman tipi sınıflandırmaya göre mukayeseli 2009 yılı BT, BÖ ve KBÖ (222102_T.BUT. II.1.2)	35
TABLO 11:	Kurumsal sınıflandırmaya göre mukayeseli 2009 yılı BT, BÖ ve KBÖ (224004_T.BUT. IV.4)	36
TABLO 12:	Ekonomik sınıflandırmaya göre 2009 yılı mukayeseli BT, BÖ ve KBÖ (221205_T.BUT. I.2.5)	36
TABLO 13:	Fonksiyonel sınıflandırmaya göre 2008-2009 yılları mukayeseli KBÖ değerleri (226002_T.BUT.III.2)	37
TABLO 14:	Finansman tipi sınıflandırmaya göre 2008-2009 yılları mukayeseli KBÖ değerleri (222103_T.BUT. II.3)	38
TABLO 15:	Kurumsal sınıflandırmaya göre 2008-2009 yılları mukayeseli KBÖ değerleri (224002_T.BUT. IV.2)	38
TABLO 16:	Ekonomik sınıflandırmaya göre 2008-2009 yılları mukayeseli KBÖ değerleri (221201_T.BUT. I.2.1)	39
TABLO 17:	2008 yılı kesin hesap ve 31.12.2009 KBÖ ve harcama gerçekleştirmeleri (222201_T.BUT.II.2.1)	40
TABLO 18:	2008-2009 yılları ve harcama birimlerinin mukayeseli gerçekleştirmeleri (Bin TL) (322202_T.ST.PL.II.2.2)	42
TABLO 19:	Ekonomik sınıflandırmaya göre 2008 ve 2009 yılları mukayeseli harcamalar (421203_T.KE.HE.I.2.3)	42
TABLO 20:	2009 yılı kurumsal sınıflandırmasına göre harcama birimleri kesin hesap gerçekleştirmeleri (424003_T.KE. HE. IV.3)	47
TABLO 21:	Ekonomik sınıflandırmaya göre 2009 yılı kesin hesap gerçekleştirmeleri (421204_T.KE. HE. I.2.4)	47

TABLO 22: Ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe giderleri ve harcama gerçekleşmeleri icmal tablosu (421207_T.KE. HE. I.2.7).....	48
TABLO 23: Bütçe giderleri kesin hesap tablosu (421206_T.KE. HE. I.2.6).	49
TABLO 24: Saray, Köşk ve Kasırlardan elde edilen gelirler.....	56
TABLO 25: Hizmetlerden yararlanma durumunun bölümler ve kullanıcı gruplarına göre dağılımı	60
TABLO 26: Araştırma merkezi ürünlerinin talep sahibine göre dağılımı	62
TABLO 27: Araştırma merkezi ürünlerinin türü ve oransal talep sahibine göre dağılımı	62
TABLO 28: TBMM TV'nin 2009 yılı yayın saatleri.....	68
TABLO 29: Ekonomik iki düzeyde yapılan 2009 yılı ödenek aktarma işlemleri icmal (22203_T.BUT. II.2.3).....	88
TABLO 30: 2009 mali yılında Mali Hizmetler Müdürlüğümüz tarafından ön mali kontrole tabi tutulan (620011_T.MA. KO.11).....	90

Grafikler

GRAFİK 1: TBMM Genel Sekreterliği misyonu.....	1
GRAFİK 2: 2009 yılı sonu itibarıyla sistem odaları	12
GRAFİK 3: Personelin kadro durumlarına göre dağılımı	12
GRAFİK 4: TBMM idari teşkilatında görev yapan personelin kadro dağılım oranı.....	13
GRAFİK 5: Öğrenim düzeylerine göre TBMM personeli.....	14
GRAFİK 6: TBMM personelinin cinsiyetlerine göre dağılımı.....	14
GRAFİK 7: TBMM'de görev yapan kadrolu personelin hizmet yıllarına göre dağılımı	15
GRAFİK 8: TBMM'de görev yapan kadrolu personelin toplam personel içindeki dağılımı	15
GRAFİK 9: 2005-2009 yılları itibarıyla mukayeseli (KBÖ) kullanılabilir Bütçe Ödenekleri ve önceki yıla göre artış oranları (Bin TL) (212204_G.ST.PL.II.2.4).....	34
GRAFİK 10: 2009 yılı bütçesinin ekonomik sınıflandırma yapısı ve dağılım oranları (211202_G.BUT.I.2.2).....	37
GRAFİK 11: Ekonomik sınıflandırmaya göre 2008-2009 yılları mukayeseli bütçe yapısı (211202_G.BUT. I.2.2).....	39
GRAFİK 12: 2009 Bütçesinin gerçekleşme oranı (Milyon TL) (212208_G.BUT. II.2.8).....	40
GRAFİK 13: 2008 yılı kesin hesap ve 31.12.2009 KBÖ ve kümülatif harcama gerçekleşmeleri mukayesesi (412210_G.KE.HE.II.2.10)	41
GRAFİK 14: 2008-2009 yılları mukayeseli harcama gerçekleşmeleri ve kalan ödenek durumu (412204_G.KE. HE.II.2.4).....	41
GRAFİK 15: 2008 ve 2009 yılı ekonomik sınıflandırmaya göre mukayeseli bütçe ve harcama gerçekleşmeleri	43
GRAFİK 16 : 2005-2009 Bütçe gerçekleşmeleri ve önceki yıla göre artış oranları (Milyon TL) (312207_G.ST. PL. II.2.7).....	44
GRAFİK 17: 2005-2009 yılları, mukayeseli TBMM bütçeleri (KBÖ) ile harcama gerçekleşmeleri (Milyon TL) (312211_G.ST. PL. II.2.11).....	45
GRAFİK 18: 2005-2009 yılları, mukayeseli Bütçe ve gerçekleşmeler (Milyon TL) (312206_G.ST. PL. II.2.6).....	45
GRAFİK 19: 2009 yılı aylara göre mukayeseli harcama programı ve harcama gerçekleşmeleri (412208_G.KE. HE. II.2.8).....	46
GRAFİK 20: Bugüne kadar çeşitli konularda idare lehine ve aleyhine açılan, sonuçlanan ve halen devam eden davaların oransal dağılımı.....	65
GRAFİK 21: 2009 yılı içerisinde tedavi faturalarının oransal dağılımı	70

ÖNSÖZ

Türkiye Büyük Millet Meclisi, milletimiz adına yasama, denetim ve temsil görevini yerine getirmektedir.

Ülkemizin gelişmesi, demokrasimizin güçlenmesi, insan hak ve özgürlükleri standartlarının yükseltilmesi için düzenlemeleri hayata geçirmeye çalışan Meclisimiz, bundan sonra da bu görevini büyük bir azimle yapmaya devam edecektir.

Ortak amacımız, büyük potansiyellere sahip olan Türkiye'nin gelişmesi, kalkınması ve lider bir ülke konumuna ulaşmasıdır.

Aldığı kararlarla milletimizin kaderine yön veren Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görevini çağdaş imkanlardan yararlanarak en verimli şekilde yerine getirmesi ana hedefimizdir.

Milli iradenin en yüksek temsil makamı olan TBMM'yi milletimize layık, etkin ve verimli çalışan bir kurum haline getirmek ortak sorumluluğumuzdur.

Meclisimiz son dönemde gerek altyapı, gerekse de hizmet sürecine ilişkin önemli atılımlar yapmıştır.

Bir taraftan demokrasimizin kalbi olan yüce Meclisimizin teknik alt yapısını güçlendirirken, diğer taraftan da bu yüce kurumda görev yapmakta olan personelimizin birikim ve donanımlarını artırmak için çalışmaktayız.

Tüm bu çalışmalarla hedefimiz; güçlü, etkin, iyi işleyen bir Meclise sahip olmaktır.

Bu çerçevede, millet adına yasama erkini kullanan milletvekillerinin bireysel veya kurumsal ihtiyaçlarını karşılamak üzere hizmet veren Genel Sekreterliğimiz, idari kapasitesini güçlendirme arayışlarını sürdürmektedir.

Kamu mali yönetimi reformunun temel unsurlarını stratejik planlar, performans programları, bütçeler ve faaliyet raporları oluşturmaktadır.

Stratejik planlar ve performans programları ile kamu idarelerinin temel politika ve hedefleriyle kaynak ihtiyaçları arasında bağlantı kurulmakta, bu belgelerde öngörülen hedeflere ilişkin gerçekleştirmeler ise faaliyet raporları ile kamuoyuna açıklanmaktadır.

Kamu kaynaklarının kullanımı konusunda kamuoyunu bilgilendirme sorumluluğunu taşıyan Meclisimiz, 2009 yılında yaptığı hizmetleri ve devam etmekte olan çalışmaları içeren faaliyet raporunu hazırlamıştır.

Şeffaf yönetim anlayışımızın bir gereği olan bu raporun içerisinde, yasama ve denetim faaliyetlerimiz başta olmak üzere Meclisimizin tüm birimlerinin çalışmaları hakkında bilgiler yer almaktadır.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun getirdiği mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda hazırlanan TBMM 2009 Yılı Faaliyet Raporu'nu kamuoyunun bilgisine sunuyor, aynı zamanda Meclisimizin çalışmalarına da katkıda bulunacağına inandığım bu raporu hazırlayan personelimize teşekkür ediyorum.

M. Ali ŞAHİN
TBMM Başkanı

SUNUŞ

TBMM Genel Sekreterliği, yasama erkini kullanan milletvekillerinin kurumsal ihtiyaçlarını karşılamak üzere hizmet vermektedir. Bu anlamda Genel Sekreterlik teşkilatımızın varlık nedeni, TBMM'nin yasama, denetim ve temsil işlevlerini yerine getirirken, ihtiyaç duyduğu hizmetleri daha etkin ve kaliteli bir şekilde sunmaktır. Bu açıdan, misyonumuz gereği olarak yasama kalitesinin artırılması ile daha etkin parlamenter denetim ve temsil faaliyetleri için idari kapasitemizi güçlendirme arayışlarımız sürdürülmektedir.

TBMM Genel Sekreterliği olarak, öncelikle ülkemiz gerçekleri ile kurumumuz özellik ve geleneklerine uygun, sorumluluğumuzun bilincinde hareket ederek, milletimize layık en iyi hizmeti vermek için çalışmaktayız. Amacımız, üstlenmiş olduğumuz misyonumuz doğrultusunda, kurumsal performansımızı artırmak ve her geçen yıl daha üst seviyelere çıkarmaktır.

Tamamlanıp uygulamaya girmiş bulunan 2010-2014 dönemi TBMM Genel Sekreterliği Stratejik Planı kurumsal misyonumuzun ve çalışma ilkelerimizin yeniden hatırlanmasına ve geleceğe yönelik vizyonumuzun ortaya konulmasına ek olarak orta vadeli mali ihtiyaçların vizyonumuz çerçevesinde tespit edilmesini ve tahsis edilecek kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını sağlama amacını taşımaktadır. Stratejik planda belirtilen amaçlara, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak; yapılan faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere iç kontrol sistemi kurma çalışmalarına 2009 yılında başlanmış, bu kapsamda katılımcı yöntemlerle hazırlanan İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

Bütçemizin rutin harcamaları dışındaki önemli bir bölümü ile Meclisimizin bilişim ve iletişim altyapısını güçlendirmeye çalışıyoruz. 2008 yılı Kasım ayında başlayan alt yapı kablolama çalışmaları tamamen yenilenmiş, tüm ses, veri ve görüntü iletişimi tek bir merkezde toplanmış ve Kamera Güvenlik Sistemi 2009 yılı Ocak ayında devreye alınmıştır. Ayrıca, Milletvekilleri tarafından kullanılan mevcut iletişim altyapısı, internet üzerinden haberleşme imkânı sunacak şekilde yeni sayısal telefonlarla güçlendirilme çalışmaları ile Genel Kurul çalışmalarında yaşanan sorunları çözebilmek için vazgeçilmez öneme sahip olan sistem yenileme çalışmaları devam etmektedir. Diğer yandan, Meclisimizin tüm birimlerinin iş ve işlemlerinin tamamen elektronik ortamda yürütülmesi için geliştirilen Bilgi İşlem Altyapı Projesi'ni (BİAY) önümüzdeki üç yıl içinde gerçekleştirmeyi hedefliyoruz. Bu kapsamda, 2009 yılı içerisinde, Sgb.Net, Bilgi Güvenliği ve Elektronik Belge Yönetim Sistemini içeren "Mali Yönetim ve Kontrol Sistemi" yazılım ve donanım altyapısının geliştirilmesi çalışmaları da yapılmıştır.

Ayrıca, Milletimizin bizlere emaneti olan saray, kasır ve tarihi mekanlarımızın titizlikle korunması amacıyla geçmişten beri devam eden restorasyon, onarım ve bakım çalışmaları bilet gelirlerinden elde edilen özel ödenek imkanlarıyla sürdürülmektedir. Öte yandan, Milli iradenin hayat bulduğu, Aziz Atatürk'ün önderliğinde yürütülen bağımsızlık mücadelemizin simgesi olan Birinci Meclis Binası Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığından devralınmıştır. Bu Kapsamda müze olarak kullanılması düşünülen 4 Eylül Sivas Kongre Binası tarihi misyonu uygun olarak yeniden düzenlenecektir. Ayrıca, Antalya'nın Kaş ilçesine bağlı Patara'da bulunan Likya Uygarlığı'na ait dünyanın ilk demokratik parlamentosuyla ilgili geçen yıllarda başlatılan çalışmalar da devam etmektedir.

Genel Sekreterliğimiz idari teşkilatının 2009 yılında yapmış olduğu hizmetleriyle, devam etmekte olan faaliyetleri hakkında kamuoyuna bilgi vermek, sorumluluğumuz olduğu kadar yönetim yaklaşımımızın da bir gereğidir. Bu vesileyle, 2009 yılı İdare Faaliyet Raporumuzu Kamuoyunun bilgilerine saygıyla arz ediyor ve raporun hazırlanmasına katkısı ve emeği geçen tüm personelimize teşekkür ediyorum.

Sadettin KALKAN
TBMM Genel Sekreteri

I. BÖLÜM

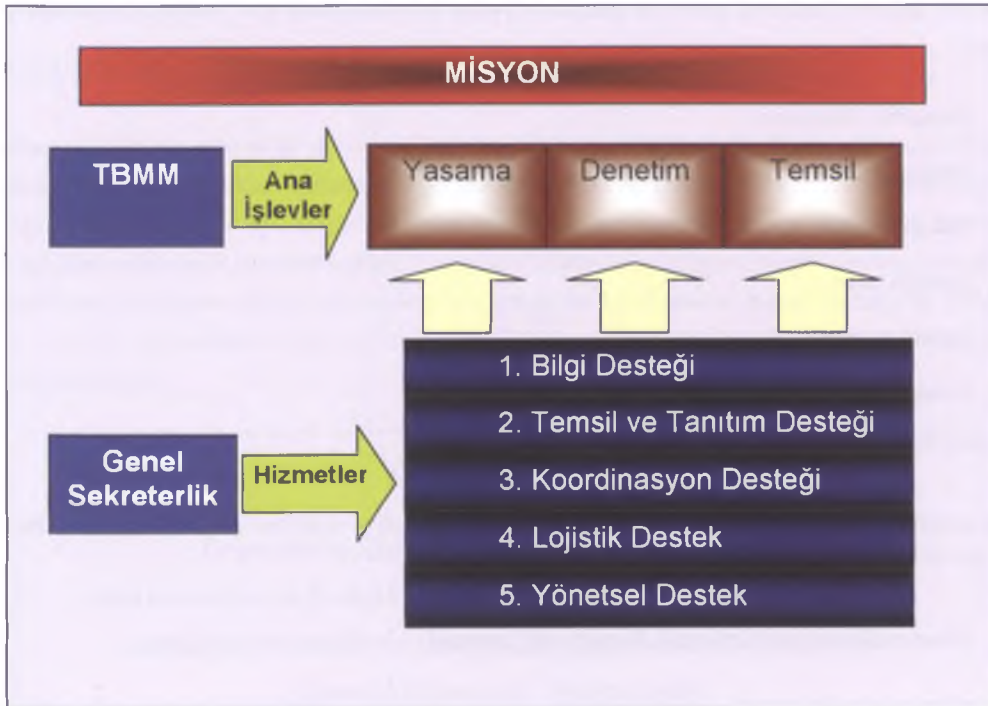
GENEL BİLGİLER

I.1 MİSYON

TBMM Genel Sekreterliğinin varlık nedeni, yasama sürecini ve kalitesini geliştirici koşulları hazırlayıp sunabilmektir. Halk adına yasama erkini kullanan milletvekillerinin bireysel veya kurumsal ihtiyaçlarını karşılamak üzere hizmet verir.

GRAFİK 1: TBMM Genel Sekreterliği misyonu

Bilgi Hizmeti: Milletvekillerinin ve TBMM yetkili kurullarının bilgi taleplerini karşılama,

Temsil ve Tanıtım Hizmeti: Millî irade ve egemenliğin ulusal - uluslararası platformlarda temsiliyle tanıtımına ilişkin çalışmalar yapma,

Koordinasyon Hizmeti: TBMM'nin, temel işlevlerini yerine getirirken ihtiyaç duyacağı ilişki ve işbirliklerini sağlama,

Lojistik Hizmeti: Milletvekillerinin; güvenlik, yemek, temizlik vb. temel gereksinimlerinin yanı sıra, bilişim altyapısı ve sekreteryaya gibi ihtiyaçlarını karşılama,

Yönetmelik Hizmeti: TBMM'nin temel işlevlerinin yerine getirilmesinde gerekli olan faaliyetlerin planlanması, örgütlenmesi, koordinasyonu, yürütülmesi ve denetimini sağlama.

Bu kapsamda;

Genel Sekreterlik olarak, güncel gelişmeler de dikkate alınarak, yukarıda belirtilmiş olan hizmet alanlarında uzmanlaşmaya gidilmektedir.

I.2 YETKİ GÖREV VE SORUMLULUKLAR

I.2.1 TBMM GENEL SEKRETERLİĞİ

TBMM'nin yasama, denetim ve temsil işlevlerine yönelik Genel Sekreterlikçe yürütülmekte olan görevler, 13 Ekim 1983 tarihinde 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunu ile düzenlenmiştir. Buna göre; TBMM Genel Sekreterliği, Anayasa ile TBMM'ye verilmiş bulunan yasama görev ve yetkisinin yerine getirilebilmesi için TBMM bünyesinde yer alan;

- Başkanlık Makamına,
- Başkanlık Divanına,
- Milletvekillerine,
- Genel Kurula,
- Komisyonlara,
- Siyasi Parti Gruplarına,

destek hizmetini sunar.

Bu çerçevede; Genel Sekreterlik TBMM'nin yasama, denetim ve temsil işlevlerine yönelik olarak şu temel hizmetleri yerine getirir:

- ✓ Milletvekillerine her türlü idari desteğin sağlanması,
- ✓ Komisyonlarda görevli uzmanlar vasıtasıyla; kanun tasarı ve tekliflerinin komisyonlara takdim edilmesi, komisyon raporlarının hazırlanması, talep halinde milletvekillerince verilen prensipler çerçevesinde kanun teklifi taslaklarının hazırlanması,

- ✓ Tutanak ve basım hizmetlerinin yürütülmesi,
- ✓ Milletvekillerinin bilgi ve belge taleplerinin karşılanması,
- ✓ TBMM tesislerinin her an hizmete hazır bulundurulması,
- ✓ TBMM Başkanının vereceği genel direktifler çerçevesinde güvenlikle ilgili faaliyetlerin düzenlenmesi ve koordine edilmesi,
- ✓ Milletvekillerinin ve Genel Sekreterlik Teşkilatı kadrolarında görevli personelin; idari, sağlık ve sosyal hizmet faaliyetlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesi,
- ✓ TBMM ve Sayıştay'ın bütçe ve mali işlemlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesi,
- ✓ TBMM'nin evrak ve arşiv hizmetlerinin gerçekleştirilmesi,
- ✓ TBMM'nin basın ve halkla ilişkilerinin düzenlenip yürütülmesi,
- ✓ TBMM yönetiminde bulunan milli saray, köşk, kasır ve müstemilatının bakım, onarım ve korunması ile ilgili hizmetlerin yapılması,
- ✓ Cumhurbaşkanı'nın Anayasa'da belirtilen yasama ile ilgili olan görevlerinin yerine getirilmesinde, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile koordinasyon içinde bulunulması.

Kuruluşundan bugüne kadar TBMM'nin yasama, denetim ve temsil faaliyetlerine destek hizmeti sunmak üzere varolan Genel Sekreterliğimiz, hizmet sunumunda niteliğin artırılmasını ön planda tutarak, önceliklerini yeniden belirlemektedir.

1.2.2 VİZYON

Yasama erkinin misyonuna paralel olarak yasama sürecinin etkin işleyişine katkı sağlayacak düzey, kapsam ve kalitede hizmet sunumu bir gerekliliktir. Genel Sekreterlik bu amaca yönelik olarak sunduğu hizmet çeşitleri ve nitelikleriyle ulusal sınırların ötesinde örnek oluşturabilecek bir gelenek ve standart geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu açıdan TBMM Genel Sekreterliğinin vizyonu, çıkardığı yasalar ve yasa yapım sürecindeki mükemmel işleyiş ile Türk halkının gurur duyduğu bir TBMM için, Genel Sekreterliğin dünya ölçeğinde örnek alınan kusursuz hizmet sunumunu gerçekleştirmektir.

VİZYONUMUZ

*Demokrasi idealini gerçekleştirme yolunda,
yasama sürecinde mükemmel bir işleyiş sağlamak amacıyla,
sunduğu hizmetlerle dünya ölçeğinde örnek alınan bir
Genel Sekreterlik oluşturmak.*

1.3 İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1.3.1 TARİHÇE

İstanbul'un işgalinden üç gün sonra, Atatürk'ün 19 Mart 1920 tarihli bildiriye yayımladı. Söz konusu bildiride, olağanüstü yetkiler taşıyan bir Meclisin Ankara'da toplanacağı, Meclis'e katılacak üyelerin nasıl seçilecekleri ile bu seçimlerin en geç on beş gün içinde yapılması, kesin ve kararlı ifadelerle yer alıyordu.

23 Nisan 1920 Cuma günü, Ankara'ya gelebilen 115 milletvekili Meclis salonunda toplandı. En yaşlı üye olan Sinop Milletvekili Şerif Bey, Başkanlık kürsüsüne çıktı ve aşağıdaki konuşmayı yaparak Meclis'in ilk toplantısını açtı.

"Bu Yüksek Meclisin en yaşlı üyesi sıfatıyla ve Allah'ın yardımıyla milletimizin iç ve dış tam bağımsızlık içinde alın yazısının sorumluluğunu doğrudan doğruya yüklenip, kendi kendisini yönetmeye başladığını bütün dünyaya ilan ederek, Büyük Millet Meclisi'ni açıyorum."

Bu açış konuşmasında, millî egemenliğe dayalı yeni Türk parlamentosunun adı **"Büyük Millet Meclisi"** olarak konulmuş ve herkesçe benimsenmişti. Daha sonra Atatürk'ün tüm konuşmalarında ifade şekliyle ve ilk kez 8 Şubat 1921 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesiyle yazılı olarak, "Türkiye Büyük Millet Meclisi" (TBMM) adı kalıcılık kazandı.

TBMM, açılışından iki gün sonra, sadece yasama değil, yürütme gücüne de sahip olarak hukukî ve siyasî yapısını düzenleme çalışmalarına başladı. Bu düzenlemeler, TBMM'nin tam bir güçler birliği ilkesini benimsediğini göstermişti.

2 Mayıs 1920'de Bakanlar Kurulunun seçilmesi hakkındaki yasa çıkarıldı. 11 Bakandan oluşan "Meclis Hükümeti", 5 Mayıs'ta TBMM Başkanı Mustafa Kemal Paşa'nın başkanlığında ilk toplantısını yaptı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, 26 Nisan 1920'de kimi değişikliklerle birlikte Heyet-i Mebusan'ın 1916 tarihli Nizamnamesinin uygulanması kararını verdi. TBMM'nin bu ilk nizamnamesinde, Meclis idari hizmetlerinin teşkilatlanması, bu teşkilatlanma kapsamındaki organlar ve görevli personel ile bunların görev ve yetkileri düzenlendi.

Meclis, 2 Mayıs 1927'de kendi çalışma içtüzüğü olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Dahili Nizamnamesi'ni çıkartarak, idari örgütlenme ilkelerini belirlemiştir. Söz konusu Nizamnamede, örgütlenme anlamında, sistemi yeni baştan ele alan değişikliklere gidilmediği görülmektedir...

TBMM, idari yapılanmasına ilişkin kanun düzeyindeki ilk düzenlemeyi 14 Haziran 1934 tarihli ve 2512 sayılı Büyük Millet Meclisi Memurlarının Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunla yapmıştır. Buna göre, Büyük Millet Meclisi memurlarının teşkilatı; Umumi Katipliğe bağlı Kanunlar Kalemi, Zabıt Kalemi, Evrak Kalemi ve Matbaa Müdürlükleri; İdare Amirlerine bağlı Muhasebe, Daire, Posta ve Telgraf ile Milli Saraylar Müdürlükleri; Bütçe Encümenine bağlı Bütçe Encümen Başkanlığı ve Kütüphane Encümenine bağlı Kütüphane Müdürlüğü biçiminde düzenlenmiş ve 13 Ocak 1939'da 3552 sayılı Kanunla da Meclis Riyasetine bağlı Hususi Kalem Müdürlüğü kurulmuştur.

Daha sonra 9 Ocak 1950 tarihinde, 5509 sayılı Büyük Millet Meclisi Memurları Teşkilatı Hakkında Kanun kabul edilmiştir. Bu kanunla idari teşkilatlanma sistemi büyük ölçüde korunmuştur. Anılan Kanun, meclisin örgüt yapısına ilişkin öteki yasalar gibi ana esasları belirleyen bir çerçeve Kanun niteliğinde ve dönemin gereksinimleri çerçevesinde, idari örgütlenmede Başkan ve Başkanlık Divanının altında yer alan birimlerden oluşan bir örgütlenme modeli benimsenmiştir.

27 Mayıs 1960 müdahalesi sonrası oluşturulan siyasal yapının bir gereği olarak 13 Aralık 1960 tarih ve 157 sayılı yasayla Milli Birlik Komitesi ve Temsilciler Meclisinden oluşan Kurucu Meclis kurulmuştur. Kurucu Meclis 6 Ocak 1961'de içtüzüğünü çıkartarak her bir meclisin çalışmalarını

kendi içtüzüklerine, ortak çalışmalarını ise Kurucu Meclis İçtüzüğüne göre yapmalarını karara bağlamıştır. Kurucu Meclisin müşterek idari işlerinin de Milli Birlik Komitesi Sekreterleri ile (birisi başkanvekili olmak üzere) Temsilciler Meclisi Başkanlık Divanının iki üyesinden oluşan Kurucu Meclis İdari Kurulunca yürütülmesi öngörülmüştür.

Bu dönemde yasama görevini üstlenen Milli Birlik Komitesi, 5 Ocak 1961 tarih ve 231 sayılı Kanunla 5509 sayılı Kanunda değişiklik yaparak, meclis idari örgütlenmesinde yeni düzenlemelere gitmiştir. Bu Kanunun birinci maddesine göre meclis idari örgütü; Başkanlıklara bağlı müdürlüklerden oluşmuştur. Bu birimlere ait görevlerin Başkanlık Divanınca tespit edileceği de hükme bağlanmıştır.

1961 Anayasası, iki meclisli parlamento sistemini benimsemiştir. Bunlardan Cumhuriyet Senatosu 27 Şubat 1963'te kendi içtüzüğünü kabul ederek bir idari yapılanmaya gitmiştir. Başkana bağlı Özel Kalem ve Emniyet Grubu; idare amirlerine bağlı Saymanlık, Levazım ve Daire Müdürlükleri; Genel Sekreterliğe bağlı komisyon, müdür ve sekreterlerini de içeren Kanunlar, Tutanak, (Basimevi) Personel, Arşiv, Basım ve Evrak Müdürlükleri, komisyonlara bağlı Bütçe (Plan) ve Kitaplık Müdürlükleri ve Doktorluk şeklinde bir idari yapılanmaya gitmiştir. Ancak öngörülen bu teşkilatlanmadaki kimi birimler kurulamamış, uygulamada bir bölüm hizmetler Millet Meclisi idari birimlerince yerine getirilmiştir. Bu dönemde dikkate değer önemli bir konu da Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün kısa bir sürede hazırlanıp yürürlüğe girebilmesine karşın, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün özellikle siyasi partilerdeki görüş ayrılıkları nedeniyle, 12 yıllık gecikmeyle ancak 5 Mart 1973 tarihinde yürürlüğe konulabilmiştir.

Söz konusu Meclis İçtüzüğü'nün 147. maddesi idari teşkilatlanmaya ilişkin Millet Meclisi iç hizmetlerinin kanunlara ve bu içtüzüğe bağlı olarak yürütüleceğini; Anayasaya, kanuna ve içtüzüğe uygun olmak şartıyla Başkanlık Divanının Millet Meclisinin iç hizmetlerine ilişkin bağlayıcı kararlar alabileceğini hükme bağlamıştır.

Bu çerçevede 1950'de çıkarılan 5509 sayılı Kanunun öngördüğü idari yapılanma esasları ile 1960 sonrası oluşturulan ikili meclis yapısının getirdiği idari yapılanma, 13 Ekim 1983 tarih ve 2919 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesine kadar sürdürülmüştür.

12 Eylül 1980 tarihindeki askeri müdahaleden sonra TBMM'nin yasama görev ve yetkisini Milli Güvenlik Konseyi kullanmaya başlamıştır. Bu Konsey tarafından 25 Eylül 1980 tarihinde "T.C. Milli Güvenlik Konseyi Yasama Görevleri İçtüzüğü" çıkartılmış; Millet Meclisi idari teşkilatı ile Cumhuriyet Senatosu idari teşkilatının Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine bağlanması kararlaştırılmıştır.

Milli Güvenlik Konseyi, 29 Haziran 1981 tarihinde 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunla Danışma Meclisi oluşturulmasını kabul etmiştir. Danışma Meclisi de 21 Kasım 1981 tarihinde Danışma Meclisi İçtüzüğünü çıkartarak çalışma usul ve esasları ile idari teşkilatlanmasını belirlemiştir.

Ayrıca bu Tüzük, Genel Sekreterin kendine bağlı birimleri 5509 sayılı Kanun hükümleri gereğince Başkanın gözetim ve denetimi altında yöneteceğini, her birimin işi ve bu işin nasıl gördürüleceğinin Başkanlık Divanınca belli edileceğini hükme bağlamıştır.

Danışma Meclisi Bütçe Plan Komisyonunda 14 Haziran 1983 tarihinde bir alt komisyon kurularak, TBMM Genel Sekreterliği Teşkilatına ilişkin çalışmalara başlanmıştır. Danışma Meclisine gönderilen bu kanun teklifi 13 Ekim 1983 tarihinde kanunlaşarak TBMM'nin bugünkü yapısını düzenleyen 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunu yürürlüğe girmiştir. TBMM Genel Sekreterliği, halen bu adla görevlerini sürdürmekte olup, Genel Sekreter ve ona bağlı üç Genel Sekreter Yardımcılığı ile bağlı Daire Başkanlıkları ve birimlerden oluşmaktadır.

TBMM Ana Binasının önden görünümü

I.3.2 ÖRGÜT YAPISI

TBMM Genel Sekreterliği; üst yetkili yönetici Genel Sekreter olmak üzere üç Genel Sekreter Yardımcısına bağlı Daire Başkanlıkları ile Genel Sekreterliğe doğrudan bağlı; **Hukuk Müşavirliği, Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğü, Genel Sekreterlik İdari Şube Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Satın Alma Müdürlüğü, Sivil Savunma Uzmanlığı** vasıtasıyla görevlerini yerine getirmektedir.

TBMM idari teşkilatında;

Genel Sekreter Yasama Hizmetleri Yardımcısına bağlı birimler:

Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı (İdari Şube Müdürlüğü, Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü, Bütçe Müdürlüğü, Tutanak Müdürlüğü, Kütüphane - Dokümantasyon ve Tercüme Müdürlüğü, Basımevi Müdürlüğü, Araştırma Merkezi Müdürlüğü) ile **İletişim Daire Başkanlığı** (Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Parlamenter Hizmetleri Müdürlüğü, Televizyon Müdürlüğü).

Genel Sekreter İdari Hizmetler Yardımcısına bağlı birimler:

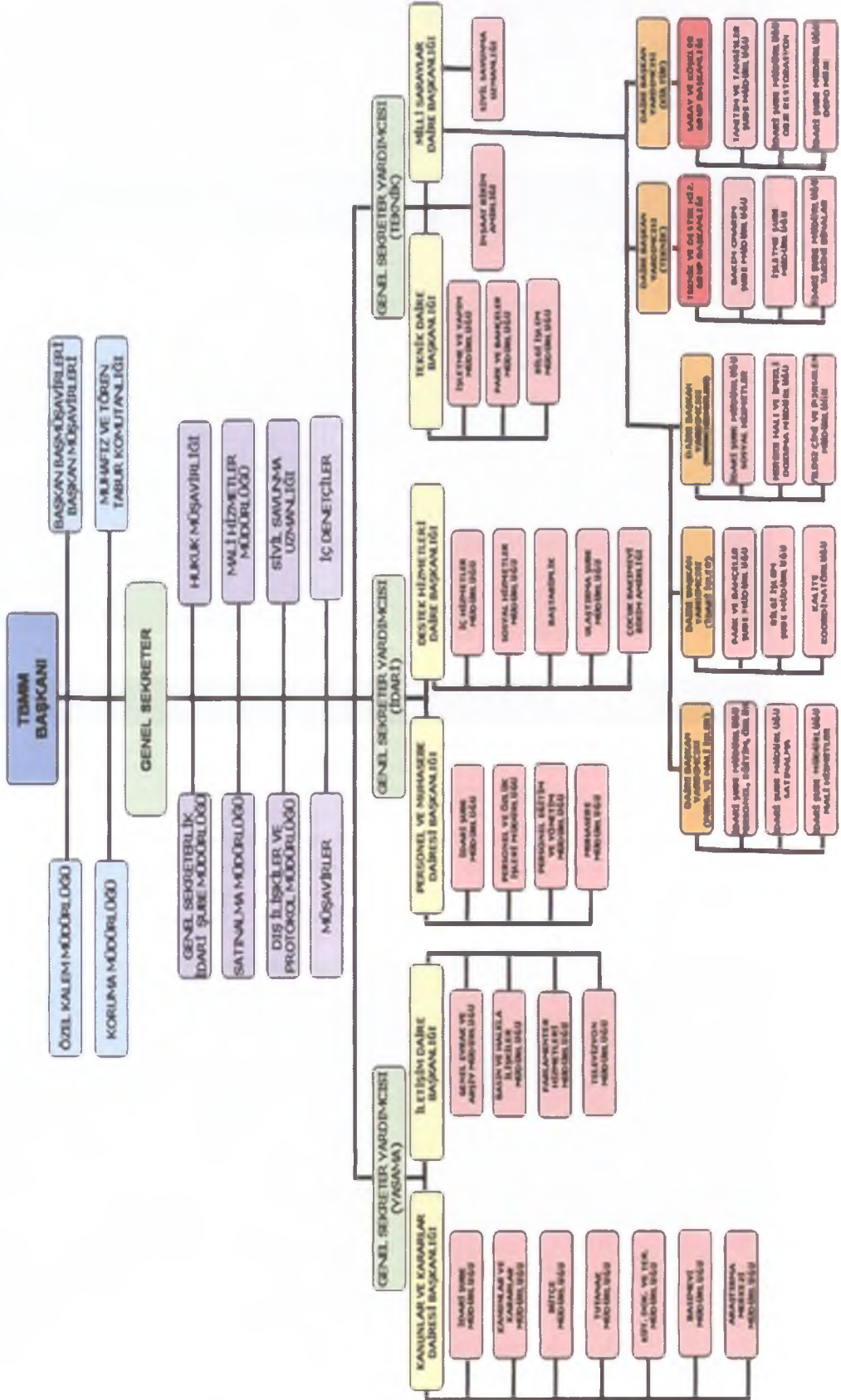
Personel ve Muhasebe Dairesi Başkanlığı (İdari Şube Müdürlüğü, Personel ve Özlük İşleri Müdürlüğü, Personel Eğitim ve Yönetim Müdürlüğü, Muhasebe Müdürlüğü) ile **Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı** (İç Hizmetler Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Baştabiplik, Ulaştırma Şube Müdürlüğü).

Genel Sekreter Teknik Hizmetler Yardımcısına bağlı birimler:

Teknik Daire Başkanlığı (İşletme ve Yapım Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü) ile **Milli Saraylar Daire Başkanlığı** (Başkan Yardımcılıklarına bağlı Şube Müdürlükleri ile Grup Başkanlıklarından oluşmaktadır.)

Bugünkü TBMM idari sistemi, 2919 sayılı yasada öngörülen birimler ile Başkanlık Divanı Kararları sonunda kurulan birimler üzerinden yapılandırılmış biçimde yürütülmektedir.

ÖRGÜT YAPISI

1.3.3 FİZİKSEL YAPI

1.3.3.1 TBMM BİNALARI

TBMM KAMPÜSÜ

TABLE 1: TBMM kampüsünde bulunan binaların toplam metraji

SIRA NO	TBMM BİNALARI	m ²
1	ANA BİNA (E ve F BLOK)	53.324,82
2	HALKLA İLİŞKİLER BİNASI (A ve B BLOK)	21.481,80
3	PERSONEL BİNASI - ESKİ BENZİNLİK	8.261,89
4	ZİYARETÇİ KABUL BİNASI	7.808,00
5	CAMİİ VE KİTAPLIK	704,37
6	PERSONEL LOJMANLARI (6 Adet) - ASKERİ LOJMANLAR (3 Adet)	9.249,00
7	SERALAR (Yönetim + Kazan Dairesi + 12 Sera)	1.762,92
8	NİZAMİYELER (Çankaya 2 adet / Dikmen 2 adet)	344,08
9	BAŞTABIPLIK	1.200,00
10	MİLLETVEKİLLERİ KAPALI OTOYARKI - OTOBÜS GARAJI	28.535,04
11	MUHAFAZ TABURU BİNASI - ASKER ZİYARET YERİ - GAZİNO	7.616,25
12	SU DEPOLARI	1.296,00
13	MARANGOZHANE	421,70
14	ESKİ - YENİ MATBAA BİNASI	4.441,12
15	İSİ MERKEZİ	2.882,00
TOPLAM		149.328,99

TBMM Kampüsünde bulunan binaların toplam metraji 149.329 m²'dir. Bu alanlardan; Ana Binada Genel Kurul Salonu, siyasi parti grupları için ayrılmış alan ile birlikte 700 kişilik üç büyük toplantı salonu ile 44 salon ve 352 küçük büyüklü oda bulunmaktadır. Ayrıca, Meclis kampüsü içinde yeşil alan olarak park ve bahçeler 15.000 m² bir alanı kaplamaktadır. Milletvekilleri için ayrılan Halkla İlişkiler Binası 21.482 m²'dir. Binanın her katında 18'er odalı 6 banko yer almaktadır. Bir bloktaki toplam oda sayısı 432'dir, Ayrıca 20 ve 40 kişilik toplantı salonları vardır. Binada her milletvekili için bir çalışma odası ayrılmıştır. Milletvekili sekreteri ve yardımcı personelinin ortak kullandığı odalar mevcuttur.

TBMM'ye ait binalar ve binalarda görev yapan birimler aşağıdaki gibidir.

TBMM Kampüsü içerisinde; TBMM Başkanlığı, Özel Kalem Müdürlüğü, TBMM Başkanlık Divanı Üyeleri, Başbakanlık ve Siyasi Parti Grupları, TBMM'de Üyesi bulunan Siyasi Partiler, TBMM İhtisas Komisyonları, Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Başkanlığı, Koruma Müdürlüğü, TBMM Genel Sekreterliği, Genel Sekreterlik İdari Şube Müdürlüğü, Genel Sekreter Yardımcıları, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, İdari Şube Müdürlüğü, Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü, Bütçe Müdürlüğü, Tutanak Müdürlüğü, Kütüphane-Dokümantasyon ve Tercüme Müdürlüğü, İletişim Daire Başkanlığı, Televizyon Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, İç Hizmetler Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Milli Saraylar Daire Başkanlığı Bürosu, Basın ve Yayın Kuruluşları, Parlamenter Hizmetleri Müdürlüğü, Araştırma Merkezi Müdürlüğü, Uluslararası Komisyon ve Grup Başkanlıkları, Muhafız ve Tören Tabur Komutanlığı Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğü, Ulaştırma Şube Müdürlüğü, İç ve Dış Denetçiler, Baştabiplik, Basımevi Müdürlüğü, Sivil Savunma Uzmanlığı, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, İşletme ve Yapım Müdürlüğüne bağlı atölye ve birimler, Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, İnşaat Birim Amirliği, Kalite Koordinatörlüğü ile Muhafız ve Tören Tabur Komutanlığı ile Otopark Garajı, Camii, Açık Alan Spor Tesisleri vs. bina ve alanlar bulunmaktadır.

TBMM Kampüsü'nün üstten görünümü

EK HİZMET BİNASI

Toplam kapalı alanı 6.500 m² olan binada; Hukuk Müşavirliği, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Satın Alma Müdürlüğü ile Personel ve Muhasebe Daire Başkanlığı ve bağlı birimleri, Teknik Daire Başkanlığı ve bağlı İşletme ve Yapım Müdürlüğü, Başkan Baş Müşaviri ile Müşavirler bulunmaktadır.

DİĞER HİZMET BİNALARI

Çocuk Bakımevi Birim Amirliği, Sabit Osman Avcı Sosyal Tesisleri, Mustafa Necati Kültür Evi ve Kurtuluş Savaşı Müzesi 1. TBMM Binası olarak sıralanabilir.

Kurtuluş Savaşı Müzesi, 1. TBMM binası

MİLLÎ SARAYLAR DAİRE BAŞKANLIĞI**TABLO 2: TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığına bağlı tarihi mekanlar**

SIRA NO	TARİHİ MEKANLAR	İZDÜŞÜM ALANI m ²	KULLANIM ALANI m ²	TOPLAM ALAN m ²
1	DOLMABAHÇE SARAYI	33.735	77.954	125.765
2	BEYLERBEYİ SARAYI	4.726	11.068	66.526
3	BEYKOZ KASRI	980	1.960	70.014
4	YILDIZ ŞALE KÖŞKÜ	8.742	14.772	71.320
5	FLORYA ATATÜRK KÖŞKÜ	2.820	3.235	32.713
6	MASLAK KASRI	1.047	2044	22.520
7	KÜÇÜKSU KASRI	690	1.560	37.922
8	AYNALI KAVAK KASRI	726	1.198	21.194
9	İHLAMUR KASRI	621	1.242	24.727
10	YALOVA ATATÜRK KÖŞKÜ	1.818	6.072	33.000
11	FİLİZ-İ KÖŞK	380	620	3.335
12	TBMM KONUKEVİ	450	2.250	880
13	YILDIZ ÇİNI VE PORSELEN FABRİKASI	5.881	7.124	10.500
14	HEREKE HALI VE İPEKLİ DOKUMA FABRİKASI	1.703	3.296	4.820
TOPLAM		64.319	134.395	525.236

TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığı bünyesinde bulunan saray, köşk ve kasırlarla birlikte toplam alanı 525.236 m²'dir. Dolmabahçe Sarayı, Beylerbeyi Sarayı, Beykoz Kasrı, Yıldız Şale Köşkü, Florya Atatürk Köşkü, Maslak Kasrı, Küçüksu Kasrı, Aynalı Kavak Kasrı, İhlamur Kasrı, Yalova Atatürk Köşkü, Filiz-i Köşk, TBMM Konukevi, Yıldız Çini ve Porselen Fabrikası, Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikası yer almaktadır. Ayrıca, TBMM Beşiktaş Misafirhanesi bulunmaktadır.

1.3.3.2 TBMM ARAÇLARI

Hizmet araçlarının cinslerine göre dağılımı aşağıdadır.

TABLO 3: TBMM'de hizmet araçları

2009 YILINDA TBMM'DEKİ HİZMET ARAÇLARI	
ARAÇLAR	ADEDİ
BİNEK ARAÇ	101
MINİBÜS	12
OTOBÜS	14
KAMYON	10
AMBULANS	4
AMBULANS (CENAZE ARACI)	1
KAMYONET	8
TRAKTÖR	3
GENEL TOPLAM	153

2009 yılı içerisinde ekonomik ömrünü tamamlamış 22 adet binek araç Maliye Bakanlığına devredilmiştir. Devredilen bu araçlardan 2 adedi 1993 model, 4 adedi 1994 model, 1 adedi 1996 model, 4 adedi ise 1998 model, 10 adedi ise 2000 model, 1 adedi de 2002 modeldir.

I.3.4 BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

TBMM bilişim sistemleri etkin bir bilişim ve iletişim teknolojileri alt yapısına sahiptir.

Bunlar;

- Yerel Bilgisayar Ağı,
- Geniş Alan Ağı,
- Sunucular,
- Kullanıcı Bilgisayar bileşenlerinden oluşmaktadır.

Ayrıca www.tbmm.gov.tr adresinden kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla internet hizmeti verilmektedir. Kurum içi bilgi ve doküman paylaşımına imkan sağlayacak şekilde kurumsal paylaşım (intranet) sitesi de faaliyette bulunmaktadır.

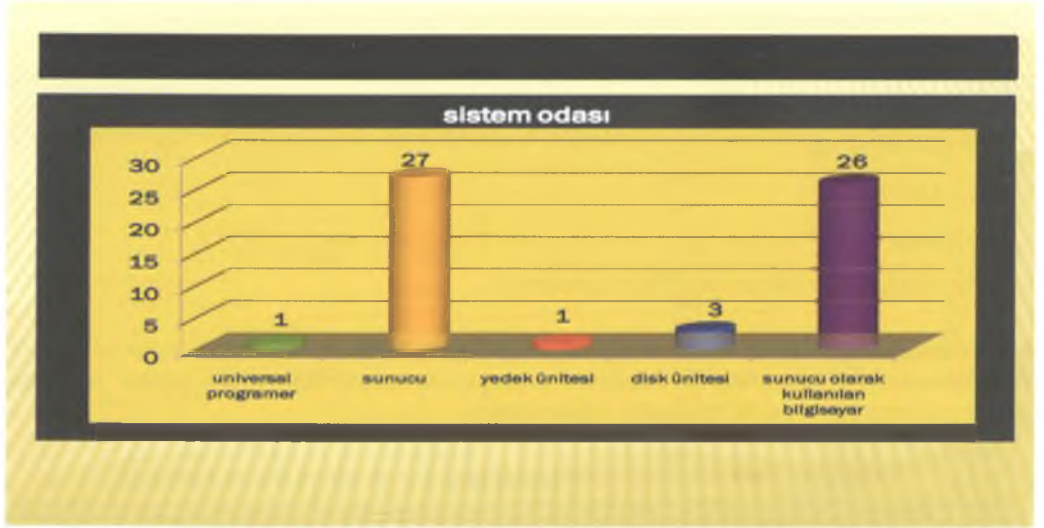
TABLO 4: 2009 yılı sonu itibarıyla bilgisayar ve çevre birimi sayıları

BİLGİSAYARLAR	ADET
Kişisel Bilgisayar	1809
Taşınabilir Bilgisayar (bir adet görme özüllüler için taşınabilir bilgisayar olmak üzere)	382
İş İstasyonu	11
TOPLAM	2.202

TABLO 5: 2009 yılı sonu itibarıyla diğer donanım araçları ve sayıları

2009 YILI DONANIM	
DİĞER DONANIM	ADET
Yazıcı	607
Tarayıcı	94
Adisyon Yazıcı	4
ADSL Modem	2
Barkod Okuyucu	15
Barkod Yazıcı	3
CD/Evrak İmha Makinası	3
Data Projektör	6
Dijital Fotoğraf Makinası	1
Dijital Kamera	1
Dijitaliser Pen Kalem	1
El Terminali (Sosyal Hizmetler Md.lüğünde kullanılıyor)	8
External CD Yazıcı	2
External DVD Yazıcı	8
External Floppy Disk Sürücü	2
Kesintisiz Güç Kaynağı	34
Modem	2
Wireless ADSL Modem	5
TOPLAM	798

GRAFİK 2: 2009 yılı sonu itibarıyla sistem odaları

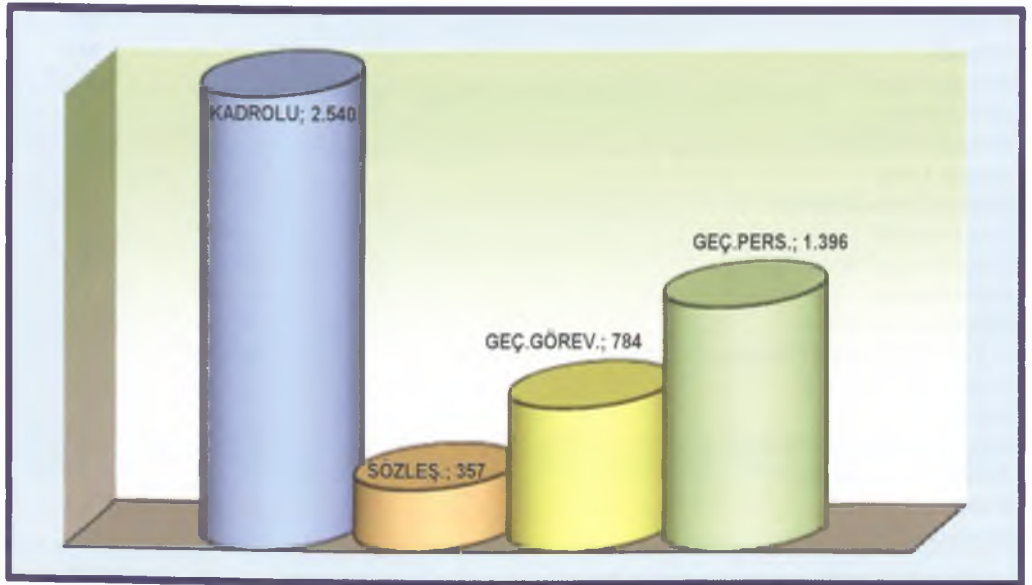

I.3.5. İNSAN KAYNAKLARI

I.3.5.1. KADROLARINA GÖRE PERSONEL

2009 yıl sonu itibarıyla, TBMM İdari Teşkilatında görev yapan toplam personel 5.077'dir. Toplam personel içerisinde 2.540 kişi kadrolu, 357 kişi sözleşmeli, 784 kişi geçici görevli ve 1.396 kişi ise geçici personel olarak görev yapmaktadır.

GRAFİK 3: Personelin kadro durumlarına göre dağılımı

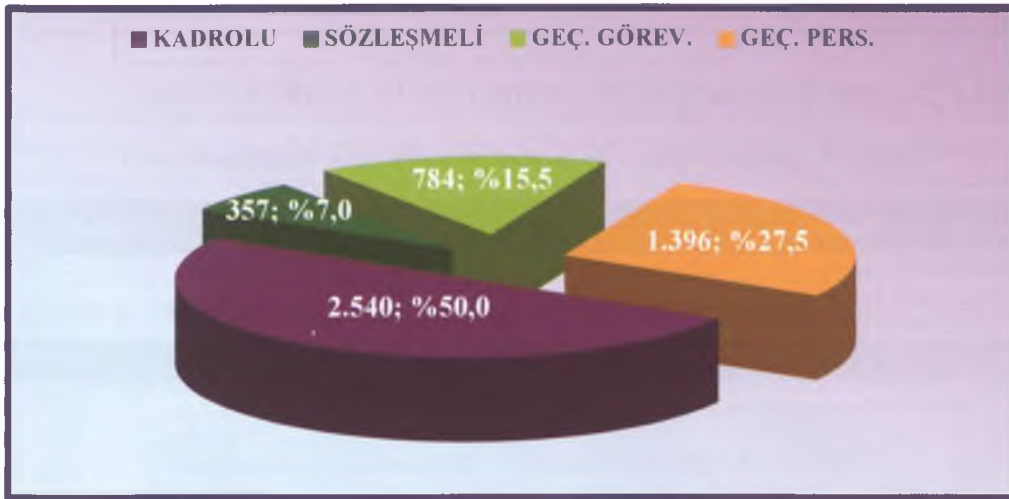
TBMM İdari Teşkilatında;

- 657 Sayılı Kanunun 4/A maddesine göre görev yapan; 2.540 kadrolu personel içerisinde, 2919 Sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununun Ek 1. maddesine göre 259'u kadro karşılığı sözleşmeli,
- 657 sayılı Kanunun 4/C maddesine göre 1.396 geçici personel,
- 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununun 12/3. maddesine göre Milletvekillerine hizmet veren 202'si danışman olmak üzere toplam 784 geçici görevli,
- 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununa göre, Yasama Hizmetlerinde ve siyasi parti gruplarında Milletvekillerine yardımcı olmak üzere parti grup danışmanı olarak 9 kişi, 657 sayılı Kanunun 4/B maddesine göre 73 sözleşmeli personel ile 275'i Milletvekili Danışmanı olmak üzere toplam 357 sözleşmeli personelin

özlük dosyaları bulunmaktadır.

TBMM idari teşkilatında; görev yapan toplam 5.077 personelin, kadro durumlarına göre oransal dağılımına baktığımızda;

GRAFİK 4: TBMM İdari Teşkilatında görev yapan personelin kadro dağılım oranı

Toplam personel içerisinde kadrolu personel %50 oranında, 657 sayılı Kanunun 4/C maddesine göre geçici çalışan personel % 27,5 oranıyla ikinci sırada yer almakta, onu %15,5 oranı ile geçici görevli personel izlemektedir.

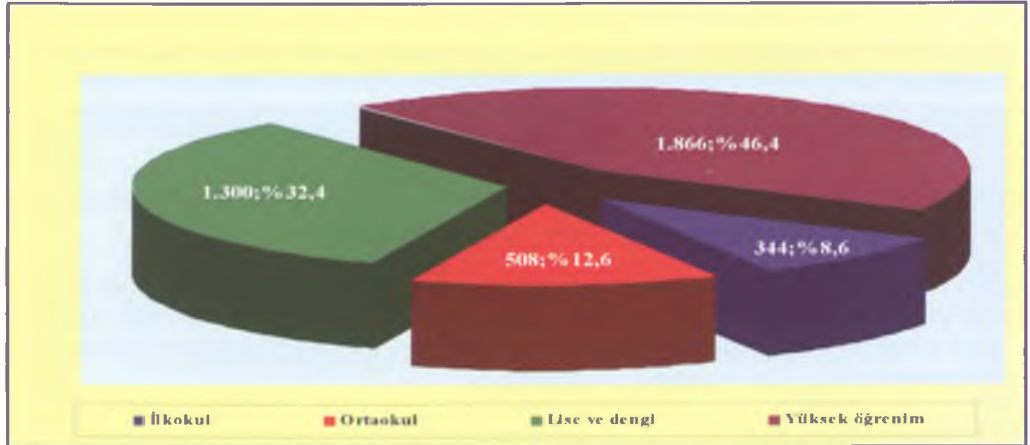
1.3.5.2 ÖĞRENİM DÜZEYLERİNE GÖRE PERSONEL

TABLO 6: Öğrenim düzeylerine göre TBMM personeli (*)

Öğrenim Düzeyleri	Kadrolu Personel	Sözleşmeli Personel 657/4-B	Geçici Personel 657/4-C	Toplam
İLKOKUL	56		288	344
ORTAOKUL	229		279	508
LİSE VE DENGİ MESLEK LİSESİ	810	4	486	1.300
YÜKSEK ÖĞRENİM	1.445	78	343	1.866
Toplam	2.540	82	1.396	4.018

* Milletvekili Danışmanları ve Geçici Görevli Personel olarak 1059 kişi Hariç

GRAFİK 5: Öğrenim düzeylerine göre TBMM personeli (*)

* Milletvekili Danışmanları ve Geçici Görevli Personel olarak 1059 kişi hariç

TBMM personelinin öğrenim durumlarına göre oransal dağılımına baktığımızda; yüksek öğrenimli olanlar %46,4 ile en yüksek oranı oluşturmakta, lise ve dengi mezunu olanlar %32,4 oran ile ikinci sırada yer almakta ve %12,6 ile ortaokul mezunları takip etmekte olup, %8,6 oranını ise ilkokul mezunları oluşturmaktadır.

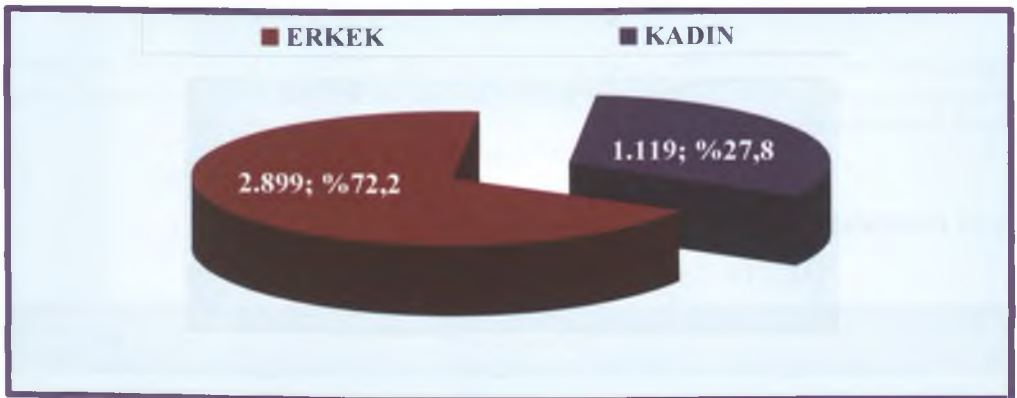
1.3.5.3 ÇALIŞMA STATÜLERİNE VE CİNSİYETLERİNE GÖRE PERSONEL

TABLO 7: Çalışma statülerine ve cinsiyetlerine göre TBMM personeli (*)

Çalışma Statüsü	Erkek	Kadın	Toplam
Kadrolu Personel	1.791	749	2.540
Sözleşmeli Personel	46	36	82
Geçici Personel	1.062	334	1.396
Toplam	2.899	1.119	4018

* Milletvekili Danışmanları ve Geçici Görevli Personel olarak 1059 kişi hariç

GRAFİK 6: TBMM personelinin cinsiyetlerine göre dağılımı

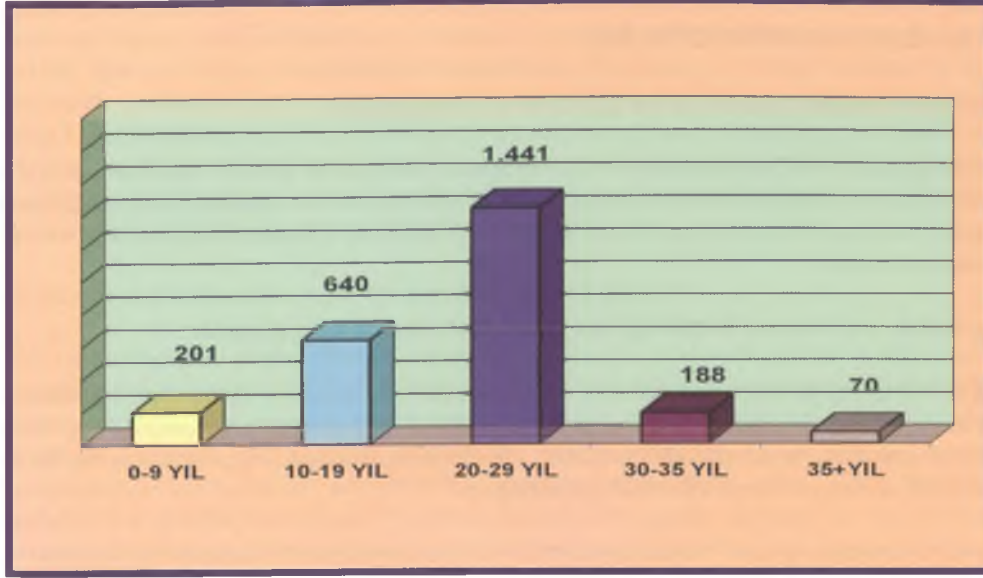

* Milletvekili Danışmanları ve Geçici Görevli Personel olarak 1059 kişi hariç

Yukarıda belirtilen grafikte; TBMM'de çalışan toplam personelin cinsiyetlerine göre oransal dağılıma baktığımızda; kadınların % 27,8 olduğu; erkek çalışanların ise % 72,2 oranında olduğu görülmektedir.

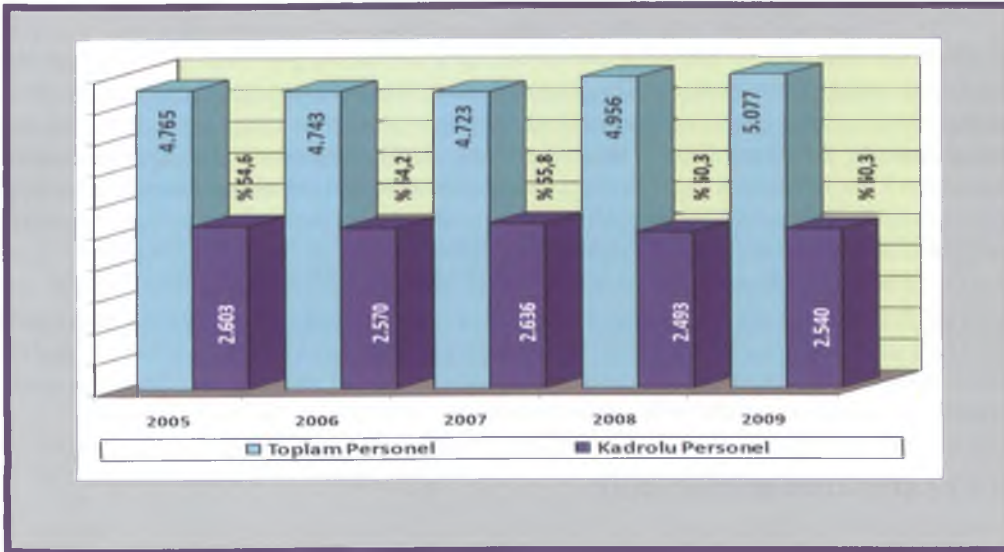
1.3.5.4 HİZMET YILLARINA GÖRE PERSONEL

GRAFİK 7: TBMM'de görev yapan kadrolu personelin hizmet yıllarına göre dağılımı

TBMM'de kadrolu olarak görev yapan toplam 2540 personelden; hizmet yılı 10 yıldan az olanlar 201 kişi olup, toplam personel içerisindeki oranı % 7,9'dur. Hizmet yılı 10-19 yıl arasında olanlar, 640 kişi olup, toplam personel içerisindeki oranı % 25,2'dir. Hizmet yılı 20-29 yıl arasında olanlar, 1441 kişi olup toplam personel içerisindeki oranı % 56,7 dir. Hizmet yılı açısından 30 yıl ve üzerinde olanlar ise 258 kişi olup, toplam personel içerisindeki oranı %10,2'dir.

GRAFİK 8: TBMM'de görev yapan kadrolu personelin toplam personel içindeki dağılımı

Yukarıdaki grafikte son üç yıla baktığımızda; TBMM'de görev yapan kadrolu personel, toplam personel içerisindeki payı ortalama % 52 olup; geçici görevli, sözleşmeli ve geçici personelin oranı ise % 48 'dir.

I.3.6 SUNULAN HİZMETLER

Bu bölümde belirtilen görev ve hizmetler, 2009 yılı harcama yetkilileri düzenine göre açıklanmıştır.

I.3.6.1 ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ

Özel Kalem Müdürlüğünce yerine getirilmekte olan görevler:

TBMM Başkanı'nın; Cumhurbaşkanı, hükümet üyeleri, parlamento, yabancı devlet temsilcileri vb. ile olan özel ve resmi ilişkilerini yürütmektir. Ayrıca, TBMM Başkanı'nın iletişim, basın-halkla ilişkiler, toplantı, seyahat ve ziyaret programlarını düzenlemek ve her türlü yazışma-dosyalama hizmetlerini yerine getirmektedir.

Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğünce yerine getirilmekte olan görevler:

TBMM'nin temsil ve tanıtımına yönelik, TBMM Başkanı'nın ulusal ve uluslararası etkinliklerinin örgütlenmesi ve yerine getirilmesini gerçekleştirmektedir. Yurtiçi ve yurtdışı parlamento heyetlerinin TBMM Başkanı'nı ziyaretlerinde, protokol, bilgilendirme, randevu, organizasyon ve benzeri tedbirlerin alınmasını ve yürütülmesini sağlamaktadır.

Ayrıca, uluslararası gruplar, ihtisas komisyonları ve dostluk gruplarının uluslararası faaliyetlerinde sekretarya hizmetlerini yürütmektedir.

Kültür, Sanat ve Yayın Kurulunca yerine getirilmekte olan görevler:

Kültür Sanat ve Yayın Kurulunca, Milli Egemenlik ilkesinin geniş halk kitlelerine yaygınlaştırılarak benimsetilmesi, çoğulcu, katılımcı demokrasimizin tanıtılması, ulusumuzun ve ülkemizin sahip olduğu kültür ve tabiat varlıkları ile her türlü tarihi ve sanatsal değeri olan birikimimizin korunması, yaşatılması, yayınlanması faaliyetlerini yürütmek temel işlevleri arasında yer almaktadır.

I.3.6.2 GENEL SEKRETERLİK İDARİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanından karar alınmasını gerektiren işler için, önerilerin toplanması, gerektiğinde Başkanlık Divanına sunulmak üzere hazırlanması, toplantılarda alınan kararların yazılı hale getirilmesi ve üyelerin imzasına sunulmasından sonra ilgili birimlere gönderilmesidir. Başkanlık Divanı tarafından kabul edilen yönetmelik ve diğer düzenleyici işlemlerden Resmi Gazetede yayımlanması gerekli görülenlerin yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilmesidir. Başkanlık Divanı toplantılarında tutulan tutanakların ve toplantıya ilişkin diğer dokümanların muhafazası, TBMM Başkanlığı ve Genel Sekreterlik tarafından çıkarılması uygun görülen genelge ve talimatlar ile İdare Amirliğince Milletvekillerine, Genel Sekreterlikçe İdari Teşkilata duyurulması gerekli görülen duyuruların yayınlanmasıdır. Grup Toplantı salonlarının siyasi parti gruplarının toplantıları dışındaki zamanlarda, Tören Salonu'nun da TBMM Başkanı ve Genel Sekreterin tensipleri üzerine çeşitli faaliyetler için tahsis edilmesini ve TBMM Yöneticiler Toplantısının gündemini hazırlamak, organizasyonu ile toplantı raportörlüğünü yapmaktır.

I.3.6.3 SATIN ALMA MÜDÜRLÜĞÜ

Satın Alma Müdürlüğünce yerine getirilmekte olan görevler:

Satın Alma Müdürlüğü, kurumumuz merkez birimlerinin ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcama yetkililerine destek hizmeti vermek üzere gerçekleştirme görevini de yürütmektedir.

Bu temel işlevler bağlamında, yürütmekte olduğu görevler;

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşme Kanunu ile bu kanunlara ilişkin ilgili yönetmelik, tebliğler doğrultusunda; kurumumuz birimlerinin mal, hizmet ve yapım işleriyle ilgili ihtiyaçlarının ihale yoluyla veya doğrudan temin usulü ile satın alınmasıdır. Satın alınan mal hizmet ve yapım işlerine ait faturaların, ilgili tüm mevzuat hükümleri çerçevesinde tahakkuk işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamaktır. Öte yandan; TBMM Giyecek Yardımı Yönetmeliği gereğince kurumumuz personelinin giyim istihkak bordrolarının hazırlanması ve tahakkuk işleminin yapılması, TBMM Telefon Yönetmeliği gereğince, TBMM Üyeleri ile TBMM İdari Teşkilatının telefon, mobil telefon ve faksılara ait fatura ödenmelerinin tahakkuk işlemleri ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 üncü maddesine göre hazırlanan Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında envanter işlemlerini yürütmektir.

Mali Hizmetler Müdürlüğünce yerine getirilmekte olan görevler:

TBMM'nin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek, izleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmektir. Bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamaktır. İlgili mevzuat çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak TBMM'nin faaliyet raporunu hazırlamaktır. TBMM'nin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamaktır. TBMM'nin diğer idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmaktır. Mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak ve Ön Mali Kontrol faaliyetini yürütmektir. Öte yandan; iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yürütmek; Kişi Borçları ve Kesin Hesap işlemlerini yapmak; mali konularda üst yönetici tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

1.3.6.4 KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

- ✓ TBMM Başkanlığına gelen kanun teklifleri, tasarıları ve KHK'lerin Anayasaya ve yasama tekniğine uygunluğunun incelenmesi; bunların komisyonlardan ve Genel Kuruldan geçişlerine kadar olan yasama sürecinin tüm aşamalarında, inceleme, taslak hazırlama, bilgi notu sunma gibi gerekli yasama destek hizmetinin verilmesi,
- ✓ İstem halinde kanun teklifi taslağı, önerge, bilgi notu ve rapor gibi yasama süreciyle ilgili metinlerin hazırlanarak istem sahibine sunulması,
- ✓ Meclis araştırması, soruşturması, yazılı ve sözlü soru gibi anayasal denetim konularını ilgilendiren işlemlerin yapılmasında milletvekillerine ve TBMM Başkanlığına her türlü destek hizmetinin sunulması,
- ✓ Daimi ve geçici komisyonlara ve Genel Kurul Divanına yasama sürecinin gerektirdiği bilgi, danışmanlık iş ve işlem desteği verilmesi,
- ✓ Yasaların, kararların ve yasama sürecindeki her türlü belgeyle ilgili sicil kayıtlarının ve istatistiklerin düzenli olarak tutulması ve izlenmesi,
- ✓ Kanunlar bülteni, komisyonlar bülteni, genel kurul gündemi, gelen kâğıtlar, geçen tutanak özeti, sıra sayısı ve yasama süreciyle ilişkili benzeri doküman ve malzemelerin baskıya hazırlanması, basılması, ilgililerine ulaştırılması, izlenmesi,

- ✓ Kütüphanede bulunması gerekli görülen yayınların sağlanması, mevcut yayınların ve TBMM tutanaklarının kataloglanması, bibliyografik kayıtlarının tutulması, bilgisayar ortamına aktarılması ve içerik analizlerinin yapılarak sınıflandırılması,
- ✓ Kütüphane okuyucu hizmetinin verilmesi, seçilen eserlerin mikrofilme alınması, günlük gazetelerden seçilen dokümanların indeks, imaj ve metin halinde bilgisayar ortamına aktarılması, seçilen dergilerin makalelerini içeren bibliyografik kayıtlarının tutulması,
- ✓ Milletvekillerine yasama, denetim ve temsil çalışmalarında ihtiyaç duyacakları, objektif, güvenilir ve özöl bilgileri kapsayacak araştırma raporlarının hazırlanması,
- ✓ 29 Kasım 1960 tarihli ve 66 sayılı İstiklal Madalyası Kanunu'na göre TBMM'ce verilen 6.920 adet İstiklal Madalyası Belgesinin yenilenmesi; bu belgelerin kaybı ve intikaliyle ilgili işlemlerin izlenmesi, hak sahiplerinin başvurularının değerlendirilmesi,
- ✓ Bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarına ilişkin ön hazırlıkların yapılması, önergelerle yapılan değişikliklerin ilgili cetvellere işlenmesi; kalkınma planlarının görüşülmesine yasama desteği sağlanması, bütçe üzerinde etkisi olabilecek yasa taslaklarının uzun vadeli plana uygunluğunun incelenmesi,
- ✓ Genel Kurul, daimi ve geçici komisyonlar, TBMM Başkanlık Divanı, Kültür Sanat Yayın Kurulu ve TV Basınla İlişkiler Kurulu toplantılarının tam tutanakla kayıt altına alınması, bunların kullanıma hazır hale getirilmesi,
- ✓ Anayasa Mahkemesinde açılan iptal davalarında ve Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla yaptığı duruşmalarda, TBMM Başkanlığınca düzenlenen kültürel etkinliklerde, TBMM Başkanının basın toplantılarında, kişi ve heyet kabullerinde tutanak hizmeti verilmesi,
- ✓ TBMM'nin gündem, kanun tasarı ve teklifleri, sıra sayıları, Kanunlar Dergisi, KİT Komisyonu raporları, tutanak dergileri ve yasamayla doğrudan ilgili her türlü benzeri evrakın Türkçe yazım kurallarına göre kontrolünden sonra dizgisinin ve baskısının yapılması,
- ✓ Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu ile TBMM birimlerince önerilen eserlerin, TBMM Başkanlık Makamı onayıyla basılması,
- ✓ Milletvekillerinin ve TBMM idari birimlerinin ihtiyaç duyduğu basılı evrakla TBMM'yi tanıtıcı eserlerin basılması; birimlerden gelen baskı, cilt ve benzeri taleplerin karşılanması,

şeklinde sıralanabilir.

Hukuk Müşavirliğince yerine getirilmekte olan görevler:

TBMM Başkanlığı aleyhine veya TBMM Başkanlığınca idari yargı yerlerinde (Danıştay ve İdare Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri) açılan davaları TBMM Başkanlığını temsilen takip etmek ve gerekli işlemleri yürütmek, gerektiğinde duruşmalarda hazır bulunmaktır. TBMM Başkanlığınca veya TBMM Başkanlığı aleyhine adli yargı yerlerinde açılan, 4353 sayılı Maliye Vekaleti Baş Hukuk Müşavirliği'nin ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun uyarınca, hazine avukatlarının takibi yapılan davalarla ilgili bilgi ve belgeleri Maliye Bakanlığına intikal ettirmek ve koordinasyonu temin etmektir. Ayrıca, TBMM Başkanlık ve Genel Sekreterlik Makamından intikal eden hukuki konularda mütalaa vermek, Genel Sekreterlik Teşkilatının menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmaktır. TBMM Genel Sekreterliğinin amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla, birimlerce hazırlanan kanun, tüzük ve yönetmeliklerle ilgili görüş bildirmektir. TBMM Başkanı ve Genel Sekreterlik Makamlarınca verilen diğer görevleri yapmak, disiplin kurullarında tabii üye olarak hazır bulunmak şeklinde açıklanabilir.

1.3.6.5 İLETİŞİM DAİRE BAŞKANLIĞI

İletişim Daire Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

İletişim Daire Başkanlığı, TBMM Başkanı, Başkanlık Divanı Üyeleri ile milletvekillerinin basınla olan ilişkilerinin düzenlenmesi ve basın toplantılarının organizasyonu ve basın açıklamalarının kamuoyuna duyurulması amacıyla kurulmuştur.

Bu kapsamda; İletişim Daire Başkanlığı'nın görevleri:

- ✓ TBMM Başkanı ve Başkanlık Divanı Üyeleri ile milletvekillerinin basınla olan ilişkilerinin düzenlenmesi, basın toplantılarının organizasyonu ve basın açıklamalarının kamuoyuna duyurulması,
- ✓ 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu gereğince istenen bilgilerin ilgili birimlerden sağlanarak istem sahiplerine ulaştırılması,
- ✓ TBMM Başkanı, Başkan Vekilleri ve komisyonlar tarafından gerçekleştirilen etkinliklerin "Meclis Haber Portalı" ile internetten kamuoyuna duyurulması,
- ✓ TBMM'nin evrak ve arşiv hizmetlerinin yürütülmesinin koordinasyonunun sağlanması,
- ✓ Milletvekillerine, halkla ilişkilerinin sürdürülebilmesi amacıyla sekreter ve çalışma ofisi sağlanması,
- ✓ TBMM Yayın Danışma Kurulu adına, TBMM'de görevli basın mensuplarının belirlenen çalışma kurallarına uymalarını sağlamak amacıyla izlenmesi,
- ✓ Yasama ve Anayasal Denetim faaliyetleriyle ilgili aylık "Meclis Bülteni"nin hazırlanması ve TBMM ziyaretçilerine rehberlik hizmeti sunulmasıdır.

1.3.6.6. PERSONEL VE MUHASEBE DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Personel ve Muhasebe Dairesi Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

Personel ve Muhasebe Dairesi Başkanlığı; TBMM'deki Milletvekilleri ve personelin özlük haklarına ilişkin çalışmaları yürütmek, bilgi ve belgeleri muhafaza etmek ve Yasama Organı Eski Üyeleri ile bakmakla yükümlü oldukları kimselerin, tedavi faturalarını incelemek ve tahakkuklarını yapmak, Milletvekilleri ve personelin eğitim, seminer, konferans hizmetleri ile TBMM bütçesinden her türlü ödemelerin muhasebeleştirilmesi işlerini yürütmekle görevlidir.

Bu temel işlev bağlamında;

- ✓ Milletvekili ve TBMM personelinin özlük haklarına ilişkin mevzuat gereklerinin yerine getirilmesi,
- ✓ Yasama organı eski üyelerinin yasalardan doğan sosyal ve mali haklarının ilgili mevzuat çerçevesinde işlemlerinin yürütülmesi,
- ✓ TBMM personeli ve milletvekili yardımcı personelinin hizmet içi eğitimlerinin gerçekleştirilmesi,
- ✓ TBMM Genel Sekreterlik örgütünün geliştirilmesi için araştırmaların yapılması ve önerilerde bulunulması,
- ✓ TBMM bütçesinden her türlü ödemelerin muhasebeleştirilmesi ve ilgililere ödemelerinin yapılmasıdır.

Sivil Savunma Uzmanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

Sivil Savunma Uzmanlığı, Kurumun silahsız güvenliğini sağlamak; sivil savunma ve koruyucu güvenlik hizmetleri ile faaliyetlerine yönelik planlama ve uygulama çalışmalarını gerçekleştirme temel işlevini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur.

Bu kapsamda;

- ✓ Güvenlik ve Koordinasyon Kurulunda Sekreteryaya görevinin yürütülmesi,
- ✓ Sivil savunma planı ve yönergeleri ile gerektiğinde sivil savunma ekiplerinin günün şartlarına göre güncellenmesi,
- ✓ TBMM sığınaklarının; bakım ve rutin kontrolünün yapılması, aksaklıkların giderilmesi sivil savunma malzeme ve teçhizatlarının rutin bakım ve onarımlarının yapılması için ilgili birimlerle eşgüdüm sağlanması,
- ✓ Sivil savunma konularında, sivil savunma ekipleri dışında kalan TBMM personelinin de bilgilendirilmesi için organizasyonlar yapılması,
- ✓ Afet Yönetim (Kriz) Merkezinin Sekreteryaya hizmetlerinin yürütülmesi,
- ✓ TBMM Güvenlik Yönetmeliğinde yer alan tanıtma ve araç kartlarının işlemlerinin yapılmasıdır.

1.3.6.7 DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI**Destek Hizmetleri Daire Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler;**

Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, TBMM'nin iç mekanlarındaki temizlik, evrak dolaşım, posta dağıtım, tören-protokol ve taşıma, yangından korunma hizmetleri ile sosyal hizmet faaliyetlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesidir. Ayrıca, Milletvekilleri, Yasama Organı Eski Üyeleri ve TBMM personeli ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile bireylerine poliklinik hizmetinin verilmesidir. TBMM'ye ait motorlu araçların işletme, taşıma, bakım, onarım, ikmal ve tahsis işlemlerinin yerine getirilmesi ve okul öncesi eğitim görececek çocukların gelişim ve bakımını sağlamak amacıyla faaliyetleri düzenlemek temel işlevini yerine getirmek ve TBMM'deki kalite çalışmalarını yürütmekle görevlidir.

Bu temel işlev bağlamında;

- ✓ TBMM'ye temizlik, evrak ve eşya taşıma, tören-protokol, posta dağıtım ve yangından korunma hizmetlerinin verilmesi,
- ✓ Milletvekillerinin ve TBMM çalışanlarının, günlük yemek, çay, meşrubat vb. ihtiyaçlarının karşılanması,
- ✓ TBMM'deki resepsiyon, toplu yemek ve kokteyl hizmetlerinin verilmesi, berber, lostra, terzihane ve çamaşırhane hizmetlerinin yürütülmesi ile TBMM'nin personeline lojman tahsis işlemlerinin gerçekleştirilmesi,
- ✓ Milletvekilleri ve TBMM personeline birinci basamak sağlık hizmeti verilmesi, ihtiyaç duyulan hallerde tıbbi acil müdahalede bulunulması ve gerektiğinde sağlık kurum ve kuruluşlarına sevkinin yapılması,
- ✓ TBMM Baştabıplığı dışındaki diğer sağlık kurum ve kuruluşlarından alınan faturaların tıbbi incelemesinin gerçekleştirilmesi,
- ✓ TBMM'de makam ve göreve tahsisli araç hizmetleri ile idari teşkilatın her türlü ulaşım hizmetlerinin sağlanması, bu araçların işletme, denetim, bakım ve onarımının yapılması,
- ✓ Vefat eden milletvekilleri ve yasama organı eski üyelerine TBMM'de cenaze töreni düzenlemek,
- ✓ KYS çalışmaları kapsamında oluşturulacak olan Gıda Güvenliği, iş sağlığı ve güvenliği v.b. insan odaklı yönetim sistemlerini kurmak, uygulanmasını sağlamak ve devamlılığını sağlamak,
- ✓ Milletvekilleri ve personelin okul öncesi eğitim görececek çocukların gelişim ve bakımını sağlamak amacıyla grubundaki çocuklarına kreş ve gündüz bakımevi hizmetinin verilmesi, şeklinde sıralanabilir.

1.3.6.8. TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

Teknik Daire Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:

Teknik Daire Başkanlığı, TBMM ana ve ek hizmet binaları ile Başkanlık Konutu ve personel lojmanlarının bina, tesis, bahçe ve tesisatlarının bakım ve onarımlarını yapma ve işlerliğini sağlama temel işlevleri ile Parlamentonun yasama ve denetim faaliyetleri ile idari birimlerindeki kurumsal bilgi teknolojisi sistem yönetiminin sağlanması olarak sayılabilir.

Bu temel işlevler doğrultusunda, Teknik Daire Başkanlığınca;

- ✓ TBMM binalarında yapılacak bakım onarımlar ile gerçekleştirilecek yeni projelerin mimarlık ve mühendislik hizmetlerinin yürütülmesi,
- ✓ Başkanlık Divanının, ihtisas komisyonlarının, Kültür Sanat ve Yayın Kurulunun ve parti gruplarının toplantılarında, tutanaklara esas teşkil edecek konuşmaların ses kayıtlarının yapılması, seslendirme sistemlerinin kurulması,
- ✓ TBMM binalarının ısıtma ve soğutma ihtiyaçlarının karşılanması, sistemlerle ilgili kazanların, soğutma ünitelerinin, klima santrallerinin işletilmesi, binaların bakım ve onarımlarının yapılması,
- ✓ Telefon sistemlerinin işletilmesi, telefon santralinde kesintisiz hizmet verilmesi, TBMM binalarındaki elektrik tesisleri ile tesisleri besleyen enerji merkezinin kesintisiz işletilmesi,
- ✓ Binalardaki asansörlerin, yangın algılama ve uyarı sistemlerinin bakım ve onarımlarının yapılması, TBMM hizmet binalarında bulunan sıhhi tesisatın yenilenmesi, su depolarının işletilmesi, su şebekeleri ile kanalizasyon sistemlerinin bakım ve onarımlarının yapılması,
- ✓ TBMM binalarında bulunan mobilya ve ahşap aksamaların tamir, cila ve döşeme işlerinin yapılması, ihtiyaç duyulan yeni ahşap ürünlerin üretilmesi, ana ve yardımcı binalar ile Başkanlık Konutu ve personel lojmanlarının tamir ve yenileme işlerinin yapılması, birimlerdeki büro makinelerinin bakım onarımlarının yapılması,
- ✓ Bütün birimlerin ihtiyacı olan özellikli demirbaş ve her türlü teknik malzeme alımları ile bakım onarımlarına ait iş ve işlemlerin yapılması,
- ✓ Mevcut alan ve yeni ihtiyaçlar nedeniyle ortaya çıkacak yeşil alanların peyzaj mimarlığı prensiplerine göre planlanıp düzenlenmesi, her türlü bakım, koruma ve sürekliliğinin sağlanmasıyla ilgili görevlerin yerine getirilmesi,
- ✓ TBMM yapıları dahilinde yapılacak kabul ve törenler ile ortak ve genel kullanıma açık alanlarda bitkisel dekorasyon çalışmalarının yapılması, açık alan ve kampus içi yolların temizlik hizmetlerinin, kar ve buzlanma ile mücadelenin sağlanması,
- ✓ Milletvekillerinin yasama ve denetim faaliyetleri kapsamında gerekli bilişim ve iletişim altyapısının kurulması,
- ✓ TBMM idari teşkilatındaki tüm birimlerin çalışmalarında gereksinim duydukları yazılım, donanım ve sistemlerinin sağlanması, Genel Kurul Salonundaki sistemlerin güvenli ve sürekli çalışmasının sağlanması, Kurumun e-dönüşüm çalışmalarının yapılması, kurumun bilgi/veri güvenliği politikalarının hazırlanması,
- ✓ TBMM bünyesinde ihtiyaç duyulan veya gelecekte ihtiyaç duyulabilecek teknolojik sistemlerin incelenmesi, takip edilmesi, bu sistemleri kurmak için gerekli olan mühendislik projelerinin yapılması veya yaptırılması, kurulan sistemlerin işletilmesi,
- ✓ Kamu kurum ve kuruluşları ile yurtdışı parlamentolarında mevcut bilgi ve bilgi teknolojileri faaliyetlerine katılım sağlanması ve bu kuruluşlarla iletişim ağı kurulabilmesi için gerekli hazırlıkların yapılmasıdır.

Muhafız ve Tören Taburluğunca yerine getirilmekte olan görevler:

TBMM Muhafız ve Tören Taburu; Genelkurmay Başkanlığı'nın 01 Nisan 1972 gün ve Hrk: 0931-168-72/Tşk. sayılı emri gereği, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı'na bağlı bulunmakta; barışta ve seferde TBMM Başkanlığı emrinde olarak, TBMM'nin dış çevre emniyetini sağlamak için gerekli tedbirleri almak ve diğer emniyet görevleri ile birlikte Genel Kurmay Başkanlığınca emredilen merasim hizmetlerini ifa etmektedir. TBMM Muhafız ve Tören Taburu; sicil, disiplin ve eğitim bakımından Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alay Komutanlığı emrinde bulunmaktadır.

İnşaat Birim Amirliğince yerine getirilmekte olan görevler:

TBMM Kampusunda yeni bir yapılaşma sürecinin başlamasıyla birlikte inşaat işlerinin uzmanlaşmış bir ekip tarafından yapılması amacıyla TBMM Başkanlık Makamının olurlarıyla kurulan İnşaat Birim Amirliği, 2007-2009 yıllarında Teknik Daire Başkanlığının "06.5 Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri" tertibinde bulunan ödeneklerin kullanımına yetkili kılınmıştır.

Buna göre, birimin görevleri;

- ✓ TBMM yerleşkesinde yer alan veya farklı yerlerdeki TBMM'ye bağlı diğer birimlerin ileriye yönelik bina ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bunlarla ilgili master planın hazırlanması,
- ✓ Master planda yapılması düşünülen binalar ile ilgili ulusal veya uluslararası mimari proje yarışmalarının düzenlenmesi,
- ✓ Yarışma neticesinde kazanan projenin her türlü inşaat, elektrik, makine, tesisat projelerinin incelenmesi, uygulama projesine dönüştürmek için ihale yapılması,
- ✓ İnşaatların imar kanunu ve yönetmeliklere uygun şekilde yapılmasının takibi,
- ✓ Proje ile ilgili her türlü etüt, keşif, projelendirme, metrajların hazırlanması,
- ✓ Yaptırılacak inşaatlarla ilgili altyapı, inşaat, statik, mimari, elektrik, tesisat, makine işlerinin kontrollüğünün yapılması,
- ✓ Mevcut tesislerle ilgili mimari proje onayı ve ruhsat işlerinin tamamlanması,
- ✓ Toplu konut projelerinde TOKİ ile TBMM arasındaki protokollerin hazırlanması ve uygulamasının takip edilmesidir.

1.3.6.9 MİLLÎ SARAYLAR DAİRE BAŞKANLIĞI**Milli Saraylar Daire Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler:**

Osmanlı İmparatorluğu'nun yönetim merkezi ve padişahın konut, konaklama, konuklarını ağırlama birimleri olarak İstanbul'un tarihi dokusu içinde yerlerini alan ve dönemin kültür, sanat ve saray yaşamını yansıtan saray, köşk ve kasırlar, 3 Mart 1924 tarihli 431 sayılı Yasa ile kamu malı kimliği kazanmıştır. 19 Ocak 1925 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Dolmabahçe Sarayı ve Beylerbeyi Sarayı, kurulan Milli Saraylar Müdürlüğü yönetimine bırakılmıştır. Aynı yıl Yıldız-Şale Köşkü, Aynalıkavak ve Küçüksu Kasrı da Milli Saraylar Müdürlüğüne bağlanmıştır. 1933 yılına kadar Büyük Millet Meclisi adına Maliye Bakanlığı denetiminde kalan Milli Saraylar Müdürlüğü, Atatürk'ün emirleri doğrultusunda, aynı yıl Bütçe Kanunu ile tamamen Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bünyesine alınmıştır.

- 1930'da Yalova Atatürk Köşkü,
- 1966'da İhlamur Kasrı,
- 1981'de Maslak Kasrı,
- 1988'de Florya Atatürk Köşkü,
- 1991'de Filiz-i Köşk,

- 1997'de Beykoz Kasrı,
- 1994'te Yıldız Çini ve Porselen İşletmesi,
- Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikası da TBMM Başkanlığı bünyesine alınarak

yönetimleri Milli Saraylar Daire Başkanlığına bırakılmıştır.

Milli Saraylar Daire Başkanlığı; saray, köşk ve kasırlar ile bunlara ilişkin değerlerin, çağın gereklerine uygun biçimde değerlendirilmesi, korunması, yaşatılması, gelecek kuşaklara eksiksiz olarak aktarılmasının sağlanması temel işleviyle kurulmuştur.

Bu temel işlev bağlamında, Milli Saraylar Daire Başkanlığınca yürütülen başlıca görevler şunlardır:

- ✓ Saray, köşk ve kasırların müze-saray olarak yaşatılması, tanıtılması ve bilimsel yayınlarla desteklenmesinin sağlanması,
- ✓ Milli Saraylar sorumluluğundaki kültür mirasının bir bütün olarak ele alınması ve korunması amacıyla Bilim ve Değerlendirme Kurulu'nun önerileri doğrultusunda gerekli uygulamaların yapılması ve uygulayıcı birimler arasında eşgüdüm sağlanması,
- ✓ Kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum örgütleri ile kültürel faaliyetlerle ilgili ilişkilerinin düzenlenmesi,
- ✓ Saray, köşk ve kasırların korunması için; Saraylar Muhafız Bölük Komutanlığı, Koruma Şube Müdürlüğü ve Koruma Memurları ile eşgüdümün sağlanması,
- ✓ Bilim ve Değerlendirme Kurulu ile Danışmanlar Komitesine sekretarya hizmeti verilmesi,
- ✓ Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin idare ve kontrolünde bulunan saray, köşk ve kasırlar ile bunların içinde bulunan taşınır kültür varlıkları, tarihi bahçeleri ve çevrelerinin bakım, onarım, restorasyon, röleve, restitüsyon, koruma ve değerlendirme hizmetlerinin yürütülmesi ve gelecek nesillere aktarılması,
- ✓ Yıldız Çini ve Porselen İşletmesi ve Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikasının işletilmesi,

şeklinde sıralanabilir.

Küçüksu Kasrı'nın görünümü

1.3.7 YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ

TBMM'de ağırlıklı olarak bütçe uygulama ve ön mali kontrol işlemlerini içeren MYKS-Mali Yönetim ve Kontrol Sistemi, 2007 yılı başından itibaren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca çıkarılan ve 31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Esas ve Usuller hakkında Yönetmelik ile her yıl güncellenerek yayımlanan 2009/1 sayılı Genel Sekreterlik Genelgesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Bu kapsamda tüm harcama birimleri, öncelikle 2009 yılı bütçe ödeneklerini; harcama yetkililerinin onayı ile ve tahsis edilen bütçe kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasına gerekli özeni göstererek harcamışlardır.

Yine bu kapsamda yürütülen Ön Mali Kontrol faaliyetleri ise; İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Esas ve Usullerde öngörülen; Mali Hizmetler Müdürlüğü ve Harcama birimlerinde yapılan zorunlu kontroller ile 2009/1 sayılı Genel Sekreterlik Genelgesi çerçevesinde gerçekleşmiştir.

Diğer yandan, kurumumuzda 5018 sayılı Kanun uyarınca incelemeler yaparak birimlere ve üst yöneticiye önerilerde bulunmak, harcama sonrası yasal uygunluk denetimi yapmak, harcamaların, mali işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek, denetim sonuçları çerçevesinde önerilerde bulunmak, soruşturulması gereken durumların tespiti halinde bunu üst yöneticiye bildirmek ve Kanunda sayılan diğer görevleri yapmak üzere İç Denetçiler üst yönetici adına birimlerde planlı iç denetim faaliyetleri gerçekleştirmektedirler.

Harcamaların dış denetimi ise, 5018 sayılı Kanunun 69. Maddesi ile 2919 sayılı Kanunun 14. Maddelerine dayanılarak Başkanlık Divanı tarafından oluşturulan bir komisyon tarafından yapılmaktadır. Bu çerçevede 2008 yılı Dış denetim raporu Başkanlık Divanından geçerek Genel Kurulun bilgisine sunulmuş, 2009 yılı yapılan dış denetim Komisyonu ise Başkanlık Divanı tarafından görevlendirilerek çalışmalarına başlamış bulunmaktadır.

Ayrıca, TBMM'de İç Kontrol Standartlarının oluşturulması amacıyla; 26/12/2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği" ve Maliye Bakanlığının 04/02/2009 tarihli 1205 sayılı yazısı eki Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi doğrultusunda bir çalışma da başlatılmıştır. Böylece, kurumda 5018 sayılı Kanun uyarınca Stratejik yönetim anlayışının benimsenmesi, süreç yönetiminin hayata geçirilmesi, Performans Esaslı Bütçeleme ile stratejik planın ilişkilendirilmesi ve tüm bu sistemlerin sağlıklı çalışması amacıyla etkin ve etkili bir iç kontrol sisteminin kurulması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, TBMM Genel Sekreterliği teşkilatında; iç kontrol standartlarına uyumun sağlanması amacıyla; İç Kontrol Standartları Yönlendirme Komitesi ve İç Kontrol Standartları Belirleme Kurulu oluşturulmuştur. Katılımcı yöntemle hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, 02.09.2009 tarih ve 369 sayılı Genel Sekreterlik oluru ile onaylanarak yürürlüğe girmiş, aynı tarihte 2009/9 sayılı Genelge ile de tüm birimlere duyurulmuş bulunmaktadır.

Böylece; yönetim sorumluluğunda bulunan "İç Kontrol Sistemi Oluşturma" faaliyetleri öngörülen süre içinde tamamlandığında kurumumuzun tüm iş ve işlemlerinin "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum" sağlanmış olacak ve sürekli güncellenmek suretiyle gelişen durum ve şartlara göre uygulanabilirliği sağlanacaktır. Çalışmalar halen bu istikamette devam ettirilmektedir.

II. BÖLÜM AMAÇ VE HEDEFLER

II. 1 GENEL SEKRETERLİK POLİTİKA VE ÖNCELİKLERİMİZ

Toplumumuzun geleceğini şekillendiren TBMM'nin yasama, denetim ve temsil faaliyetlerine ilişkin, Genel Sekreterliğimizin kamu anlayışı ile sunmakta olduğu destek hizmetlerini, 2006 yılında almış olduğu ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Belgesi Sisteminin temel prensipleri ve uygulamaları çerçevesinde yürütmektedir. Bu kapsamda, Genel Sekreterlik hizmetlerinin daha kaliteli yürütülmesi, TBMM'nin görevlerini daha etkin bir şekilde yerine getirmesine katkı sağlayacağı beklenmektedir. Bu nedenle, TBMM'nin yapmakta olduğu faaliyetleri; kurumumuzun verimliliği ve toplumumuzun geleceği açısından önemli olarak görülmekte ve bu faaliyetlere "Kurumsal Kalite Politikamız" ile "Kamu İç Kontrol Sistemi" eylem planı uygulamaları çerçevesinde destek hizmeti verilmektedir.

Öncelikle; Genel Sekreterlik olarak, ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Belgesi Sisteminin temel prensipleri ve uygulamaları ile kurumsal kalite politika çerçevesinde, aşağıda belirlenen politika ve önceliklere göre hareket edilmektedir.

- ✓ **Milletvekillerimizin, misafirlerimizin, çalışanlarımızın, hizmet alan ilgili tarafların ihtiyaç ve beklentilerini karşılayarak, memnuniyetini arttırmaya yönelik hizmet vermeyi ilke edinmek,**
- ✓ **Yasama ve denetim faaliyetlerine destek süreçlerinde, topluma ve çevreye karşı sorumluluklarının bilincinde bir yaklaşımı hedef almak,**
- ✓ **Kurumumuz bünyesinde bulunan Kültür Varlıklarını geçmişten geleceğe taşıyarak korumak ve nesiller boyu yaşatmak,**
- ✓ **Ortak hedefler doğrultusunda kaynakları etkin ve verimli kullanmak, eğitime önem vermek, Kalite Yönetim Sistemi şartlarına uymak ve sistemi sürekli iyileştirmek kalite politikamızdır.**

Bu çalışmalarda başarılı olabilmenin temel prensibi; çalışanların ve yöneticilerin memnuniyeti ile vatandaş ve milletvekili memnuniyeti esas alınmaktadır.

Ayrıca, Genel Sekreterlik olarak, ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Belgesi Sisteminin temel prensipleri ve uygulamaları çerçevesinde; Proses Yaklaşımı, Proses Yönetimi, Çalışanların Katılımı, Verilere Dayalı Karar Verme ve Sürekli İyileştirme ilkeleri göz önünde bulundurulmaktadır.

• İlke ve Değerlerimiz

TBMM Genel Sekreterliği olarak, öncelikle ülkemiz gerçekleri ile kurumumuz özellik ve geleneklerine uygun, sorumluluğumuzun bilincinde hareket ederek, milletimize layık en iyi hizmeti vermek için çalışmaktayız. Amacımız, üstlenmiş olduğumuz misyonumuz doğrultusunda, kurumsal performansımızı artırmak ve her geçen yıl daha üst seviyelere çıkarmaktır. Bu anlamda temel hedefimiz; daha güçlü ve etkin bir TBMM Genel Sekreterliği olarak; ülkemizde yasama erkini temsil eden, yasama ve denetim işlevleriyle, günümüz hukuk devletinin temel unsuru ve çağdaş demokrasinin de en önemli güvencesi olan TBMM'ye bu bilinç ve güvenle çalışma ilke ve değerlerimizle desteğimizi sürdürebilmektir.

Genel Sekreterlik olarak, TBMM'ye destek hizmeti sunumunda ilke ve değerlerimiz aşağıda belirtilmiştir.

- Paydaşlarımızın siyasi tercihlerine ve konumlarına bakmaksızın hizmet sunumumuzda **tarafsız** davranma.
- Öncelikli paydaşımız olan halkın temsilcilerinin bireysel veya toplu ihtiyaçlarına en iyi biçimde yanıt verecek **milletvekili odaklı hizmet sunumu** bilinciyle hareket etme.
- Mevcut durumumuzu yeterli görmeyip ne yaptığımızı ve nasıl yaptığımızı sürekli geliştirme çabası ile **mükemmellik arayışı** içerisinde olma.
- Çağdaş yönetimin gereği olarak **iyi yönetişim ilkelerini** gözetme ve uygulama:
  - ✓ Hesap verilebilirlik,
  - ✓ Saydamlık,
  - ✓ Etkililik,
  - ✓ Katılımcılık,
  - ✓ Politikalar arasında uyum ve bütünlük,
  - ✓ Hukukun üstünlüğü,
- Yaptığımız işin TBMM'nin itibarıyla doğrudan ilişkili olduğunun farkında olarak hizmet sunumunda **kurumsal saygınlığı** gözetme.
- Sunduğumuz hizmetlerin kalitesi, etik kurallara uygunluğu ve kişiye özel durumlarda gizliliğin korunması gibi konularda gösterdiğimiz yüksek çabanın paydaşlarımız gözünde bize kazandırdığı **güvenilirlik** özelliğini koruma ve geliştirme.
- Demokratik toplum ideali çerçevesinde hizmet sunumumuzda **demokrasinin gelişmesine katkı bilinciyle hareket etme**.
- TBMM'nin çıkardığı yasaların ve aldığı kararların toplumsal süreç ve yapıları etkileme derecesi göz önüne alındığında **toplumsal sorumluluk** çerçevesinde hizmet üretimi ve sunumunda gerekli özeni gösterme.

TBMM'nin dıştan görünümü

II. 2 GENEL SEKRETERLİĞİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu mali yönetimi yeniden düzenlenmiş, stratejik yönetim ve plan yaklaşımı bağlamında yetki devri sağlanmıştır. Özellikle, çok yıllık analitik bütçe uygulaması ile bütçe performans kavramı getirilmiş, iç kontrol ve dış denetim mekanizmaları geliştirilerek, yürütülen faaliyetlerin performans değerlendirilmesinin yapılması ve raporlanması zorunlu hale gelmiştir. Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu, TBMM Genel Sekreterliğinin, geleneksel işlevlerine de yeni açılımlar getirmiştir. Bu bağlamda; genelde kurumun insan kaynağının geliştirilmesi, bilgi yönetiminin sistemleştirilmesi ve bilişim altyapısının güçlendirilmesi, özelden ise teşkilatın gelecekteki yönetsel etkinliğinin artırılması çabalarına ivme kazandırmış bulunmaktadır.

Uygulamada, bütün diğer kamu kurumlarında olduğu gibi, Genel Sekreterlik Teşkilatında birden fazla harcama yetkilisinin belirlenmesi ile mali iş ve işlemlerde sağlanan yatay genişleme, harcama birimlerinin temel fonksiyonlarında mali işlevler açısından yeni artış ve çeşitlenmelere yol açmıştır. Doğal olarak üst yönetim potansiyel enerjisini giderek daha fazlasını, planlama, sistem kurma ve performans izleme alanlarına yoğunlaştıracaktır.

Bütün bu doğal oluşum, teşkilatın geleneksel idari yaklaşım ve süreçlerini etkilediği gibi, kurumsal yapı ve kaynakları ile hizmet süreçlerini bu gelişmelere uyum sağlayacak şekilde yeniden ele almayı ve etkin bir performans ölçümü için gerekli dönüşüm, gelişim ve sürekli iyileştirmenin başarılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu nedenle, Mali Yönetim ve Kontrol Yasasının gerektirdiği stratejik plan, iç kontrol ve performans programları gibi vb. yenilikler, özellikle son yıllarda Genel Sekreterliğin hem hizmet kapasitesi ve etkinliğinin, hem de organizasyon yapısının güçlendirilmesine yönelik, daha kapsamlı çalışmalara duyulan değişim ihtiyacı için de son derece güçlü bir fırsat sunmaktadır. Ayrıca, Avrupa Birliği müzakere sürecinde kurumsal olarak TBMM'nin muhatap parlamentolarla gelişen ve yoğunlaşan ilişkileri de, Genel Sekreterlik hizmetlerinin AB standartlarına uygun bir şekilde geliştirilmesi için uygun bir ortam sağlamaktadır.

Yasal altyapı açısından, 5018 sayılı Kanun, öncelikle 2919 sayılı Genel Sekreterlik Teşkilat Yasasında bazı düzenlemelerin yapılmasını zorunlu hale getirmiştir. Bu kapsamda, 5559 sayılı Yasa ile 2919 sayılı Kanunun bazı maddelerinde değişiklikler yapılmıştır.

Uygulama açısından, Genel Sekreterlik teşkilatının 2010-2014 dönemini kapsayacak olan stratejik planda öngörülen amaç ve hedefleri doğrultusunda; temel işlevlerinin etkili bir şekilde yerine getirilebilmesi, idarenin tümüyle etkinlik ve verimliliğinin artırılması amacıyla yeniden yapılandırılmasını da gerekli kılmaktadır. Ancak, TBMM Genel Sekreterliği'nin Stratejik Plan çalışmaları 2008 yılında başlatılmış ve yıl içerisinde Genel Sekreterlik personeli ve milletvekillerine yönelik olarak yapılmış olan anket çalışmalarından ve durum analizinden elde edilen sonuçların değerlendirilmesi sonucu ve katılımcı bir anlayışla hazırlanan bu plan 25.12.2009 tarihli Başkanlık onayı ile yürürlüğe girmiştir. Söz konusu planda yer alan amaç ve hedefler 2009 yılı birim faaliyet raporlarından derlenerek elde edilen amaç ve hedefler de dikkate alınarak, aşağıda kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

AMAÇ 1- TBMM'nin yasama, denetim ve temsil faaliyetlerinde etkinlik ile verimliliğin artırılması amacıyla; Genel Sekreterliğin gerekli destek hizmetlerinin amaca uygun ve yüksek kalitede sunulması,

- Milletvekillerine ve TBMM bünyesinde yer alan Başkanlık Makamına, Başkanlık Divanına, Genel Kurula, Komisyonlara ve Siyasi Parti Gruplarına hızlı, doğru, yeterli ve gerekli yasama desteği sağlamak,
- Parlamento Hukuku konularında karşılaştırmalı araştırmalar yoğunlaştırılarak yasama tekniğinin geliştirilmesine katkıda bulunmak,

- AB üye ülkelerinin yasama süreçleri yakından izlenerek, bu ülkelerin deneyimlerinden yararlanmak,
- Ülkemizdeki sivil toplum kuruluşları ile kamu kurum ve kuruluşları temsilcilerinin, yasama tekniği konusunda eğitilmelerini sağlamak,
- Yasama süreci ile yasama ve denetim konuları üzerinde yayınlar hazırlanarak bilgi paylaşımını artırmak ve Komisyonları tanıtıcı İngilizce broşürler hazırlanmasını sağlamak,
- Parlamento faaliyetleri kapsamında TBMM Başkanı, Başkanlık Divanı Üyeleri ve Komisyonlar ile Milletvekillerinin basın ve halkla ilişkilerini daha etkin yürütmek,
- Gerçekleştirilen etkinlikleri, "Meclis Haber Sitesi" ile internette yayınlamak, basın toplantı ve açıklamalarını interaktif şekilde kamuoyuna duyurmak,

AMAÇ 2- TBMM Genel Sekreterliği olarak yasama sürecindeki bireysel ve kurumsal taleplere daha kaliteli, hızlı hizmet sunumunun gerçekleştirilmesi,

Bu amaçla;

- Teknolojiden daha fazla yararlanılarak idari ve mali mevzuata erişilebilirliğin artırılması, belge yönetiminin sistematikleştirilmesi ile milletvekilleri ve kamuoyunun hızlı ve güvenilir bilgiyle desteklenmesiyle birlikte, insan gücü ve maddi kaynakların etkili ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak,
- Bilgi edinme hakkının kullanılmasına yönelik, diğer kamu idareleri, sivil toplum kuruluşları, vatandaş ve milletvekilleri ile TBMM arasındaki iletişime katkı sağlamak,
- Birimlerdeki personele, Kalite Yönetim Sistemi dokümantasyon çalışmaları ve uygulamalar hakkında Birim Kalite Temsilcileri tarafından bilinçlendirme eğitimleri vermek,
- İdarede stratejik yönetim ve performans yönetimi anlayışı ile etkili iç kontrol sisteminin kurulması için eylem planı yayınlanarak iç kontrol standartlarını oluşturmak,
- Kurumumuzdaki mali yönetim ve kontrol sistemi kapsamında mali iş ve işlemlerde SGB.net sistemini tüm modülleri ile birlikte hayata geçirmek,
- Kaynakların etkili, verimli ve ekonomik şekilde kullanılması ile tasarrufa yönelik önlemlerin artırılmasına çalışmak, birimlerin etkileşim ve iletişimini artırarak hizmet kalitesini yükseltmek,
- Birim temel işlevleri üzerinden hazırlanacak olan proses şemaları ile mali iş ve işlemlerde kullanılan formların standart hale getirilerek KYSK 'dan onay alınması ve sunulan hizmetlerin daha da kaliteli bir şekilde sunumu çalışmalarını sürdürmek,
- Hizmet alanların geri bildirimlerinin sağlıklı olarak alınması ve değerlendirme sonuçlarının sunulan hizmete yansıtılmasını sağlamak,
- TS EN ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi belgelendirme çalışmalarını sürdürmesi, özellikle Milli Saraylar Daire Başkanlığına bağlı Yıldız Çini ve Porselen İşletmesi ve Hereke İpekli Dokuma ve Halı fabrikasında uygulanması planlanan TS 18001 (OHSAS) İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi çalışmalarını gerçekleştirmek,
- Birimlerin mevcut proseslerini gözden geçirmek ve dilek-öneri sisteminin daha etkin hale getirilerek çalışanların katılımını sağlamak,
- Geçmişte mevcut olan en eski fotoğraftan, bugüne kadar gelen fotoğrafları Kurum arşivi için oluşturulan otomasyon alt yapısından yararlanarak işlevsel bir fotoğraf arşivi haline getirmektir.

AMAÇ 3- İnsan kaynaklarımızın daha nitelikli hale getirilmesi ile sürdürülmekte olan hizmetlerin kalitesinin artırılması,

Hizmette verimlilik ve kalitenin artırılabilmesi için; TBMM personeline yeni hizmet içi eğitim faaliyetleri planlanacak, bu kapsamda, daha önce planlanmış ve uygulanmakta olan hizmet içi eğitim faaliyetlerine devam edilecek, Kurumda yürütülen Kalite Yönetim Sistemi çalışmaları ile TBMM Genel Sekreterlik örgütünün geliştirilmesi amacıyla verimliliği ve etkinliği artıracak düzenlemeler yapılacaktır.

Bunun için;

- Personelin yeterlilikleri, öğrenim durumları, görevleri, yetenekleri, teşkilatın ve personelin ihtiyaçları, beklentileri göz önünde alınarak süreklilik ilkesi ışığında, personelin bilgi ve becerilerinin artırılması yönünde çalışmalar yapmak, ayrıca yasama sürecine ilişkin eğitimler vermek,
- Personele çalışma alanıyla ilgili olarak; mevzuat, yönetmelik ve yeni uygulamalar hakkında belli aralıklarla eğitimler gerçekleştirmek,
- Çalışanların göreve ilişkin olumlu duygu ve düşüncelerinin gelişmesini sağlamak, görev, yetki, sorumluluk, kurumsallık kavramlarına ilişkin gelişmeleri desteklemek, çağdaş yönetim, yöntem ve ilkelerin her kademede yerleşmesini sağlamak,
- Bireyin tutum ve davranışlarının, Kurumun temsil özelliğine paralel olarak gelişimine katkıda bulunmak,
- Harcama birimlerini bilgi ve nitelikli insan kaynakları ile güçlendirmek, hizmetlerin arzında bilgi teknolojilerinden yararlanmak ve hizmet kalitesini artırmak,
- Personele yönelik eğitim ve sosyal faaliyetleri çoğaltarak, çalışanların verimliliğini sağlamak ve motivasyonunu artırmak,

AMAÇ 4- TBMM'nin bilişim ve iletişim alt yapısının yenilenmesi,

METSİS Projesinin temel amacı, tek ve güçlü bir iletişim altyapısının hayata geçirilmesidir. Bu kapsamda; bütünleşik ağ yapısı ile masa üstü ve diz üstü bilgisayarlar, telefon seti ve kameralar tek bir ağ altyapısını kullanacaktır.

Söz konusu proje kapsamında;

- TBMM'de yasama ve denetim faaliyetlerine yönelik işlemlerin Genel Sekreterliğe gelişinden sonuçlandırılmasına kadar geçen süreçteki tüm işlemleri, elektronik ortamda yürütmek,
- Bilişim teknolojilerinden yararlanılarak, veri tabanı uygulamaları yapılan tüm iş ve işlemlerde METSİS Projesini kullanılabilir hale getirmek,
- TBMM Genel Kurul Salonu seslendirme, oylama ve yoklama sistemi alt ve üst yapısında iyileştirmeler yapmak,
- Belge yönetim sistemi, kayıt yönetme ve güvenlik izleme sistemi kurulmasını sağlamak,
- "Elektronik harcama kartı" projesi kapsamında TBMM içerisinde tek bir kartla harcama yapılmasını sağlamak,
- İhtisas Komisyonlarının web sayfalarının hem içerik hem de görsel bakımdan daha etkin kullanılmasına yönelik çalışmaları devam ettirmek,
- Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü web sayfasının ilk etapta İngilizce, daha sonra da Almanca ve Fransızca olarak hazırlanma hedefini gerçekleştirmek,
- Kablolu ve kablosuz ağın kapsama alanını genişletmek, hızını artırmak, bilgisayarlar için Kurumsal Yönetim Sistemini yaygınlaştırmak, TBMM WEB ve e-posta alt yapısının yenilenmesini sağlamak,

- Maliye Bakanlığınca 2009 yılında planlanan Elektronik Arşivleme Sisteminin, Bakanlıkla yapılan görüşmelere istinaden 2010 mali yılında uygulamak, bu vesile ile kurum içi ve kurum dışı yazışmalara hızlı cevap ve bilgi verilerek, denetim işlemlerinde kolaylık sağlamak,
- Kalite Politikasını güncellemek, mevcut TS-EN-9001 Kalite Yönetim Sistemi ve TS EN ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi çalışmalarının daha etkin ve verimli yürütülmesi amacıyla elektronik yazılım programı almak,

AMAÇ 5- TBMM'de belirlenen proje ve yatırımların gerçekleştirilmesi,

Genel Sekreterlik Hizmet Binası Yapı Kompleksi ile Ziyaretçi Kabul Binası proje yapım işinin mimari, inşaat, mekanik ve elektrik işleri 1/50 uygulama ve detay projeleri tamamlanmış, ancak TBMM Başkanlık Divanı kararı ile projede değişiklik yapılarak milletvekili çalışma ofislerinin bulunacağı binanın yapılmasına karar verilmiştir.

Ziyaretçi Kabul Binası'nın içten görünümü

Bu kapsamda;

- Milletvekili çalışma ofisleri ile ilgili alternatif projeler üzerinde çalışmaları sürdürmek,
- "TBMM Kütüphane – Araştırma Merkezi, Arşiv Binası ve Genel Sekreterlik Hizmet Binası Yapı Kompleksi ile Ziyaretçi Kabul Binası" projesinin "Parlamente Çalışma Birimi" olarak daha işlevsel şekilde yeniden projelendirmek bu çerçevede projenin genel konseptini bozmadan üç kat artırarak, binayı yeniden tasarlayıp inşaatına başlamak,
- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu toplantı salonunun seslendirme ve görsel sunum sistemini kurmak, sisteme uygun olarak tefrişini yapmak,
- Ana Bina bodrum katlarına, yangın merdivenlerine, vb. noktalara acil durum aydınlatma ve acil durum yönlendirme sistemi yapmak,
- Kampüs içindeki ana ve yardımcı binalardaki yangın algılama ve uyarı sistemleri ile yangın söndürme sistemlerini yaygınlaştırmak,

AMAÇ 6- Milli Saraylar Daire Başkanlığında koruma ve restorasyon çalışmaları ile projelerin gerçekleştirilmesi,

Dolmabahçe Sarayı'nın bahçesinden görünüm

- Tarihi bina bakım-onarım faaliyetlerinde tarihi dokunun korunması amacıyla; saray, köşk, kasır ve fabrika binalarının bakım onarım, restorasyon-konservasyon çalışmalarını yapmak,
- Saray, köşk ve kasırların tarihi bahçelerinin korunması, restorasyonu, bakımı amacıyla, tarihi binaların ve objelerin fumigasyonu ile peyzaj mimarlığı ve mühendislik hizmetlerini yerine getirmek,
- Milli Saraylar Daire Başkanlığına bağlı tüm saray, köşk ve kasırlar ile ilgili tanıtımların, konser, sergi, kültür-tanıtım vb. faaliyetlerin duyurulması ve koordinasyonu, basın bültenlerinin hazırlanması ve medya kuruluşları ile birlikte çalışmanın sağlanması amacıyla bilinçli ve kaliteli hizmetleri sunmak,
- Milli Saraylar koleksiyonunda bulunan taşınabilir eserlerin bozulma, zarar görme gibi etkenleri sınırlı kılmak amacıyla uygun çevre-ortam koşulları sağlamak, ilgili komisyon kararları doğrultusunda taşınabilir eserlerin yeniden üretim ve imalatlarını yapmak,
- Yurt içi veya yurt dışı sergilere katılım amacıyla kurum dışına çıkacak veya geçici olarak sergilemek amacıyla ödünç alınacak eserlerin konservasyon durumlarını tespit etmek ve Milli Saraylar koleksiyonunda bulunan taşınabilir eserlerin konservasyon envanter çalışmasını yapmak,
- Saray, köşk ve kasırlarda kameralı güvenlik sistemine geçmek, Beylerbeyi Sarayı ile diğer köşk ve kasırların IP, Harem Bodrum ile KEİPA Kamera Sistemlerini kurmak,
- Beykoz Kasrı'nın üst katının, mevcut mobilyalarla tefrişi ile müze olarak açmak, alt katını sergi ve konferanslara açmak, bahçesini düzenleyerek içinde kafeterya ve restoranların bulunduğu Açık Hava Müzesi haline getirmek,
- Türk porselen sanatını yaşatmak, orijinal çini ve porselen eserlerin restorasyonunu yapmak, eskiyen ipekli mefruşatı yenilemek, tarihi halıların tamir ve bakımlarını yapmak amacıyla; Yıldız Çini ve Porselen ile Hereke Halı ve İpekli Dokuma fabrikalarının işletmesini yürütmek,
- Dolmabahçe Sarayı Elektronik Rehberlik Sistemini, Hazine-i Hassa arşivi otomasyonunu, Teknik Proje Arşivi Otomasyonunu kurmak, Dolmabahçe Sarayında RFID elektronik sayım sistemi çalışmalarını tamamlamak,

- Özgün tarihi ve sanat değeri bulunan desenler kullanılmak suretiyle; Devlet Büyüklerinin yabancı muhataplarına takdim edilmek üzere ve sergilemeye yönelik, koleksiyon niteliğine sahip halı üretimi ile saray, köşk ve kasırlarda bulunan ve zaman içerisinde deforme olan tarihi halıların tamiratlarını yapmak,
- 2010 yılında yapılacak olan "Padişahın Ressam Kulları", "Saray Tabloları", "Mekanın Hafızası Dolmabahçe", "Osmanlıda Kahve Kültürü ve Sunumu" sergi çalışmalarını tamamlamak,

Dolmabahçe Sarayı - Muayede Salonu

III. BÖLÜM

FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

III.1 MALİ BİLGİLER

III.1.1 BÜTÇE SÜRECİ

III.1.1.1 2009 YILI BÜTÇE AŞAMALARI

2009 Yılı BT, BÖ ve KBÖ

2009 Yılı Bütçesi başlangıçta **441.482.000 TL** olarak (BT) teklif edilmiş, Genel Kurulda görüşülüp aynen kabul edilmiştir. Ancak, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu uyarınca; 03.9 Tedavi ve Cenaze Giderleri tertiplerinde yer alan ödenekler hariç olmak üzere, 03 Mal ve Hizmet Alım Giderlerinde yapılan % 10 'luk kesinti doğrultusunda **436.529.600 TL (BÖ)** olarak kesinleşmiştir.

TABLO 8: 2009 Bütçe süreci

BÜTÇE AŞAMALARI	2009 YILI BÜTÇESİ	
	TL	%
BÜTÇE TEKLİFİ	441.482.000	103,3
KANUNLAŞAN	436.529.600	102,2
REVİZE İŞLEMLERİ (özel ödenek ilaveleri ve bütçe dışı aktarma)	-9.276.531	-2,2
31.12.2009 TARİHİ İTİBARIYLA KULLANILABİLİR BÜTÇE ÖDENEKLERİ	427.253.069	100,0

Bir önceki yıldan devreden özel ödenek ile yıl içindeki özel ödenek ilaveleri ile **456.253.069 TL**'ye ulaşmış, buna karşılık Maliye Bakanlığına iade edilen **29.000.000 TL** bütçe dışı aktarmadan kaynaklanan **ödenek eksilmesi** sonucu % -2,2 oranında azalarak, Kullanılabilir Bütçe Ödeneği 31.12.2009 tarihi itibarıyla **427.253.069 TL** olmuştur.

Genel Bütçeye Göre TBMM Bütçesi

Kurumumuzun **427.253.069 TL** tutarındaki 2009 Yılı Bütçesi (özel ödenek, bütçe dışı aktarma dahil KBÖ) Genel Bütçeli İdarelerin **257.742.143.488 TL** olan toplam tutarı içerisinde sadece on binde onyedilik (% 0,0017) bir oranla yer almıştır.

2009 Yılı Bütçe Güncelleme İşlemleri

2009 Yılı Bütçesi başlangıç ödenekleri üzerinden toplam 14 tertipte **-9.276.531 TL** tutarında revize işlemi gerçekleşmiştir.

2009 yılında 2919 sayılı Kanunun 13. maddesi uyarınca toplam **19.723.469TL** özel ödenek kaydı yapılmıştır. Ayrıca Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri tertibinden Maliye Bakanlığına **29.000.000 TL ödenek iadesi** ile bütçe dışı aktarma yapılmıştır.

Yıl içinde özel ödenek kaydedilen toplam **19.723.469TL**'nin en önemli kalemi **9.720.112TL** ile **%49,3**'ünü oluşturan "Gayri Menkul Büyük Onarım Giderleri" dir.

Bunu, **4.000.000 TL % 20,3** oranıyla "Sermaye Transferleri" tertibi takip etmektedir. Üçüncü sırada ise, **% 6,8** oranı ve **1.350.000 TL** tutarı ile "Gayri Menkul Bakım Onarım Giderleri" tertibi yer almaktadır. Bunu **878.611 TL** ve **% 4,5** oranı ile Menkul Sermaye Üretim Giderleri tertibi takip etmektedir.

Öne çıkan bu dört tertibin toplam tutarı **15.948.723 TL** olup, 2009 yılında yapılmış olan tüm özel ödenek kaydı içindeki oransal ağırlığı da **% 80,9'a** ulaşmaktadır.

III.1.1.2 2008 - 2009 YILLARI BÜTÇE SÜREÇLERİ

Bütçe Güncelleme İşlemleri Mukayesesi

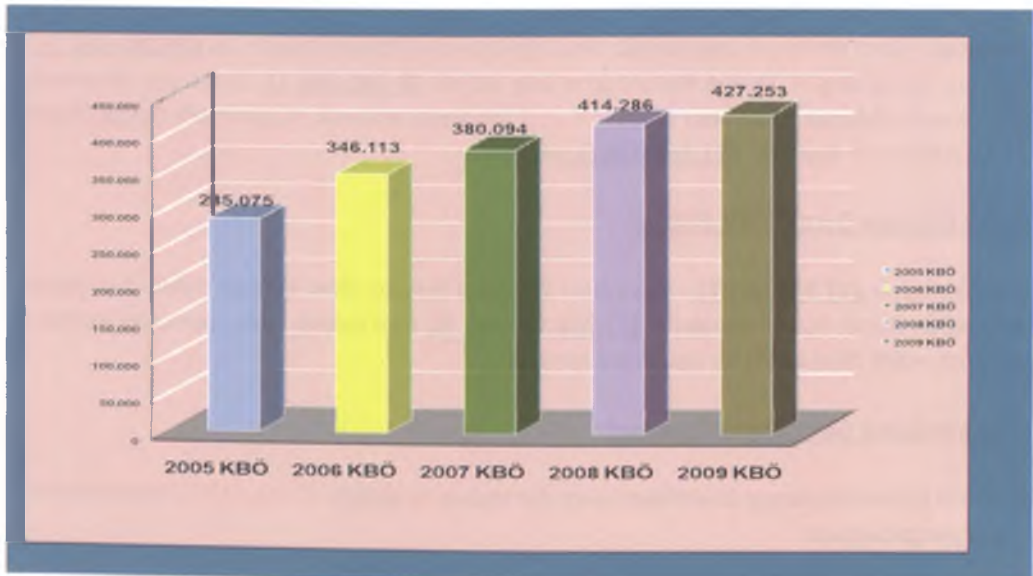
2008 yılı güncelleme miktarı toplam KBÖ'nin içinde **% -1,4** paya sahipken, 2009 yılı güncelleme miktarı ise toplam KBÖ içinde **% -2,2** oranında bir ağırlığa ulaşmıştır. Bu durumda 2009 yılı güncelleme oranı, 2008 yılı güncelleme oranından **% -0,8** daha fazla gerçekleşmiş bulunmaktadır.

2008 yılı Kesin Hesabı ile 2009 yıl sonu verilerine göre; Kullanılabilir Bütçe Ödenekleri mukayese edildiğinde; **427.253.069 TL** olan 2009 yılı KBÖ 'nün **414.286.259 YTL** olan 2008 yılı KBÖ 'den **% 3,1** daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

III.1.1.3 2005 - 2009 YILLARI BÜTÇE GELİŞİM SEYRİ

TBMM'nin Kullanılabilir Bütçe Ödenekleri (KBÖ) yıllar itibariyle mukayeseli olarak ele alınıp değerlendirildiğinde; TBMM bütçesinin, aşağıdaki grafikten de açıkça izlenebilen belli bir artış trendi içinde; son 5 yıl itibariyle hep bir önceki yıla göre değişen oranlarda, ancak sürekli artış göstererek büyümeye devam ettiği görülmektedir.

GRAFİK 9: 2005-2009 yılları itibariyle mukayeseli (KBÖ) kullanılabilir Bütçe Ödenekleri ve önceki yıla göre artış oranları (Bin TL)

Bu verilere göre; **2009 yılı sonu itibariyle 427.253.069TL'ye ulaşan Kullanılabilir Bütçe Ödenekleri (KBÖ):**

2005 yılına göre % 49,9, 2006 yılına göre % 23,4, 2007 yılına göre %12,4 ve 2008 yılına göre % 3,1' lik bir büyüme ifade edilmektedir. Bu da, TBMM bütçesinin 4 yıllık bir dönemde neredeyse **ortalama % 22,2'**lik bir büyüme olduğunu göstermektedir.

Nitekim, son yıllardaki gelişen bütçe sürecine bakıldığında;

2006 yılında 2005 yılına göre % 21,4,
2007 yılında 2006 yılına göre % 9,8
2008 yılında 2007 yılına göre % 9,0,
2009 yılında 2008 yılına göre % 3,1, oranında büyüme gerçekleştiği tespit edilmiştir.

III.1.2 BÜTÇE YAPISI

III.1.2.1 2009 YILI BÜTÇE SINIFLANDIRMALARI

Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre

TABLO 9: Fonksiyonel sınıflandırmaya göre mukayeseli 2009 yılı BT, BÖ ve KBÖ

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA	2009 YILI					
	BÜTÇE TEKLİFİ	%	BÜTÇE KANUNU	%	31.12.2009 KBÖ	%
GENEL KAMU HİZMETLERİ	440.773.300	99,8	435.878.270	99,9	426.451.739	99,8
SAVUNMA HİZMETLERİ	3.000	0,0	2.700	0,0	2.700	0,0
SAĞLIK HİZMETLERİ	705.700	0,2	648.630	0,1	798.630	0,2
TOPLAM	441.482.000	100,0	436.529.600	100,0	427.253.069	100,0

Kurumumuz 2009 yılı bütçe yapısı fonksiyonel sınıflandırmaya göre incelendiğinde; % 99,8 ile Genel Kamu Hizmetine verildiği, Sağlık Hizmetlerinin ise toplam bütçe içinde sadece % 0,2'lik (binde iki) bir ağırlığa sahip olduğu görülmektedir.

Ancak, sağlık hizmetlerinde dikkate alınması gereken husus, yalnızca Baştabiplik birimince verilen poliklinik ve laboratuvar hizmetleriyle sınırlı olduğudur. Milletvekili, eski vekiller, personel ile aile bireylerine ait sağlık giderlerinin karşılandığı kurum sağlık harcamaları bu kapsamda değildir.

Finansman Tipi Sınıflandırmaya Göre

TBMM Genel Bütçeli kurumlar arasında yer almaktadır. Ancak, Milli Saraylardan elde edilen bilet vb. gelirler, özel ödenek kaydı yapılmak suretiyle bütçeye gelir kaydedilerek yine Milli Sarayların bakım, onarım ve restorasyon giderlerinde kullanılmaktadır.

TABLO 10: Finansman tipi sınıflandırmaya göre mukayeseli 2009 yılı BT, BÖ ve KBÖ

FİNANSMAN TİPİ SINIFLANDIRMA	2009 YILI					
	BÜTÇE TEKLİFİ	%	BÜTÇE KANUNU	%	31.12.2009 KBÖ	%
GENEL BÜTÇE	441.482.000	100,0	436.529.600	100,0	407.529.600	95,4
ÖZEL ÖDENEK	0	0,0	0	0	19.723.469	4,6
TOPLAM	441.482.000	100,0	436.529.600	100,0	427.253.069	100,0

Yukarıdaki tablodan da görülebileceği üzere; 2009 yılında özel ödenek kaydedilen 19.723.469 TL ise, 427.253.069 TL'lik toplam KBÖ içinde % 4,6 oranında bir ağırlığa sahiptir.

Kurumsal Sınıflandırmaya Göre**TABLO 11: Kurumsal sınıflandırmaya göre mukayeseli 2009 yılı BT, BÖ ve KBÖ**

KURUMSAL SINFILANDIRMA	2009 YILI					
	BÜTÇE TEKLİFİ	%	BÜTÇE KANUNU	%	31.12.2009 KBÖ	%
ÖZEL KALEM MÜD.	6.188.000	1,4	5.833.300	1,3	6.733.300	1,6
KANUN. VE KAR. DAİ. BŞK.	2.919.000	0,7	2.867.900	0,7	3.217.900	0,8
İLETİŞİM DAİRE BAŞK.	2.545.000	0,6	2.469.500	0,6	3.269.500	0,8
GEN. SEKR. İD. ŞUBE MÜD.	105.000	0,0	94.500	0,0	94.500	0,0
PER. VE MUH. DAİ. BŞK.	288.881.000	65,4	288.405.300	66,1	285.225.300	66,8
SATINALMA MÜDÜRLÜĞÜ	15.249.000	3,5	14.142.100	3,2	13.772.100	3,2
DESTEK HİZM. DAİRE BŞK.	8.382.000	1,9	7.591.100	1,7	7.996.100	1,9
TEKNİK DAİRE BAŞK.	49.850.000	11,3	48.902.500	11,2	18.727.500	4,4
MİLLİ SARAYLAR DA. BŞK.	67.363.000	15,3	66.223.400	15,2	88.216.869	20,6
TOPLAM	441.482.000	100,0	436.529.600	100,0	427.253.069	100,0

Kurumsal sınıflandırmada nispi olarak diğerlerine göre daha yüksek oranlarda ağırlığa sahip ilk üç birim (Pers. Muh.Dai.Bşk, Teknik Dai.Bşk, Milli Sar.Dai.Bşk) toplam bütçenin % 91,8'ini oluşturmaktadır. Geriye kalan 6 birim toplam % 8,2 değerindeki ağırlığa sahip olduğu görülmektedir.

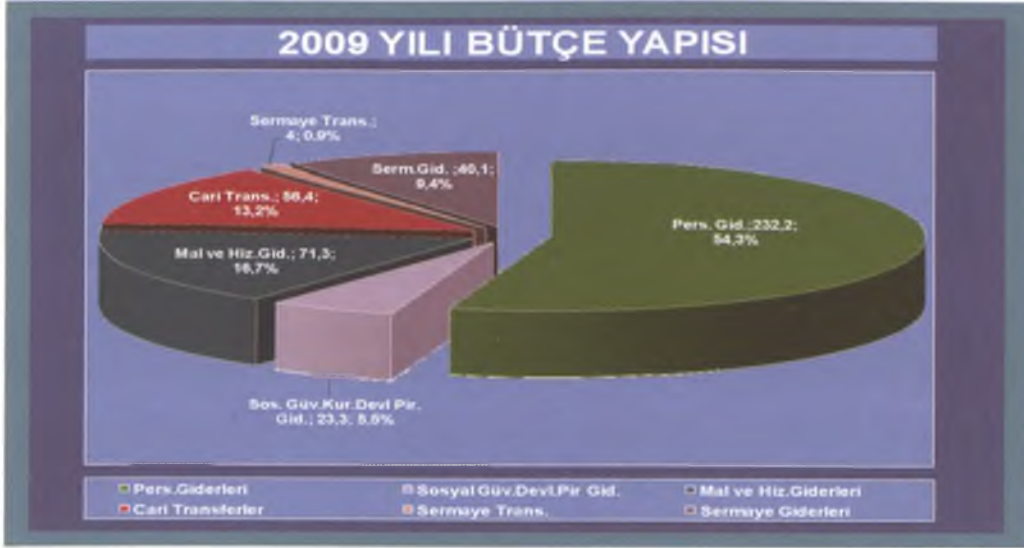
Ekonomik Sınıflandırmaya Göre**TABLO 12: Ekonomik sınıflandırmaya göre 2009 yılı mukayeseli BT, BÖ ve KBÖ**

EKONOMİK SINFILANDIRMA	2009 YIL SONU İTİBARIYLA					
	BÜTÇE TEKLİFİ	%	BÜTÇE KANUNU	%	31.12.2009 KBÖ	%
PERSONEL GİDERLERİ	232.254.000	52,6	232.254.000	53,2	232.204.000	54,3
SOS.GÜV. PRİMLERİ	23.205.000	5,3	23.205.000	5,3	23.255.000	5,5
MAL VE HİZMET ALIM	72.924.000	16,5	67.971.600	15,6	71.319.070	16,7
CARİ TRANSFERLER	56.404.000	12,8	56.404.000	12,9	56.404.000	13,2
SERMAYE GİDERLERİ	56.695.000	12,8	56.695.000	13,0	40.070.999	9,4
SERMAYE TRANSFERLERİ	0	0,0	0	0,0	4.000.000	0,9
TOPLAM	441.482.000	100,0	436.529.600	100,0	427.253.069	100,0

Ekonomik sınıflandırmaya göre, 2009 Yılı Bütçe gelişim süreci değerlendirildiğinde; bütçe içinde en ağırlıklı paya sahip bulunan Personel Giderlerinin % 53,2' den **232.204.000 TL** ile % 54,3 oranına yükseldiği, aynı şekilde Sosyal Güvenlik Kurumu Dev. Primi Giderlerinin de başlangıçtaki % 5,3'den **23.255.000 TL** ile % 5,5 oranına yükseldiği görülmektedir.

Ayrıca; Cari Transferlerin % 12,9 dan **56.404.000 TL** ile %13,2'ye, Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin ise %15,6'dan **71.319.070 TL** ile %16,7'ye yükseldiği, Sermaye Giderlerinin ise %13,0'den **40.070.999 TL** ile %9,4'e düştüğü tespit edilmiştir.

GRAFİK 10: 2009 yılı bütçesinin ekonomik sınıflandırma yapısı ve dağılım oranları

2009 yılı bütçe ödenekleri ile ilgili yukarıdaki grafikten de anlaşıldığı üzere, sadece Personel Giderleri (% 54,3), Sosyal Güvenlik Primi Giderleri (% 5,5) toplamı, tüm KBÖ'nün yarısından fazlasını (% 59,8)'ini oluşturmaktadır.

Sonuç olarak; Bütçemiz ekonomik sınıflandırma yapısına göre; K.B.Ödeneklerinin (%54,3) Personel Giderlerinden oluştuğu, bunu genel içerisindeki büyüklüklerine göre Mal ve Hizmet Alım Giderleri (%16,7), Cari Transferler (%13,2), Sermaye Giderleri (%9,4), Sosyal Güvenlik Prim Giderleri (%5,5) ile Sermaye Transferlerinin (% 0,9) takip ettiği görülmektedir.

III.1.2.2 2008-2009 YILI KARŞILAŞTIRMASI

Bütçe Sınıflandırmaları esasıyla 2008-2009 yılları

Kurumumuz 2008 ve 2009 yılları bütçe KBÖ değerlerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre yıl içindeki gelişim süreçleri, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 13: Fonksiyonel sınıflandırmaya göre 2008-2009 yılları mukayeseli KBÖ değerleri

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA	KBÖ KULLANILABİLİR BÜTÇE ÖDENEKLERİ					
	31.12.2008 İTİBARIYLA	%	31.12.2009 İTİBARIYLA	%	FARK	%
GENEL KAMU HİZMETLERİ	413.880.507	99,9	426.451.739	99,8	12.571.233	3,1
SAVUNMA HİZMETLERİ	2.000	0,0	2.700	0,0	700	35,0
SAĞLIK HİZMETLERİ	403.752	0,1	798.630	0,2	394.878	97,8
TOPLAM	414.286.259	100,0	427.253.069	100,0	12.966.810	3,1

Kurumumuz 2008 ve 2009 yılları bütçe yapısı fonksiyonel sınıflandırmaya göre incelendiğinde; % 99,8 oranında Genel Kamu Hizmeti verildiği, Sağlık Hizmetlerinin ise toplam bütçe içinde sadece % 0,2'lik ağırlığa sahip olduğu görülmektedir.

2008 ve 2009 yılları bütçe KBÖ değerlerinin finansman tipi sınıflandırmaya göre yıl içindeki gelişim süreçleri de, aşağıdaki tabloda karşılaştırılmaktadır.

TABLO 14: Finansman tipi sınıflandırmaya göre 2008-2009 yılları mukayeseli KBÖ değerleri

FINANSMAN TİPİ SINIFLANDIRMA	KBÖ KULLANILABİLİR BÜTÇE ÖDENEKLERİ					
	31.12.2008 İTİBARIYLA	%	31.12.2009 İTİBARIYLA	%	FARK	%
GENEL BÜTÇE	395.583.136	95,5	407.529.600	95,4	11.946.463	3,1
ÖZEL ÖDENEK	18.703.123	4,5	19.723.469	4,6	1.020.347	5,5
TOPLAM	414.286.259	100,0	427.253.069	100,0	12.966.810	3,1

Tabloda da görülebileceği üzere; kaydedilen özel ödeneklerin toplam **414.286.259 YTL**'lik 2008 yılı bütçesi içindeki payı **18.703.123 YTL** ile **% 4,5**, 2009 yılında özel ödenek kaydedilen **19.723.469 TL** ise, **427.253.069 TL**'lik toplam KBÖ içinde **%4,6** oranında bir ağırlığa sahiptir.

Kurumsal sınıflandırmaya göre 2008-2009 yılları içindeki bütçe gelişim süreçleri ele alınıp değerlendirildiğinde, aşağıdaki verilere ulaşılmaktadır.

2008 ve 2009 yılları bütçe ödenekleri kurumsal sınıflandırmaya göre incelendiğinde;

- Personel giderleri ödeneklerinin bulunduğu Personel ve Muhasebe Daire Başkanlığının 2008 yılında **% 62,6** ve 2009 **% 66,8** oranla ilk sırada olduğu,
- Milli Saraylarda görevli personelin giderlerinin ağırlıklı olarak bulunduğu Milli Saraylar Daire Başkanlığının ise 2008 yılında **% 20,4** 2009 yılında **% 20,6** oranla ikinci sırada olduğu,
- Yatırım ödeneklerinin bulunduğu Teknik Daire Başkanlığının bütçe büyüklüğünün de 2008 yılında **% 8,1** 2009 yılında **% 4,4** paya sahip olarak üçüncü sırada geldiği hesaplanmıştır.

TABLO 15: Kurumsal sınıflandırmaya göre 2008-2009 yılları mukayeseli KBÖ değerleri

KURUMSAL SINIFLANDIRMA	KBÖ KULLANILABİLİR BÜTÇE ÖDENEKLERİ					
	31.12.2008 KBÖ	%	31.12.2009 KBÖ	%	FARK	%
ÖZEL KALEM MÜD.	5.798.000	1,4	6.733.300	1,6	935.300	16,1
KAN. VE KAR.DAI. BŞK.LİĞİ	970.000	0,2	3.217.900	0,8	2.247.900	231,7
İLETİŞİM DAİRE BAŞK.	6.360.000	1,5	3.269.500	0,8	-3.090.500	-48,6
GEN.SEKR.ID.ŞUBE MÜD.	110.000	0,0	94.500	0,0	-15.500	-14,1
PERSONEL VE MUH.DAI.BŞK.	259.543.000	62,6	285.225.300	66,8	25.682.300	9,9
SATINALMA MÜDÜRLÜĞÜ	15.930.000	3,8	13.772.100	3,2	-2.157.900	-13,5
DESTEK HİZM.DAİRE BAŞK.	7.733.000	2,0	7.996.100	1,9	263.100	3,4
TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI	33.521.136	8,1	18.727.500	4,4	-14.793.636	-44,1
MİLLİ SARAYLAR DA.BAŞK.	84.321.123	20,4	88.216.869	20,6	3.895.746	4,6
TOPLAM	414.286.259	100,0	427.253.069	100,0	12.966.810	3,1

Bu sonuçlara göre; Kurumsal sınıflandırmada nispi olarak diğerlerine göre daha yüksek oranlarda ağırlığa sahip ilk üç birim toplam bütçenin **% 91,8**'ini oluşturmaktadır. Geriye kalan 6 birimin 2009 yılında ise toplam **% 8,2** değerindeki ağırlığa sahip olduğu görülmektedir.

Yine 2008 ve 2009 yılları bütçe KBÖ değerlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre yıl içindeki gelişim süreçleri de aşağıdaki tablo içinde mukayese edilmiştir.

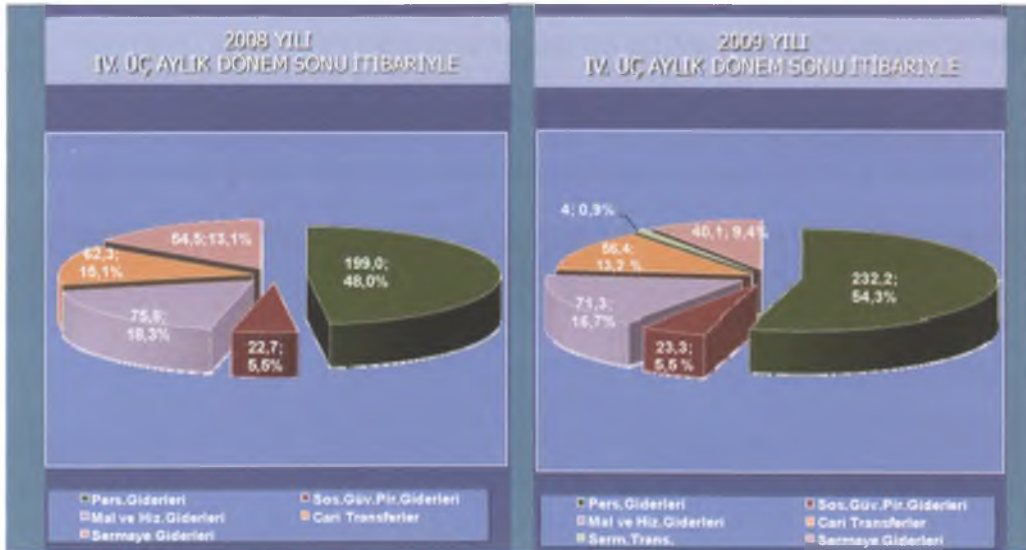
TABLO 16: Ekonomik sınıflandırmaya göre 2008-2009 yılları mukayeseli KBÖ değerleri

EKONOMİK SINIFLANDIRMA	KBÖ KULLANILABİLİR BÜTÇE ÖDENEKLERİ					
	31.12.2008 İTİBARIYLA	%	31.12.2009 İTİBARIYLA	%	FARK	%
PERSONEL GİDERLERİ	198.960.000	48,0	232.204.000	54,3	33.244.000	16,7
SOS.GÜV. PRIMLERİ	22.729.000	5,5	23.255.000	5,4	526.000	2,3
MAL VE HİZMET ALIM	75.774.554	18,3	71.319.070	16,7	-4.455.484	- 5,9
CARİ TRANSFERLER	54.475.000	13,1	56.404.000	13,2	1.929.000	3,5
SERMAYE GİDERLERİ	62.347.705	15,1	40.070.999	14,6	-22.276.706	-35,7
		0,0	4.000.000	0,9	4.000.000	0,0
TOPLAM	414.286.259	100,0	427.253.069	100,0	12.966.810	3,1

2008 yılında **419.417.000 TL** olarak teklif edilen TBMM bütçesi, Plan ve Bütçe Komisyonunda verilen bir önerge ile **420.017.000 TL** olmuş ve bu şekliyle de kanunlaşmıştır. Ancak, yıl içinde yapılan güncellemelerle **414.286.259 TL**'ye ulaşmıştır. Buna karşılık, başlangıçta **441.482.000 TL** olarak teklif edilen 2009 yılı TBMM bütçesi, Genel Kurulda aynen kabul edildikten sonra, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu uyarınca; 03 Mal ve Hizmet Alım Giderlerinde yapılan %10'luk kesinti doğrultusunda **436.529.600 TL** olarak kanunlaşmış, yıl içinde yapılan güncellemelerle **427.253.069 TL** olmuştur.

2008 yılı bütçe ödenekleri açısından, sadece Personel Giderleri (% 48,0) ve Sosyal Güvenlik Primi Giderleri (% 5,5) toplamı tüm KBÖ 'nün yarısından fazlasını % 53,5'ini oluşturmaktadır.

GRAFİK 11: Ekonomik sınıflandırmaya göre 2008- 2009 yılları mukayeseli bütçe yapısı

2009 yılı bütçe ödenekleri açısından ise Personel Giderleri (% 54,3) ve Sosyal Güvenlik Primi Giderleri (% 5,5) toplamı tüm KBÖ 'nün yarısından fazlasını % 59,8'ini oluşturmaktadır.

Sonuç olarak; 2008 ve 2009 yılı KBÖ'nün hemen hemen yarısından fazlasının Personel Giderlerinden oluştuğu görülmektedir. Bunu genel içerisindeki büyüklüklerine göre Mal ve Hizmet Alım Giderleri, 2008'de Sermaye Giderleri, 2009'da Cari Transferler ile Sosyal Güvenlik Prim Giderlerinin takip ettiği 2009 yılında Sermaye Transferlerinin en son sırada yer aldığı görülmektedir.

III.1.3 BÜTÇE - HARCAMA GERÇEKLEŞMELERİ

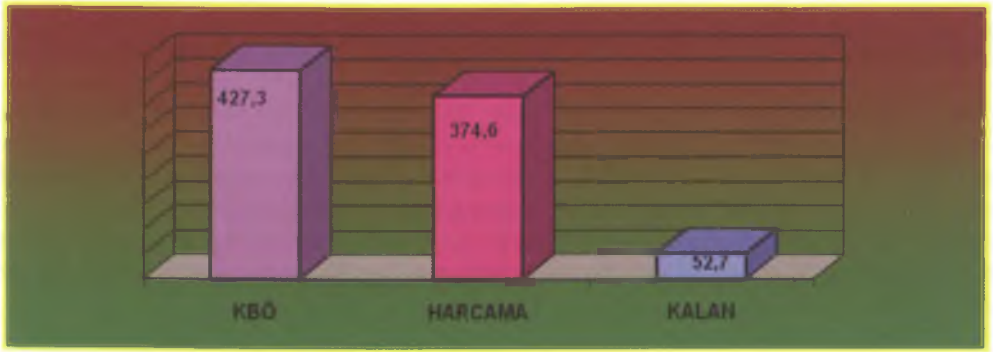
III.1.3.1 DÖNEMSEL BÜTÇE - HARCAMA GERÇEKLEŞMELERİ

III.1.3.1.1 2009 YILI BÜTÇE - HARCAMA GERÇEKLEŞMELERİ

2009 yılı toplam harcama gerçekleştirmeleri

427.253.069 TL olan 2009 Bütçemizden (özel ödenek dahil) 31.12.2009 tarihi itibarı ile 374.593.400 TL harcanmış olup, bu tutarın KBÖ 'nün % 87,7'sine tekabül ettiği ve harcanamayan bütçe ödeneğinin 52.659.669 TL olduğu görülmektedir.

GRAFİK 12: 2009 Bütçesinin gerçekleştirme oranı (Milyon TL)

III.1.3.1.2 YILLARA GÖRE BÜTÇE - HARCAMA GERÇEKLEŞMELERİ

SON İKİ YILLIK DÖNEMSEL BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

2008-2009 yılları mukayeseli BT, BÖ, KBÖ ve harcama gerçekleştirmeleri

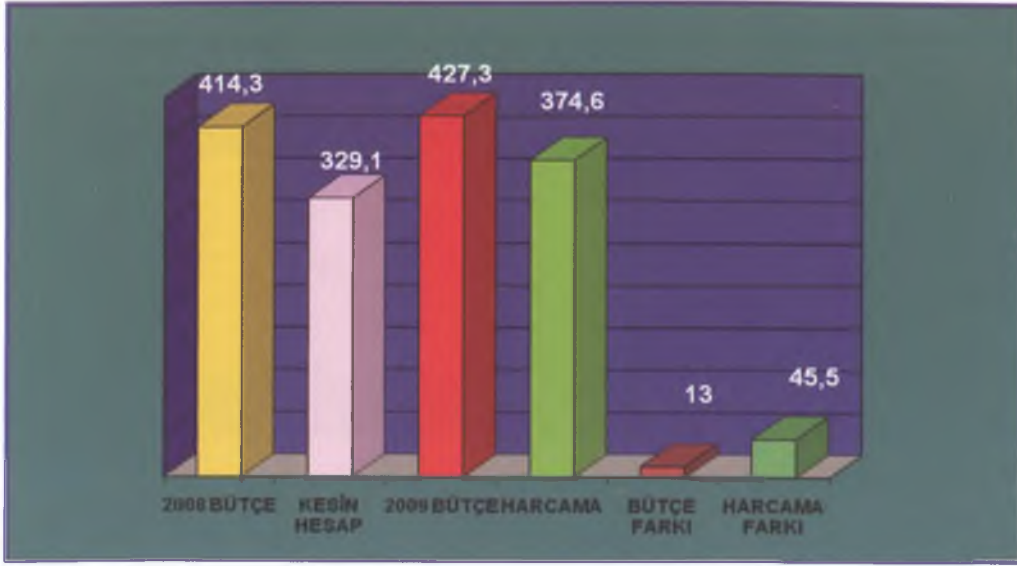
TABLO 17: 2008 yılı kesin hesap ile 31.12.2009 KBÖ ve harcama gerçekleştirmeleri

BÜTÇE BİLGİLERİ	2008YILI 12 AYLIK	HARCAMA ORANI	2009YILI 12 AYLIK	HARCAMA ORANI	FARK	%
BÜTÇE TEKLİFİ	419.417	78,5	441.482	84,8	22.065	5,2
BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ	420.017	78,4	436.530	85,8	16.513	3,9
KULLANILABİLİR ÖDENEK	414.286	79,4	427.253	87,7	12.967	3,1
GERÇEKLEŞEN HARCAMA	329.111	79,4	374.593	87,7	45.482	13,8

441.482 Bin TL olan 2009 yılı Bütçe teklifi, 419.417 Bin TL olan 2008 yılı Bütçe teklifinden 22.065 Bin TL daha fazladır. Bu artış % 5,2 oranına; 436.530 Bin TL olan Başlangıç Ödenekleri ise, 420.017 Bin YTL olan 2008 yılı Başlangıç Ödeneklerinden 16.513 Bin TL daha fazla olup, bu artış da % 3,9 oranına tekabül etmektedir.

31.12.2009 tarihi itibarıyla 427.253 Bin TL olan 2009 yılı Kullanılabilir Bütçe Ödenekleri, 414.286 Bin YTL olan 2008 yılı Kullanılabilir Bütçe Ödeneklerinden 12.967 TL daha fazla olup, bu artış ise % 3,1 oranı olarak hesaplanmıştır.

GRAFİK 13: 2008 yılı kesin hesap ile 31.12.2009 KBÖ ve kümülatif harcama gerçekleştirmeleri mukayesesi

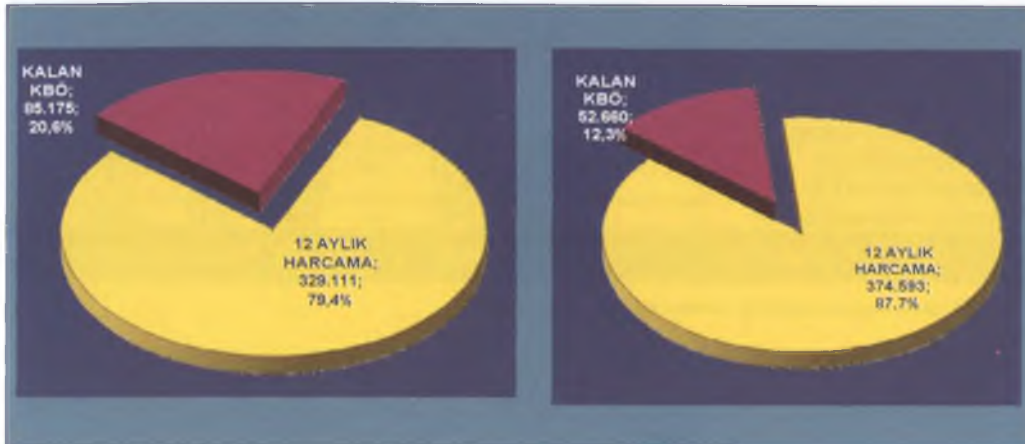
Öte yandan, grafikte de görülebileceği üzere; **329.111 Bin YTL** olarak gerçekleşen 2008 yılı harcaması ile **374.593 Bin TL** olarak sonuçlanan 2009 yılı harcama gerçekleşmesi arasında **45.482 Bin TL** fark bulunmakta ve bu fark son yılın harcamalarında bir önceki yıla göre % 13,8 artış olduğu anlamına gelmektedir.

2008-2009 yılları mukayeseli Harcama ve Kalan KBÖ gerçekleştirmeleri

2008 yıl sonu itibariyle kümülatif olarak gerçekleşen harcamalar toplamı **329.110.987 YTL**'dir. **420.017.000 YTL** olan 2008 yılı Başlangıç ödeneklerimizin % 78,4'ü, **414.286.259 YTL** olan 2008 yılı Kullanılabilir Bütçe ödeneklerimizin de % 79,4'ü harcanmıştır. Kullanılabilir Bütçe Ödeneklerimizin % 20,6'sı olan **85.175.272 YTL** de harcanamamıştır.

2009 yılı sonu itibariyle kümülatif olarak gerçekleşen harcamalar toplamı ise **374.593.400 TL** 'dir. Buna göre; **436.529.600 TL** olan 2009 yılı Başlangıç Ödeneklerimizin % 85,8'i, **427.253.069 TL** olan 2009 yılı Kullanılabilir Bütçe Ödeneklerimizin de % 87,7'si oranında harcama gerçekleşmesi sağlanmış bulunmaktadır. Böylece, **374.593.400 TL** olarak gerçekleşen 2009 yıl sonu harcama gerçekleşmesinden sonra geriye; %12,3'ü olan **52.659.669 TL** de harcanamamıştır.

GRAFİK 14: 2008-2009 yılları mukayeseli harcama gerçekleştirmeleri ve kalan ödenek durumu

Bu sonuçlara göre de; son iki yılın harcama oranı açısından gerçekleşme % 8,3 artış söz konusu olmuştur.

TABLO 18: 2008-2009 yılları ve harcama birimlerinin mukayeseli gerçekleştirmeleri (Bin TL)

BİRİMLER	31.12.2008 TARİHİ İTİBARIYLA			31.12.2009 TARİHİ İTİBARIYLA		
	KBÖ	HARCAMA	% (*)	KBÖ	HARCAMA	% (*)
Ozel Kalem MÜd.	5.798	4.041	69,7	6.733	5.447	80,9
Gen.Sek.Id.Şb.Md.	110	20	18,2	94	16	17,0
Kanun.ve Karar Dai.Bşk.	970	426	43,9	3.218	755	23,5
İletişim Dai.Bşk.	6.360	1.745	27,4	3.270	2.495	76,3
Per.ve Muh.Dai.Bşk.	259.543	235.328	90,7	285.225	269.236	94,4
Destek Hiz.Dai.Bşk.	7.733	6.534	84,5	7.996	5.998	75,0
Satın Alma MÜd.	15.930	11.770	73,9	13.772	12.316	89,4
Teknik Dai.Bşk.	33.521	15.385	45,9	18.728	11.215	59,9
Milli Sar.Dai.Bşk.	84.321	53.862	63,9	88.217	67.115	76,1
TOPLAM	414.286	329.111	79,4	427.253	374.593	87,7

(*) Harcama Oranı

Görülebileceği üzere; öne çıkan üç birimden Personel ve Muhasebe Daire Başkanlığının 2008 yılı harcama gerçekleşme oranı % 90,7 iken, 2009 yılında bu oranı % 3,7 artışla % 94,4'e çıkmıştır. Milli Saraylar Daire Başkanlığının 2008 yılı harcama gerçekleşme oranı ise % 63,9 iken 2009 yılında bu oran %12,2 artışla % 76,1'e çıkmış bulunmaktadır. Oransal olarak, Teknik Daire Başkanlığının 2008 yılı harcama gerçekleşme oranının % 45,9'dan 2009 yılında %14,0 artışla % 59,9'a çıktığı tespit edilmiştir.

Ekonomik sınıflandırmaya göre mukayeseli gerçekleştirmeler

Ekonomik Sınıflandırmaya göre değerlendirildiğinde 31.12.2009 tarihi itibarıyla yapılan 374.593 Bin TL tutarındaki harcama tutarı içindeki en büyük payın 228.145 Bin TL ve % 60,9 oranıyla personel giderlerinde olduğu görülmektedir. 2008 yılında da bu gider kalemi 192.732 Bin YTL ve % 58,6 oransal ağırlığıyla tüm bütçe giderleri içinde yine en önemli ağırlığa sahip durumundaydı. Aşağıdaki tabloda, 2008 ve 2009 yılları gerçekleşme sonuçları, ekonomik sınıflandırmaya göre hem harcama tutarları hem de gider türlerine göre oransal harcama ağırlıkları karşılaştırılmak üzere bir araya getirilmiştir.

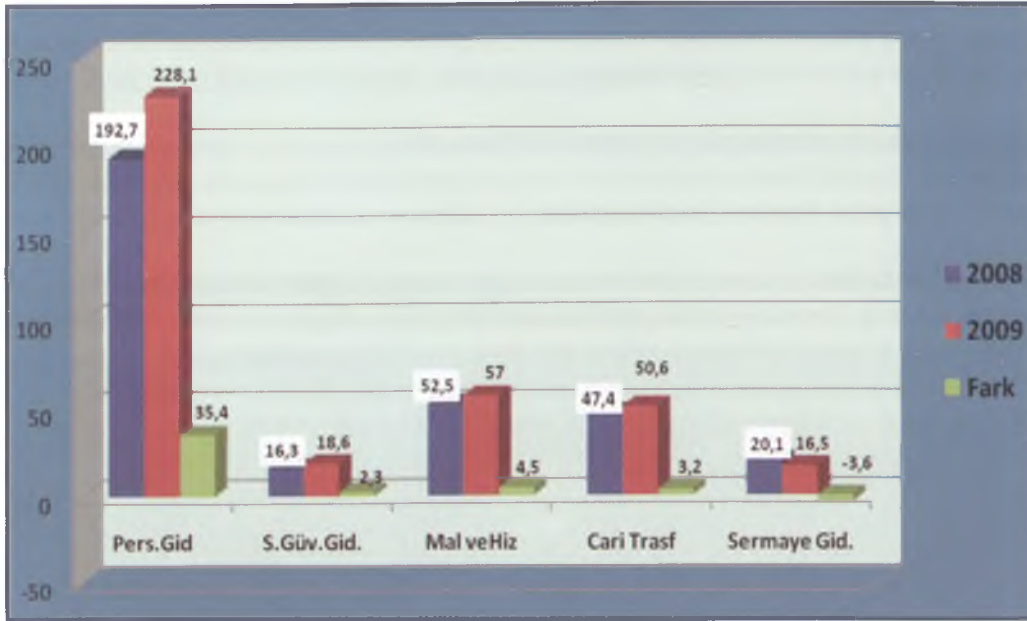
TABLO 19: Ekonomik sınıflandırmaya göre 2008 ve 2009 yılları mukayeseli harcamalar

EKONOMİK SINIFLANDIRMA	KÜMÜLATİF HARCAMA GERÇEKLEŞMELERİ				FARK	
	2008YILI	%(*)	2009YILI	%(*)	ARTIŞ	%
PERSONEL GİDERLERİ	192.732	58,6	228.145	60,9	35.413	18,4
SOS.GÜV.PİR.GİDERLERİ	16.310	5,0	18.699	5,0	2.389	14,6
MAL VE HİZMET GİDERLERİ	52.472	15,9	57.045	15,2	4.573	8,7
CARİ TRANSFERLER	47.468	14,4	50.650	13,5	3.182	6,7
SERMAYE GİDERLERİ	20.129	6,1	16.554	4,4	-3.575	-17,8
SERMAYE TRANSFERLERİ	0	0	3.500	0,9	3.500	0,0
TOPLAM	329.111	100,0	374.593	100,0	45.482	13,8

(*) Toplam Harcama içindeki oransal ağırlığı

2008 - 2009 yılları harcamalarına ilişkin tablo verileri, şematik olarak karşılaştırıldıkları aşağıdaki grafikte de izlenebilmektedir.

GRAFİK 15: 2008 ve 2009 Yılı Ekonomik sınıflandırmaya göre mukayeseli bütçe ve harcama gerçekleştirmeleri

2008 yılı harcama sıralamasına göre; PERSONEL GİDERLERİ 192.732 Bin YTL ve % 58,6 oranıyla birinci, MAL VE HİZMET GİDERLERİ 52.472 Bin YTL ve % 15,9 oranıyla ikinci, CARİ TRANSFERLER 47.468 Bin YTL ve % 14,4 oranıyla üçüncü, SERMAYE GİDERLERİ 20.129 Bin YTL ve % 6,1 oranıyla dördüncü ve SOS.GÜV.PİR.GİDERLERİ de 16.310 Bin YTL ve % 5,0 oranıyla yine beşinci konumundadır.

Ekonomik sınıflandırma açısından 2009 yılı harcama sıralamasına göre ise; PERSONEL GİDERLERİ 228.145 Bin TL ve % 60,9 oranıyla yine birinci, MAL VE HİZMET GİDERLERİ 57.045 Bin TL ve % 15,2 oranıyla ikinci, CARİ TRANSFERLER 50.650 Bin TL ve %13,5 oranıyla üçüncü, SOS.GÜV.PİR.GİDERLERİ de 18.699 Bin TL ve %5,0 oranıyla dördüncü ve yine SERMAYE GİDERLERİ 16.554 Bin TL ve % 4,4 oranıyla beşinci konumundadır. Ayrıca 2009 yılında bütçe ödeneklerinde ilk kez yer alan SERMAYE TRANSFERLERİ ise 3.500 Bin TL gerçekleşmiştir.

Ancak, 2008 ve 2009 yılı harcama ağırlıkları birbirleriyle karşılaştırıldığında;

- SERMAYE GİDERLERİ'nin % 6,1' den % 1,7 azalışla % 4,4 oranına,
- MAL VE HİZMET GİD.'nin % 15,9' dan % 0,7 azalışla % 15,2 oranına,
- CARİ TRANSFERLER'in % 14,4' den % 0,9 azalışla % 13,5 oranına düşmüş olduğu

Buna karşılık;

- PERSONEL GİDERLERİ'nin % 58,6' dan % 2,3 artışla % 60,9 oranına,
- SERMAYE TRANSFERLERİ'nin de 2009 yılı %0,9 oranında gerçekleştiği,

Buna karşılık Sosyal Güvenlik PrİM Giderleri'nin de % 5,0 olan oranını koruyarak yine aynı oransal değerde kaldığı tespit edilmiştir.

Buna göre; Sermaye Giderleri, Mal ve Hizmet Alım Giderleri, Cari Transferler Giderlerine ilişkin harcamaların, 2009 yılı bütçe uygulamasında azalış gösterdiği, Personel Giderlerinin en yüksek, harcama kalemi olduğu, Sos. GÜv. PrİM Giderlerinin yine 2008 yılındaki oranda kaldığı, 2009 yılında ilk kez kullanılan Sermaye Transferleri Giderlerinin ise toplam harcama içinde sadece % 0,9 olduğu tespit edilmiş bulunmaktadır.

SON BEŞ YILLIK DÖNEM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

2005 – 2009 yılları harcama gerçekleşmeleri

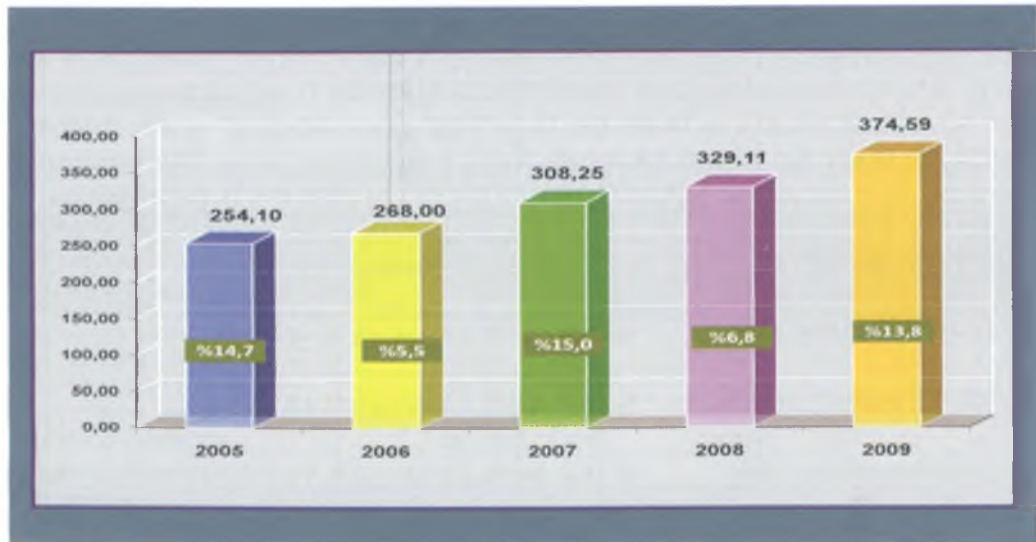
Öte yandan TBMM harcama birimlerinin son beş yıllık bütçe uygulamalarına bakıldığında; en yüksek harcama gerçekteşmesinin 2005 yılında % 89,1 ile en düşük olanın ise 2006 yılında % 77,4 olduğu, ortalama % 83,3 oranında bir gerçekteşme sağlandığı anlaşılmaktadır.

Nitekim, bütçe gerçekteşmelerinin bir önceki yıla göre oranlanması yoluyla elde edilen ve gerçekte anlamda büyümeyi gösteren aşağıdaki oranlar; zaten belli bir genişleme trendini de ortaya koymaktadır.

Buna göre;

2005 yılı ile 2004 yılı arasında	% 14,7
2006 yılı ile 2005 yılı arasında	% 5,5
2007 yılı ile 2006 yılı arasında	% 15,0
2008 yılı ile 2007 yılı arasında da	% 6,8 ve
2009 yılı ile 2008 yılı arasında	% 13,8 gerçekteşme artışı hesaplanmıştır.

GRAFİK 16: 2005-2009 Bütçe gerçekteşmeleri ve önceki yıla göre artış oranları (Milyon TL)

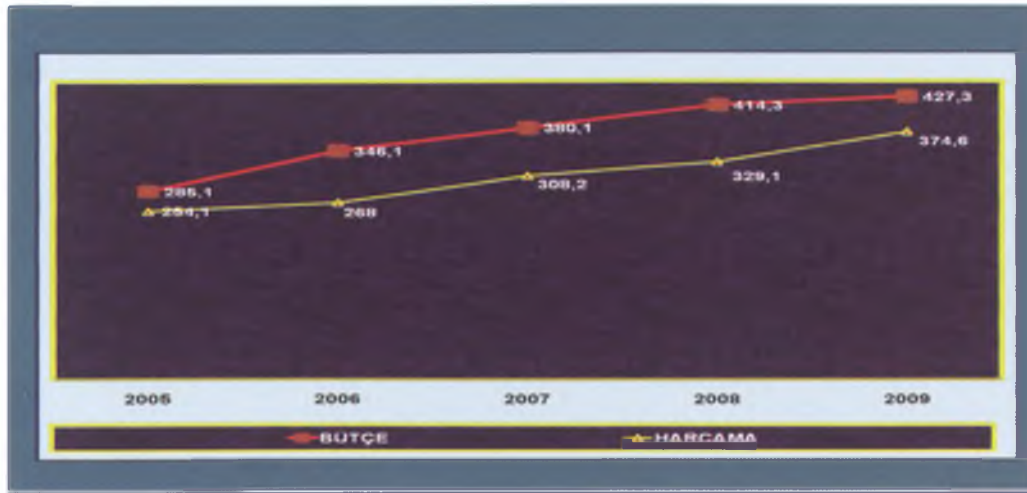
2009 yılı gerçekteşmeleri ile; 2005'e göre % 47,4, 2006'e göre % 39,8, 2007 yılına göre % 21,5, 2008 yılına göre de, % 13,8' lik bir büyümeye ulaşılmış olmaktadır.

Bir başka açıdan 2005-2009 döneminin bütçe gerçekleştirmelerine bakıldığında; son 5 yılın bütçe gerçekleştirmeleri içinde en yüksek gerçekleştirme oranının % 89,1 ile 2005 yılında görüldüğü, ancak daha sonraki yıllarda başlangıçta oldukça yüksek seyreden bu harcama oranının 2006 yılında % 77,4'e düştüğü ancak, geride kalan son üç yıl bütçe uygulamalarına bakıldığında bu durumun kısmen toparlanarak; 2007 yılı itibarıyla % 81,1, 2008 yılında %79,4, 2009 yılında % 87,7 seviyesine çıktığı görülmektedir.

2005 – 2009 yılları Mukaveseli Bütçe - harcama gerçekleştirmeleri

Aşağıda, 2005 ile 2009 yılları arasındaki 5 yıllık döneme ait gerçekleştirmeler bir çizgi grafikte, KBÖ 'ler kırmızı renkli, aynı döneme ait harcama gerçekleştirmeleri ise sarı renkli olarak, Milyon TL düzeyinde ve birbirleriyle mukayese edilebilecek şekilde gösterilmiştir.

GRAFİK 17: 2005-2009 yılları, mukayeseli TBMM bütçeleri (KBÖ) ile harcama gerçekleştirmeleri (Milyon TL)

GRAFİK 18: 2005-2009 yılları, mukayeseli Bütçe ve gerçekleştirmeler (Milyon TL)

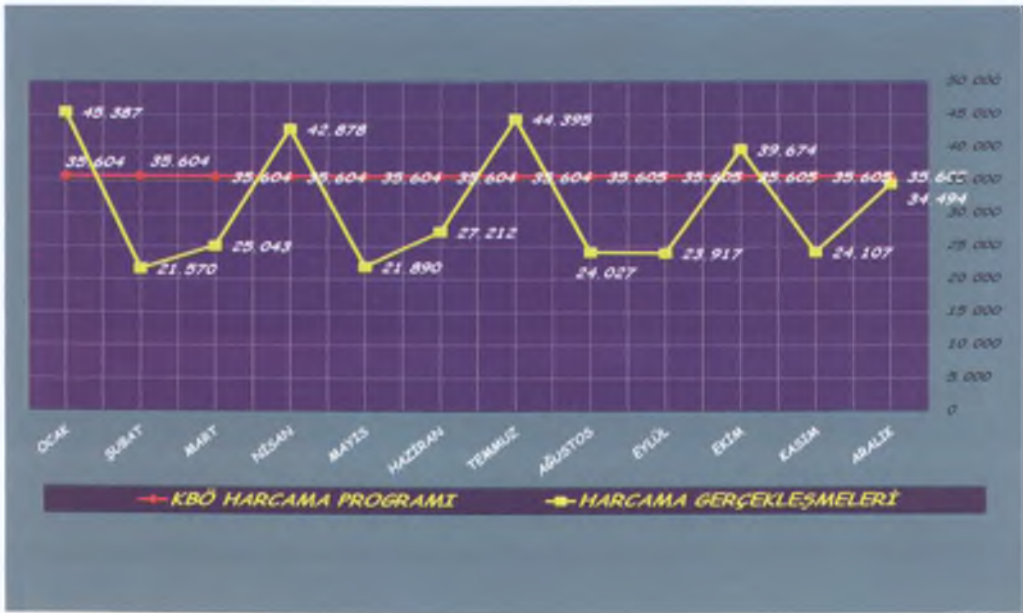
Ancak, özellikle 2005 - 2009 yılları uygulama itibariyle, birim ödeneklerinin yıl sonu gerçekleşme oranları değerlendirildiğinde; bir taraftan harcama toplamının sürekli olarak arttığı, diğer taraftan gerçekleşme oranlarının ise değişkenlik gösterdiği gözlemlenmektedir. Örneğin, yukarıdaki muhtelif tablo ve grafiklerin de ortaya koyduğu gibi 2005-2007 yılları arasında ortalama olarak % 11,7 seviyelerinde seyreden bütçe gerçekleşme artış hızı, 2008 yılında % 6,8 de kalmış, 2009 yılında da bu oran % 13,8 seviyesine ulaşmıştır.

III.1.3.2 HARCAMA PROGRAMI GERÇEKLEŞMELERİ

2009 Yılı aylık harcama programı gerçekleştirmeleri

Harcama gerçekleştirmeleri aylar itibariyle ve **427.253.069 TL / 12 Ay = 35.604.422 TL** ve % 8,3 olarak öngörülen 2009 yılı harcama programına göre incelendiğinde;

GRAFİK 19: 2009 yılı aylara göre mukayeseli harcama programı ve harcama gerçekleştirmeleri

Bu tablo ve analizlere göre; aylar itibariyle genel olarak programın altında kalan harcamaların, yıl sonuna kadar giderek açılan bir makasla kümülatif olarak aşağı yukarı %20'0 ye ulaşan bir seyir izlemek suretiyle, 2009 yılının da ancak % 87,7 oranında bir gerçekleştirmeye sonuçlanmasında etkili olduğu anlaşılmaktadır.

Kurumsal sınıflandırmaya göre 2009 yılı bütçe uygulama sonuçları

2009 yılı başında kanunlaşmış bulunan bütçe ödeneklerinin kurumsal sınıflandırmaya göre; Kullanılabilir Bütçe Ödeneklerimiz içerisinde 31.12.2009 tarihi itibariyle en büyük pay **285.225.300 TL** ile % 66,8 oranında Personel ve Muhasebe Dairesi Başkanlığında bulunmaktadır. Bunu, **88.216.869 TL** ile ve % 20,6 oranıyla Milli Saraylar Daire Başkanlığı takip etmekte, Teknik Daire Başkanlığı ise **18.727.500 TL** ile ve % 4,4 oranıyla üçüncü sırada bulunmaktadır.

Aşağıdaki tabloda ise, Kurumumuz 9 Harcama Biriminin 2009 yılı ödenekleri ve yıl sonu itibarıyla harcamaları ile ağırlık ve gerçekleşme oranları görülmektedir.

TABLO 20: 2009 yılı Kurumsal sınıflandırmasına göre harcama birimleri kesin hesap gerçekleştirmeleri

KURUMSAL SINIFLANDIRMA		31.12.2009 TARİHİ İTİBARIYLA KBÖ-HARCAMA-KALAN					% (**)
		KBÖ	%(*)	HARCANAN	%(*)	KALAN	
00.02	ÖZEL KALEM	6.733.300	1,6	5.446.842	1,5	1.286.458	80,9
31.32	KAN.VE KAR.DAI.BAŞK.	3.217.900	0,7	754.841	0,2	2.463.059	23,5
31.33	İLETİŞİM DAİRE BAŞK.	3.269.500	0,8	2.494.783	0,7	774.717	76,3
00.02	GN.SEK. İD.ŞUBE MÜD.	94.500	0,0	16.040	0,0	78.460	17,0
34.04	PERS. VE MUH.DA. BŞK.	285.225.300	66,8	269.236.316	71,9	15.988.984	94,4
00.30	SATINALMA MÜD.	13.772.100	3,2	12.316.057	3,3	1.456.043	89,4
34.35	DESTEK HİZM. DA.BŞK.	7.996.100	1,9	5.997.978	1,6	1.998.122	75,0
36.37	TEKNİK DAİRE BŞK.	18.727.500	4,4	11.215.146	3,0	7.512.354	59,9
36.38	MİLLİ SARAY.DA.BŞK.	88.216.869	20,6	67.115.397	17,9	21.101.472	76,1
TOPLAM		427.253.069	100	374.593.400	100	52.659.669	87,7

(*) Birim bütçesi ve harcama tutarının toplam içindeki oransal ağırlıkları

(**) Gerçekleşme oranı (Harcama / Bütçe ödeneği)

Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2009 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları

31.12.2009 tarihi itibarıyla yıl sonu gerçekleştirmelerine bakıldığında ise; **427.253.069 TL** olan toplam 2009 yılı bütçemizin **374.593.400 TL** 'sinin harcadığı, geriye ise kullanılabilir bütçe ödeneklerinin % 12,3'ünü teşkil eden **52.659.669 TL** tutarının harcanamadan kalmış olduğu görülmektedir.

TABLO 21: Ekonomik sınıflandırmaya göre 2009 yılı kesin hesap gerçekleştirmeleri

EKONOMİK SINIFLANDIRMA		31.12.2009 TARİHİ İTİBARIYLA KBÖ-HARCAMA-KALAN					% (**)
		KBÖ	%(*)	HARCANAN	%(*)	KALAN	
PERSONEL GİDERLERİ		232.204.000	54,3	228.144.925	60,9	4.059.075	98,3
SOS. GÜV. PRİM GİDERLERİ		23.255.000	5,4	18.699.350	5,0	4.555.650	80,4
MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ		71.319.070	16,7	57.045.229	15,2	14.273.841	80,0
CARİ TRANSFERLER		56.404.000	13,2	50.649.784	13,5	5.754.216	89,8
SERMAYE GİDERLERİ		40.070.999	9,4	16.554.112	4,4	23.516.887	41,3
SERMAYE TRANSFERLERİ		4.000.000	0,9	3.500.000	0,9	500.000	87,5
TOPLAM		427.253.069	100	374.593.400	100	52.659.669	87,7

(*) Bütçe Gideri ve harcama tutarının toplam içindeki oransal ağırlıkları

(**) Gerçekleşme oranı (Harcama / Bütçe ödeneği)

Ekonomik sınıflandırmaya göre, yukarıdaki tablo sonuçları ele alınıp değerlendirildiğinde; en düşük gerçekleşmenin % 41,3 oranıyla Sermaye Giderlerinde görüldüğü, diğer kalemlerde ise en düşük harcanma değerinin bile % 80,0 olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim, Mal ve Hizmet Alım Giderlerinde yaşanan % 80,0'lık harcanma oranı değerini % 80,4 oranıyla Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Giderleri % 0,4 puan geride bırakmış bulunmaktadır.

Öte yandan 2009 yılı harcanma gerçekleştirmeleri sonuçlarına göre; Sermaye Transferlerinde % 87,5 Cari Transferlerde % 89,8 ve Personel Giderlerinde % 98,3 gibi oldukça yüksek harcanma oranlarına ulaşıldığı görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda, 31.12.2009 tarihi itibarıyla ve ekonomik sınıflandırmaya göre Bütçe giderleri ve harcama gerçekleştirmeleri mukayeseli olarak değerlendirilmek üzere toplu olarak bir icmal tablosunda gösterilmiş bulunmaktadır.

TABLO 22: Ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe giderleri ve harcama gerçekleştirmeleri icmal tablosu

EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE	31.12.2009 TARİHİ İTİBARIYLA		
	KBÖ	HARCAMA	%
PERSONEL GİDERLERİ	232.204.000	228.144.925	98,3
Memurlar	92.680.000	92.071.248	99,3
Sözleşmeli Personel	30.171.700	29.742.863	98,6
Geçici Personel	34.730.300	34.313.237	98,8
Diğer Personel	592.000	591.645	99,9
Milletvekilleri	74.030.000	71.425.932	96,5
SOS.GÜV.PRİM GİDERLERİ	23.255.000	18.699.350	80,4
Memurlar	10.000.000	8.828.673	88,3
Sözleşmeli Personel	4.695.000	2.520.014	53,7
Geçici Personel	7.060.000	6.728.693	95,3
Milletvekilleri	1.500.000	621.970	41,5
MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	71.319.070	57.045.229	80,0
Üretime Yönelik Mal ve Hizmet Alımları	653.000	128.769	19,7
Tüketime Yönelik Mal ve Hizmet Alımları	16.171.320	13.282.106	82,1
Yolluklar	4.402.110	4.052.757	92,1
Görev Giderleri	751.871	252.309	33,6
Hizmet Alımları	15.608.700	12.078.514	77,4
Temsil ve Tanıtma Giderleri	3.985.554	3.604.285	90,4
Men. Mal Gayri Maddi Hak Alım Bakım ve Onarım Giderleri	4.256.615	2.590.340	60,9
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	3.089.900	1.425.570	46,1
Tedavi ve Cenaze Giderleri	22.400.000	19.630.579	87,6
CARİ TRANSFERLER	56.404.000	50.649.784	89,8
Kar amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	2.520.000	1.752.538	69,5
Hane Halkına Yapılan Transferler	53.000.000	48.019.305	90,6
Yurtdışına Yapılan Transferler	884.000	877.941	99,3
SERMAYE GİDERLERİ	40.070.999	16.554.112	41,3
Mamul Mal Alımları	9.758.060	5.013.228	51,4
Menkul Sermaye Üretim Giderleri	1.443.611	675.264	46,8
Gayri Maddi Hak Alımları	2.081.215	659.479	31,7
Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	2.627.000	17.052	0,6
Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	796.000	188.508	23,7
Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	21.475.113	10.000.581	46,6
Diğer Sermaye Giderleri	1.890.000	0	0,0
SERMAYE TRANSFERLERİ	4.000.000	3.500.000	87,5
Yurtiçi Sermaye Transferleri	4.000.000	3.500.000	87,5
TOPLAM	427.253.069	374.593.400	87,7

Aşağıdaki icmal tablosunda ise ekonomik sınıflandırmaya göre 2009 yılı Bütçe giderleri ve harcama gerçekleştirmeleri kesin hesap düzeninde gösterilmiş bulunmaktadır

TABLO 23: Bütçe giderleri kesin hesap tablosu

EKO. KOD	II	AÇIKLAMA	BASLANGIÇ ÖDENEĞİ	DEVREDEN ÖDENEK(Taahhüt artışı+özel ödenek)	EKLENEN ÖDENEK (Yıl içindeki Özet Ödenek)	DÜŞÜLEN ÖDENEK (Bütçe Dışı Aktarma)	TOPLAMI	GİDER	İPTAL EDİLEN	DEVREDEN ÖDENEK(Taahhüt artışı+özel ödenek)
01		PERSONEL GİDERLERİ	232.254.000,00	0,00	0,00	0,00	232.204.000,00	228.144.924,08	4.059.075,92	0,00
01		MEMURLAR	92.152.000,00	0,00	0,00	0,00	92.680.000,00	92.071.247,33	608.752,67	0,00
02		SÖZLEŞMELİ PERSONEL	29.171.700,00	0,00	0,00	0,00	30.171.700,00	29.742.863,09	428.836,91	0,00
04		GEÇİCİ PERSONEL	31.580.300,00	0,00	0,00	0,00	34.730.300,00	34.313.237,17	417.062,83	0,00
05		DİĞER PERSONEL	440.000,00	0,00	0,00	0,00	592.000,00	591.645,48	354,52	0,00
07		MİLLETVEKİLLERİ	78.910.000,00	0,00	0,00	0,00	74.030.000,00	71.425.931,03	2.604.068,97	0,00
02		SOS. GUV. KUR DEVLET PRİM. GİD.	23.205.000,00	0,00	0,00	0,00	23.255.000,00	18.699.351,33	4.555.648,67	0,00
01		MEMURLAR	11.000.000,00	0,00	0,00	0,00	10.000.000,00	8.828.673,26	1.171.326,74	0,00
02		SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.695.000,00	0,00	0,00	0,00	4.695.000,00	2.520.014,10	2.174.985,90	0,00
03		GEÇİCİ PERSONEL	6.010.000,00	0,00	0,00	0,00	7.060.000,00	6.728.693,59	331.306,41	0,00
04		MİLLETVEKİLLERİ	1.500.000,00	0,00	0,00	0,00	1.500.000,00	621.970,38	878.029,62	0,00
03		MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	67.971.600,00	3.347.471,30	0,00	0,00	71.319.070,30	67.045.228,30	11.329.917,72	2.943.925,28
01		ÜRETİME YON. MAL VE HİZMET ALIMLARI	63.000,00	600.000,00	0,00	0,00	663.000,00	128.768,08	26.339,96	497.891,96
02		TUK. YON. MAL VE MALZ. ALIM.	15.313.581,00	597.738,95	0,00	0,00	16.171.319,95	13.282.103,44	2.548.192,35	341.024,16
03		YOLLUKLAR	3.652.110,00	0,00	0,00	0,00	4.402.110,00	4.052.757,21	349.352,79	0,00
04		GÖREV GİDERLERİ	962.910,00	128.962,04	0,00	0,00	751.871,04	252.308,92	398.744,08	100.819,04
05		HİZMET ALIMLARI	18.022.223,00	436.476,90	0,00	0,00	15.608.699,90	12.078.514,63	3.105.508,37	424.676,90
06		TEMSİL VE TANITMA GİDER.	2.962.800,00	32.754,25	0,00	0,00	3.965.554,25	3.604.284,10	348.515,90	32.754,25
		MEN. MAL GAYRIMAD. HAK ALIMI BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.055.078,00	201.539,16	0,00	0,00	4.256.615,16	2.590.342,10	1.464.733,90	201.539,16
08		GAYRIM. MAL BAKIM VE ONARIM GİD.	1.539.900,00	1.350.000,00	0,00	0,00	3.089.900,00	1.425.571,04	319.109,15	1.345.219,81
09		TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	23.400.000,00	0,00	0,00	0,00	22.400.000,00	19.630.578,78	2.769.421,22	0,00
05		CARİ TRANSFERLER	56.404.000,00	0,00	0,00	0,00	56.404.000,00	50.649.784,07	5.754.215,93	0,00
03		KAR AMACI GÜTİM KUR. YAP. TRANS.	2.760.000,00	0,00	0,00	0,00	2.520.000,00	1.752.538,00	767.462,00	0,00
04		HANE HALKINA YAPILAN TRANS.	53.000.000,00	0,00	0,00	0,00	53.000.000,00	48.019.304,41	4.980.695,59	0,00
06		YURT DIŞINA YAPILAN TRANS.	644.000,00	0,00	0,00	0,00	884.000,00	877.941,66	6.058,34	0,00
06		SERMAYE GİDERLERİ	56.695.000,00	7.875.997,97	4.500.000	0,00	40.070.998,97	16.864.112,43	17.591.856,82	6.325.228,72
01		MAMUL MAL ALIMLARI	7.662.000,00	771.059,73	0,00	0,00	9.758.059,73	5.013.228,38	4.190.359,19	554.472,16
02		MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	435.000,00	878.610,98	0,00	0,00	1.443.610,98	675.263,65	273.055,41	495.291,92
03		GAYRIMADDİ HAK ALIMLARI	1.275.000,00	806.214,78	0,00	0,00	2.081.214,78	659.479,34	615.520,66	806.214,78
05		GAYRIM. SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	31.852.000,00	0,00	0,00	29.000.000	2.627.000,00	17.051,72	2.609.948,28	0,00
06		MENKUL MALL. BÜYÜK ONARIM GİD.	596.000,00	200.000,00	0,00	0,00	796.000,00	188.508,81	407.491,19	200.000,00
07		GAYRİ MENKUL. BÜYÜK ONARIM GİD.	12.555.000,00	5.220.112,48	4.500.000	0,00	21.475.113,48	10.000.590,53	7.605.282,09	3.869.249,86
08		DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	2.320.000,00	0,00	0,00	0,00	1.890.000,00	0,00	1.890.000,00	0,00
07		SERMAYE TRANSFERLERİ		4.000.000,00	0,00	0,00	4.000.000,00	3.500.000,00	0,00	500.000,00
01		Yurtiçi Sermaye Transferleri		4.000.000,00	0,00	0,00	4.000.000,00	3.500.000,00	0,00	500.000,00
GENEL TOPLAM			436.529.600,00	15.223.469,27	4.500.000	29.000.000	427.253.069,27	374.593.400,21	43.298.515,06	9.369.154,09

III.2. FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ

III.2.1. TBMM GENEL SEKRETERLİK FAALİYETLERİ

TBMM'nin yasama, denetim ve temsil işlevlerini yerine getirirken, ihtiyaç duyduğu destek hizmetleri Genel Sekreterlik tarafından sunulmaktadır. TBMM'nin temel işlevlerini kısaca belirtmek gerekirse; yasal düzenlemeler şeklinde somutlaşan yönlendirici ve düzenleyici ilkeleri belirlemek, yürütme faaliyetlerinin bu ilkelere uygun biçimde gerçekleşmesini sağlayacak denetimlerde bulunmak, ulusal ve uluslararası ölçekte millî irade ve egemenliği temsil etmek olarak ifade edilebilir. Bu işlevlerin yerine getirilmesinde TBMM Genel Sekreterliğinin üstlendiği ve sürekli biçimde sunduğu; bilgi-belge, yönetsel, koordinasyon, temsil-tanıtım ve lojistik olarak belirlenen destek hizmetleridir. TBMM'nin söz konusu asli işlevlerini yerine getirmesi sürecinde Genel Sekreterliğin sağlayacağı bu destekler, TBMM'nin yasama kalitesine doğrudan veya dolaylı katkısından dolayı, Genel Sekreterliğin değer üretimi perspektifinin de özünü oluşturmaktadır.

TBMM'NİN TEMSİL VE TANITIM İŞLEVLERİNE DESTEK FAALİYETLERİ

TBMM'nin 2009 yılında temsil ve tanıtıma ilişkin yapmış oldukları faaliyetlerine yönelik, Özel Kalem Müdürlüğü, Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğü ile Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Başkanlığı, üstlenmiş oldukları sorumluluk gereği, destek hizmetlerini sunmuşlardır.

Bu kapsamda;

TBMM Başkanlarımızın 2009 yılı içerisinde, TBMM'nin Temsil – Tanıtım işlevine ilişkin olarak yapmış oldukları faaliyetleri aşağıda belirtilmiştir.

TBMM Başkanlarının görüşme ve kabulleri; Türkiye Büyük Meclisi Başkanlarımız, 2009 yılında Makamlarında ve ziyaretlerinde gerçekleştirdikleri kabul ve görüşme faaliyetleri;

- **Dışişleri Faaliyetleri Kapsamında, Devlet Yetkilileri İle Görüşmeler:** 14 Cumhurbaşkanı ve Devlet Başkanı, 36 Meclis Başkanı ve Başkan Vekili, 10 Başbakan ve Bakan, 23 Komisyon Başkanı ve beraberindeki heyetle ile 8'de farklı heyetle görüşmüş ve kabul etmişlerdir. Ayrıca, bu kapsamda 45 büyükelçiyi kabul etmişlerdir.
- Filistin Devlet Başkanı, ABD Başkanı, Lübnan Cumhurbaşkanı, Yeni Zelanda Genel Valisi, Kosova Cumhurbaşkanı, Portekiz Cumhurbaşkanı, Brezilya Devlet Başkanı, Singapur Cumhurbaşkanı, Makedonya Cumhurbaşkanı, Kazakistan Cumhurbaşkanı, İtalya Cumhurbaşkanı, Kosta Rika Cumhurbaşkanı, Kosova Cumhurbaşkanı ve Sudan Cumhurbaşkanı Yardımcısı olmak üzere 14 Cumhurbaşkanı ve Devlet Başkanını kabulde bulunmuşlardır.

TBMM Başkanı Sayın Mehmet Ali Şahin ile
Azərbaycan Devlet Başkanı Heydar Aliyev

- TBMM'nin konuğu olarak veya başka vesilelerle ülkemizi ziyaret eden; Kosova, Suudi Arabistan, İran, Cezayir, Suriye (2), Bahreyn, Ürdün, Sudan, Yemen, Lübnan, Endonezya, Katar, Irak, Kore, Mısır, KKTC (2), Fas, Bulgaristan, Kazakistan, Norveç, Birleşik Arap Emirlikleri, Sri Lanka, Macaristan, Almanya (2), Cezayir, Nijerya, Fransa, Finlandiya, Avustralya Meclis Başkanları ve Afganistan, Birleşik Arap Emirlikleri, ve Moğolistan Meclis Başkanvekillerini kabulde bulunmuşlardır.

- Bosna Hersek, Lübnan, Pakistan Pencap Eyaleti Bakanları ile Oman Sultanlığı Milli Savunma Bakanı, Azerbaycan Savunma Bakanı, Çin Halk Cumhuriyeti Kamu Güvenliği Bakanı, Kosova Dışişleri Bakanı, Çek Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı (Başbakan Yardımcısı), Azerbaycan Dışişleri Bakanı, Hindistan Parlamento İşleri ve Su Kaynakları Bakanını kabulde bulunmuştur.

- Oman, Suudi Arabistan, Cezayir, Filistin, Tunus, Mısır, Kore, ABD (2), Polonya, Japonya (3), KKTC (2), Moğolistan, Pakistan, İsviçre, Bahreyn, Kore (2), Rusya Federasyonu (2), Filipinler, Letonya, İspanya, Finlandiya, Vietnam, Küba, Tunus, Çin, Kanada, İtalya, Azerbaycan (2), Fransa, İran, ABD, Hırvatistan, Somali, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Özbekistan, ve İsveç Büyükelçilerini kabul etmiştir.

- **TBMM Başkanı'nın Yurtdışı ve Yurtiçi Resmi Ziyaretleri;**

TÜRKPA Genel Kurulu, AB Parlamento Başkanları Konferansı, AB Parlamento Başkanları Olağanüstü Konferansı, İKÖPAB IV. Konferansı ve Cezayir, Suriye, Katar, Yemen, Tunus, Bosna Hersek, Norveç, Rusya Federasyonu, Kosova, Karadağ, KKTC ile Azerbaycan Meclis Başkanlarının davetine icabetle 16 resmi ziyarette bulunmuşlardır. Ayrıca 2009 yılında 14 yurtdışı gezisini gerçekleştirmişlerdir. Ayrıca, 2009 yılı içerisinde 43 yurtiçi gezisi yapmışlardır.

- **Hazırlanan Doküman;**

Sayın TBMM Başkanlarımıza 2009 yılında; değişik pek çok konuda 111 bilgi notu, 14 değerlendirme raporu, 11 basın duyurusu, 127 konuşma, 11 tezkir-paçıklama, 44 röportaj, 21 makale ve önsöz ile 290 adet de mesaj hazırlanmıştır.

- **Randevu Talepleri bağlamında:** Sayın Başkanlarımızdan, 2009 yılında 3064 randevu talep edilmiş, bu taleplerden 999'una randevu verilmiş, bunlardan 138'i ile telefon görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin genel dağılımına baktığımızda; ağırlıklı olarak milletvekilleri ve eski üyeleri ile bürokratlar yer almakta, onları Sendika ve Dernek üyeleri, okul öğrenci ve yöneticileri ile yapılan görüşmeler takip etmektedir. Ayrıca, **Basından gelen randevu talebi** 189'dur. Sayın Başkanlarımızdan, 2009 yılında randevu verilen basın mensubu sayısı 47 olup, basından telefonla görüşülen sayısı ise 44 olarak gerçekleşmiştir. Bu süreçte; 13 TV röportajı, 8 gazete, 8 dergi röportajı, ile 9'da yabancı basına röportaj verilmiş, ayrıca, 2009 yılında 6 basın toplantısı düzenlenmiştir.

TBMM Sayın Başkanlarının yukarıda belirtilmiş olan faaliyetlerine, **Özel Kalem Müdürlüğü** koordinasyon destek hizmeti sunmuştur.

2009 yılı içerisinde, TBMM'nin temsil-tanıtım işlevine ilişkin olarak ayrıca, TBMM Başkanı, Başkan Vekilleri ile Komisyon Üyeleri ve milletvekillerinin yapmış oldukları; parlamentolar arası işbirliği çerçevesinde dostluk gruplarının, komisyonların ve gözlemci sıfatı ile milletvekillerinin yurt içi ve dışı faaliyetleri aşağıda belirtilmiştir.

- **İmzalanan İşbirliği Protokolleri ve Ortak Bildirileri;** Sayın Başkanlarımız 2009 yılı içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Kosova, Kore, Mısır, Yemen, Tunus, Karadağ, Nijerya, Fransa olmak üzere 8 ülke Meclis ve Senatosu ile işbirliği protokolleri ve ortak bildirileri imzalamışlardır.

- **TBMM Başkanvekilleri'nin kabulleri ve yurtdışı resmi ziyaretleri;** TBMM Başkanvekilleri, TBMM Başkanlığı adına 2 heyet ve 1 başbakan yardımcısını kabul etmişlerdir. Diğer yandan, TBMM Başkanvekili ve beraberindeki Parlamento heyetleri; Kosova Türkleri Milli Bayramı, KKTC'nin 26. Kuruluş Yılı Dönümü Törenlerine ve GDAÜ Dönem Başkanı sıfatıyla, Romanya'da yapılan CEI (Central European Initiative) Parlamenter Boyutu Genel Kurulu'na katılmışlardır. Ülkemizi ziyaret eden Çin Halkı Siyasi Danışma Konferansı Başkan Yardımcısı ve beraberindeki heyete ev sahipliği yapmışlardır.

TBMM Başkanı Sayın Köksal Toptan ile ABD Başkanı Barack Obama

Uluslararası Gruplar Düzeyinde 2009 yılında;

- Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Grubu üyeleri; 2009 yılı içinde, 4 Genel Kurul, 6 Seçim Gözlemciliği ve 70 Komisyon toplantısı [Türkiye (2)] olmak üzere toplam 80 toplantıya katılmışlardır. Ayrıca, AKPM Başkanı ülkemizi ziyaret etmiştir. Diğer taraftan, Avrupa Güvenlik ve Savunma Asamblesi-Batı Avrupa Birliği Türk Grubu üyeleri, 5 Komisyon toplantısı ve 2 Genel Kurula katılmışlardır.
- NATOPA Türk Grubu üyeleri 30 adet komite toplantısı ile Norveç ve İngiltere'de gerçekleşen 2 Genel Kurula katılmışlardır.
- AGİTPA Türk Grubu üyeleri; 2009 yılında, Viyana ve Litvanya'da gerçekleşen 2 Genel Kurul, Atina (2)'da gerçekleşen AGİTPA Sonbahar Konferansları ile Başkanlık Divanı toplantılarına, AGİTPA Moldova Çalışma Grubu ziyaretlerine katılmışlardır. Ayrıca, Makedonya, Karadağ, Moldova (2), ve Kırgızistan'da yapılan 5 Seçime Gözlemci olarak bulunmuşlardır.
- Parlamentolar Arası Türk Grubu üyeleri Etopya ve Cenevre'de yapılan 2 Genel Kurul, Kopenhag, Newyork ve Cenevre'de yapılan 3 konferansa katılmışlardır.
- İslam Konferansı Örgütü Parlamento Birliği Türk Grubu üyeleri 2009 yılında Nijer'de Konsey ve İstanbul'da yapılan İcra komitesine katılmışlardır.
- Asya Parlamenter Asamblesi Türk Grubu üyeleri 2009 yılında, Malezya, Ürdün ve Türkiye'de Komite, Endonezya'da Genel Kurul toplantılarına katılmışlardır.
- Akdeniz Parlamenter Asamblesi Türk Grubu üyeleri 2009 yılında, İstanbul (3), Roma, Bükreş, Lizbon, Malta ve Kopenhag'da gerçekleşen toplam 8 Komisyon toplantısına katılmışlardır. Ayrıca, Mısır, Filistin, İsrail, Ürdün ve Amerika Birleşik Devletleri'nde temaslarda bulunmuşlardır.
- Avrupa Akdeniz Parlamenter Asamblesi Türk Grubu üyeleri 2009 yılında Mısır, Belçika (2), Avusturya Genel Kurullarına katılmıştır.
- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Türk Grubu üyeleri; 2009 yılında yurtdışında Belgrad, Batum, Ukrayna ve Selanik (2)'te yapılan toplam 5 toplantıya katılmışlardır. Ayrıca, yıl içinde Bükreş ve Moskova'da yapılan Genel Kurula katılmışlardır. Yurtiçinde ise, Manisa'da yapılan Hukuki ve Siyasi İşler Toplantısına katılmışlardır.
- Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu üyeleri; 2009 yılında toplam Strazburg'da 2 Genel Kurul ve Brüksel'de 2 Başkanlık Divanı toplantısına katılmışlardır. Ayrıca, Avrupa Parlamentosuna 2 ziyarette bulunmuşlardır.

İhtisas Komisyonları Düzeyinde 2009 yılında;

- **TBMM Dışişleri Komisyonu;** 2009 yılında Berlin, Stockholm, Prag, Riyad, Üsküp ve Priştine'de gerçekleştirilen toplantılara katılmışlardır. Türkiye-Afganistan-Pakistan Dışişleri Komisyonları Toplantısına ev sahipliği yapılmıştır. Japonya, ABD, Almanya, Fransa, Türkmenistan, Azerbaycan ve Brezilya'ya resmi ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Sudan, İran, Finlandiya, Küba, Kosova, Afganistan, Pakistan, Kenya ve Çek Cumhuriyeti'nden gelen çeşitli düzeylerde heyetler, ülkemize resmi ziyaretlerde bulunmuşlardır.
- **TBMM AB Uyum Komisyonu;** 2009 yılında Prag (2) ve Stockholm'de (2) olmak üzere toplam 4 COSAC Başkanlar toplantısına katılmışlardır. Ayrıca, Çek Cumhuriyeti Parlamentosu, Slovenya AB Komisyonu Heyetleri, Çek Cumhuriyeti, İspanya, Danimarka, İsveç, Almanya ve İtalya Büyükelçileri komisyona resmi ziyaretlerde bulunmuşlardır.

- **TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Enerji, Sanayi, Plan ve Bütçe, Milli Savunma, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler, Adalet, Çevre, Milli Eğitim ve Dilekçe Komisyonları;** İhtisas alanlarıyla ilgili 2009 yılı içerisinde; Macaristan, Çin, Fransa, Tunus, Çek (2), Rusya, Kenya, Belçika (2), İngiltere, Almanya, Fransa ve İsviçre olmak üzere 14 yurtdışı resmi ziyaret gerçekleştirilmiştir. Diğer yandan, Kore, Almanya (2), İsrail, Çin (3), Vietnam, KKTC, Arnavutluk, Kazakistan, Mısır, Kanada, Kore, Macaristan, Rusya, Azerbaycan (2), İsveç (2), Bulgaristan ve Gürcistan (2) olmak üzere ülkemizde çeşitli düzeylerde 23 heyet ağırlanmıştır.

- **Parlamentolar Arası Dostluk Grupları;**

2009 yılında, A.B.D, Almanya, Fransa, Macaristan, Mısır, Suriye ve Tunus'a olmak üzere toplam 7 ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Belarus, Bosna-Hersek, İspanya, Kazakistan, Kırgızistan, Makedonya ve Polonya 8 Dostluk grubu ülkemize resmi ziyarette bulunmuşlardır.

- **Protokol Birimi;**

Dış İlişkiler Protokol Birimi, görev, yetki ve sorumlulukları gereğince, TBMM tarafından yapılan resepsiyon, toplantı, yemek, sosyal program ve uluslararası organizasyonlarda görev almaktadır. Bu bağlamda; Başkanlık Divanı Toplantı Salonunda 35 kabul, Uluslararası 12 toplantı TBMM Başkanlığı düzeyinde 20 yemek, Dostluk Grubu Başkanları düzeyinde 50 yemek, İhtisas Komisyonu düzeyinde 25 yemek ve Uluslararası Grup düzeyinde 8 yemek olmak üzere toplam 150 organizasyon gerçekleştirmiştir.

TBMM Başkanları, Başkan Vekilleri ve üyelerinin yukarıda belirtilmiş olan bu etkinliklerine **Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğü** koordinasyon destek hizmeti sunmuştur.

- **Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Başkanlığınca;** Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanımızın ev sahipliği ve katılımlarıyla; 1 Ekim Yasama Yılı Açılışı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Törenleri, TBMM Üstün Hizmet Ödül Töreni, TBMM Onur Ödül Töreni ve pek çok etkinlik gerçekleştirilmiştir.

2010 yılının Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 90. kuruluş yıldönümü olması nedeniyle, TBMM Genel Sekreterliği olarak bazı etkinlikler düzenlenmiştir. Bu kapsamda; kurtuluş mücadelesi yolculuğunun 90. Yıl dönümü 2009 yılında olması vesilesiyle, Atatürk'ün 19 Mayıs'ta Samsun'a çıkışı ve ardından Amasya, Erzurum ve Sivas Kongreleri ile devam eden kurtuluş mücadelesi yolculuğunun 90. Yıl kutlamaları, 16 Mayıs 2009 tarihinde İstanbul'da başlaması ve bir yıl boyunca düzenlenen etkinliklerin Mayıs 2010 tarihinde tamamlanması öngörülmüştür.

Bu etkinliklerde;

- TBMM Başkanı, bazı Bakanlar Kurulu üyeleri, Milletvekilleri, il protokolü, sanatçılar, basın mensupları ve vatandaşlarımızın katılımıyla İstanbul'da, **Şişli Atatürk Evi'nden Dolmabahçe'ye halk yürüyüşü** düzenlenmiştir.
- **İstanbul'dan Samsun'a Bandırma Vapuru uğurlanmış**, uğurlanan temsili geminin yolculuğu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Bakanlar Kurulunu temsilen bazı Bakanlarımız, Milletvekillerimiz, Valilerimiz, üst düzey bürokratlar, tanınmış sanatçılar, basınımızın önde gelen temsilcileri ile gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, Samsun Valiliği'nin düzenlediği 81 ilimizden dereceye giren öğrencilerin katılımlarıyla "90. Yıl Kompozisyon" yarışması da düzenlenmiştir.

- Kültür ve Turizm Bakanlığı sanatçıların katılımıyla düzenlenen sanatsal etkinlikler kapsamında 19 Mayıs tarihinde, Atatürk'ün Samsun'a çıkışı, “**Sonsuzluğa Atılan Adım**” adlı oratoryo ile canlandırılmıştır. Ayrıca 90. yıl etkinlikleri kapsamında, anma toplantıları, mitingler, sergi, konferans, sempozyum, yayınlar yapılması, sportif, kültürel ve sanatsal faaliyetler, tiyatro gösterileri, konserler ve benzeri etkinlikler düzenlenmiştir.

Yukarıda belirtilmiş olan, bu etkinliklere **Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Başkanlığı** destek hizmeti sunmuştur.

TBMM'nin Başkanlık Divanı Kararları ile Genel Sekreterlik 2009 yılı faaliyetleri aşağıda belirtilmiştir.

- Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Özel Büro faaliyetleri çerçevesinde; Genel Sekreterlik İdari Şube Müdürlüğü tarafından 2009 yılı içerisinde toplam 22 adet duyuru ile 4 adet genelgenin ilgili birimlere dağıtımı sağlanmıştır.
- 2006/6 sayılı Genelge uyarınca Genel Sekreterlik İdari Şube Müdürlüğünce yürütülen, Türkiye Büyük Millet Meclisi salonlarının çeşitli eğitim faaliyetleri ve etkinlikler için kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin talepleri doğrultusunda tahsis edilmesi işlemlerine devam edilmiştir.
- 2009 yılı süresince Büyük ve Küçük Grup Salonunda 58, Tören Salonu, Mermerli Salon ve Ara Salonda 82 olmak üzere toplam 140 etkinlik gerçekleştirilmiştir.
- 2009 yılı içerisinde 22 adet Başkanlık Divanı kararına ilişkin işlemler yürütülmüştür.

Yukarıda belirtilmiş olan bu faaliyetlere, **Genel Sekreterlik İdari Şube Müdürlüğü** koordinasyon destek hizmeti sunmuştur.

Milli Saraylar Daire Başkanlığı Faaliyetleri

- “Çocuk Gözüyle Dolmabahçe Sarayı” Dolmabahçe Saray Müdürlüğü ve yayın birimi ile ortaklaşa öğrenci gezi broşürü hazırlanıp basılmıştır. “Türk Süsleme Sanatlarında Bugünün El İzleri” isimli katalog basımı tamamlanmıştır.
- “Belge ve Fotoğraflarla Meclis-i Mebusan, 1877-1920” başlıklı sergi için katalog, sergi panoları, vinil afiş, broşür, davetiye ve poster basımı yapılmıştır.
- El dekor ürünlerinin ve dekorlarının tarihçeleri oluşturularak arşivlenmiştir. Ayrıca, “El Dekor Ünitesinin” üretimi % 30 oranında artırılmıştır.
- Milli Saraylar Daire Başkanlığına bağlı birimler ile saray, köşk ve kasırların web portallarının yapılması ile uygulama-geliştirme faaliyetleri sürdürülmüştür.
- Dolmabahçe Sarayı: Saray içi ve dış cephe restorasyonu, çatının kurşun kaplanması, Saat Kulesinin İtalyanlarla ortak restorasyonu, Pisk döküm fener onarımları, Dolmabahçe Sarayı giriş yolu kaplaması, Atiye-i Seniye Binaları restorasyon işlemleri tamamlanmıştır.
- Beylerbeyi Sarayı iç restorasyonu ve dış cephe ile Mermer Köşk ve Selamlık ile Deniz Köşk'ün restorasyonları yapıldı. Ayrıca, Hereke İpekli Dokuma ve Halı Fabrikasında bulunan Wilhelm Köşkü, eski karakol binası ve Türk evinin restorasyonları tamamlanmıştır.
- Milli Saraylar bünyesindeki tarihi yapıların yapısal değerlendirilmesi ve deprem risk analizi yapılması konusunda raporlar ve şartnameler hazırlanmıştır.
- Dolmabahçe Sarayı içindeki kalem işi, altın varak bezeme ve stucco sıva restorasyonu gerçekleştirilmiştir.
- Bağlı bulunan tüm birimlerdeki objelerden böcek istilasına uğrayıp zarar görenlerin fumigasyonu işlemi gerçekleştirilmiştir.

Beylerbeyi Sarayı

- 01 Ocak - 31 Aralık 2009 tarihleri arasında, Dolmabahçe Sanat Galerisi'nde 17 adet, Beylerbeyi Sarayı Tünel'de 9 adet olmak üzere toplam 26 adet (ücretsiz) sergi gerçekleştirildi. Ayrıca, Yıldız İstabl-ı Amire-i Manej Konferans Salonu'nda 5 adet (ücretsiz) etkinlik gerçekleştirilmiştir.
- Envanter güncellemesi çalışmaları kapsamında, 19.737 adet envanter girişi dijital ortama aktarılmıştır.
- Müze yönetimi ve faaliyetleri konusunda, Japonya, Amerika, ve Avrupa müzelerindeki uygulamaları ve Müzelerde Eğitim ve Planlama Faaliyetleri" ile "Gelişmiş ülkelerde Tarihi Eser Koruma ve Konservasyon" konulu konferanslar, Yıldız Şale Köşkü Manej ve Dolmabahçe Sarayı Konferans Salonu'nda düzenlenmiştir.
- I.Meclis Binası'nın TBMM'ye devri nedeniyle, binada, sergi mekanları ile depolarda eser tespit çalışması yapılmış, devralınacak eserlere ilişkin envanter bilgileri, fotoğraflama ve numara kayıt işlemleri ile Ankara'daki Kurtuluş Savaşı Müzesi'ne gidilerek eser tespit çalışmaları yapılmıştır.
- Başbakanlık Osmanlı Arşivleri ile yapılan protokol gereği; Milli Saraylar Hazine-i Hassa Arşivindeki tasnifsiz durumda olan 3 milyon evrak ve defterlerin hem tasniflerinin yapılması hem de dijital ortama aktarılması ve daha sağlıklı koşullarda geniş kitlelere açılması amacı ile 2007 yılında adı geçen kuruma devredilmiştir. Bu kapsamda; Milli Saraylar Hazine-i Hassa Arşivi'ne ilişkin toplam 117.898 adet dijital dosya adı geçen kurumdan teslim alındı ve araştırmaya hazırlandı. Dijitalleşenler ile beraber kullanıma hazır toplam 171.696 dijital dosyaya ulaşılmıştır.
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı bünyesinde Birimimiz uzmanları tarafından gerçekleştirilen dokümantasyon çalışmaları sonucunda yaklaşık 5.000 belgenin özeti hazırlanmıştır.

- İlgili protokol hükümleri gereği Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'ndan 350 deftere ait yaklaşık 35.000 adet dijital kopya Kurumumuza teslim edilmiştir.
- İlgili protokol hükümleri gereği Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı'ndan 56.500 belgenin dijital kopyası teslim alınmıştır.
- 2009 yılı içerisinde; Saray, Köşk ve Kasırlardan elde edilen günlük bilet satışı ile diğer gelirleri;

TABLO 24: Saray, Köşk ve Kasırlardan Elde Edilen Gelirler

AÇIKLAMA	TUTAR
Gezi bileti satışları	9.620.727
Hediyelik eşya satışları	6.686,15
Kitap satışları	21.701,30
İtfaiye hizmetleri	9.500
Çekim gelirleri	13.707
Hereke 'de yapılan satışlar	16.162,55
Yıldız Porselende yapılan satışlar	1.784.886,46
Tahsisler	447.250
TOPLAM	11.920.620,46

Elde edilen bu gelir, özel ödenek kaydı yapılmak üzere T.C. Ziraat Bankası TBMM Şubesi nezdinde bulunan hesaba aktararak nemalandırılmakta, Saray, Köşk ve Kasırlara ait bakım ve onarım giderlerinde kullanılmak üzere yıl içinde ihtiyaç duyulduğunda Özel Ödenek Hesabına aktararak harcamalar gerçekleştirilmektedir.

TBMM'nin, İstanbul'da saray, köşk ve kasırların, bakım, onarım ve korunmalarına yönelik 2009 yılında yukarıda belirtilen faaliyetler, **Milli Saraylar Daire Başkanlığı** tarafından sunulmuştur.

TBMM'NİN YASAMA VE DENETİM İŞLEVLERİNE DESTEK FAALİYETLERİ

TBMM'nin yasama ve denetim işlevine Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığına bağlı; Kanunlar ve Kararlar, Bütçe, Tutanak, Araştırma Merkezi, Kütüphane - Dokümantasyon ve Tercüme ve Basımevi Müdürlükleri tarafından bilgi ve belge desteği ile teknik destek hizmeti sunulmuştur.

Bu kapsamda, TBMM'nin yapmış olduğu **Yasama Faaliyetleri**:

Kanun Tasarıları:

- 2009 yılında Başkanlığa 129 kanun tasarısı gelmiştir. Yıl içerisinde 108 kanun tasarısı kanunlaşmış, 125 kanun tasarısı ise Genel Kurul gündemine girmiştir. 31.12.2009 tarihi itibarıyla 227 tasarı ilgili komisyonlarda bulunmaktadır.

Kanun Teklifleri:

- 2009 yılında Başkanlığa 191 kanun teklifi gelmiştir. Yıl içerisinde 44 kanun teklifi kanunlaşmış, 65 kanun teklifi ise Genel Kurul gündemine girmiştir. 31.12.2009 tarihi itibarıyla 349 teklif ilgili komisyonlarda bulunmaktadır.

Genel Kurul'dan görünüm

Kanunlar ve Kararlar:

- 23. Dönem 2009 yılında 116 kanun çıkarılmıştır. Kabul edilen 1 kanun Cumhurbaşkanı tarafından Meclis'e iade edilmiştir. İade edilen kanun değiştirilerek yeniden Cumhurbaşkanına gönderilmiştir. 2009 yılı içerisinde, 19 adet TBMM kararı alınmıştır.

Kanun Hükmünde Kararnameler:

- 22. Dönemden intikal eden 237 Kanun Hükmünde Kararname, 31.12.2009 tarihi itibarıyla ilgili komisyonlarda görüşülmeyi beklemektedir.

Başbakanlık Tezkereleri:

- Yasama dokunulmazlıkları konusunda 2009 yılı içerisinde Başkanlığa 232 Başbakanlık tezkeresi gelmiş olup, Karma Komisyonca tezkere görüşülmemiştir. 31.12.2009 tarihi itibarıyla 74 adet Başbakanlık tezkeresi Genel Kurul gündeminde, 453'ü ise Karma Komisyonda görüşülmeyi beklemektedir.

Bu kapsamda TBMM'nin yapmış olduğu **Denetim Faaliyetleri :**

Yazılı Soru Önergeleri

2009 Yılı Yazılı Soru Önergeleri	Adet
Verilen	5.353
Cevaplandırılan	2.851
Geri Alınan	3
Gelen Kağıtlarda Yayımlanan	2.348
İade Edilen	5
İşlemden kaldırılan	1
İşlemden	94

Sözlü Soru Önergeleri

2009 Yılı Sözlü Soru Önergeleri	Adet
Verilen	550
Cevaplandırılan	429
Geri Alınan	53
Gündemde	383

Meclis Araştırma Önergeleri

2009 Yılı Meclis Araştırması Önergeleri	Adet
Verilen	250
Kabul Edilen	34
Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu	4
Gündemde	390

Meclis Soruşturma Önergeleri

- 23. Dönem 2009 yılında Meclis soruşturması önergesi verilmemiştir.

Genel Görüşme Önergeleri

- 23. Dönem 2009 yılında toplam 3 adet genel görüşme önergesi verilmiş, bunlardan 1 adedi üzerinde genel görüşme açılmış ve 2 adedi gündemdedir.

Gensoru Önergeleri

- 23. Dönem 2009 yılında 3 adet gensoru önergesi verilmiş ve bu önergelerin gündeme alınması kabul edilmemiştir.
- 23. Dönem 2008 yılında 5 adet gensoru önergesi verilmiş ve reddedilmiştir.

Komisyonlar kapsamında TBMM'nin yapmış olduğu faaliyetler**Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu:**

- 2009 yılında yaptığı 30 birleşimde 91 kuruluşun 94 adet hesap dönemini görüşmüştür. Komisyon, yaptığı bu 30 birleşimde, denetim kapsamındaki kuruluşların, 5 kuruluş hariç 2007 yılına ilişkin hesap ve işlemlerinin denetimini tamamlamıştır.
- Toplam 94 adet hesap döneminden, 37 kuruluşun 37 adet hesap dönemi ibra, 54 kuruluşun 57 adet hesap dönemi genel görüşme usulüne tabi olmuştur. 37 adet ibraya tabi hesap döneminden 35 kuruluşun 35 adet hesap dönemi ibra edilmiş, 2 kuruluşun 2 adet hesap dönemi şartlı ibra edilmiştir. 54 kuruluşun 57 adet hesap dönemi de genel görüşmeye sunulmuştur. Yapılan denetim görüşmelerinde, 9 kuruluşla ilgili 9 adet tavsiye kararı, 3 kuruluşla ilgili olarak da 6 adet inceleme/soruşturma kararı alınmıştır.

Dilekçe Komisyonu:

- 2009 yılında Komisyona toplam 1649 adet dilekçe gelmiş ve 1521 dilekçe karara bağlanmıştır. 127 adet dilekçeyle ilgili yazışmalar ve incelemeler devam etmektedir.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu:

- 2009 yılında AB Uyum Komisyonu'na 12 kanun tasarısı ve 4 kanun teklifi havale edilmiş olup, 6 kanun tasarısı görüşülüp karara bağlanmıştır. Daha önceden havale edilenler de dâhil olmak üzere 10 kanun tasarısı ve 6 kanun teklifi Komisyonunda görüşülmeyi beklemektedir.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu:

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu 2009 yılı faaliyetleri aşağıdaki tablodaki şekilde gerçekleşmiştir. Ayrıca komisyonun 2009 yılında 10 adet raporu kabul edilmiştir.

İşleme Alınan Toplam Başvuru	Sonuçlandırılan Başvuru	İşlemde Olan Başvuru
3548	3274	274

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu:

- 25.02.2009 tarihli ve 5840 sayılı "Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu" Kanunu ile kurulan Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, 2009 yılında kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialarla ilgili 13 başvuru almış ve bunları işleme koymuştur.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetleri arasında Yasal düzenlemelere ve Denetim faaliyetlerine yönelik olarak, **Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü** tarafından bilgi ve teknik destek hizmeti sunulmuştur.

Bütçe Komisyonu'ndan görünüm

Plan ve Bütçe Komisyonu:

- 2009 yılında Plan ve Bütçe Komisyonunda toplam **40** birleşim yapılmış olup, bu sayının **17'sinde** 2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2008 Yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısının görüşmeleri gerçekleşmiştir.
- Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen Kanun Tasarısı, Kanun Teklifi ve Tezkerelere ilişkin toplam **33** adet dosya işlem görmüştür. Bu kapsamda, **20** Komisyon raporu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Plan ve Bütçe Komisyonu, 2009 yılında alt komisyon çalışmaları ve bilgilendirme toplantıları dâhil **177** saat çalışmıştır.

Bu süre içinde **Bütçe Müdürlüğü**, 2009 yılı içerisinde Plan ve Bütçe Komisyonu çalışmalarına yönelik görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde yasama ve idari destek hizmetleri sunmuştur.

Tutanak Hizmetleri:

- 2009 yılı içerisinde TBMM Genel Kurulunda **118** birleşimde **582** saat **2** dakika çalışılarak **27.989** sayfa tutanak tutulmuştur.

23.Dönem	Tarih	Birleşim Sayısı	Oturum Sayısı	Çalışma Süresi	Tutanaklar
3.Yasama Yılı	06.01.2009 11.08.2009	76	305	330 saat 42 dk.	15.477 sayfa
4.Yasama Yılı	01.10.2009 25.12.2009	42	191	251 saat 20 dk.	12.512 sayfa
TOPLAM		118	496	582 saat 2 dk.	27.989 sayfa

- Ayrıca 2009 yılı içinde; İhtisas Komisyonları, Meclis Araştırması Komisyonları, TBMM Başkanı kabulleri ve Basın Toplantısı, Başkanlık Divanı, Danışma Kurulu, AB seminerleri, Öğrenci Meclisi çalışmalarına ilişkin tutanaklar tutulmuştur.

Komisyonun Adı	Çalışma Süresi	Yazılan Tutanak
İhtisas Komisyonları	514 saat 45 dk.	9.352
Meclis Araştırma Komisyonları	47 saat 56 dk.	875
Çeşitli Görevler	86 saat 03 dk.	1.478
TOPLAM	648 saat 44 dk.	11.705

- 2009 yılı içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu, İhtisas ve Araştırma Komisyonları ile çeşitli görevlerde toplam **1.230** saat **46** dakika çalışılmış olup, Tutanak Müdürlüğünce bu süre içinde toplam **39.694** sayfa tutanak tutulmuştur.

TBMM'nin 2009 yılı faaliyetleri arasında yasal düzenlemelere ve denetim faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilmiş olan hizmetler, **Tutanak Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

Kütüphane - Dokümantasyon ve Tercüme Hizmetleri:

- TBMM Kütüphanesine satın alma, derleme ve hediye (Bağış) olmak üzere 3 yöntemle yayın sağlanmaktadır. Bu kapsamda, 2009 yılı içerisinde satın alınan kitaplarla ilgili olarak TBMM Kütüphanesi Yayın Seçim Kurulu'nun çalışmalarının yanı sıra; milletvekillerinden ve birimlerden gelen talepler ile Kütüphane Programı KOHA'nın talep havuzuna iletilen istekler dikkate alınmıştır.
- 2009 yılı içerisinde yapılan yayın sağlama çalışmaları sonucu; derleme yoluyla **3342**, hediye yoluyla **1738** ve satın alma yoluyla **293** olmak üzere **toplam 5373** adet yeni kitap koleksiyona kazandırılmıştır. Bugün itibariyle, koleksiyonda **toplam 300.466** adet kitap yer almaktadır.
- Süreli yayın hizmetleri bağlamında abone olunan gazete ve dergilerin abonelik, dağıtım ve kullanıma sunulma işlemlerine 2009 yılı içerisinde de kesintisiz olarak devam edilmiştir. **993** başlık süreli yayının (dergi) yer aldığı süreli yayınlar koleksiyonunda, 2009 yılı sonu itibariyle, toplam **40.499 cilt dergi, 28.962 cilt gazete** bulunmaktadır.
- Referans Hizmetleri çerçevesinde, **1.162** rehberlik ve **8.994** bilgi tarama hizmeti verilmiştir. Ayrıca, **4523** adet de bilgi notu hazırlanarak sunulmuştur. Bu bölümde bilgi kaynaklarının kullanımı ve rehberlik yapılması gibi hizmetlerden toplam **12.202** kez yararlanılmıştır.
- Ödünç verme hizmeti çerçevesinde 2009 yılı içerisinde; milletvekilleri, eski milletvekilleri ve personele tabloda bulunan ayrıntılar çerçevesinde kitap, dergi ve gazete ödünç verilmiştir.

TABLO 25: Hizmetlerden yararlanma durumunun bölümler ve kullanıcı gruplarına göre dağılımı

Bölüm ↓	Kullanıcı →	Milletvekili	Eski Milletvekili	Personel	Araştırmacı Dış Kullanıcı Diğer	TOPLAM
Referans		6.298	1.053	3.636	1.215	12.202
Ödünç Verme		904	675	5.389	581	7.549
Süreli Yayınlar Sağlama		9.636	10.971	1.544	2.005	24.156
Mikrofilm		145	70	135	543	893
Şube Kütüphane		53	203	5.979	429	6.664
TOPLAM		17.036	12.972	16.683	4.773	51.464

- Dokümantasyon Çalışmaları ve Veritabanı Hizmetleri çalışmaları kapsamında 32 ulusal gazeteden haber ve makaleler seçilerek Gazete Veritabanı'na aktarılmış; 349 adet derginin analiz edilmesi sonucu belirlenen makalelerin bibliyografik kayıtları "Dergi Veritabanı"na dahil edilmiştir.

Söz konusu çalışmalarda 2009 yılı sonu itibariyle dokümantasyon veritabanlarına ilişkin genel bilgiler aşağıdaki tabloda görülmektedir:

Veritabanı Adı	Alınan Dergi /Gazete Sayısı	Doküman Sayısı	Dijital Kayıt
Dergi Veritabanı	349	199.061	379.250
Gazete Veritabanı	32	1.160.656	-
Tutanak Veritabanı	-	85.716	1.264.301
TOPLAM	381	1.445.433	1.643.551

- Kütüphane ve bilgi hizmetleri kapsamında, kullanıcıların gereksinim duydukları basılı ve elektronik kaynaklardan fotokopi, dijital kayıt ve baskı yöntemleriyle sunulan belge sağlama hizmetine 2009 yılında da devam edilmiştir. Bu dönemde; kütüphanenin dijital koleksiyonunda yer alan tutanak, gazete, dergi, kitap gibi yayınlardan **226.741** adet dijital kopya, **23.180** sayfa da kâğıt baskı verilmiştir. Ayrıca yıl içinde kullanıcı istekleri çerçevesinde, **151.276** sayfa fotokopi çekilmiştir.

TBMM'nin 2009 yılı faaliyetleri arasında, yasal düzenlemelere ve denetim faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilmiş olan hizmetler, **Kütüphane - Dokümantasyon ve Tercüme Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

Kütüphaneden görünüm

Yayın ve Baskı Hizmetleri:

- 2009 yılı içerisinde; Gündem, Geçen Tutanak Özetleri, Gelen Kâğıtlar, Kanun Tasarı ve Teklifleri, Tutanak Dergileri, Tutanak Dergilerine Ait Cilt Fihristleri ve Yıllık Fihristler, Dilekçe Komisyonu Haftalık Karar Cetveli, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Raporları, KİT Komisyonu Raporları, Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı, Kesin Hesap Kanun Tasarıları, Kanunlar Dergisi, Komisyonlar Bülteni vb. yasama ile ilgili faaliyetlere ilişkin yapılan işlem **704** adet olup, basılan sayfa sayısı ise **13.650.480** adettir.
- Ayrıca, yıl içerisinde milletvekillerine ait bloknot, kartvizit, tebrik ve not kartı vb. baskı faaliyetleri olarak toplam **2.587.677** adet baskı işi yapılmıştır. Bu faaliyetlere ilave olarak, bloknot, yaka kartı, davetiye, albüm, program kitapçığı, broşür, afiş, kartvizit, araç giriş kartı basımı vb. gibi yasama dışı faaliyetler kapsamında ise **2.756.714** adet baskı işi yapılmıştır.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetleri arasında yasal düzenlemelere ve denetim faaliyetlerine yönelik yukarıda belirtilmiş olan yayın ve baskı hizmetleri, **Basımevi Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

Matbaadan görünüm

Araştırma Hizmetleri:

Araştırma Merkezi Müdürlüğü'nde kullanılan "ARMER İstek Veritabanı" kayıtlarından elde edilen raporlamalara göre 2009 yılı içinde milletvekillerinden, idari teşkilattan, uluslararası kurumlardan (Avrupa Parlamentosu Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi-ECPRD) kaynaklanan bilgi talepleri ile isteğe bağlı çalışmaların toplamı **547** 'dir.

TABLO 26: Araştırma merkezi ürünlerinin talep sahibine göre dağılımı

Talep Sahibi	Adet	Dağılım oranı %
Milletvekili	271	49
Proaktif Çalışma	162	30
Uluslararası Talep (ECPRD)	103	19
Diğer	11	2
TOPLAM	547	100

Bu toplam içerisinde, rapor, bilgi notu, bilgi derleme ve gösterge türündeki ürünlerinin sayısı **326** olup, Araştırma Merkezi Müdürlüğü ürünleri içindeki payı ise **% 60**'tır.

Araştırma Merkezinin karşıladığı bilgi taleplerinin kaynaklarına bakıldığında **% 49** ile milletvekilleri ilk sırada gelmektedir. Talep şartı olmaksızın yapılan proaktif çalışmalar, **% 30** ile ikinci sırada bulunmaktadır.

TABLO 27: Araştırma merkezi ürünlerinin türü ve oransal talep sahibine göre dağılımı

Ürün Türü	Adet	Dağılım Oranı %
Bilgi Notu	148	27
Doküman Derleme	128	23
Bilgi Derleme	61	11
ECPRD	62	11
Rapor	37	7
Uzmanlık Tezleri	4	1
Göstergeler	51	9
Arka Plan Özeti	3	1
Sözlü Bilgi	22	4
Çoğaltma	31	6
TOPLAM	547	100

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetleri arasında yasal düzenlemelere ve denetim faaliyetlerine ilişkin, milletvekillerine yönelik olarak düzenlenmiş olan rapor, bilgi notu, bilgi derleme vb. hizmetler, **Araştırma Merkezi Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

TBMM GENEL SEKRETERLİĞİ'NİN DİĞER DESTEK FAALİYETLERİ**Satın Alma İş ve İşlemlerine İlişkin Faaliyetler**

- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi gereğince yapılan açık ihale usulü kapsamında 2009 yılı içerisinde toplam 8.185.895,96 TL + KDV karşılığında 24 adet ihale dosyası ve 33 adet sözleşme imzalanmıştır.
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/e maddesine göre 852.783.65 TL + KDV tutarında DMO'dan 22 adet alım gerçekleştirilmiştir.
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22. maddesine göre 5.733444.97 TL tutarında 1.458 adet alım gerçekleştirilmiştir.
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21/f maddesine göre 245.450.00 TL + KDV karşılığında ise 3 adet ihale dosyası ve 3 adet sözleşme imzalanmıştır.
- Satın Alma Müdürlüğü bütçesi kapsamında; kurumumuz birimlerinin ihtiyacı olan mal ve malzeme alımlarıyla ilgili olarak toplam 170 adet harcama talimatı, onay ve ihale onay belgesi hazırlanmış ve harcama yetkilisi tarafından imzalanmıştır.

- Kurumumuz mal, hizmet ve yapım işlerine ait gerçekleştirilen satın alma işlemlerine ait fatura bedellerinin ödenebilmesi için Satın Alma Müdürlüğünce toplam 2063 adet tahakkuk evrakı hazırlanmıştır.
- Kurumumuz taşınırıların sayım işlemleri ile bu taşınırlara ait kod listeleri oluşturulmasına yönelik çalışmalar ile faturası olmayan kurumumuz taşınırıların fiyat tespitlerine 2009 yılında da devam edilmiştir.

Yukarıda belirtilmiş olan mali iş ve işlemlere ilişkin bu faaliyetler, **Satın Alma Müdürlüğü** tarafından yürütülmüştür.

Mali Hizmet Faaliyetleri

Mali Hizmetler Müdürlüğü Genel Sekreterlik Makamına doğrudan bağlı bir birim olarak kurulmuştur. Kuruluş amacı; 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen "Mali Hizmetler Birim" fonksiyonlarının yerine getirilmesi suretiyle anılan yasaya uyum sağlanmasıdır.

Bütçe Uygulama Süreci

- 2009 yılında birimlerden gelen talepler değerlendirilerek, Bütçe Kanunu ve Rehberinde belirtilen usul çerçevesinde taahhüt artışı, özel ödenek, yeni tertip açılması, bütçe içi - dışı aktarma işlemleri sonuçlandırılmıştır. Bu bağlamda, 4 düzeyde tertip açma ve aktarma talepleri Müdürlük uhdesinde, iki düzeyde aktarma talepleri ise Başkan onayıyla gerçekleştirilmektedir. Yasal olarak birim uhdesinde yürütülen bu güncellemelere ilişkin veri girişleri Maliye Bakanlığının e-bütçe Sistemine ve Kurumumuz bütçe programına da işlenmektedir.
- 2009 yılında; **11.513.000 TL** tutarında toplam **34** adet bütçe içi aktarma, **29.000.000 TL** tutarlı 1 adet de bütçe dışı aktarma yapılmıştır. Ayrıca, dönem başında 2008 yılından devreden **15.223.469 TL** ve yıl içerisinde **4.500.000 TL** 'lik özel ödenek kaydı ile toplam **19.723.469 TL** tutarlı 3 adet özel ödenek işlemi olmak üzere **toplam 38 adet** bütçe güncelleme işlemi sonuçlandırılmıştır.
- Harcama Birimlerinin bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin Muhasebe Müdürlüğünden her ay alınan ödenek ve harcama verileri ile ilgili mali istatistikler düzenli olarak tutulmuş, harcama birimlerine kalan güncel ödenekleri ve harcamaları hakkında bilgilendirilmeler yapılmıştır.

Geri Bildirimler

- 2009 yılı bütçesi Plan ve Bütçe Komisyonu ve Genel Kurulda görüşüldükten sonra, 31.12.2008 tarih ve 27097 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak kanunlaşmasını takiben harcama birimlerine; 2009 yılı bütçe ödenekleri ile 31.12.2008 tarihli harcamalarını içeren Geri Bildirim Tabloları düzenlenerek yazı ekinde gönderilmiştir.

Üst Yönetim Raporları

- Bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin harcama verileri Muhasebe Müdürlüğünden her ay alınarak bütçe programına girilmiştir. Bu konuda, ödenek kullanımı ve harcamalar hakkında bilgilendirmek amacı ve Bütçe Performans ve Raporlama bağlamında, Üst Yöneticiye aylık, 3'er aylık ve 6 aylık harcama birimlerine ise 6 aylık (Bir sonraki yıl bütçe tekliflerinde gösterge niteliği taşıması amacıyla) ve yıllık olmak üzere sunulmuştur.

İdare Faaliyet Raporu

- TBMM Genel Sekreterliği tarafından 08.01.2009 tarihli (2009/2) "**2008 Yılı Faaliyet Raporu**" Genelgesi yayımlanmıştır. Bu Genelge doğrultusunda, Harcama Yetkililerince Birim Faaliyet Raporları hazırlanmış, birimlerden gelen bu raporlar esas alınarak TBMM Genel Sekreterliği 2008 Yılı Faaliyet Raporu hazırlanmıştır. Bu rapor internetten yayımlanmış, 10.07.2009 tarihinde basılarak "**TBMM Genel Sekreterliği 2008 Yılı Faaliyet Raporu**"nın dağıtımı yapılmıştır.

Yatırım Takibi

- TBMM'nin yatırım kapsamına giren tüm projeleri; teklif, kullanılabilir bütçe ödeneği, ihale öncesi yaklaşık maliyet, ihale bedeli, sözleşme bedeli, gerçekleşen ödemeler ve kullanılabilir ödenek bilgileri açısından takip edilebilmektedir.

Stratejik Plan Süreci

TBMM Genel Sekreterliğinin 2010-2014 yıllarını kapsayacak olan Stratejik Plan çalışmalarına 2009 yılında da devam edilmiştir.

Bu kapsamda;**Stratejik Plan III. Taslağı**

- Yönlendirme Komitesi üyelerinden gelen görüşler ile birimlerden konuya ilişkin olarak alınan yazılı görüş ve öneriler ışığında stratejik plan ekibi tarafından yeniden düzenlenerek oluşturulan stratejik plan III. Taslağı Strateji Geliştirme Kurulu'nun Nisan 2009 ayında yapılan 7. Toplantısından çıkan görüş ve öneriler doğrultusunda sonuçlandırılmıştır.
- Strateji Geliştirme Kurulunun kararı uyarınca, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının görüş ve önerilerini almak üzere stratejik plan III. taslağı 05.05.2009 tarihinde Devlet Planlama Müsteşarlığına gönderilmiştir. Bu konuda, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nın yazılı görüş, önerileri ile değerlendirmeleri rapor halinde ayrıntılı olarak 09.09.2009 tarihinde Genel Sekreterliğimize iletilmiştir.

Stratejik Planın Kabul Edilmesi ve Onaylanması

- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından gelen görüş ve öneriler ile yasama süreciyle yakın ilişki içinde olan kamu ve sivil toplum kuruluşlarıyla yapılan paydaş anketi sonuçlarından çıkan görüş, öneri ve beklentiler doğrultusunda, IV. taslak plan yeniden değerlendirilmiştir. Strateji Geliştirme Kurulunun 16.12.2009 tarihinde yapılan 8. Toplantısında uygun bulunan 2010-2014 yıllarına ait TBMM Genel Sekreterliği Stratejik Planı Başkanlık Makamına sunulmasına ve onaylandıktan sonra uygulamaya konulmak üzere yayınlanmasına karar verilmiştir. Bu karar doğrultusunda; 25.12.2009 tarihinde onaya sunulan Stratejik Plan Başkanlık Makamınca da onaylanarak, 01.01.2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ön Mali Kontrol Uygulaması

Ön Mali Kontrol Görev ve Yetkileri, 09.01.2009 tarih ve 2009/1 sayılı Genelge ile yeniden belirlenmiştir.

- Buna göre; 2009 yılında; TBMM'de tutarı Mal ve Hizmet Alımları için KDV hariç **200.000TL** (ikiyüzbintürklirasını), Yapım işleri için **500.000TL** (beşyüzbintürklirasını) aşan harcamalar ile Personel harcamaları ve tarifeye bağlı ödemeler hariç **4734 sayılı Kanunun 22. Maddesi kapsamında gerçekleştirilen doğrudan alım limitinin üzerindeki ihale işlem ve harcamalarının** ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön mali kontrol görevi; merkezde Mali Hizmetler Müdürlüğü, Milli Saraylar Daire Başkanlığında ise İdari Şube (Mali Hizmetler) Müdürlüğü tarafından yapılmıştır.
- 2009 yılı sonunda, harcama birimlerinden ön mali kontrolü yapılmak üzere, yıl içinde 71 adet evrak gelmiş ve tamamı sonuçlandırılmıştır.

Kişî borçları

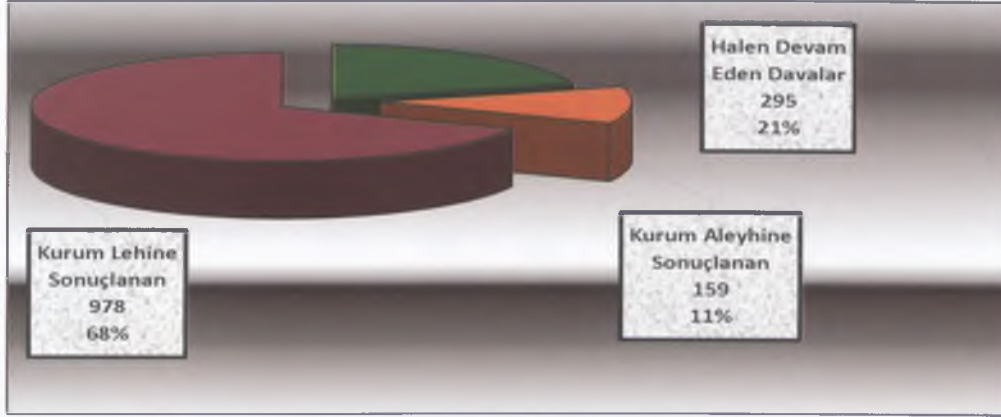
- Genel Sekreterlik makamından alınan 07.03.2007 tarih ve 244 sayılı görev devri onayı ile "Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" kapsamında "Kişilerden Alacak Hesapları"nın takip görevi Mali Hizmetler Müdürlüğüne yürütülmeye devam edilmiştir. Bu bağlamda; 2008 yılından 2009 yılına devreden **77** adet dosyaya ilaveten, Kişî borçları işlemleri kapsamında 2009 yılı içinde toplam **230** adet dosya açılmış olup, geçen yıldan devreden dosyalarla birlikte **307** dosya takip edilmiş, **236** adedi tahsil edilmiştir. Bu kapsamda; 2009 yılı sonu itibarıyla, **71** adet dosya 2010 yılına devretmiştir.

Hukukî İş ve İşlemlere İlişkin Faaliyetler

Hukuk Müşavirliğinin kuruluşundan bugüne kadar açılan dava sayısı **1432**'dir. Sonuçlanan dava sayısı ise **1137**'dir. Davaların **978**'i Kurum lehine, **159**'u aleyhe sonuçlanmıştır. Açılan davalardan halen **295**'i devam etmektedir. Davaların sayısal dağılımı şöyledir; Alacak Davası **679**, İptal Davası **588**, Trafik Kazası **35**, Ceza Davası **51**, Tazminat Davası **38**, Tespit Davası **10**, Tescil Davası **3** ve Diğer Davalar **28**'dir.

Sonuçlanan davaların oranı **% 44** olmuştur. Sonuçlanan davalardan Kurum lehine olanların oranı **% 68** Kurum aleyhine olanların oranı ise **% 11** olarak ve halen devam edenlerin oranı ise **% 21** olarak gerçekleşmiştir.

GRAFİK 20: Bugüne kadar çeşitli konularda idare lehine ve aleyhine açılan, sonuçlanan ve halen devam eden davaların oransal dağılımı

- Bu davalardan 1302 adedi 2008 yılı sonu itibarıyla devreden davalardır. Devreden davalardan 946'sı (%73) Kurum lehine, 149 adedi (%11) Kurum aleyhine ve halen devam edenler ise 207 (% 16) olarak gerçekleşmiştir.

TBMM'nin 2009 yılı faaliyetleri arasında, TBMM Başkanlığı aleyhine ve lehine idari yerlerde açılan davaların takip ve gerekli işlemlerine ilişkin, yukarıda belirtilmiş olan hukuki davalar hakkında, **Hukuk Müşavirliği** tarafından takip ve sonuçlandırılmasına yönelik hizmet sunulmuştur.

Basın - Yayın Halkla İlişkiler ile Evrak ve Arşiv Faaliyetleri

TBMM'nin basın-yayın halkla ilişkiler ile evrak ve arşiv işlevlerine ilişkin İletişim Dairesi Başkanlığına bağlı; Genel Evrak ve Arşiv, Basın ve Halkla İlişkiler, Parlamenter Hizmetleri ve Televizyon Müdürlükleri tarafından, 2009 yılındaki bu faaliyetlerine yönelik, teknik destek hizmeti sunulmuştur.

Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü tarafından milletvekillerine ve araştırmacılara hizmet verilmektedir.

Bu kapsamda;

- 2009 Yılında Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğünde, **23.557** adet gelen, **36.691** adet de giden evrak olmak üzere **toplam 60.248** adet evrakın dolaşım hizmetleri yerine getirilmiştir.
- TBMM yasama faaliyetlerinde kullanılmakta olan **64.350** adet Gündem, **108.500** adet Sıra Sayısı, **8.775** adet Gelen Kâğıtlar, **8.775** adet Geçen Tutanak Özetleri; 2009 yılı içerisinde TBMM Başkanlığına, Başkanlık Divanı Üyelerine, Siyasi Parti Gruplarına, Komisyonlara ve milletvekillerine ulaştırılmıştır.
- TBMM Basımevinde bastırılmış olan **11.700** adet Tutanak Dergisi ile **825** adet Tutanak Fihristi ilgili birimlere ulaştırılmıştır.
- Başbakanlıktan gelen **54.000** adet resmi gazete talep eden milletvekillerine ve ilgili birimlere ulaştırılmıştır.
- Dağıtılan basılı evrakla birlikte oluşan diğer yasama evrakından; **117** adet orijinal tutanak dosyası, **117** adet Tutanak Dergisi, **45** adet Ciltli Tutanak Dergisi, **172** adet Kanun Dosyası tasniflenmiş, idari evrak olarak alınan **240** adet Personel Özlük dosyasıyla birlikte arşivlenmiştir.
- TBMM'nin yasama ve yönetim faaliyeti sonucu oluşan arşiv malzemesinin tasnifi, kaydı ve arşivlenmesi ile milletvekillerinin ihtiyaç duyduğu her türlü bilgi ve belge talepleri karşılanmıştır.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, milletvekillerine ve araştırmacılara yukarıda belirtilmiş olan evrak, arşiv ve bilgi edinme hizmetleri **Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

2009 yılında "Bilgi Edinme" ile ilgili faaliyetler kapsamında;

- 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca milletvekilleri ve araştırmacılar tarafından yapılan **71** adet başvuru incelenip, istenilen bilgi ve belgeler e-posta ve posta yollarıyla cevaplandırılmıştır. Bilgi Edinme Bürosuna 2009 yılı içerisinde, **1.405** adet bilgi edinme başvurusu yapılmış, olumlu cevaplanarak bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvuru sayısı **1.024** adettir.
- 4982 sayılı Kanunun ve ilgili Yönetmeliğin istisnalarına girdiği için olumsuz cevaplanan başvurular ile Yönetmelikte belirlenen şekil şartlarını taşımadığı için işleme konulamayan başvuruların toplamı **208**'dir.
- Diğer kurum ve kuruluşlara yönlendirilen başvuru adedi ise **173**'tür.
- Bilgi Edinme Kanunu kapsamında olmayan dilek ve şikayetlere yönelik **129** adet dilekçeye de cevap verilmiştir.

2009 yılında "Basın ve Halkla İlişkiler" ile ilgili faaliyetler kapsamında;

- **Basın Organizasyonları ve Duyurular;** Basın kuruluşları ile TBMM Başkanının, Başkanlık Divanı Üyelerinin, Danışma Kurulunun, Komisyonların, Milletvekillerinin kamuoyuna yönelik toplantı ve açıklamalarının yazılı ve görsel basına duyurulması, gerekli hallerde yazılı açıklamaların yapılması, basın toplantılarının düzenlenmesi, basın duyurularının yapılması konularında toplam **11.801** adet işlem gerçekleşmiştir.
- **Fotoğraf Hizmetleri;** TBMM Başkanının tüm kabul ve görüşmelerinin görüntülenmesi, Başkanlık Divanı ve komisyon çalışmalarında, ayrıca milletvekillerinin fotoğraf taleplerinin karşılanmasına ilişkin **23.716** adet çekim, banyo-baskı işlemi yapılmıştır. TBMM Başkanlığı için **48** adet albüm hazırlanmıştır.
- **Çekim İzinleri;** **2480** basın mensubuna, milletvekilleriyle ve/veya Meclis yerleşkesinde yapacakları röportaj, film ve fotoğraf çekimleri için bağlı olunan daire başkanlığı koordinasyonunda izin verilmiş ve çalışmaları organize edilmiştir.
- **Kupür ve Haber Takibi;** Medya takip şirketi tarafından hazırlanan haftalık ve günlük gelen basın haberlerinin konu, gündem ve içeriklerine göre tasnif ve düzenlemesi yapılmaktadır. 2009 yılında TBMM Başkanını doğrudan ilgilendiren ve ulusal, yerel haber kupürleri ile kurumsal ve güncel haber tarama kupür sayısı **82.400** adet olmuş, bu haberler tasnif edilmiştir. Toplam **270** adet cilt yapılmak üzere Basımevi Müdürlüğüne gönderilmiştir.
- **Basınla İlişkiler Kurulu Sekreteryaya Hizmetleri;** 2009 yılında Basınla İlişkiler Bürosunda; "Türkiye Büyük Millet Meclisinde Basın ve Yayın Mensuplarının Çalışmaları Hakkında Yönetmelik" gereğince Basınla İlişkiler Kurulunda görüşülmek üzere **627** adet evrak gelmiştir. Basınla İlişkiler Kurulu **5** kez toplantı yapmış ve **45** gündem maddesi üzerinde görüşmüştür. Toplantılarda basın ve yayın mensuplarının giriş kartı almak üzere yaptıkları **477** adet başvuru değerlendirilmiş ve **437** basın ve yayın mensubuna Parlamento Muhabiri/ Kameraman/ Foto Muhabiri giriş kartı verilmiştir.

2009 yılında "İnternet Duyuruları" ile ilgili faaliyetler kapsamda;

- Haber Sitesi için **2.384** adet haber hazır hale getirilerek yayımlanmıştır. Bu haberler için **5.451** adet fotoğraf yayımlanmıştır.
- TBMM Başkanının; kutlama, taziye, mesaj, duyuru, basın açıklaması, izlenen kabul ve etkinlikler ile Başkanvekilleri ve Komisyonlar tarafından gerçekleştirilen etkinlikler "Meclis Haber Sitesi" aracılığıyla internetten kamuoyuna duyurulmuştur.
- Dış Basın Bülteni hazırlanmış ve internet ortamında sunulmuştur.

2009 yılında “Ziyaretçi Kabul ve Rehberlik Hizmetleri” ile ilgili faaliyetler kapsamında;

Ziyaretçi Kabul Binası

- TBMM'ye 01.01.2009 – 31.12.2009 tarihleri arasında ziyaret maksadıyla gelen toplam **604.735** kişiye, ziyaretçi kabul ve yönlendirme hizmeti sunulmuştur.
- **Milletvekili toplantı organizasyon hizmetleri;** Halkla İlişkiler Binalarında B Bloкта bulunan milletvekili misafir kabul odasında yürütülmüş olup, **73** milletvekilinin heyet halinde gelen ziyaretçi kabullerinin organizasyonu gerçekleştirilmiştir.

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Bülteninin hazırlanması” kapsamında;

- Türkiye Büyük Millet Meclisi aylık yayın organı olan “Meclis Bülteni” 2009 yılında da yayımlanmaya devam etmiştir. Yeni ve eski milletvekillerinin yanı sıra, bakanlıklar, kamu kuruluşları, valilikler, üniversiteler, kütüphaneler, medya temsilcilikleri ve diğer abonelerine de dağıtılan Meclis Bülteni, 2009 yılında toplam **9** sayı çıkartılmış ve okuyucularına ulaştırılmıştır.
- TBMM'de yürütülen yasama ve denetim faaliyetleri, Meclis Başkanının faaliyet ve açıklamaları, TBMM Genel Sekreterliği çalışmalarının yer aldığı aylık dergide, yıl boyunca **500** haber ve **800** fotoğraf yayımlanmış, her sayı ortalama **64** sayfa basılmıştır.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilmiş olan bilgi edinme, basın-yayın ve rehberlik hizmetleri, **Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

- Halkla İlişkiler Binalarında bulunan bankolardaki **107** Banko Memuru yönlendirmesi ile milletvekillerinin ziyaretine gelen günde ortalama **2.600** ziyaretçiye danışmanlık hizmeti verilmiştir.
- Nöbetçi sekreteryaya hizmetleri kapsamında; mesai saatleri dışında ve resmi tatil günlerinde milletvekillerince talep edilen toplam **4362** telefon bağlantısı isteğinden **3952'si** gerçekleştirilmiştir.
- Bilgi İşlem hizmetleri; "A" ve "B" bloklarda bulunan bilgisayar odalarından yürütülmüş olup, milletvekili sekreteri ve danışmanları **16.122** kez bu hizmetten yararlandırılmış ve **362.092** sayfa ve etiket dökümü hizmeti sağlanmıştır.
- Milletvekili bürolarına basılı materyal ulaştırılması hizmetleri; büro ve bankolarda yürütülmüştür. **456** milletvekiline toplamda **25.080** duyuru, davetiye, devam çizelgesi vb. nitelikteki basılı materyalin iletilmesi ile kartvizit, bloknot, bayram tebrik mesajları vb. matbuatin ulaştırılması sağlanmıştır.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen milletvekillerine sekreteryaya, ziyaretçi kabul hizmetleri **Parlamentar Hizmetleri Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

TBMM Halkla İlişkiler Binası

- TBMM'nin 90. Kuruluş yıldönümü etkinlikleri kapsamında; TBMM TV aktif bir rol üstlenmiş olup, İstanbul, Samsun, Havza ve Sivas'taki programları banttan yayınlara ekrana getirmiştir. TBMM TV tarafından hazırlanan 90.Yıl Klibi'nin yaklaşık **4000** kopyasının DVD formatında tüm yazılı - görsel medyaya, okullara ve valiliklere dağıtımı yapılmıştır.
- Genel Kurul öncesi "Meclis Gündemi" ile aralarda yayınlanan "Haber Stüdyosu" başlıklı bültenlerde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki tüm etkinlikler, yasama faaliyetlerine ilişkin haber olarak yayınlanmıştır.

TABLO 28: TBMM TV'nin 2009 yılı yayın saatleri

Yayın Türü	Yayın Süreleri
Genel Kurul (Canlı)	636 saat
Meclis Gündemi-Haber Stüdyosu	206 saat
Siyasi Parti Grup Toplantıları (Canlı)	80 saat
Komisyonlar	18 saat
Basın Toplantıları	10 saat
Söyleşi ve Röportajlar	27 saat
Açık Oturumlar	4 saat
Diğer	87 saat

TV Müdürlüğü Reji Odası

"Yayın Dışı Hizmetler" ile ilgili faaliyetler kapsamında;

- TBMM TV'den istenen görüntüler TRT'ye, AA'ya ücretsiz, özel televizyonlar ve milletvekillerine ücreti mukabilinde verilmiştir.
- ABD Başkanı Barack Obama'nın TBMM'yi ziyareti ve Genel Kurul konuşması; başta EBU (Avrupa Yayın Birliği) ve ABU (Asya Yayın Birliği) olmak üzere yaklaşık **82** ülkeye Türkçe ve İngilizce olarak naklen servis edilmiş, ayrıca konuşma kayıtları ulusal televizyonlara dağıtılmıştır.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen yayın hizmetleri **Televizyon Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

Personel ve Özlük Faaliyetleri

Genel Sekreterlik Personel ve Muhasebe Dairesi Başkanlığına bağlı; Personel ve Özlük İşleri, Personel İdari Şube, Personel Eğitim ve Yönetim ile Muhasebe Müdürlükleri tarafından TBMM'de Milletvekili ve Personelin her türlü özlük, eğitim, muhasebe ve sağlık işlevine, destek hizmeti sunulmuştur.

- Personel ve Özlük İşleri Müdürlüğüne 2009 yılı içerisinde gelen **20.173** adet evrak işleme konulmuştur. Müdürlükten gönderilen evrak sayısı **16.784** olmuştur.
- Milletvekilleri, Yasama Organı eski üyeleri ve bunların bakmakla yükümlü oldukları hak sahipleri ile ilgili olarak **4.244** özlük işlemleri, **1.663** adet tahakkuk ve ödeme işlemleri, **44** adet emeklilik işlemleri, **2467** adet harcırah işlemleri, **52.933** adet sağlık işlemleri olmak üzere **toplam 61.351** adet işlem yapılmıştır.
- Ayrıca; **538** milletvekilinin diplomatik pasaportu ile **151** personelin hususi pasaport işlemleri gerçekleştirilmiştir. Milletvekillerinin ödenek, yolluk gibi tüm özlük hakları ile ilgili işlemler yapılmıştır.
- 2009 Yılında TBMM Genel Sekreterliği Merkez Teşkilatında görev yapan **3.890** personelin tüm özlük hakları ile her türlü mali haklarına ilişkin **toplam 61.812** işlem gerçekleştirilmiştir.
- **"Personelin Maas Bordrolarına, Elektronik Ortamda Ulaşma Projesi "** kapsamında; 01.01.2009 tarihinden itibaren, milletvekilleri ile personel maaş bordrolarının gerçekleştirilmesine esas teşkil eden her türlü bilginin kaynağından alınarak, aynı bilginin farklı birimlerce tekrar işlem görmesinin önlenmesi, zamanın daha iyi kullanılması amacı ile personelin maaş bordrolarına, elektronik ortamda ulaşılması sağlanmış, bu sayede personelin zaman kaybı ve kâğıt israfı önlenmiştir.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen milletvekili ve personelin özlük haklarına ilişkin mevzuat gereklerinin yerine getirilmesi hizmetleri **Personel ve Özlük İşleri Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

Sağlık Hizmetleri Faaliyetleri

- Bedeli ödenmek üzere Kurumumuza gönderilen; milletvekili, personel ve bakmakla yükümlülerinin toplam **68.217.879,00 TL** tutarında **142.414** adet tedavi faturası "**Sağlık Harcamaları Bilgi Sistemine**" kayıt edilmiştir.
- Bunların, **2.109.433,57 TL** tutarında **2.622** adet tedavi faturası, tespit edilen eksikliklerin, tamamlanabilmesi için hak sahiplerine, ilgili sağlık kurum ve kuruluşlarına iade edilmiştir.
- Baştabiplikçe tıbbi yönden incelenerek reddedilen ve Birimce Tedavi Yönetmeliklerine, sözleşmelere ve ilgili mevzuat hükümlerine göre ödenmesi mümkün bulunmadığı tespit edilen **1.619.892,00 TL** tutarında **1.480** adet tedavi faturası hak sahiplerine, personele, ilgili sağlık kurum ve kuruluşlarına iade edilerek, haksız ödemenin önüne geçilmiştir.

Doktorluk Binası

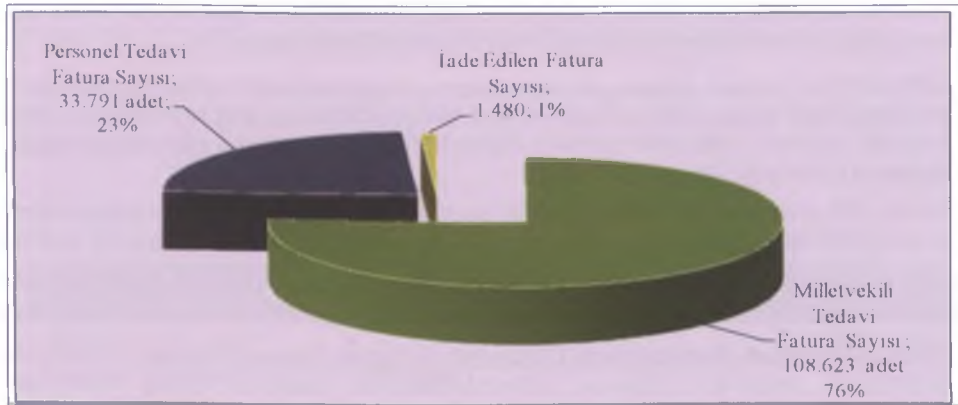
- Personel ve bakmakla yükümlülerine ait **11.232.800,00 TL** tutarında **33.090** adet tedavi faturasına, Tıbbi İnceleme Tutanağı, Tedavi Yönetmeliği ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde **10.913.380,00 TL** tahakkuk ettirilerek Ödeme Emri Belgesi düzenlenmiş ve ödeme işlemleri tamamlanmıştır.

- Hak sahipleri (Milletvekili) ile personel ve bakmakla yükümlülerine ait toplam **12.677.223,28 TL** tutarında **16.837** adet ilaç tedavi faturası ve reçete bilgileri, sözleşmeli eczanelerce (on-line bağlantısı

ile) "Sağlık Harcamaları Bilgi Sistemine" kaydedilerek sistem üzerinden faturaların kabulü gerçekleştirilmiştir. İlgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılan detaylı inceleme sonucunda, ödenmesi mümkün bulunmadığı tespit edilen **817.088,26 TL** tutarında **500** adet ilaç faturası, ilgili eczanelere iade edilerek haksız ödemenin önüne geçilmiştir.

- Kurumumuz, 2009 yılında milletvekili ile personel ve bakmakla yükümlülerinin ayakta veya yatarak yapılacak tedavilerine yönelik, toplam **28** özel sağlık kurum ve kuruluşu ile sağlık hizmetleri sözleşmesi imzalamıştır.

GRAFİK 21: 2009 yılı içerisinde tedavi faturalarının oransal dağılımı

- Baştabipliğimizde 01.01.2009 – 31.12.2009 tarihleri arasında **23.304**'ü Milletvekili ve bakmakla yükümlü oldukları, **69.375**'i Personel ve bakmakla yükümlü oldukları, **4.571**'i Emekli personel olmak üzere toplam **97.250** hastanın muayene ve tedavileri ile **900** kişiye HıNı aşısı yapılmıştır.
- **47.445**'i Milletvekili ve bakmakla yükümlü oldukları, **153.133**'ü Personel ve bakmakla yükümlü oldukları, **10.487**'si Emekli personel olmak üzere toplam **211.065** hastaya tetkik yapılmıştır.

Ayrıca "**Tedavi Faturaları İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yürütülmesi Projesi**" kapsamında; Bilgi İşlem Müdürlüğü ile koordinasyon sağlanarak geliştirilen program sayesinde; faturaların teslim alınmasında manuel olarak düzenlenen "Tedavi Faturası Alındı Belgesi" "Sağlık Harcamaları Bilgi Sisteminde" elektronik olarak düzenlenebilmiştir. Bu program sayesinde belgelerin muhafaza edilme zarureti ortadan kalkmıştır, Ayrıca sözleşme imzalayan özel sağlık kurum ve kuruluşlarına Personel İdari Şube Müdürlüğünce, "Sağlık Harcamaları Bilgi Sistemine" giriş yetkisi verilmesiyle sağlık hizmet sunucularının faturalarını sorgulayabilmeleri sağlanmıştır.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen Milletvekili ve Personele ait sağlık hizmetleri **Personel İdari Şube Müdürlüğü** ve **Baştabiplik** tarafından sunulmuştur.

Eğitim Faaliyetleri

- 2009 yılı içerisinde; kurum personelinin geliştirilmesi ve verimliliklerinin artırılması amacıyla **23** adet kurum içi, **25** adet de kurum dışı olmak üzere toplam **48** adet kurs, seminer, panel, konferans, kongre ve eğitim programı düzenlenmiştir.
- Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü, Bütçe Müdürlüğü ve Araştırma Merkezi Müdürlüğünde görevli **13** uzman, **2** uzman yardımcısı olmak üzere toplam **15** personel, Başkanlık Divanı Kararı ve Başkanlık Makamı onayı ile bilgi ve yabancı dillerini geliştirmek amacıyla 6 ay süreyle İngiltere'ye gönderilmiştir.
- 2009 Yılında Genel Sekreterlik bünyesinde toplam **259** üniversite öğrencisi ile **68** meslek lisesi öğrencisi staj yapmıştır.
- TBMM personeli 6. Spor etkinlikleri " düzenlenmiş ve bu etkinliklere toplam **453** personel katılmıştır.
- Yönetimi Geliştirme Faaliyetleri " olarak, TBMM İdari Teşkilatında 2009 yılında yayımlanan genelgeler, [http:// tbmm.intranet](http://tbmm.intranet) sayfasında yayımlanmıştır. TBMM Resmi Yazışma Kurallarında yer alan örnek yazı formu 90. yıl logosu kullanılarak yeniden düzenlenmiştir.
- TBMM Genel Sekreterliği (Merkez Teşkilatı) bünyesinde Staj Yapacak Olanların Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönerge düzenlemiştir.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen eğitim, staj, seminer, konferans hizmetleri **Personel Eğitim ve Yönetim Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

Muhasebe İşlemleri

- Tahakkuk Birimlerinden gönderilen her türlü Ödeme Emri Belgesi ve Muhasebe İşlem Fişi ve Ekleri mevzuata uygunluk bakımından tetkik edilmiştir. Noksanlıkları görülen Ödeme Emri Belgeleri yazışma ile Tahakkuk Birimlerine iade edilerek eksiklikler tamamlandıktan sonra hak sahiplerine ödemeler gerçekleştirilmektedir.
- Say2000i Web Tabanlı Saymanlık Otomasyon Sisteminde; **TBMM bütçesi** ile ilgili **80.153** adet evrak, **Sayıştay Başkanlığı** bütçesi ile ilgili olarak da **7.416** adet evrak yevmiyeleştirilmiştir.
- Say2000i Web Tabanlı Saymanlık Otomasyon Sisteminden alınan raporlar, ay sonlarında ilgili harcama birimlerine gönderilerek ödenek oto kontrolleri yapılmıştır.
- Milletvekillerinin ödenek ve yollukları ile yasama organı eski üyelerinin, dul ve yetimlerinin tazminatı TBMM Personeli ile Sayıştay Başkanlığının Personelinin maaş-ücret v.b. özlük haklarına ilişkin bordrolarının tetkik ve ödeme işlemleri yapılmış, maaş ve ücretlerden yapılan yasal kesintiler özel kesintiler ile ceza kesintileri işlemleri ile teminat mektubu işlemleri yapılmıştır.

- 2009 yılı içerisinde **323** teminat mektubu ile ilgili işlem yapılmış, 2010 yılına **166** adet teminat mektubu devir edilmiştir.
- Muhasebe Müdürlüğünce, "Bilgi Edinme Kanunu" hükümleri çerçevesinde elektronik posta yoluyla toplamda **3250** gerçek veya tüzel kişiye bilgi akışı sağlanmıştır. 2009 mali yılı 2. yarısında bilgi akışının gerçek ve tüzel kişilere şifre vermek suretiyle internet ortamından kullanımına izin verilmiştir. Ayrıca say2000i Web Tabanlı Saymanlık Otomasyon Sisteminden kişi ve kurumlara ödemeler, bunlarla ilgili kesintilerle ilgili **yaklaşık 9600** sayfalık doküman ilgililerine iletilmiştir.
- TBMM ve Sayıştay Başkanlığı için elde edilen mali bilgiler ay sonu ve yılsonu işlemleri, gelir ve gider cetvelleri, mizanlar ve diğer oluşturulacak mali tablolar düzenlenip, kontrolleri yapılarak Maliye Bakanlığı ile mutabakata varıldıktan sonra Kesin Hesabın çıkarılmasına uyumlu hale getirilmiştir.
- Sayıştay Başkanlığı Ayniyat Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Taşınır Yönetim Hesabı Cetveli"ndeki tutarlar muhasebe kayıtları ile uygunluğu kontrol edilerek onaylanmış, tekrar ilgili Müdürlüğe gönderilmiştir.
- 5018 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu"nun 69. maddesi gereğince TBMM ve Sayıştay Başkanlığı harcamalarının dış denetimini yapmak üzere TBMM Başkanlık Divanı tarafından görevlendirilen komisyona TBMM ve Sayıştay Başkanlığının 2008 mali yılına ait bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin belgeler teslim edilmiştir.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen, her türlü ödemelerin yapılması ve muhasebe hizmetleri **Muhasebe Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

Sosyal Hizmetlere İlişkin Faaliyetler

TBMM'de yürütülen sosyal hizmetler işlevine ilişkin faaliyetler, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığına bağlı; İç Hizmetler, Sosyal Hizmetler, Ulaştırma Şube Müdürlükleri ile Çocuk Bakımevi tarafından yürütülmüştür.

- Temizlik ve Kampüs içi hizmetler kapsamında; TBMM'nin kampüs içerisinde yer alan bütün binalar ile ek hizmet binasındaki ortak alanlar; çalışanların, gelen görevli ve ziyaretçilerin temiz, bakımlı ve hijyenik bir ortamda bulunması amacıyla profesyonel temizlik ekibi tarafından temizlenmiştir.
- Posta Dağıtım hizmetleri kapsamında; her türlü posta dağıtımı gerçekleştirilmiştir.
- Cenaze Töreni hizmetlerinde; eski ve yeni milletvekilleri cenaze törenleri ile çeşitli organizasyonlar, eğitim, seminer gibi toplam **1.015** faaliyette **4.210** kişilik işgücü ile hizmet verilmiştir.
- Kağıt toplama kampanyaları kapsamında; atık pil, kitap ve atık kağıt toplama kampanyaları yapılmıştır.
- Yangından korunma hizmetleri kapsamında; Kampus içerisinde çıkabilecek yangına, yangın ihbarına, gaz kaçağına, su patlağına vb. hazırlıklı olmak üzere çalışmalar yürütülmüştür.
- 23 Nisan Milli Egemenlik Kutlamaları ile diğer resmi tören ve bayramlarda; TBMM kampüsü ile Ankara cadde ve sokaklarına; bayrak, flama ile Atatürk Posterleri ve özlü sözlerinden oluşan bez afişler asılmıştır.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen temizlik, evrak dolaşım, posta dağıtım, tören-protokol, taşıma ve yangından korunma hizmetleri **İç Hizmetler Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

- Lokanta Hizmetleri kapsamında; toplam beş lokantada; günlük ortalama **4.000 – 5.000** kişiye yemek hizmeti sunulmuş, Üyeler Lokantası ve Tören salonunda; **33** resepsiyon ve kokteyl de **13.185** kişiye, **91** toplu yemekte ise **7.031** kişiye yemek hizmeti verilmiştir.
- Hizmet içi eğitimlerin verilmesi kapsamında; İlk Yardım Eğitimi, Kalite Yönetim Sistemi Bilinçlendirme Eğitimi, Hijyen Eğitimi verilmiştir.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen TBMM'nin sosyal hizmetler faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek ile yemek ve ikram hizmetlerini gerçekleştirmek hizmetleri **Sosyal Hizmetler Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

- Ulaştırma Hizmetleri kapsamında; 237 Sayılı Taşıt Kanunu, ilgili mevzuat ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak, araç / şoför tahsis hizmetleri düzenlenmiş, buna göre, 2009 Yılında makam ve birimlere göre **153** araç ve **144** şoför uygun görülen hizmetlerde görevlendirilmiştir.
- Ekonomik ömrünü tamamlamış **22** adet araç Maliye Bakanlığına devredilmiş, **54** sürücüsüz, **7** adet ise sürücülü hizmet aracı ihale yapılmak suretiyle kiralanmıştır.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen ulaştırma faaliyetlerine ilişkin hizmetler **Ulaştırma Şube Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

- Kreş ve Gündüz Bakımevi Hizmetleri kapsamında; Birimde **138** ailenin **151** çocuğu bulunmakta, çocukların bakım ve okul öncesi eğitim hizmeti verilmektedir. Çocukların gelişim süreçlerini takip ve grup içi etkileşim düzeyinde davranışlarını gözlemlemek amacıyla, değişik yaş gruplarıyla **19 kez grup çalışması**, **13 kez bireysel çalışma** yapılmış, veliler bilgilendirilmiştir.
- Değişik yaş gruplarındaki çocuklara eğitim, halk dansları, modern dans, satranç, jimnastik dersi, müzik, seramik, resim ve drama eğitimi verilmiştir.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen Milletvekili ve TBMM'de çalışan personelin çocuklarının gündüz bakımına ilişkin hizmetleri, **Çocuk Bakımevi** tarafından sunulmuştur.

Sivil Savunma Hizmetleri

- TBMM Sivil Savunma Planı ve Yönergelerinin güncelleme işlemleri yapılmıştır.
- TBMM'nin tüm binalarında ve arazisinde her türlü tehlikeye karşı güvenliğinin sağlanması ve gereken önlemlerin alınmasına ilişkin olarak Güvenlik ve Koordinasyon Kuruluna sekreteryaz hizmetleri verilmiştir.
- TBMM sığınaklarının bakımı ve aylık kontrolleri yapılmış, sivil savunma ekiplerinin güncellenmesi işlemleri ile eğitimlerine devam edilmiştir.
- Sivil Savunma Günü münasebetiyle TBMM personelini bilgilendirmek amacıyla, "**Nükleer Silahlarla**" ilgili slayt film gösterimi **203** personel tarafından izlenmiştir.
- Deprem Haftası münasebetiyle "**Deprem ve Korunma Tedbirleri**" konusunda 88 kişinin katılımıyla eğitim verilmiştir.
- 18 Mart "**Çanakkale Zaferi**"nin 94. yıldönümü ve "**Kahramanlık ve Şehitler Günü**" nedeniyle; "**Çanakkale Savaşları**" konulu belgesel film gösterisi **181** personel tarafından izlenmiştir.
- Yangın Haftası nedeniyle "**yangın söndürme tatbikatı**" düzenlenmiş, ayrıca Afet Yönetim (Kriz) Merkezi planlaması ve sekreteryaz hizmetleri sürdürülmüştür.
- 2009 yılı içerisinde TBMM eski ve yeni milletvekili, personel, resmi ve geçici görevli araç kartları ile geçici görevli, lojman giriş, kütüphane, parti görevlisi, belediye başkanı ve özel giriş tanıtım kartı olmak üzere toplam **5.029** adet kart düzenlenmiştir.

TBMM'nin 2009 Yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen sivil savunma hizmetleri **Sivil Savunma Uzmanlığı** tarafından sunulmuştur.

Teknik Daire Başkanlığınca Yürütülen Faaliyetler

TBMM'de yürütülen bina, tesis ve bahçe bakım ve onarımı ile kurumsal bilgi yönetimin sağlanması işlevlerine ilişkin, Genel Sekreterlik Teknik Daire Başkanlığına bağlı; İşletme ve Yapım, Park ve Bahçeler, Bilgi İşlem Müdürlükleri tarafından teknik destek hizmeti verilmektedir.

- **1.625** telefon ve telefon sistemi arızası giderilmiş, yeni bağlantılar tesis edilmiş, telefon santralinde **24** saat kesintisiz hizmet verilmiştir.
- Elektrik servisi tarafından, yaklaşık **1698**'i serviste, **13.928**'i servis dışında olmak üzere toplam **15.626** arızaya müdahale edilmiştir. Seslendirme Servisi tarafından **1489** adet elektronik cihaz ya da sistemin bakım ve onarımı gerçekleştirilmiş, **104** kez ses sistemi kurulmuştur.
- Kampüs içinde ve lojmanlarda yağmur, kanalizasyon, pis su ve temiz su tesisatlarında **2.514** adet onarım ve yenileme işlemi yapılmış, dış cephe sıva ve boya tamirati tamamlanmıştır. Dikmen İlker Personel Lojmanlarında bulunan **7** adet bloğun çatı onarımı ile Atakent personel lojmanlarında **26** konutun dış kapıları çelik kapı ile değiştirilmiştir. Ayrıca Personel Lojmanlarından boşalan **30** konutun boya ve badanalari yaptırılmıştır.
- Ana Bina ve Halkla İlişkiler Binaları için yangın algılama-uyarı, acil durum aydınlatma ve yönlendirme sistemi projelendirilmesi tamamlanmıştır. Yeni Ziyaretçi Kabul Binasında ek klima santrali, hassas klima cihazları ve gazlı yangın söndürme sistemi tesis edilmiştir. Mutfak davlumbazlarına gazlı yangın söndürme sistemi yapılmıştır.
- TBMM yerleşkesi içerisinde yer alan spor tesislerine ait kısım yıkılarak, yaklaşık **160 m²** alana sahip soyunma ve dinleme odaları ile duş kabinlerinin bulunduğu yeni bir müştemilat yapılmıştır.
- Birinci Büyük Millet Meclisi Binasında (Kurtuluş Savaşı Müzesi) büro amaçlı kullanılmak üzere alçıpan bölme duvar, asma tavan, ferforje demir korkuluk yapılmış, tefrişat malzemesi alınmıştır. Gerekli tadilat, bakım ve onarımlar yapılarak eksiklikler giderilmiştir. Havalandırma sistemi devreye alınmış, mevcut kameralı güvenlik ve alarm sistemi geliştirilmiştir.

TBMM'nin 2009 yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen bakım-onarım ve teknik hizmetler İşletme ve Yapım Müdürlüğü tarafından sunulmuştur.

- TBMM Bahçesi ve diğer resmi bina bahçelerindeki çiçekliklere yazlık ve kışlık olmak üzere toplam **175.000** adet mevsimlik çiçek fidesi dikilmiştir. Ayrıca seralar, dış mekandaki tavalara ile fidanlık alanlar ve tarlalarda vazoluk, yazlık, kışlık ve çeşitli cinslerden olmak üzere toplam **371.862** fide ile, **1.560** Adet perenniel (daimi) çiçek üretimi yapılmış, tohumdan **3.800** adet saksı bitkisi yetiştirilmiştir.
- TBMM Başkanlık Makamı, Divan Salonu, Grup Toplantı Salonları ile toplantı, kabul, yemek, kokteyl, açılış gibi aktiviteler ile televizyon programları için **5** adet yer parterli olmak üzere toplam **1.753** vazo hazırlanmış, **28.944** adet çiçek kullanılmıştır.

TBMM'nin 2009 yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen bahçe bakım-onarım ile ilgili hizmetler Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından sunulmuştur.

- 2009 yılında **108** adet yazıcı, **311** adet bilgisayar, **11** adet tarayıcı ile **53** adet taşınabilir bilgisayar alınmış ve ihtiyacı olan birimlere dağıtılmıştır.
- TBMM Genel Sekreterlik Teşkilatı'na bağlı birimler için geliştirilen projelerde, versiyon yükseltilmesi, talep edilen ilave raporlama ve güncellemeler yapılmıştır.
- "Çocuk Hakları İzleme Komitesi"nin WEB sayfası hazırlanmış ve 19 Kasım 2009 günü erişime açılmıştır.
- TBMM Genel Sekreterlik Teşkilatı'na bağlı bazı birimlerin talepleri üzerine; malzeme takip ve arıza programının analiz çalışmalarına başlanmış ve ayniyat programı hazırlanmış, kullanılmakta olan "Taşınır Mal Bilgi Sistemi" ile entegrasyonu sağlanmıştır.
- İnternet sayfası İhtisas Komisyonları bölümüne "Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu" sayfası, Uluslararası Komisyonlar bölümüne "Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA)" sayfaları eklenmiştir.

- İç tüzük hazırlık çalışmaları kapsamında WEB sayfası yapılmış, kurum dışından katkıda bulunacakların bilgi girişlerine olanak sağlayacak altyapı kurulmuştur.
- Bilişim Sistemleri "Ağ ve Ağ Güvenliği" grubu oluşturulmuş ve 2009 yılı sonunda güvenlik sistemi yenilenmiştir. TBMM'nin intranet altyapı sistemi tamamlanmıştır.
- "TBMM Internet Sitesi Görsel Tasarımının Yenilenmesi Projesi" 2008 yılı kasım ayında başlamış, yeni hazırlanan tasarım TBMM'nin kuruluşunun 89'uncu yıldönümü olan 23 Nisan 2009 tarihinde erişime açılmıştır. TBMM Ana Sayfası, statik sayfalar, ihtisas komisyonları, İnsan Hakları Komisyonu, Dilekçe Komisyonu, AB Uyum Komisyonu, Denetim Komisyonları, Uluslararası Komisyonlar, Kütüphane Dokümantasyon ve Tercüme Müdürlüğü, Kültür Sanat ve Yayın Kurulu, Milli Egemenlik Sitesi, Mustafa Necati Kültür Evi sayfaları yeni şablona aktarılmıştır.

TBMM'nin 2009 yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen bilgi işlem, yazılım ve donanım ile ilgili hizmetler **Bilgi İşlem Müdürlüğü** tarafından sunulmuştur.

- İnşaatı tamamlanarak hizmete giren Basımevi Binası'nın kesin kabulü yapılmış ve eksikliklere ait rapor hazırlanmış, kesin kabul eksikliklerinin nam-ı hesabına tamamlanması için ihale süreci gerçekleştirilerek, kabul aşamasına gelinmiştir.
- Parlamenterler Hizmet Binası inşaat alanında bulunan Personel Binası yıkılacağından binada bulunan birimlerin taşınması için gerekli çalışmalara başlanmıştır.
- Parlamenterler Hizmet Binası inşaatının yapılabilmesi için mevcut inşaat alanı yetersiz kaldığından emsal katsayısının artırılması için imar planı tadilatlarının Çankaya Belediyesi tarafından onaylanması için gerekli işlemler yapılmış, imar çapı ve yol kotunun alınması için girişimde bulunulmuştur.

TBMM'nin 2009 yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen inşaatla ilgili hizmetler **İnşaat Birim Amirliği** tarafından sunulmuştur.

- 2009 yılında **9** adet **A** tipi, **34** adet **B** tipi, **1** adet **C** tipi ve **108** adet bayrak töreni olmak üzere toplam **151** adet devlet töreni başarıyla icra edilmiştir.

TBMM'nin 2009 yılı faaliyetlerine ilişkin, yukarıda belirtilen törenlerle ilgili hizmetler **Muhafız ve Tören Tabur Komutanlığı** tarafından yerine getirilmiştir.

III.2.2 PROJE PERFORMANSLARI

2009 yılında uygulanan ve devam etmekte olan projeler:

"MATRA Projesi"

Matra Projesi, Avrupa Birliğine üye ülkelerin yasama süreçlerinin yakından izlenmesi, bu ülkelerin AB mevzuatını ulusal mevzuata aktarma deneyimlerinden yararlanılması, parlamento-sivil toplum diyalogunu güçlendirilmesini sağlayacak yapı kurulması amaçlanmaktadır. İki yıl sürecek olan proje kapsamında; Hollanda'ya gidilmiş, Yasama Akademisi, Parlamento ve çeşitli sivil toplum kuruluşları ziyaret edilmiştir. Çalışma sonucunda projenin bundan sonra nasıl yürütüleceğine ilişkin bir yol haritası çizilmiştir.

"TBMM ile OECD/SIGMA Arasında Akran Değerlendirme" Projesi

TBMM'nin idari kapasitesinin güçlendirilmesi konusunda TBMM ile OECD/SIGMA arasında Akran Değerlendirme Projesi başlatılmıştır. Proje kapsamındaki ilk resmi çalışma ziyareti OECD/SIGMA uzmanlarının Haziran 2009'da, ikinci resmi çalışma ziyareti ise Ekim 2009'da TBMM'de gerçekleştirilmiştir. Bütçe Müdürlüğü uzman ve uzman yardımcılarının da yürütme ekibinde görev aldığı, proje kapsamında çalışmalar hâlen devam etmektedir.

"Düzenleyici Etki Analizi Çerçevesinde Yasama Sürecinin Kalitesinin Artırılması" Projesi

Bütçe Müdürlüğü tarafından Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü'ne (European Commission Enlargement Directorate General) bağlı Teknik Destek Bilgi Değişim Ofisi'ne (TALEX-Technical Assistance Information Exchange Unit) "Düzenleyici Etki Analizi Çerçevesinde Yasama Sürecinin Kalitesinin Artırılması"na ilişkin bir proje başvurusunda bulunulmuştur. Yapılan başvuru neticesinde İspanya Kongresi'ne 22 - 24 Eylül 2009 tarihleri arasında bir müdür yardımcısı ve iki uzman yardımcısının katıldığı bir çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

"Yeni Kamu Mali Yönetim Sistemi Çerçevesinde TBMM ve Bütçe Müdürlüğünün Kapasitesinin Güçlendirilmesi" Projesi

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmekte olan işler hakkında kamuoyuyla bilgi paylaşımına katkıda bulunmak üzere; TBMM ve Dünya Bankası işbirliği ile yürütülen ve 2009-2012 yıllarını kapsayacak olan "Yeni Kamu Mali Yönetim Sistemi Çerçevesinde TBMM ve Bütçe Müdürlüğünün Kapasitesinin Güçlendirilmesi" isimli projede öngörülen, Plan ve Bütçe Komisyonuna ait bir WEB sayfasının oluşturulması çalışmaları 2009 yılında başlatılmıştır.

"MATRA-FLEX" Projesi

2006 yılında Başbakanlık tarafından kabul edilen Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile getirilen "Düzenleyici Etki Analizi" modeli ile ilgili yabancı ülke örneklerinden yararlanılması amacıyla bir Matra-Flex Projesi için başvuru yapılmıştır. Düzenleyici etki analizinin yürütme ayağıyla ilgili Başbakanlık bünyesinde bir birim kurularak pilot projelere devam edilmektedir. Bütçe Müdürlüğü'nün yapacağı proje başvurusu ile de, düzenleyici etki analizinin Parlamentoda görüşülme sürecine dair bir perspektif elde edilebilmesi hedeflenmektedir.

"Yazma ve Nadir Eserlerin Kataloglanması,Sınıflandırılması ve Dijitalleştirilmesi" Projesi

2009 Yılında yazma ve nadir eserlerin kataloglanması ve sınıflandırılması projesi tamamlanmıştır. Bu kapsamda yazma ve nadir eserlerin dijitalleştirilmesi projesi ise devam etmektedir.

"Harita Koleksiyonunun Kataloglanması,Sınıflandırılması ve Dijitalleştirilmesi" Projesi

Harita Koleksiyonunun kataloglanması, sınıflandırılması ve dijitalleştirilmesi projesi devam etmektedir.

"Tutanakların Web Sitesinde Yayımlanması Projesi"

Kullanıcıların Genel Kurul ve Komisyonlar dışında yazılan diğer tutanakların da (gizli olanlar dışında) web sitesinde yayınlanması ve bu tutanaklar konusunda da istatistikî bilgilerin hazırlanması, tutanakla ilgili her türlü bilgi ve belgeye zamanında, eksiksiz ve kolay biçimde ulaşabilmelerini sağlamak amacıyla Tutanak Müdürlüğü web sitesinin kurulması, gerçekleştirilmesi ve geliştirilmesi hedeflenmektedir.

TBMM "Arşiv Otomasyon Sistemi ve Tasnif-Arsivleme Projesi"

TBMM Arşivinde bulunan 12.000.000 adet belgenin yapılan taramasından sonra bu belgelerin Arşiv Otomasyon Sistemi içerisinde yer almasını sağlamak üzere bir ekip oluşturulmuştur. 2009 yılı sonu itibarıyla taranmış belgelerin % 58'inin kontrolü tamamlanmıştır. 2009 yılında arşive teslim edilen arşiv evrakının sayısallaştırılması işlemleri kurum personeli tarafından yapılmıştır.

"Parlamente Çalışma Birimleri Binası Projesi"

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphane-Araştırma Merkezi, Arşiv Binası ve Genel Sekreterlik Hizmet Binası Yapı Kompleksi İle Ziyaretçi Kabul Binası Projesinin, daha işlevsel şekilde yeniden projelendirilerek "Parlamente Çalışma Birimleri" olarak yeniden tasarlanması işine ait projenin hazırlanması için sözleşme yapılmış, 2010 yılında inşaatına başlanması planlanmaktadır.

"Saat Senkronizasyon Projesi"

TBMM bilişim altyapısında gerçekleştirilecek olan "Saat Senkronizasyonu Projesi" ile tüm zamanlı işlemlerin gerçek ve doğru eş-zaman düzleminde yapılmasının, Genel Kurul işlemleri, tutanak, PDKS, kamera gibi veri üreten tüm sistemlerin eş zamanlı olarak (senkron) olmasının sağlanması planlanmaktadır.

"Genel Kurul Tutanaklarına Erişim Projesi"

Mayıs 2008'de intranet üzerinden erişime açılan ve Bilgi İşlem ile Kütüphane Dokümantasyon ve Tercüme Müdürlükleri tarafından ortak yürütülen "1920'den bugüne Genel Kurul Tutanaklarına Erişim" projesi ile tutanakların taranarak indekslenmesi için kod geliştirilmiş, teknik altyapı sağlanmış, toplam 1503 cilt tutanak erişime hazır hale getirilmiştir. Sistemin 2010 yılında internete açılması planlanmaktadır.

"Aktif Dizin Projesi"

Aktif Dizin projesi ile ilgili altyapı çalışmaları tamamlanmış olup, 2010 yılı sonunda tüm bilgisayarların kurumsal bilgisayarlara dönüştürülmesi planlanmaktadır.

"Denetim Projesi"

Denetim Projeleri kapsamında Meclis Araştırması ve Genel Görüşme modüllerinin yazımına başlanmıştır.

"Renk, Işık ve Görkem: Milli Saraylar Tablo Koleksiyonu"

Sergilenecek eserlerin 2008 yılında başlanan restorasyon işlemi 2009 yılında tamamlanmıştır. Sergi ile eş zamanlı olarak Milli Saraylar Tablo Koleksiyonu adlı kitabın metin hazırlığı 2009 yılında tamamlanmış ve tasarıma başlanmıştır. Hazırlık çalışmaları sonuçlanmak üzere olan kitabın ihalesi yakın zamanda yapılacaktır. Türkçe olarak hazırlanan kitabın, İngilizcesinin 2010 yılında yayınlanması düşünülmektedir. Sergi davetiyesi, broşür, afiş, tanıtım panolarının basılması ile sergi mekânı ile ilgili düzenlenmeler ve açılış kokteylinin düzenlenmesi ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Sergilenecek eserlerin Mayıs-Haziran 2010 tarihleri arasında Depo Müze Sanat Galerisi'nde sergilenmesi planlanmaktadır.

"Padişahın Ressam Kulları" adlı sergi projesi

Sergilenecek eserlerin 2008 yılında başlanan restorasyonunun %85'i tamamlanmıştır. Serginin kataloğunda yer alacak fotoğraf çekimleri tamamlanmış, metin yazımına devam edilmektedir. Katalog, sergi davetiyesi, broşür, afiş ve tanıtım panolarının basılması ile açılış kokteylinin düzenlenmesi ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Sergi mekânında; renk, ışık ve görkem sergisinde kullanılacak panolar kullanılacaktır. Sergilenecek eserlerin Aralık 2010-Ocak 2011 tarihleri arasında Depo Müze Sanat Galerisi'nde açılması planlanmaktadır.

"Osmanlı'da Kahve Kültürü ve Sunumu" adlı sergi Projesi

Osmanlı toplumunun ve Saray'ın gündelik yaşamında en önemli ikramlardan biri olan kahve kültürünü tüm yönleriyle tanıtacak "Osmanlı'da Kahve Kültürü ve Sunumu" konulu sergide teşhir edilecektir. Milli Saraylar Koleksiyonunda yer alan Osmanlı Kahve kültürünü yansıtacak olan kahve fincanı ve fincan zarfları, sitil puşideleri (kahve örtüsü), kahve cezveleri, sitiller, tepsiler, kahve değirmenleri, kahve ocakları, kahve soğutucuları, su bardakları ve konuya yardımcı olacak görsel malzemeler seçilerek, gerekli eserlerin onarımları yaptırılmaya başlanmıştır.

Serginin kataloğu ile ilgili konu başlıkları tespit edilerek, konu ile ilgili araştırma ve yazım çalışmalarına başlanmış, sergi mekânında kullanılacak teşhir vitrinleri ve fotoblok baskılar ile ilgili olarak ön araştırma çalışmaları yapılmış ve sergi mekân tasarımı ile ilgili sergi tasarımcısı ile görüşülerek genel konsept belirlenmiş olup, çalışmalar devam etmektedir.

"Mekânın Hafızası : Dolmabahçe" sergi projesi

İstanbul'un, 2010 Yılı Avrupa Kültür Başkenti seçilmesi nedeniyle, belirtilen yıl içerisinde gerçekleştirilecek etkinlikler kapsamında; Milli Saraylar Daire Başkanlığı tarafından, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın desteklediği, Dolmabahçe Sarayı ve çevresinin son üç yüz yıllık tarihinin anlatıldığı 'Mekânın Hafızası: Dolmabahçe' isimli bir sergi düzenlenecektir. Sergi kapsamında bu güne kadar yapılan çalışmalar şunlardır:

- 1- İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı tarafından desteklenen sergi, Ajansın Ocak 2010 yılında çıkan etkinlik kitabına basılmış ve web sitesinde yayımlanmıştır.
- 2- Sergi konsept çalışması yapılmış ve sergideki foto bloklarda kullanılacak metinler hazırlanmıştır.

- 3- Sergide kullanılacak fotoğraf, gravür, resim, belge ve harita gibi malzemeler araştırılarak bir araya getirilmektedir.
- 4- Sergiyle eş zamanlı çıkarılacak kitap için alanında uzman 20 akademisyen ve yazarla bir çalışma yürütülmekte ve bölgeyle ilgili makaleler biraraya getirilmektedir.
- 5- Dolmabahçe Bölgesi'yle ilgili bir rehber kitap ve harita hazırlanmaktadır.

"Tarihi Eser Depolama ve Saklama Sistemleri Projesi"

- Mobilya ve benzeri ağır objelerin depolanması için ağır raf sistemi,
- Kutulanmış Objelerin depolanması için hafif yük rafları,
- Metal obje depolama çekmece sistemleri,
- Tekstil objelerini depolama çekmeceleri,
- Halı depolama ünitesi sistemine yönelik üniteler alınarak kurulumu gerçekleştirildi. Objelerin hazırlanan programa göre sistemlere yerleştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

"Halı Müzesi'nin Açılması"

Yıldız İstabl-ı Amire Manej Binasında, Milli Saraylar Koleksiyonunda bulunan halı ve seccadelerin yer aldığı Halı Müzesi'nin açılmasına karar verilmiştir. Karar akabinde Halı Müzesi ile ilgili çalışmalara 2007 yılında başlanmış, sergilenecek eserler belirlenmiş, restorasyonları tamamlanmıştır. Müze vitrin sistemlerinin alt bölümlerinde ayrıca çekmeceli bölümler tasarlanmış, dolayısıyla müze ve tefriş fazlası eserler için depolama hacimleri de oluşturularak yıllardır devam eden hassas eserler için 'halı depolama' probleminin çözülmesi amaçlanmıştır. Restorasyonları tamamlanmış eserler halı deposu olmaması nedeniyle Dolmabahçe Sarayı'nda korunmaktadır. Müze eserlerinin sergileneceği vitrin, vitrin içi aydınlatma elemanları alımı ve halı koleksiyonunu içeren vinil, broşür ve katalog baskısı yapılacaktır. Mimari tasarımı devam eden müze ile eş zamanlı çıkacak katalog çalışması devam etmiştir.

"RFID Sistemi Projesi"

Depo Müzede uygulanan ve Dolmabahçe Sarayında uygulanmasına karar verilen, tüm tarihi objelerin elektronik olarak kayıt, kontrol, güvenlik ve sayım işlemlerinin çok hızlı yapılmasını sağlayacak bir proje hazırlanmış olup, bu konudaki çalışmalar devam etmektedir.

"Dolmabahçe Sarayı Elektronik Rehberlik Sistemi"

Dolmabahçe Sarayını gezen ziyaretçilerin gezi süresince saray hakkında alacakları tüm bilgilerin ziyaretçilere verilecek elektronik bir cihazdan edinebilmelerini sağlayan ve mevcut sesli rehberlik sistemini ortadan kaldıracak proje başlatılmış olup, bu konudaki çalışmalar devam etmektedir.

"Teknik Proje Arsivi Projesi"

Milli Saraylar Daire Başkanlığı Mimari bürosunda bulunan tüm çizim, proje, fotoğraf ve bunun gibi tarihi mirasa ait tüm verilerin dijital ortama aktarılıp bir veri tabanı mantığında hizmete sunulacağı bir projedir.

"Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikası Desen Projesi"

Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikasının uhdesinde bulunan, tarihi özelliğe sahip halı ve ipekli kumaş desenlerinin tasnifi, tespiti ve muhafaza altına alınması, desenlerin dijital ortama aktarılması ve tüm tarihi desenlerin Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikası adına tescil ettirilmesi hedeflenmektedir.

"IP Kamera Güvenlik Sistemi Projesi"

IP Kamera sistemi yedeklemesinin 12 günden 60 güne çıkarılması, Network ağ yapısının yeniden oluşturulması bunun için gerekli cihazların alımı hedeflenmektedir.

III.2.3 MALİ PERFORMANS

TBMM'ne 2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile **436.529.600 TL** ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde yapılan kurum içi ve kurum dışı aktarmalar sonucunda yıl sonu KBÖ'sü ise **427.253.069 TL** olmuş, yıl sonu harcama toplamı ise **374.593.400 TL** olarak kesinleşmiştir. Böylece **% 87,7** oranında bütçe harcama gerçekleşmesi sağlanmıştır.

2008 yılı Kesin Hesap ile 2009 yıl sonu verilerine göre; Bütçe Teklifi, Başlangıç ödenekleri ve Kullanılabilir Bütçe Ödenekleri mukayese edildiğinde;

- **441,5 Milyon TL** olan 2009 Yılı Bütçe teklifinin, **419,4 Milyon YTL** olan 2008 Yılı Bütçe Teklifine göre **% 5,3**,
- **436,5 Milyon TL** olan 2009 Yılı Bütçe Başlangıç ödeneklerinin, **420,0 Milyon YTL** olan 2008 Yılı Bütçe Başlangıç ödeneklerine göre **% 3,9**,
- **427,3 Milyon TL** olan 2009 Yılı KBÖ 'nün, **414,3 Milyon YTL** olan 2008 yılı KBÖ 'ne göre **% 3,1**,

daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

2008-2009 Yılları harcama gerçekleştirmeleri ve kalan ödenek durumu mukayese sonuçlarına göre ise;

- Son iki yılın harcama gerçekleştirmelerinde **% 79,4** (329,1 MİLYON YTL), **% 87,7** (374,6 MİLYON TL) 'e **% 8,3** (45,5 MİLYON TL) artış,
- Son iki yılın kalan ödenek durumunda ise oransal olarak **% 20,6** 'dan **% 12,3** 'e **% 8,3**, gerileme gerçekleşmiş miktar olarak da **85,2 Milyon YTL**'den **52,7 Milyon TL** 'ye **32,5 Milyon TL** azalış,

söz konusu olmuştur.

Bu sonuçlara göre, 2009 yıl sonu KBÖ tutarı 2008 yılına göre **% 3,1** oranında artarken, 2009 yılı harcamasının bir önceki yıla göre artış oranı ise **% 6,8** olarak gerçekleşmiştir.

2008 yılı harcama gerçekleştirmelerinin, harcama programına göre aylar itibariyle;

- TEMMUZ **40.769 Bin YTL** **% 9,8**,
- NİSAN **40.470 Bin YTL** **% 9,8**,
- OCAK **39.991 Bin YTL** **% 9,7**,
- EKİM **36.339 Bin YTL** **% 8,8**,
- ARALIK **28.003 Bin YTL** **% 6,8**,
- KASIM **23.710 Bin YTL** **% 5,7**,
- HAZİRAN **22.229 Bin YTL** **% 5,4**,
- EYLÜL **20.937 Bin YTL** **% 5,1**,
- MAYIS **20.702 Bin YTL** **% 5,0**,
- MART **19.229 Bin YTL** **% 4,6**,
- ŞUBAT **18.349 Bin YTL** **% 4,4**,
- AĞUSTOS **18.382 Bin YTL** **% 4,4**, şeklinde sıralandıkları görülmektedir.

Alınan sonuçlara göre; 2008 Yılı Temmuz ve Nisan (% 9,8), Ocak (% 9,7) ve Ekim (% 8,8) ayları gerçekleştirmelerinin harcama programı olarak belirlenen ortalama **34.524 Bin YTL (414.286.259 YTL / 12)** ve % 8,3 (100/12) oranlı Kullanılabilir Bütçe ödeneğinin üstünde olduğu, diğer 8 ayın ise % 6,8 ile % 4,4 arasında değişen oranlarda aylık harcama oranının altında kaldıkları anlaşılmaktadır. Ancak, diğer taraftan **36.339 Bin YTL** harcama ve % 8,8 oranıyla yine Ekim ayının **34.524 Bin YTL** ve % 8,3 'lük aylık harcama programına en uygun gerçekleşmenin sağlandığı ay olduğu görülmektedir.

2009 yılı harcama gerçekleştirmeleri, aylar itibariyle ve harcama programına göre incelendiğinde bu defa sıralamanın;

- OCAK 45.387 Bin TL % 10,6,
- TEMMUZ 44.395 Bin TL % 10,4,
- NISAN 42.878 Bin TL % 10,0,
- EKİM 39.674 Bin TL % 9,3,
- ARALIK 34.494 Bin TL % 8,1,
- HAZİRAN 27.213 Bin TL % 6,4,
- MART 25.043 Bin TL % 5,9,
- AĞUSTOS 24.026 Bin TL % 5,6,
- EYLÜL 23.917 Bin TL % 5,6,
- KASIM 24.107 Bin TL % 5,6,
- MAYIS 21.890 Bin TL % 5,1,
- ŞUBAT 21.570 Bin TL % 5,0, şeklinde ortaya çıktığı görülmektedir.

Bu durumda da; 2009 Yılı Ocak (% 10,6), Temmuz (% 10,4), Nisan (%10,0) ve Ekim (% 9,3) ayları gerçekleştirmelerinin harcama programı olarak belirlenen ortalama **35.604 Bin TL (427.253.069 TL / 12)** ve % 8,3 (100/12) oranlı Kullanılabilir Bütçe ödeneğinin üstünde olduğu, diğer 8 ayın ise % 8,1 ile % 5,0 arasında değişen oranlarda aylık harcama oranının altında kaldıkları anlaşılmaktadır. Ancak, diğer taraftan **34.494 Bin TL** harcama ve % 8,1 oranıyla yine Aralık ayının **35.604 Bin TL** ve % 8,3 'lük aylık harcama programına en uygun gerçekleşmenin sağlandığı ay olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak; her iki yılın Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında, gerçekleşen harcamaların harcama programı olarak belirlenen aylık ortalama değerlerin üzerinde olduğu, 2008 yılında Ekim ayında, 2009 yılında ise Aralık ayında belirlenen aylık harcama programına göre en uygun gerçekleşmenin sağlandığı, diğer ayların ise, öngörülen harcama programının altında kaldığı anlaşılmaktadır.

Kurumumuz 2009 yılı bütçe KBÖ değerlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre, 2008 ve 2009 yılları içindeki Bütçe gelişim süreçleri ele alınıp değerlendirildiğinde;

- Bütçe içinde en ağırlıklı paya sahip bulunan Personel Giderlerinin 2008 yılında %49,7 den (198.960.000 YTL ile) % 48,0 oranına gerilediği, aynı şekilde 2009 yılında da % 48,0 den (232.204.000 TL ile) % 54,3 oranına yükseldiği,
- Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderlerinin de başlangıçtaki % 9,6 ağırlığını kaybederek (22.729.000 YTL' ye dolayısıyla da) % 5,5 oranına düştüğü, 2009 yılında da 2008 yılında olduğu gibi başlangıçtaki (23.255.000 TL ile) % 5,5 oranında kaldığı,

- Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin 2008 yılında % 16,7'den % 18,3'e (75.774.554 YTL) yükseldiği, 2009 yılında ise % 18,3'den % 16,7'e (71.319.070 TL) düştüğü,
- Cari Transferlerin de 2008 yılında % 12,1'den % 13,1'e (54.475.000 YTL), 2009 yılında ise % 13,1'den % 13,2'e (56.404.000 TL) yükseldiği,
- Sermaye Giderlerinin ise 2008 yılındaki % 11,9 oranından %15,0'a (62.347.706 YTL) yükseldiği, 2009 yılında ise % 15,0'den %9,4'e (40.070.999 TL) düştüğü,

tespit edilmiştir.

Ekonomik Sınıflandırmaya göre 2008 yılı ile 2009 yılı harcama verileri mukayese suretiyle değerlendirildiğinde 2008 yılı harcamaları içinde;

- PERSONEL GİDERLERİ 192.732 Bin YTL ve % 58,6 oranıyla yine birinci,
- MAL VE HİZMET ALIM GİD. 52.472 Bin YTL ve % 15,9 oranıyla ikinci,
- CARİ TRANSFERLER 47.468 Bin YTL ve % 14,4 oranıyla üçüncü,
- SERMAYE GİDERLERİ 20.129 Bin YTL ve % 6,1 oranıyla dördüncü ve
- SOS.GÜV.PİR.GİDERLERİ de 16.310 Bin YTL ve % 5,0 oranıyla yine beşinci durumdadır.

2009 Yılı harcama sıralamasına göre ise;

- PERSONEL GİDERLERİ 228.145 Bin TL ve % 60,9 oranıyla yine birinci,
- MAL VE HİZMET ALIM GİD. 57.045 Bin TL ve % 15,2 oranıyla ikinci,
- CARİ TRANSFERLER 50.650 Bin TL ve % 13,5 oranıyla üçüncü,
- SOS.GÜV.PİR.GİDERLERİ 18.699 Bin TL ve % 5,0 oranıyla dördüncü,
- SERMAYE GİDERLERİ de 16.554 Bin TL ve % 4,4 oranıyla beşinci,
- SERMAYE TRANSFERLERİNDE ise 3.500 Bin TL ve % 0,9 oranıyla altıncı, konumundadır.

Bu veriler çerçevesinde, 2008 ve 2009 yılı harcama ağırlıkları birbirleriyle karşılaştırıldığında;

- PERSONEL GİDERLERİ 'nin % 58,6' dan % 2,3 artışla % 60,9 oranına ulaştığı olduğu,

Buna karşılık;

- MAL VE HİZMET ALIM GİD.'nin % 15,9' dan % 0,7 azalışla % 15,2 oranına,
- CARİ TRANSFERLER' in % 14,4' den % 0,9 azalışla % 13,5 oranına,
- SERMAYE GİDERLERİ' nin de % 6,1' den % 3,2 azalışla % 4,4 oranına düşmüş olduğu,
- SOS.GÜV.PİR.GİDERLERİ 'nin ise 2008 ve 2009 yılı harcama ağırlıklarının % 5,0 düzeyinde kaldığı,

tespit edilmiştir.

Ekonomik sınıflandırma çerçevesinde temel bütçe giderlerimiz son iki yıllık gerçekleşme sonuçlarına göre ele alınıp değerlendirildiğinde;

Personel Giderleri ekonomik tertibi; Memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel, diğer personel ve milletvekillerine yapılan maaş, ücret vb. harcamalarından oluşmakta ve **232.204.000 TL** 'ye ulaşan tutarıyla, **427.253.069 TL** olarak kesinleşen toplam kurum bütçesinin hemen hemen yarısından fazlası (**% 54,3**) bu tertibi teşkil eden giderlere harcadığı görülmektedir.

31.12.2009 tarihi itibarı ile; KBÖ açısından Personel Giderleri ekonomik tertibinin içinde en ağırlıklı giderin **% 39,9** oranıyla memurlara ait olduğu görülmektedir. Bunu, büyüklük sırasıyla **% 31,9** ile milletvekilleri, **% 14,9** ile geçici personel, **% 12,9** ile sözleşmeli personel, **% 0,3** ile de diğer personel giderleri takip etmektedir.

Ancak, son iki yıllık bütçe ödenekleri Personel Giderleri itibarıyla karşılaştırıldığında; GEÇİCİ PERSONEL giderlerinin **% 31,0**, SÖZLEŞMELİ PERSONEL giderlerinin **% 19,7**, MEMUR giderlerinin **% 18,8**, DİĞER PERSONEL giderlerinin **% 35,8** oranında, MİLLETVEKİLLERİ giderlerinin ise 2008 yılına göre **% 7,6** oranında artış kaydettiği anlaşılmaktadır.

Personel Giderlerinin son iki yılı incelendiğinde; 2009 Yılı Personel Giderleri KBÖ 'nün 2008 Yılına göre son 2 yılda **% 16,7**'lik bir büyüme gösterdiği anlaşılmaktadır.

31.12.2009 tarihi itibarı ile, harcama sonuçlarına göre ise; Personel Giderleri ekonomik tertibinin içinde yine en ağırlıklı giderin **% 40,3** oranıyla memurlara ait olduğu, milletvekillerinin **%31,3** ile ikinci, geçici personel giderlerinin **% 15,0** ile üçüncü, sözleşmeli personel giderlerinin **%13,0** ile dördüncü ve diğer personelin ise **% 0,3** ile beşinci olarak sonuçlandığı görülmektedir.

2008-2009 Yılları itibarıyla tüm Personel Giderleri gerçekleştirmeleri ve yüzde oranları karşılaştırıldığında; 2009 yılında geçici personel için yapılan giderler **34.3 Milyon TL** 'ye ulaşarak **% 29,9**, sözleşmeli personel için yapılan giderler **29.7 Milyon TL** 'ye ulaşarak **% 26,4**, memurlar için yapılan giderler **92,1 Milyon TL** 'ye ulaşarak **% 20,6**, milletvekilleri için yapılan giderler ise **71,4 Milyon TL** 'ye ulaşarak 2008 yılına göre **% 7,7** artmıştır.

Personel Giderleri ekonomik tertibini teşkil eden giderler bu kez de harcama gerçekleşmesi açısından ele alınıp incelendiğinde; en yüksek gerçekleşmenin **% 99,9** gibi yüksek bir oranla diğer personel giderlerinde olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak,

2009 yılı Personel harcamaları 2007 yılına göre son 3 yılda **% 18,4** 'lük bir büyüme göstermiş ve 5 yıllık süreç sonunda **143,9 Milyon TL** 'den **228,1 Milyon TL** 'ye ulaşarak her yıl ortalama **% 11,7** artışla **% 58,5** oranında büyümüş bulunmaktadır. Ayrıca, 2008 yılı harcama oranı **% 96,9** , 2009 yılı harcama oranı ise **% 98,3** olup, son yıldaki harcama gerçekleşmesi bir önceki yıla göre **% 1,4** artmıştır.

Sosyal Güvenlik Devlet Prim Giderleri ekonomik tertibinde; Memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel, diğer personel ile milletvekillerine yapılan maaş, ücret vb. harcamalar için sosyal güvenlik kurumuna ödenen prim giderlerinden oluşmaktadır. **23.255.000 TL** 'ye ulaşan Sosyal Güvenlik Prim tutarıyla **427.253.070 TL** olarak kesinleşen toplam kurum bütçesinin çok düşük (**% 5,4**) bir kısmını teşkil ettiği görülmektedir.

31.12.2009 tarihi itibarı ile; KBÖ açısından Sosyal Güvenlik Devlet Prim Giderlerinin yaklaşık yarısını (**% 43,0**) memurlar, diğer yarısını ise ağırlıklı olarak toplam **% 50,5** oranıyla sözleşmeli personel ve geçici personel için ödenen prim giderlerini oluşturmaktadır. Milletvekilleri prim giderlerinin ise, **% 6,5** seviyesinde kaldığı görülmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderlerinin son iki yılı incelendiğinde; 2008 Yılı KBÖ 'nün 2007 Yılına göre % -38,0 azalışla belirlendiği, 2009 yılının 2008 yılına göre % 2,3 daha fazla oluşturulduğu hesaplanmıştır. Sonuç itibarıyla, 2009 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri KBÖ 'nün 2007 yılına göre son 3 yılda % -36,5'lik bir küçülme gösterdiği anlaşılmaktadır.

31.12.2009 tarihi itibarı ile harcama sonuçlarına göre de; Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri ekonomik tertibinin içinde yine en ağırlıklı giderin % 47,2 oranıyla memurlara ait olduğu, geçici personel giderlerinin % 36,0 ile ikinci, sözleşmeli personelin % 13,5 ile üçüncü, milletvekili giderlerinin ise % 3,3 ile dördüncü olarak sonuçlandığı görülmektedir.

Sonuç olarak, Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderlerinin; **16.310 Bin YTL** olan 2008 yılı harcamasının 2007 yılına göre % 22,3 artışla sonuçlandığı ve **18.699 Bin TL** olarak kesinleşen 2009 yılının da 2008 yılına göre % 14,6 daha fazla gerçekleştiği, hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre; 2009 yılı Sosyal Güvenlik harcamaları 2007 yılına göre son 3 yılda % 40,3 'lük bir büyüme göstermiş bulunmaktadır. Ayrıca, 2008 yılı harcama oranı % 71,8, 2009 yılı harcama oranı ise % 80,4 olup, son yıldaki harcama gerçekleşmesi bir önceki yıla göre % 8,6 artmıştır.

Mal ve Hizmet Alım Giderleri ekonomik tertibi; Üretime Yönelik Mal ve Malz., Tüket. Yön. Mal ve Malz. Alım., Yolluklar, Görev Giderleri, Hizmet Alımları, Temsil ve Tanıtma Giderleri, Menk. Mal Bak. On. Gid., Gayrimenkul Mal. Bak. Ona. Gid. ve Tedavi ve Cenaze Giderlerinden oluşmaktadır. **427.253.069 TL** olarak kesinleşen toplam kurum bütçesinin **71.319 Bin TL** olan ödeneğiyle % 16,7'sini, **57.045 Bin TL** 'ye ulaşan harcama tutarıyla da, % 13,4 gibi önemli bir kısmını teşkil ettiği görülmektedir. **57.045.229 TL** olarak gerçekleşen 2009 yılı Mal ve Hizmet Alım Giderleri harcaması, aynı zamanda, **374.593.400 TL** olarak kesinleşen toplam harcama tutarının da % 15,2 gibi ağırlıklı bir bölümünü oluşturmaktadır.

31.12.2009 tarihi itibarı ile; KBÖ açısından Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin en önemli kalemi bütçe içindeki % 31,4 ağırlığıyla personel tedavi ve cenaze giderleridir. Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alım Giderleri (% 22,7) ile Hizmet Alımları (% 21,9)' la önemli iki Mal ve Hizmet Alım Gider kalemidir. Geriye kalan diğer giderler de ağırlıkları itibarıyla şöyle sıralanmaktadır. % 6,2 Yolluklar, % 5,9 Menkul Mal Gayri Maddi Hak Alım Bakım ve Onarım Giderleri, % 5,6 Temsil ve Tanıtma Giderleri ve % 4,3 Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri, % 1,1 Görev Giderleri ile % 0,9 Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alım Giderleri olarak bütçemiz içerisinde öngörülmüştür.

Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin son iki yılı incelendiğinde; 2008 yılı KBÖ'nin 2007 yılına göre % 19,7 artışla belirlendiği, 2009 yılının 2008 yılına göre % -5,9 daha az oluşturulduğu hesaplanmıştır. Sonuç itibarıyla, 2009 yılı Mal ve Hizmet Alım Giderleri KBÖ'nin 2007 yılına göre son 3 yılda % 12,7 'lik bir büyüme gösterdiği anlaşılmaktadır.

31.12.2009 tarihi itibarı ile harcama sonuçlarına göre de; Mal ve Hizmet Alım Giderleri ekonomik tertibinin içinde yine en ağırlıklı giderin % 34,4 oranıyla Personel Tedavi ve Cenaze Giderlerine ait olduğu, Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alım Giderlerinin % 23,3 ile ikinci, Hizmet Alımlarının % 21,2 ile üçüncü olarak sonuçlandığı görülmektedir. Mal ve Hizmet Alım Giderleri ekonomik tertibini teşkil eden giderler harcama gerçekleştirmeleri yönünden ele alınıp incelendiğinde; en yüksek gerçekleşme beklenebileceği üzere % 92,1 oranıyla Yolluk Giderlerinde ortaya çıkmaktadır. Bu gideri % 90,4 oranı ile Temsil ve Tanıtma Giderlerinin takip ettiği, ardından % 87,6 ile Tedavi ve Cenaze Giderlerinin geldiği görülmektedir. Diğer tertiplerin; % 82,1 Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alım Giderleri, % 77,4 Hizmet Alımlarının, % 60,9 Menkul Mal Gayri Maddi Hak Alım Bakım ve Onarım Giderleri, % 46,1 Gayrimenkul Mallar Bakım Onarım Giderleri, % 33,6 Görev Giderleri ve son olarak % 19,7 ile Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alım Giderleri şeklinde dikkate değer farklılıklar göstererek sıralandıkları anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, 2009 yılı Mal ve Hizmet alım harcamaları 2007 yılına göre son 3 yılda % 29,5 'lik artış göstermiş bulunmaktadır. Ayrıca, 2008 yılı harcama oranı % 69,2, 2009 yılı harcama oranı ise % 80,0 olup, son yıldaki harcama gerçekleşmesi bir önceki yıla göre % 10,8 artmıştır.

Cari Transferler ekonomik tertibi; Memurların Öğle Yemeğine Yardım, Uluslararası Kuruluşlara Ödenen Aidat ve Katkı Giderleri, Dernek, Birlik, Sandık, Kurum ve Kuruluşlara Yapılan Yardımlar ve Hane Halkına Yapılan Transfer Giderlerinden oluşmaktadır. 427.253.070 TL olarak kesinleşen toplam kurum bütçesinin 56.404 Bin TL olan ödeneğiyle % 13,2'sini, 50.650 Bin TL 'na ulaşan harcama tutarıyla da, % 11,9 gibi önemli bir diğer kısmını teşkil ettiği görülmektedir. 50.650 Bin TL olarak gerçekleşen 2009 yılı Cari Transferler harcaması, aynı zamanda, 374.593.400 TL olarak kesinleşen toplam harcama tutarının da %13,5 gibi ağırlıklı bir bölümünü oluşturmaktadır.

31.12.2009 tarihi itibarı ile; KBÖ açısından Cari Transferler tertibinde yer alan; Memurların Öğle Yemeğine Yardım, Uluslararası Kuruluşlara Ödenen Aidat ve Katkı Giderleri, Dernek, Birlik, Sandık, Kurum ve Kuruluşlara Yapılan Yardımlar Cari Transferler tertibinin ancak % 4,5'ini oluşturmaktadır. Bu tertibin % 94,0'lük kısmını, Hane Halkına Yapılan Transfer Giderleri oluşturmaktadır. Bu kalemin içinde, aynı zamanda tüm Cari Transferler tertibinin de % 88,7'lik kısmını oluşturan Eski Vekillerin Sağlık ve İlaç Giderleri bulunmaktadır. Ayrıca, Hane Halkına Yapılan Transferler tertibinin de % 5,7'sini de Eski Vekillerin tazminat giderleri teşkil etmektedir.

2009 yılı Cari Transfer Giderleri KBÖ 'nün 2007 yılına göre son 3 yılda % 22,8 'lik bir büyüme gösterdiği anlaşılmaktadır.

31.12.2009 tarihi itibarı ile; Cari Transfer Giderleri ekonomik tertibinin içinde harcama sonuçlarına göre, en ağırlıklı giderin % 94,8 oranıyla Hane Halkına Yapılan Transfer giderlerine ait olduğu, Kâr Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transfer Giderlerinin % 3,5 ile ikinci, Yurt dışına Yapılan Transfer Giderlerinin % 1,7 ile üçüncü olarak sonuçlandığı görülmektedir.

Cari Transfer Giderleri ekonomik tertibini teşkil eden giderler harcama gerçekleştirmeleri yönünden ele alınıp incelendiğinde; en yüksek gerçekleşmenin % 99,3 oranıyla Yurt Dışına Yapılan Transfer Giderlerinde ortaya çıktığı gözlenmiştir. Bu gideri % 90,6 oranı ile Hane Halkına Yapılan Transfer Giderlerinin takip ettiği, ardından % 69,5 ile Kâr Amacı Gütmeyen Kuruluşlara yapılan transferlerin geldiği görülmektedir.

Sonuç olarak, Cari Transfer Giderlerinin; 47.468 Bin YTL olan 2008 yılı harcamasının 2007 yılına göre % 10,1 artışla sonuçlandığı ve 50.650 Bin TL olarak kesinleşen 2009 yılının da 2008 yılına göre % 6,7 daha fazla gerçekleştiği hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre; 2009 yılı Cari Transfer harcamaları 2007 yılına göre son 3 yılda % 17,5 'lik bir artış göstermiş bulunmaktadır.

Bu tertibin ağırlıklı kalemi Hane Halkına Yapılan Transfer giderlerinde, 2008 yılında 2007 yılına göre % 9,3, 2009 yılında ise 2008 yılına göre de % 6,2 artış gerçekleşmiştir. Buna göre Cari Transfer Giderlerinin genel olarak Hane Halkına Yapılan Transferler tertibinin artış oranına paralel olarak büyüdüğü görülmektedir. Cari Transferlerin önemli bir kısmını oluşturan Eski Vekil Sağlık Giderlerinde ise; faturaların titizlikle incelenmesi ve sağlık kurumları ile yapılan anlaşmalar neticesinde bariz düşüşler olmuştur.

Ayrıca, 2008 yılı harcama oranı % 87,1, 2009 yılı harcama oranı ise % 89,8 olup, son yıldaki harcama gerçekleşmesi bir önceki yıla göre % 2,7 artmıştır.

Sermaye Giderleri ekonomik tertibi; Mamul Mal Alımları, Menkul Sermaye Üretim Giderleri, Gayri Maddi Hak Alımları, Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri, Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri, Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri ve Diğer Sermaye Giderlerinden oluşmaktadır. 427.253.070 TL olarak kesinleşen toplam kurum bütçesinin 40.071 Bin TL olan ödeneğiyle % 9,4'ünü, 16.554 Bin TL 'ye ulaşan harcama tutarıyla da % 3,9 olduğu görülmektedir.

16.554 Bin TL olarak gerçekleşen 2009 yılı Sermaye Giderleri harcaması, aynı zamanda, **374.593.400 TL** olarak kesinleşen toplam harcama tutarının da **% 4,4** gibi ağırlıklı bir bölümünü oluşturmaktadır.

31.12.2009 tarihi itibarı ile; KBÖ açısından 2009 yılı Sermaye Giderleri bütçe ödeneklerinin en önemli kalemi **% 53,6** ağırlığıyla Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleridir. Mamul Mal Alım Giderleri (**% 24,4**) ile Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri (**% 6,6**) diğer önemli iki Sermaye Gideri kalemlerdir.

Geriye kalan diğer giderler de 2009 yılı KBÖ içindeki ağırlıkları itibarıyla şöyle sıralanmaktadır; **% 5,2** Gayri Maddi Hak Alım Giderleri, **% 4,7** Diğer Sermaye Giderleri, **% 3,6** Menkul Sermaye Üretim Giderleri, **% 1,9** Menkul Malların Büyük Onarım Giderleridir.

Sermaye Giderlerinin son iki yılı incelendiğinde; 2008 yılı KBÖ 'nün 2007 yılına göre **% 37,9** artışla belirlendiği, 2009 yılının 2008 yılına göre **% -35,7** daha az oluşturulduğu hesaplanmıştır. Sonuç itibarıyla, 2009 yılı Sermaye Giderleri KBÖ 'nün 2007 yılına göre son 3 yılda **% -11,4** 'lük bir küçülme gösterdiği anlaşılmaktadır.

2009 yılı harcama sonuçları itibarıyla de Sermaye Giderlerinin önde gelen üç kalemi harcamalar içindeki **% 60,4** ağırlığıyla Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri, **% 30,3** Mamul Mal Alım Giderleri, **% 4,1** Menkul Sermaye Üretim Giderleri ile **% 4,0** ağırlığa sahip Gayri Maddi Hak Alımlarıdır. Geriye kalan diğer giderler ise ağırlıkları itibarıyla bu kez şöyle sıralanmaktadır; **% 1,1** Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri, **% 0,1** Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri ile Diğer Sermaye Giderleridir.

Sermaye Giderleri ekonomik tertibini teşkil eden giderler hesap harcama gerçekleştirmeleri yönünden ele alınıp incelendiğinde; en yüksek gerçekleşmenin **% 51,4** oranıyla Mamul Mal Alımları giderlerinde ortaya çıkmaktadır.

Diğer tertiplerin harcama gerçekleşme oranları ise **% 46,8** Menkul Sermaye Üretim Giderleri, **% 46,6** Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri, **% 31,7** ile Gayri Maddi Hak Alım giderleri, **% 23,7** oranıyla Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri, **% 0,6** Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri ile Diğer Sermaye Giderleridir.

Sonuç olarak, Sermaye Giderlerinin; **20.128 Bin YTL** olan 2008 yılı harcamasının 2007 yılına göre **% -27,2** azalışla sonuçlandığı ve **16.554 Bin TL** olarak kesinleşen 2009 yılının da 2008 yılına göre **% -17,8** daha az olarak gerçekleştiği, hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre; 2009 yılı Sermaye harcamaları 2007 yılına göre son 3 yılda **% -40,1** 'lik bir azalış göstermiş bulunmaktadır. Ayrıca, 2008 yılı harcama oranı **% 32,3**, 2009 yılı harcama oranı ise **% 41,3** olup, son yıldaki harcama gerçekleşmesi bir önceki yıla göre **% 9,0** artmıştır.

Son olarak, kurumumuz bütçe uygulamasında öne çıkan bazı önemli harcamaların yapısal durumu ve gelişme trendleri ile ilgili verilerin bir kez daha ve kendi özel şartlarında değerlendirilmesinin yararlı olacağı kuşkusuzdur.

Bu nedenle, ekonomik sınıflandırmaya göre ve Personel, Mal ve Hizmet ile Cari Transfer bölümlerinde geçen benzer giderlerin tümü şeklinde hesaplanan toplulaştırılmış **Tüm Personel Giderlerinin**, son iki yılın KBÖ ve harcama rakamları içindeki ağırlığına bakıldığında;

- **209,0 Milyon YTL** olan 2008 yılı tüm Personel giderlerinin, **414,3 Milyon YTL** olan toplam Kullanılabilir Bütçe Ödenekleri içindeki payı **% 50,4**, **329,1 Milyon YTL** olan toplam harcama gerçekleştirmeleri içindeki payı ise **% 63,5** olduğu,
- **246,8 Milyon TL** olan 2009 yılı tüm Personel giderlerinin, **427,3 Milyon TL** olan toplam Kullanılabilir Bütçe Ödenekleri içindeki payı **% 57,8**, **374,6 Milyon TL** olan toplam harcama gerçekleştirmeleri içindeki payının ise **% 65,9** olarak gerçekleştiği,

görülmektedir.

Bu şekilde hesaplanan Tüm Personel Giderleri, son iki yıl itibariyle ve harcama gerçekleştirmeleri yönünden karşılaştırıldığında;

- 2008 yılında **221,7 Milyon YTL** 'yi bulan toplam personel gider ödeneklerinin **% 94,3** oranında **209,0 Milyon YTL**'sinin harcanmış olup **12,7 Milyon YTL** 'sinin (**% 5,7**) ise harcanmayıp kaldığı,
- 2009 yılında ise **255,5 Milyon TL** olan bütçe ödeneklerinin **% 96,6**' sı olan **246,8 Milyon TL** 'sinin harcanmış ve **8,7 Milyon TL** 'sinin (**% 3,4**) ise harcanmayıp kaldığı,

tespit edilmiştir.

2008-2009 yılları itibariyle tüm Personel gider gerçekleştirmeleri birbirleriyle karşılaştırıldığında; MEMURLAR için yapılan giderlerin 2009 yılında **100,9 Milyon TL** 'ye ulaşarak **% 19,9** artmış olduğu, MİLLETVEKİLLERİ için yapılan giderlerin 2009 yılında **72,0 Milyon TL** 'ye ulaşarak **% 6,5** artmış olduğu, GEÇİCİ PERSONEL için yapılan giderlerin 2009 yılında **41,0 Milyon TL** 'ye ulaşarak **% 30,4** artmış olduğu, SÖZLEŞMELİ PERSONEL için yapılan giderlerin de 2009 yılında **32,3 Milyon TL** 'ye ulaşarak **% 26,5** artmış olduğu ve DİĞER PERSONEL için yapılan giderlerin ise 2009 yılında **0,6 Milyon TL** 'ye ulaşarak **% 131,5** oranında arttığı belirlenmiştir.

Sonuç olarak, 2005-2009 dönemi yıllar itibariyle personel gider harcamalarındaki artış trendine bakıldığında;

- 2006 yılında 2005 yılına göre **% 7,5**,
- 2007 yılında 2006 yılına göre **% 16,2**
- 2008 yılında 2007 yılına göre **% 9,0** ve
- 2009 yılında 2008 yılına göre **% 17,8** oranında artış sağlandığı ve

2005-2009 dönemi gelişim çizgisi değerlendirildiğinde, tüm personel giderlerinin 5 yıllık süreç sonunda **153,8 Milyon YTL**'den **246,8 Milyon TL** 'ye ulaşarak her yıl ortalama **% 12,1** artışla **% 60,5** oranında büyüdüğü gözlemlenmektedir.

Bir başka önemli gider türümüz de sağlık giderleridir. Bu bağlamda, 2009 yılı **Tüm Sağlık Giderleri**, diğer bölüm ve tertiplerden toplanarak bir araya getirildiğinde; Milletvekili Tedavi, Milletvekili İlaç, Personel Tedavi, Personel İlaç ve Eski Vekil Tedavi, İlaç giderleriyle ilgili toplam KBÖ 'nün **72.300 Bin TL** 'ye ulaştığı görülmektedir ki, bu rakam, **427,3 Milyon TL** olan 2009 yılı toplam KBÖ içinde **% 16,9** ağırlık anlamına gelmektedir.

2009 Yılı harcama gerçekleştirmeleri açısından **Tüm Sağlık Giderleri** ağırlıklarına göre derecelendirildiğinde;

• Personel İlaç (Merkez)	% 97,4
• Personel Tedavi (Milli Saraylar)	% 96,5
• Eski Vekil Tedavi, İlaç	% 91,1
• Personel Tedavi (Merkez)	% 90,1
• Milletvekili Tedavi	% 89,4
• Personel İlaç (Milli Saraylar)	% 77,8
• Milletvekili İlaç	% 55,4 şeklinde sıralandıkları görülebilmektedir.

Ayrıca, **65.164 Bin TL** olan Tüm Sağlık Giderleri harcaması **72.300 Bin TL** olan **Tüm Sağlık Giderleri** KBÖ'nün **% 90,1** 'i, **427,3 Milyon TL** olan 2009 yılı toplam KBÖ'sü içindeki harcama gerçekleşmesi oranı ise **% 15,3** olarak hesaplanmıştır.

Toplam harcama değerleri itibariyle ise; 2009 yılında toplam **65.164 Bin TL** olarak gerçekleşen Tüm Sağlık Giderleri, **60.877 Bin YTL** olan 2008 yılı harcamasına göre **% 7,0** artışlı olarak tespit edilmiştir.

Böylece; 2009 yılı ödenekleri 5 yıl öncesine kıyasla yılda ortalama **% 4,0** artışla **% 20,2** oranında büyümüş bulunmaktadır.

2005-2009 dönemine harcamalar açısından bakıldığında; **52.606 Bin YTL** olan 2006 yılının **53.045 Bin YTL** olan 2005 yılından **% -0,8** azalış, **56.536 Bin YTL** olan 2007 yılının 2006 yılına göre **% 7,5** artış, **60.877 Bin YTL** olan 2008 yılının 2007 yılına göre **% 7,7** oranında artış ve **65.164 Bin TL** olan 2009 yılı harcaması da 2008 yılına göre **% 7,0** artışla gerçekleşmiş olduğu gözlemlenmektedir. Bu durumda; 2009 yılı Tüm Sağlık Giderleri harcamaları 5 yıl öncesine kıyasla yine yılda ortalama **% 4,6** artışla **% 22,8** oranında genişlemiş bulunmaktadır.

Kurumsal düzeyde öne çıkan bir diğer gider alanı da telefon harcamaları olarak gerçekleşmektedir. Bu çerçevede, 2009 yılı **Telefon Giderleri** ile ilgili verilere göre; **7,8 Milyon YTL** olan ödeneğin **% 90,0**'i olan **7,0 Milyon TL**'si harcanmış olup, **0,8 Milyon TL** 'si (**% 10,0**) kalmıştır.

Telefon Ödenekleri ve Gerçekleşmeleri 2009 yılı toplam bütçe ödenekleri ve Harcama gerçekleşmeleri içindeki payları yönünden karşılaştırıldığında;

- **7,8 Milyon TL** olan 2009 yılı telefon ödeneklerinin **427,3 Milyon TL** olan toplam 2009 yılı KBÖ içindeki payının **% 1,8**,
- **7,0 Milyon TL** olan 2009 yılı telefon harcamalarının ise **374,6 Milyon TL** olan toplam 2009 yılı Harcamaları içindeki payının da **% 1,9**,

olduğu görülmektedir.

Telefon Giderleri ile ilgili;

- 2008 yılı ödenekleri **10.174 Bin YTL** olarak belirlenmiş olup, **6.662 Bin YTL** 'si harcanmış ve **3.512 Bin YTL** 'si kalmıştır. Harcanma oranı **% 65,5** dir.
- 2009 yılı ödenekleri **7.757 Bin TL** olarak belirlenmiş olup, **6.975 Bin TL** 'si harcanmış ve **782 Bin TL** 'si kalmıştır. Harcanma oranı ise **% 89,9**'dur.

Aynı Telefon Giderleri ;

- KBÖ açısından 2009 yılı ödenekleri **7.757 Bin TL** olarak belirlenmiş olup, **10.174 Bin YTL** olan 2008 ödeneklerine göre **% -23,8** azalış görülmektedir.
- Harcama açısından ise 2009 yılı **6.975 Bin TL** ile sonuçlanmış olup, **6.662 Bin YTL** olan 2008 yılı harcamasına göre **% 4,7** artış söz konusudur.

2005-2009 dönemi yıllar itibariyle telefon harcamalarına gerçekleşme oranları itibariyle bakıldığında; 2005 yılında **% 93,9**, 2006 yılında **% 77,5**, 2007 yılında **% 61,3**, 2008 yılında ise **% 65,5** ve 2009 yılında **% 89,9** olarak gerçekleştiği görülmektedir ki, son bir yıldır harcanma oranının arttığı gözlemlenmektedir.

Bunun nedeni, alınan kararlar çerçevesinde bütçe ödeneklerinin giderek daha gerçekçi bir şekilde belirlenmesidir. Diğer yandan 2009 yılında; **7,0 Milyon TL** olarak kesinleşen **telefon gider gerçekleştirmelerinde** **6,7 Milyon YTL** olan 2005 yılına göre **% 4,5** oranında artış olduğu görülmektedir.

III.2.4 DİĞER HUSUSLAR

Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından ilgili yasal hükümler çerçevesinde Mali yönetim ve denetim kapsamında gerçekleştirilen bütçe ve iç kontrol işlemleri sonuçlarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

III.2.4.1 BÜTÇE PERFORMANS İŞLEMLERİ

“Ödenek Aktarma İşlemleri” ile ilgili olarak;

- Yıl içinde gelen birim talepleri değerlendirilerek, Bütçe Kanunu ve Rehberinde belirtilen usul çerçevesinde taahhüt artışı, özel ödenek, yeni tertip açılması, bütçe içi ve bütçe dışı aktarma işlemleri sonuçlandırılmıştır. Bu bağlamda, 4 düzeyde tertip açma ve aktarma talepleri, Mali Hizmetler Müdürlüğü uhdesinde, iki düzeyde yeni tertip açma ve aktarma talepleri ise Başkan onayıyla gerçekleştirilmektedir.
- 2009 yılında; **10.750.000 TL** tutarında toplam **24** adet **iki düzey, 756.000 TL** tutarında dördüncü düzeyde **10** adet yeni tertip açılarak toplam **34** adet bütçe içi aktarma yapılmış, **29.000.000 TL** tutarlı **1** adet de bütçe dışı aktarma yapılmıştır. Ayrıca, dönem başında 2008 yılından devreden toplam **15.229.439 YTL**'lik 1 adet özel ödenek ilavesi ve 2009 yılı içerisinde **4.500.000 TL** tutarlı **2** adet olmak üzere toplam **19.723.469 TL**'lik **3** adet özel ödenek işlemi olmak üzere **toplam 38** adet bütçe güncelleme işlemi sonuçlandırılmıştır.

TABLO 29: Ekonomik iki düzeyde yapılan 2009 yılı ödenek aktarma işlemleri icmali

İŞLEM TÜRÜ	İşlem Adedi	Düşülen		Eklenen	
		Tertip Adedi	Tutarı(TL)	Tertip Adedi	Tutarı(TL)
KURUM İÇİ AKTARMALAR	34	11	10.757.000	15	10.757.000
ÖZEL ÖDENEK	3			13	19.723.469
TOPLAM	37	11	10.757.000	28	30.480.469
BÜTÇE DIŞI AKTARMA	1	1	29.000.000		0
TOPLAM	1	1	29.000.000		0
GENEL TOPLAM	38	12	39.757.000	28	30.480.469

- Maliye Bakanlığı internet sitesinde bulunan **e-bütçe Sistemine** kurumumuzun özel ödenek, bütçe içi ödenek aktarmaları ile ekleme, işlemlerinin veri girişleri sağlanmıştır.

III.2.4.2 ÖN MALİ KONTROLE TABİ MALİ KARAR VE İŞLEMLER

Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından ön mali kontrole tabi mali karar ve işler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde aşağıda belirlenen işlemlerle yerine getirilmiştir.

“Harcama süreci ve kontrolü” ile ilgili işlemler;

TBMM Genel Sekreterliği teşkilatında, 2009 yılında yapılan mal ve hizmet alımları ile halen yürütülen mali iş ve işlemlerin harcama süreci Mali Hizmetler Müdürlüğüne yürütülen iş ve işlemlere ilişkin 2009 Mali Yılı uygulama sonuçları aşağıda değerlendirilmiştir.

- TBMM Genel Sekreterlik Teşkilatında; 2009 yılı Mali Yönetim ve Kontrol uygulamasına esas olmak üzere 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Bütçe Kanununda tanımlanmış harcama birimlerinin harcama yetkilileri ve 60 ıncı maddesi çerçevesindeki Ön Mali Kontrol Görev ve Yetkileri, **09.01.2009 tarih ve 2009/1** sayılı Genelge ile yeniden belirlenmiştir.

- Buna göre; İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole ilişkin Usul ve Esasların 17. maddesinde belirtilen limitleri aşan harcamalar ile **2009/1** sayılı genelgenin mal ve hizmet alımları için KDV hariç **200.000 TL (İkiyüzbintürklirası)**, yapım işleri için **500.000 TL (Beşyüzbintürklirası)**'nı aşan harcamalar ile Personel harcamaları ve tarifeye bağlı ödemeler hariç, 4734 sayılı Kanunun 22. Maddesi kapsamında gerçekleştirilen doğrudan alım limitinin üzerindeki ihale işlem ve harcamalarının ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde harcamaların ön mali kontrol görev ve yetkisi, Mali Hizmetler Müdürlüğüne verilmiştir.
- 01.01.2009 - 31.12.2009 tarihi itibarıyla 12 aylık dönem sonunda harcama birimlerinden Mali Hizmetler Müdürlüğüne ön mali kontrolü yapılmak üzere, toplam **70** adet evrak işleme alınmıştır. İşleme alınanların; **4** adedi kredi avans, **52** adedi ödeme emri belgesi ve **12** adedi ihale işlem dosyası olup, toplam **68** evrak yıl içinde sonuçlandırılmış, 2 adet evrak bir sonraki yıla devredilmiştir.
- Sonuçlanan **68** evraktan, **21** evrakta düzeltme yapıldığı görülmüştür. Bu evrakların da **13** adedi elden, **6** adedi zimmetli defter iadesi suretiyle ve **2** adedi ise **hizmet değerlendirme formu** ile iade edilerek düzeltilmiştir.

Ayrıca, **“Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları”** ile ilgili olarak;

“Madde 17- İdarelerin, ihale kanunlarına tâbi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Yeni Türk Lirasını, yapım işleri için iki milyon Yeni Türk Lirasını aşanlar kontrole tabidir. Bu tutarlara katma değer vergisi dahil değildir.

Kontrole tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları, bunlara ilişkin tüm bilgi ve belgeleri içerecek şekilde bir işlem dosyası olarak harcama yetkilisi tarafından mali hizmetler birimine gönderilir.

Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları, en geç on işgünü içinde kontrol edilir. Yapılan kontrol sonucunda düzenlenen görüş yazısı, işlem dosyası ile birlikte ilgili harcama yetkilisine gönderilir.” hükmü ile 2009/1 Genel Sekreterlik Genelgesinde belirlenen limitler doğrultusunda;

1. Araç Kiralama (Sürücüsüz) İhalesi
2. Temizlik Hizmet Alımı İhalesi
3. Resim Heykel Müzesi Restorasyon İşlerinde Çalıştırılacak Elemanların Hizmet Alımı İhalesi
4. Saray, Köşk ve Kasır Restorasyon İşlerinde Çalıştırılacak Elemanların Hizmet Alımı İhalesi
5. 39 Kalem Kereste Alımı İhalesi
6. Depo Müze Tarihi Eser Saklama Sistemleri Alım İhalesi
7. Sayısal Ses Konsolu ve Aksesuarları Alımı İhalesi
8. Meşe, Çam, Kayın, Selülozik Kaplama, Yonga Levha, MDF, Sunta ve Kontra Plak Alım İhalesi
9. TBMM Kütüphane Araştırma Merkezi, Arşiv Binası ve Genel Sekreterlik Hizmet Binası Yapı Kompleksi ile Ziyaretçi Kabul Binası Projesinin Kapasitesinin Geliştirilmesi işi.
10. Baştabiplik Binasının Tadilatı ve Onarımı İhalesi
11. Akaryakıt Alımı İhalesi
12. Temizlik Hizmeti Alımı İhalesi

ilişkin harcama birimlerinde gerçekleştirilmiş yukarıda belirtilen konularda taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları ve bunlara ilişkin tüm belge ve bilgilerin bulunduğu işlem dosyaları Mali Hizmetler Müdürlüğüne incelenerek eksik ve hatalı hususların giderilmesi sağlanmış ve düzenlenen görüş yazıları ile birlikte harcama birimlerine gönderilmiştir.

“Avans – Kredi İşlemleri” ile ilgili olarak;

TBMM Genel Sekreterliğimiz tarafından harcama birimlerinin toplam 4 adet (Avans-Kredi) Muhasebe İşlem Fişi ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda Mali Hizmetler Müdürlüğünce ön mali kontrole tabi tutulmuştur.

2009 yılı bütçesinden 4 adet **93.967 TL** tutarında ve % 0,5 oranında avans kredi, 54 adet **7.788.055.18 TL** tutarında ve % 74 oranında ödeme emri 13 adet **16.595.126.55 TL** tutarında ihale işlem dosyası olmak üzere, toplamda 71 adet, **24.477.148,73 TL** tutarında evrakın işlemi sonuçlandırılmıştır.

Ağırlıklı olarak adet ve tutar bazında en fazla evrakın 24 adet ve **4.248.001.02 TL** tutarında olmak üzere Aralık ayında olduğu görülmektedir.

TABLO 30: 2009 mali yılında Mali Hizmetler Müdürlüğümüz tarafından ön mali kontrole tabi tutulan

İŞİN KONUSU	Avans (MİF)	Ödeme Emri Belgesi	İhale İşlem Dosyası	Toplam Belge (Adet)	Toplam Belge (Tutar)
03 - Mal ve Hizmet Alım Gid.	1	46	4	51	10.005.208,59
05 - Cari Transferler	3	0	0	3	55.918
06 - Sermaye Giderleri	0	8	9	17	14.416.020,64
TOPLAM	4	54	13	71	24.477.147,23

MİF: Muhasebe İşlem Fişi

Bütçe "Ödenek Aktarma ÖMK İşlemleri" ile ilgili olarak;

2009 yılında birimler tarafından gelen talepler doğrultusunda Mali Hizmetler Müdürlüğünce söz konusu aktarma taleplerine ilişkin olarak hazırlanan tablolarda ihtiyaç duyulan ödenek aktarma konusunda Ön Mali Kontrol ekibi tarafından uygun görüş verilmiştir.

III.2.4.3 DANIŞMANLIK İŞLEMLERİ

“Görüş verilmesi” ile ilgili olarak;

- **Personel Eğitim ve Yönetim Müdürlüğünün 15.06.2009 tarih ve 812 sayılı yazısı ile sorulan;** Bütçe Müdürlüğünde görevli personelin, Genel Sekreterlik Makamının onayı ile 19-23 Mayıs 2009 tarihleri arasında, Antalya’da düzenlenen “24. Türkiye Maliye Sempozyumu”na katılmalarına ilişkin, sempozyum katılım bedelinin ilgili personel tarafından daha önce ödenmiş ve ilgili üniversitenin fatura verememesi nedeniyle, bu bedelin ilgililere ödenip ödenemeyeceğine yönelik görüş bildirilmiştir.
- **Ulaştırma Şube Müdürlüğünün 15.09.2009 tarih ve 1751 sayılı yazısı ile sorulan;** 2010 yılı “Taşıt Kiralama” (7 adet sürücülü hizmet aracı ile güvenlik hizmetlerinde kullanılacak 6 adet sürücüsüz) ihalesinin 2010-2012 yıllarını kapsayacak şekilde ve üç yılı geçmemek kaydı ile gelecek yıllara yaygın yükleme yapılabilmesi için, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 28. Maddesi uyarınca Maliye Bakanlığından görüş alınması konusunda, Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından işlemler yürütülmüştür.

III.2.4.4 MALİ DENETİM İŞLEMLERİ

İÇ DENETİM

- TBMM İç Denetim Birimince, 2009 Yılı içerisinde, Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, İşletme ve Yapım Müdürlüğü, Personel ve Özlük İşleri Müdürlüğü, İç Hizmetler Müdürlüğü, MSDB Sosyal Hizmetler İdari Şube Müdürlüğü, MSDB Tarihi Binalar İdari Şube Müdürlüğü ve Satın Alma Müdürlüğü olmak üzere 7 birimin denetimi öngörülmüş olup, ancak 5 birimin denetimi gerçekleştirilebilmiştir.
- Üst Yöneticinin talimatları doğrultusunda, İşletme Yapım Müdürlüğü yerine Televizyon Müdürlüğü denetlenmiş, verilen ilave inceleme görevleri nedeniyle de Personel ve Özlük İşleri Müdürlüğü denetlenememiştir. Denetlenen Birimler için "Denetim Raporu" düzenlenmiştir.

DİŞ DENETİM

2009 yılında, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca görevlendirilen Dış Denetim Komisyonu tarafından, "2008 Mali Denetim Raporu" hazırlanmış ve TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

Bu raporda;

- Harcama Birimlerince düzenlenen ödeme belgeleri (ödeme emri belgeleri muhasebe işlem fişleri) harcama talimatları, ihale işlem dosyaları, Muhasebe Müdürlüğü yönetim dönemi hesabına ait cetvel ve tablolar ile Mali Hizmetler Müdürlüğünce hazırlanan 2008 yılı kesin hesap cetvelleri incelenmiştir.
- Yönetim dönemi hesabına ait cetvel ve tablolarda gösterilen gelir ve gider rakamlarının; doğru ve denk olarak kaydedilip kaydedilmediği, toplamalarının doğru, denk ve tutarlı olup olmadıkları, birbirleriyle mutabık bulunup bulunmadıklarına bakılmıştır.
- Bütçede tahmini olarak yer alan kullanılabilir ödenek rakamlarıyla bu rakamların gerçekleşen kesin hesap sonuç rakamlarıyla karşılaştırması yapılmak suretiyle gerçekleşme oranları ve uygunluk durumları, programa alınan yatırımların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin tespiti yapılmıştır. Ayrıca, mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliği ile idarenin gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığı, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığı araştırılmıştır.
- Cetvellerdeki rakamların dayandıkları sarf belgelerinin harcama mevzuatına uygunluğu örnekleme yoluyla incelenmiştir.

Söz konusu raporun sonuç bölümünde;

- TBMM Başkanlığı Muhasebe birimince, ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişlerine dayalı olarak ilgililerin hesaplarına aktarılan paraların banka hesap özetleri ile mutabık olduğu,
- Kesin hesap cetvellerinde gösterilen gelir-gider rakamlarının doğru ve denk olduğu, kullanılabilir bütçe ödenekleriyle uyumlu bulunduğu, ödenek üstü harcama yapılmadığı,
- Bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin kullanılmasında, Kurumun amaç ve planlanmış hedefleri doğrultusunda, iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığı; harcamalarda tasarruf sağlandığı, tutarlı, dengeli ve etkili bir bütçe politikası yürütüldüğü,
- TBMM Genel Sekreterinin üst yönetici olarak, bütçeyle verilen kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin edecek mali tedbirlerin alınmasında, 5018 sayılı Kanunda belirtilen mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesinde, görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinde üstün gayret gösterdiği,
- Harcama yetkilisi, muhasebe yetkilisi, mali hizmetler birim yöneticisi ve gerçekleştirme görevlilerinin, mali mevzuat ile tedbirlerin tatbikinde azami çaba sarf ettikleri,
- İdarenin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin; Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde yürütüldüğü, sonucuna varılmıştır.

İÇ KONTROL SİSTEMİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile İç kontrol sistemi düzenlenmiş olup, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrolle İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğin 8. Maddesinde ise "İç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden Üst Yöneticiler sorumludur" denilmektedir.

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 04.02.2009 tarih ve 1205 sayılı yazısında; İdareler, "Eylem Planları"nı en geç **30.06.2009** tarihine kadar hazırlayarak ve üst yönetici onayını almaları ile Eylem Planında yer alan çalışmalarını en geç **30.06.2011** tarihine kadar tamamlamaları gerektiği belirtilmektedir.

Bu çerçevede; TBMM Genel Sekreterlik Teşkilatında 30.03.2009 tarih ve 132 sayılı Genel Sekreterlik onayı ile İç Kontrol sistemi kurulma çalışmaları başlamıştır.

Söz konusu onay ile:

- Yasama Hizmetlerinden sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Başkanlığında, kurumumuz harcama yetkililerinden oluşan **İç Kontrol Standartları Belirleme Kurulu**,
- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığında, kurumumuz birim müdür ve yöneticilerinden oluşan **İç Kontrol Standartları Yönlendirme Komitesi**,
- İç Kontrol Standartları Belirleme Kurulu ve İç Kontrol Standartları Yönlendirme Komitesinin sekretaryasını yapmak üzere; Mali Hizmetler Müdürlüğünde **İç Kontrol Standartları Ekibi** oluşturulmuştur.

İç Kontrol Standartları Yönlendirme Komitesi 07.05.2009 tarihinde ilk toplantısını yapmıştır. Bu toplantı da; komite çalışmalarının, İç Kontrol Standartları Ekibince hazırlanan Eylem Planı Hazırlama Takvimine göre devam etmesine, İç Kontrol Çalışma Grubunun oluşturulması için birimlere yazı yazılmasına, oluşturulan çalışma grubunun iç kontrol ile ilgili eğitim almasına, karar verilmiştir.

Bu karar doğrultusunda;

- Birimlerden gelen talepler doğrultusunda oluşturulan **İç Kontrol Çalışma Grubuna**, İç Kontrol ile ilgili eğitim verilmiştir.
- "Kamu İç Kontrol Standartları Formu" tüm birimlerce doldurulması amacıyla gönderilmiş, Birimlerden gelen görüş ve öneriler ile iç kontrol çalışma grubu toplantıları sonucunda; katılımcı yöntemlerle hazırlanan **"Eylem Planı Taslağı"** 2. Yönlendirme Komitesi toplantısında görüşülüp karara bağlanmıştır.
- Mali Hizmetler Müdürü Başkanlığında, Birim Müdür Yardımcılarından (6 kişi) oluşan **İzleme ve Değerlendirme Grubu** oluşturulmuştur.
- Katılımcı yöntemle hazırlanan **"Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı"**, onaylanarak yürürlüğe girmiş, Genelge ile tüm birimlere duyurusu yapılmıştır.
- TBMM Genel Sekreterliği İç Kontrol Eylem Planının uygulanmasının ilk adımı olan "I. Üç aylık gözden geçirme, güncelleme ve eksikliklerin belirlenmesi" çalışmalarının yapılması amacıyla düzenlenen "Birim Uygulama Örneği" ile bu çalışmaların aşamalarını gösteren "İzleme Değerlendirme Formu" tüm birimlere gönderilmiştir. Bu konuda İzleme ve Değerlendirme Formları iç kontrol ekibince derlenerek, izleme değerlendirme grubuna sunulması amacıyla raporlanmıştır.

2010 yılında Eylem planı uygulamasının ilk adımı olan I. Üç aylık "Gözden geçirme, güncelleme ve eksikliklerin belirlenmesi" çalışmaları kapsamında;

- İtranette birimler bazlı açılan "İç Kontrol Standartları Bilgi Sistemi (İKBS)" programı üzerinden bu programa giriş yapılmasına devam edilecektir.
- İlgili birimlerden talep geldiği takdirde bilgilendirme ve rehberlik ziyaretleri sürdürülecektir.
- Oluşturulan "İzleme ve Değerlendirme Grubu" tarafından Eylem planında yer alan konularla ilgili çalışmalar izlenecektir.
- Uygulama Programının I. Aşaması tamamlandıktan sonra II. Aşamaya geçiş sürecinin başlatılması suretiyle çalışmalar bu yönde sürdürülecektir.

IV. BÖLÜM

KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

TBMM Genel Sekreterliği'nin 2010 - 2014 dönemine ilişkin Stratejik Plan çalışmaları sırasında idari teşkilatımız için GZFT (Güçlü Yönler, Zayıf Yanlar, Fırsatlar ve Tehditler) analizi yapılmıştır. Söz konusu analiz; geçmişte idari teşkilat için hazırlanan raporlar, siyasi parti grup başkan vekilleri - milletvekilleri, kurum yönetici ve çalışanlarıyla yapılan görüşme ve anketler ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının görüş, öneri ve beklentileri temel alınarak hazırlanmış olup, kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Bu çerçevede;

GÜÇLÜ YÖNLER

Alanında yetkin, güvenilir ve saygın bir kurum olması,
Parlamento alanındaki deneyimimiz, bilgi donanımımız, kurumsal hafızamız,
Mali kaynak temininde sorun yaşanmaması ve personel politikalarında esneklik,
TSE ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi belgesine sahip olması.

GELİŞMEYE AÇIK YÖNLER

İnsan Kaynakları uygulamalarına henüz geçmemiş olmak: Modern insan kaynakları yönetiminin gerektirdiği Kariyer planlaması, performans değerlendirme, motivasyon sistemi, yetki devri ve paylaşımı gibi çağdaş insan kaynakları uygulamalarına geçilememiş olması, birçok kamu kurumunda olduğu gibi Genel Sekreterlik Teşkilatında da önemli bir sorundur.

Fiziki Mekân ve Teknik Donanım Yetersizliği: Yeterli olmayan çalışma mekanları, başta komisyonlar olmak üzere yasama sürecinde ihtiyaç duyulan fiziki mekanların sağlanması ve bunların teknik altyapılarının geliştirilmesi gerekmektedir. TBMM'nin yasama sürecindeki katılımcılığa daha fazla önem verme eğilimi dikkate alındığında fiziki mekan ve donanım ihtiyacı gelecekte daha da artması beklenmektedir.

FIRSATLAR

Artan Bilgi Talebi: Başta komisyonlar olmak üzere yasama ve denetim süreçlerinde ihtiyaç duyulan bilgi talebi artmaktadır. Artan bilgi talebi, Genel Sekreterliğin bilgi yönetiminde uzmanlaşmış bir örgüte dönüşebilmesi için önemli bir fırsat olarak değerlendirilebilir.

Kamu Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar: Son yıllarda kamu hizmetinin sunumunda değişim ve dönüşümün yasal alt yapısı ve uygulamaları kamu kurumlarının gündemine hızlı bir şekilde girmiştir. Bu kapsamda, stratejik planlama ve yönetim, stratejiye dayalı bütçeleme, performans değerlendirme, değişim yönetimi, katı bürokratik yapılar yerine esnek ve dinamik örgütler gibi yeni kamu yönetimi yaklaşımları, bunları hayata geçiren kurumların geleceğe daha iyi hazırlanabilmeleri için iyi bir fırsat sunmaktadır.

Toplumsal Değişen ve Artan Beklentileri: Kitle iletişiminin gelişmesi ve yaygınlaşmasıyla, toplumlar kamu kurumlarının ürettiği hizmetler konusunda geçmişe göre çok daha duyarlı ve

sorgulayıcı hale gelmiştir. Toplumsal eğilimdeki bu değişim, kamudan daha kaliteli hizmet talebini ortaya çıkarmaktadır. Bu talep ise, kamu kurumlarını hizmet üretiminde artan toplumsal beklentilere cevap verebilecek şekilde değişime zorlamaktadır. Bu kapsamda, TBMM'nin Meclis TV ile Web sitesini yönelik iletişim kanallarını talep doğrultusunda geliştirmesinin önemi de ortaya çıkmaktadır.

Avrupa Birliği Değişim Perspektifi: Türkiye'nin vizyonunun en önemli bileşenlerinden biri olan AB tam üyelik süreci, tüm kamu kurum ve kuruluşları için önemli yapısal değişimleri ve gelişmeleri beraberinde getirme potansiyeli taşımaktadır. AB üyelik müzakereleri çerçevesinde kamu, özel ve sivil toplum alanları ulusal bir değişim projesi çerçevesinde yeniden düzenlenmektedir. Bu süreçte en önemli çalışma ise, ülke mevzuatının AB mevzuatına uyumlaştırılma çalışmalarıdır. Bu kapsamda, çeşitli alanlarda ve konularda yeni yasal düzenlemeler de yapılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu yönde yapılacak olan düzenlemelerde Genel Sekreterliğin artan bilgi talep ve uzman desteğini karşılayacak yapı içerisinde hareket etmesini gerekli kılmaktadır.

TEHDİTLER

Kurumsal Kültürün Zayıflaması: Kurum kültürü başarı için en önemli etkenlerden birisidir. Genel Sekreterliğin personel sayısındaki artışla birlikte; diğer kamu kurum ve kuruluşlarından geçici / kadrolu olarak personel transferine başvurulması ve geçici çalışmakta olan personelin sürekli değişimi Genel Sekreterliğin kurumsal kültüründe bir zayıflamanın da yaşanmasına yol açmaktadır.

Yönetmel Yapının Kurumun Konumu İtibariyle, Siyasal Etkiye Açık Oluşu: Teşkilat Yasasında öngörülen yönetmel yapının Başkanlık, Başkanlık Divanı ve Genel Sekreterlik şeklinde oluşturulmasının doğal bir sonucudur.

DEĞERLENDİRME

1876'da başlayan parlamento deneyimimiz süresince idari teşkilatımız bugüne kadar önemli bir bilgi birikimine, deneyime, teamüllere sahip olmuş ve Türkiye'nin demokrasi sürecinde önemli görevler üstlenmiştir.

Kurtuluş Savaşından bu yana olağan ve olağanüstü şartlarda çalışan tüm meclislere hizmet vererek derin ve kapsamlı bir kurumsal hafıza, bilgi birikimi ve deneyime sahip olan bu teşkilat bugün, TBMM Genel Sekreterliği olarak hizmetlerini aynı heyecan ve özveri ile sürdürmektedir.

Genel Sekreterliğimiz, TBMM'nin yasama, denetim ve temsil işlevlerini yerine getirirken ihtiyaç duyduğu idari desteği işte bu birikim ve deneyim ışığında sunmakta, taşıdığı sorumluluğun bilinci içinde hareket etmektedir.

Hiç kuşkusuz bu anlamda Genel Sekreterlik teşkilatımızın varlık nedeni, TBMM'nin yasama, denetim ve temsil işlevlerini yerine getirirken, ihtiyaç duyduğu hizmetleri daha etkin ve kaliteli bir şekilde sunmaktır. Bu nedenle misyonumuz çerçevesinde; çağın gerektirdiği bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında, yasama sürecini ve kalitesini geliştirici koşulları hazırlayıp sunabilmek, başlıca uğraşlarımız arasında yer almaktadır.

Bugün, 130 yılı aşan demokrasi yolculuğunda içinde bulunulan siyasal gerçeklik ve değişimler bütün dünya parlamentolarında olduğu gibi Parlamentomuzun da politika oluşturma süreçlerindeki ağırlığını etkilemiş, doğal olarak idari teşkilatımızdan beklenen hizmetlerin kapsamı da bu çerçevede farklılaşmıştır.

Yürütmenin siyasal süreçlerde belirleyici olduğu, parlamento krizinin yaşandığı dönemlerde yasama organlarının idari teşkilatlarından beklentisi göreceli olarak düşerken, son yıllarda

parlamentoların politika oluşturma süreçlerinde önem kazanmasıyla parlamento idari teşkilatları da kendisini en çok geliştiren kamu kurumları olarak öne çıkmaktadır.

Genel Sekreterliğimiz de benzer bir süreçten geçmekte, bu doğrultuda TBMM'nin artan ihtiyaçlarına yönelik hizmet sunumunun kapsam ve kalitesini artırmak arayışına girmektedir. Bu çaba hiç kuşkusuz öncelikle TBMM'nin daha etkin çalışma arayışına destek olacak şekilde yürütülmelidir.

Bu çabalara verilebilecek en somut örneklerden biri 2008 yılı Ekim ayında başlayan ve 2009 yılı Şubat ayına kadar devam eden İktüzük Uzlaşma Komisyonunun yeni bir İktüzük taslağı hazırlamasıdır.

İdari Teşkilatımız bu İktüzük taslağının oluşturulması sırasında yönetici ve uzmanları ile önemli bir görev üstlenmiş; komisyon üyesi milletvekillerinin ihtiyaçları doğrultusunda farklı ülke uygulamaları, Anayasa Mahkemesi kararları, diğer ülkelerin içtüzükleri, Genel Kurul ve komisyonlardaki sorun alanları ile ilgili yürüttüğü çalışmalarla katkı sunmuştur.

Genel Sekreterlik teşkilatımız bu bağlamda, hizmet sunumunda mükemmellik arayışını devam ettirmektedir. Bu arayışın çerçevesi ile önceliklerini belirleyecek temel çalışma ve belgelerden birisi de 5018 sayılı Kanun gereğince 2010-2014 dönemi için hazırlanan 5 yıllık TBMM Genel Sekreterliği Stratejik Planıdır. Çalışmaları 2007 yılı sonunda başlayan ve 2009 yılı sonuna kadar devam eden Stratejik Plan Hazırlama sürecinde kurumsal yeniden yapılanmanın hangi esaslarla yapılacağı dünyadaki gelişmeler, somut ihtiyaçlar ve paydaş görüşleri çerçevesinde belirlenmiştir.

Buna göre; Genel Sekreterliğin plan dönemi hizmet sunumunda bilgi odaklı bir yaklaşımla hareket etmesinin yasama ve denetim faaliyetlerine daha etkin ve kaliteli bir katkı sağlama amacı için en öncelikli temel unsur olacağı dile getirilmiştir. Bu yaklaşım, komisyonların hem yasama, hem de denetim süreçlerindeki etkinliğini artırmayı amaçlayan ve komisyonların daha nitelikli destek hizmetleri ile donatılmasını gerektiren İktüzük taslağı ile de paralellik taşımaktadır.

2010-2014 dönemi Stratejik Planı aynı zamanda kurumsal yapıdaki değişiklik ihtiyaçlarını da ortaya koymaktadır. Temel olarak bugünkü yapıya göre daha yatay, bilgi odaklı ve bu bilgi sunumunun ağırlıklı olarak komisyonlara yöneltildiği bir kurumsal yapı öngörülmektedir. Nitekim, bu amaçla Genel Sekreterlik tarafından yapılması gereken mevzuat değişiklikleri ile ilgili çalışmalar başlatılmış ve halen devam etmektedir.

Örneğin, Stratejik Planın hazırlanmakta olduğu zamanlarda TBMM Başkanlığının Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu ile yaptığı yazışmalar neticesinde 2009 yılı içinde finansmanını AB'nin sağladığı, uzmanlığını OECD'nin yürüttüğü OECD/SIGMA ile bir Akran Değerlendirmesi Projesi başlatılmıştır.

Farklı ülke parlamentolarında görev yapmış ve yasama ile ilgili süreçler ve yapılar konusunda deneyimli yabancı uzmanlar ile Genel Sekreterliğimizdeki uzmanlar bu projeyi birlikte yürütmektedir. Ortaklaşa yürütülen bu proje çalışmalarına Sayın Nevzat PAKDİL'in başkanlığında her siyasi parti grubundan temsilcilerin katıldığı Danışma Kurulu ile Genel Sekreterin başkanlık ettiği ve Genel Sekreterlik üst yönetiminin katıldığı Yönlendirme Kurulu yön vermektedir.

Bu proje kapsamında Türkiye'de yasama süreci ve aşamaları, yasama-yürütme ilişkileri, parlamenter denetim, AB uyum sürecinde TBMM, Genel Sekreterliğin TBMM'ye sağladığı destek hizmetleri incelenmektedir.

Rapor hazırlanırken Anayasal ve yasal düzenlemelerin yanı sıra ilgili taraflarla toplantılar ve görüşmeler yapılmıştır. Bu çalışmanın kurumsal eksikliklerin belirlenmesi ve giderilmesi konusunda evrensel bir gözle katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda bu proje ilerleyen yıllarda yasamayla ilgili AB ile birlikte yürütülecek projelere de zemin hazırlayacaktır.

Yine, hem İktüzük taslağında hem de Stratejik Planda yasama kalitesinin artırılması, yasama ile ilgili araştırmalar yapılması, TBMM'de ve Başbakanlık ile Bakanlıklarda mevzuat hazırlama ile ilgili çalışanlara eğitim verilmesi gibi amaçlarla Yasama Akademisi kurulması önerisi yer almaktadır. Genel Sekreterliğimiz bu amaçla Kanunlar ve Karar Müdürlüğünün yürütmekte olduğu Hollanda Yasama Akademisi ve Avrupa Hukuk ve Yasama Akademisinin katılımı ve katkıları ile iki yıl sürecek bir MATRA projesini başlatmıştır.

Projenin temel amacı AB tam üyelik sürecinde yasamanın nitelik olarak güçlendirilmesidir. Bunu sağlamak üzere, sırasıyla, teknik düzeyde araştırma ve eğitim faaliyetlerinin yürütücüsü olarak düşünülen Yasama Akademisi kurulması, yasama sürecine sivil toplum katılımının güçlendirilmesi ve son aşamada da yasama sürecinin basitleştirilmesi proje konuları olarak belirlenmiştir.

Parlamentoların son yıllarda artan etkinliğinin önemli bir sebebi de bütçe ile ilgili sorumluluklarının kapsam ve niteliğinin değişmesidir. Türkiye'de de özellikle bütçe kapsamı dışındaki kaynakların yeniden bütçe içine alınması, kamusal kaynak kullanımlarının denetiminin salt hukuki denetimden ziyade performans denetimi haline gelmesi, Bütçe Komisyonunun kamusal kaynak kullanımları ile ilgili etkinliğinin artması gibi birçok gelişme bununla ilgilidir. Hiç kuşkusuz bu gelişmelerin buna uygun idari desteklerle beslenmesi gerekmektedir.

5018 sayılı Kanunla birlikte Plan ve Bütçe Komisyonuna eskisine göre çok fazla kamu gelir-giderleri ve bunların denetimleri ile ilgili rapor gelmektedir. Bu nedenlerle, Bütçe Müdürlüğü, Plan ve Bütçe Komisyonunun özellikle bütçe ve kesinhesap ile ilgili kapasitesinin artırılması amacıyla Dünya Bankasıyla bir proje başlatmıştır.

Proje ile TBMM'nin bütçe üzerindeki gözetim ve denetim fonksiyonunun geliştirilmesi, Plan ve Bütçe Komisyonunun analiz kapasitesinin artırılması ve milletvekillerine sunulacak bilgi desteğinin genişletilerek ihtiyaçlarla örtüşmesinin sağlanması amaçlanmaktadır. 2009 -2012 yılları arasında yürütülecek projede TBMM'ye sunulan dokümanların Komisyonda nasıl etkin olarak kullanılabileceği sorusuna cevap aramak üzere farklı ülkelerin parlamentolarındaki deneyimlerden de yararlanılması düşünülmektedir.

Öte yandan; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, aynı zamanda kamu kaynaklarının ekonomik, etkili ve verimli bir şekilde kullanılmasını öngörmektedir.

Hesap verebilirliğin ve mali saydamlığın kamu idareleri için en önemli aracı ise yıllık olarak yapmış oldukları faaliyetleri ve performans sonuçlarını ortaya koyan yıllık faaliyet raporlarıdır.

Tüm kamu kurum ve kuruluşları; 5018 sayılı Kanun uyarınca, Stratejik yönetim anlayışını benimsemek, aynı zamanda kullandığı kamu kaynaklarını nerelere harcadığını saydamlık anlayışıyla kamuoyuna açıklamak zorundadır. Bu çerçevede, her yıl bütçe ile kendisine tahsis edilmiş kaynakların, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde, etkin ve verimli bir şekilde kullanılması TBMM Genel Sekreterliğinin de en önemli önceliklerinden birisi durumundadır.

TBMM Genel Sekreterlik teşkilatı olarak, tasarrufumuz altındaki kamu kaynaklarının etkin kullanılması, yatırımlarda stratejik önceliklerin belirlenerek yol haritasının oluşturulması ve gereksiz harcamaların önlenmesi büyük önem taşımaktadır. Aynı anlayışla kaynak kullanımı konusunda kamuoyunu bilgilendirmek, ilgili yıl faaliyetlerimizi ve mali performansımızı ortaya koymak sorumluluğumuz olduğu kadar aynı zamanda yönetim yaklaşımımızın da bir gereğidir.

Bu çerçevede 2009 yılı Mali performans sonuçları aşağıda özetlenmiştir.

Öncelikle, TBMM'ye 2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile **436.529.600 TL** ödenek tahsis edilmiş olup, bu ödeneye yıl içinde yapılan kurum içi ve kurum dışı aktarmalar sonucunda yılsonu Kullanılabilir Bütçe Ödenekleri **427.253.070 TL** olmuş, yılsonu harcama toplamının ise **374.593.400 TL** olarak kesinleştiği görülmektedir.

Böylece 2009 yılsonu itibariyle % **87,7** oranında harcama gerçekleşmesi sağlandığı anlaşılmaktadır.

2008 yılı Kesin Hesabı ile 2009 yıl sonu verilerine göre; Bütçe Teklifi, Başlangıç Ödenekleri ve Kullanılabilir Bütçe Ödenekleri mukayese edildiğinde;

- **441,5 Milyon TL** olan 2009 Yılı Bütçe Teklifinin, **419,4 Milyon YTL** olan 2008 Yılı Bütçe Teklifine göre % **5,3**,
- **436,5 Milyon TL** olan 2009 Yılı Bütçe Başlangıç ödeneklerinin, **420,0 Milyon YTL** olan 2008 Yılı Bütçe Başlangıç ödeneklerine göre % **3,9**,
- **427,3 Milyon TL** olan 2009 Yılı KBÖ' sünün, **414,3 Milyon YTL** olan 2008 yılı KBÖ 'ne göre % **3,1** fazla olduğu tespit edilmiştir.

2008 - 2009 Yılları harcama gerçekleştirmeleri ve kalan ödenek durumu mukayese sonuçlarına göre ise;

- 2008 yılında, % **79,4 (329,1 Milyon YTL)** olan harcama oranının, 2009 yılında % **13,8** artarak % **87,7 (374,6 Milyon TL)** na ulaştığı,
- 2008 yılında % **20,6** olarak kesinleşen kalan ödenek durumunun ise, 2009 yılında oransal olarak % **8,3** azalarak, % **12,3'e** , miktar olarak da **85,2 Milyon YTL'den 32,5 Milyon TL** azalarak **52,7 Milyon TL'sine** inmiş olduğu

görülmektedir.

Bu sonuçlara göre; yılsonu Kullanılabilir Bütçe Ödenekleri tutarı 2008 yılına göre % 3,1 oranında artarken, 2009 yılı harcaması bir önceki yıla göre % 13,8 artış oranında artmış bulunmaktadır.

Bütçelerimizin rutin harcamaları dışındaki önemli bir bölümü ile Meclisimizin bilişim ve iletişim altyapısını güçlendirmeye çalışıyoruz.

Bu kapsamda;

- 2008 yılı Kasım ayında başlayan alt yapı kablolu çalışma tamamen yenilenmiş tüm ses, veri ve görüntü iletişimi tek bir merkezde toplanmıştır.
- TBMM'ye elektronik ortamda erişimi sağlamakta olan web sitesinin yeniden yapılandırılmasına yönelik 2008 yılında başlayan çalışmalar 2009 yılı Nisan ayında tamamlanmıştır.
- 2008 yılı Temmuz ayı başında alt yapı çalışmaları başlatılmış olan Kamera Güvenlik Sistemi 2009 yılı Ocak ayında devreye alınmıştır.

- Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonu tarafından kullanılmakta olan cihaz ve donanımların teknolojiye uygun olarak değişimine yönelik çalışmalar ile birlikte sayısal arşiv sistemi, dijital kurgu ve video sunucu sistemi gibi ihtiyaçlarının karşılanması için çalışmalar sürdürülmektedir.
- Milletvekilleri tarafından kullanılan mevcut iletişim altyapısı, İnternet üzerinden haberleşme imkânı sunacak şekilde yeni sayısal telefonlarla güçlendirilme çalışmaları devam etmektedir.
- Genel Kurul çalışmalarının sorunsuz yürütülebilmesi için gerekse bu konuda yaşanan sorunları çözebilmek için vazgeçilmez öneme sahip olan sistemin yenilenmesi amacıyla çalışmalar büyük bir hızla devam etmektedir.

Meclisimizin tüm birimlerinin iş ve işlemlerinin tamamen elektronik ortamda yürütülmesi için geliştirilen Bilgi İşlem Altyapı Projesi'ni (BİAY) önümüzdeki üç yıl içinde gerçekleştirmek için çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda, 2009 yılı içerisinde, Sgb.Net, Bilgi güvenliği ve Elektronik Belge Yönetim Sistemini içeren "Mali Yönetim ve Kontrol Sistemi" yazılım ve donanım altyapısının geliştirilmesi üzerinde çalışılmalar yapılmıştır.

Ayrıca, Milletimizin bizlere emaneti olan saray, kasır ve tarihi mekanlarımızın titizlikle korunması amacıyla geçmişten beri devam eden restorasyon, onarım ve bakım çalışmaları bilet gelirlerinden elde edilen özel ödenek imkanlarıyla sürdürülmektedir.

Milli iradenin hayat bulduğu, Aziz Atatürk'ün önderliğinde yürütülen bağımsızlık mücadelemizin simgesi olan Birinci Meclis Binası Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığından devralınmıştır. Müze olarak kullanılması düşünülen 4 Eylül Sivas Kongre Binasının Meclisimize devri ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir. Ayrıca, Antalya'nın Kaş ilçesine bağlı Patara'da bulunan Likya Uygarlığı'na ait dünyanın ilk demokratik parlamentosuyla ilgili geçen yıllarda başlatılan çalışmalarda devam etmektedir.

TBMM Genel Sekreterliği olarak sunduğumuz bütün hizmetler, mali olsun olmasın kurumumuzun temel işlevlerine yaraşır ölçüde, şeffaf, kaliteli ve güvenilir olmak zorundadır. Ayrıca, Genel Sekreterlik ve idari teşkilatının yapmış olduğu hizmetleriyle, devam etmekte olan faaliyetleri hakkında kamuoyuna bilgi vermek, sorumluluğumuz olduğu kadar yönetim yaklaşımımızın da bir gereğidir.

Bu yaklaşımla, 2010-2014 yıllarını kapsayan Stratejik Plan çalışmalarını da tamamlayan Genel Sekreterliğimiz, misyonu doğrultusunda üstlendiği görevleri, belirlediği stratejik amaç ve hedefleri ile gelecek vizyonuna ulaşmak için gerçekleştireceği faaliyet ve projeleri ile uygulama sonuçlarını her yıl faaliyet raporlarıyla kamuoyuyla paylaşmaya devam edecektir.

ÖNERİLER VE TEDBİRLER

TBMM'nin vizyonu "demokrasi idealini gerçekleştirme yolunda, yasama sürecinde mükemmel bir işleyiş sağlamak amacıyla, sunduğu hizmetlerle dünya ölçeğinde örnek alınan bir Genel Sekreterlik oluşturmak" olarak benimsenmiştir. Bu iddialı hedef, Genel Sekreterliğimize, her türlü faaliyetinde Türkiye'nin demokrasi yürüyüşündeki rolünü hatırlatmakta, yalnızca ulusal değil, uluslararası gelişmeleri ve kriterleri takip etme sorumluluğu yüklemektedir.

Parlamentar demokrasilerde yasama ve denetim faaliyetlerinin büyük bir kısmı parlamento komisyonları üzerinden yapıldığı için, yasama sürecinde ister geçici ister sürekli olsun bu komisyonların rolü artmaktadır.

Birçok ülke örneği ortaya koymaktadır ki, sadece yasama değil aynı zamanda denetim süreçlerinde de komisyonların önemi ve etkinliği artmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak da komisyon çalışmalarına doğrudan destek verecek hizmetler önem kazanmaktadır. Nitekim, TBMM'nin çeşitli organlarının ve komisyonların son yıllarda artarak çoğalan çok yönlü bilgi talebinde bulundukları gözlemlenmektedir. Kaldı ki, Dünyadaki bilgi talebinin artışına paralel olarak Türkiye'de de bireysel olarak milletvekillerinin zaman içerisinde bilgi talepleri giderek artmıştır.

Bilgi ihtiyacını artıran başlıca unsurlar şunlardır;

- Türkiye'nin ulusal stratejisinin öncelikleri arasında yer alan AB üyeliğine paralel olarak AB mevzuatına ve AB ülkelerinin düzenleme ve deneyimlerine ilişkin bilgi ihtiyacı artmıştır.
- Küreselleşme olgusu Dünyada ve ülkemizde bilgi talebinin artmasına yol açmaktadır.
- Son yıllarda milletvekili profilinde gözlemlenen değişimler; TBMM'yi oluşturan milletvekillerinin büyük oranda yenilenmesi ve gençleşmesi, eğitim düzeylerinde belirgin bir yükselişin olması ve akademik kökenden gelenlerin toplam içerisindeki oranında artış olması da bilgi talebinin artmasına önemli ölçüde etkiye bulunmaktadır.

Bilgiye artan bu talep, Genel Sekreterliğin bilgi ağırlıklı uzmanlaşmış bir örgüte dönüşmesini zorlamaktadır. Ancak bu sorun, aynı zamanda gelişmiş ülke parlamentolarının idari teşkilatlarında olduğu gibi, bilgi yönetimine geçmek için önemli bir fırsat olarak da değerlendirilebilir.

Genel Sekreterliğin öncelikli olarak bilgi yönetimine odaklanan bir yapıya dönüşmesi; öncelikle bireysel ve kurumsal taleplere zamanında ve istenilen düzeyde bilgi hizmeti sunmasına, sonuç olarak da yasama kalitesinin önemli ölçüde artmasına destek olacaktır.

Bu yüzden başta komisyonlara olmak üzere Milletvekilleri ve diğer TBMM organlarına sağlanan bilgi desteğinin artan şekilde iyileştirilmesi ve geliştirilmesi yerinde olacaktır. Bu bağlamda, komisyonlara hizmet veren iki müdürlüğün yürütmekte olduğu üç uluslararası projenin ilerleyen süreçte bu destek hizmetlerinin iyileştirilmesi arayışlarına oldukça önemli katkı sağlaması beklenmektedir. Burada önemli hususlardan biri bu müdürlükler arasında eşgüdüm sağlanarak yasama ile ilgili çalışmalarda kurumsal faydanın en üst seviyeye çıkarılabilmesidir.

Komisyonlara sağlanan destek konusunda önemli görevlerden biri de Araştırma Merkezi Müdürlüğüne düşmektedir. Stratejik Planda komisyon odaklı ve yasama sürecine paralel çalışan bir Araştırma Merkezinin öneminin ve sağlayacağı katkının giderek artacağı dile getirilmektedir.

Bilindiği üzere, AB üyelik müzakereleri çerçevesinde kamu, özel ve sivil toplum alanları ulusal bir değişim projesi düzeyinde yeniden düzenlenmektedir. Sadece mevzuat uyumundan ibaret olmayan bu değişim, AB tarafından benimsenen yeni yönetim yaklaşımlarının kamu alanına uygulanmasını da gerektirmektedir. Bu bağlamda, Genel Sekreterlik bünyesinde, yukarıda değinilen yeni yönetim yaklaşımlarının gereklerini yerine getirmek, kurumun AB'ye uyum sürecine olumlu yönde katkı vermesi anlamına da gelecektir.

AB adaylık sürecinde en önemli çalışmanın, ülke mevzuatının AB mevzuatıyla uyumlaştırılması olduğu bilinmektedir. Bu durum, çeşitli alanlarda ve konularda yeni yasal düzenlemeler gerektirdiğinden, doğal olarak Genel Sekreterliğin bu alanlara ilişkin uzman ve bilgi desteği ihtiyacını da öne çıkarmaktadır. Bu nedenle, Genel Sekreterliğin bu süreçte daha fazla uzman ve bilgi desteği sunabilmesi için, gerekli nitelik artışı ve kapasite geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Diğer yandan, son yirmi yıldır parlamentoların dış politikadaki rolleri belirgin biçimde artmış, "parlamente diplomasi" önemli bir dış politika enstrümanı olarak öne çıkmıştır. NATOPA, AGİTPA, İKÖPAB, TÜRKPA gibi parlamenter asamblelerin kuruluşuyla birlikte uluslararası komisyonların sayısı da artmaktadır.

Uluslararası komisyonların sayısının ve işlevselliğinin artmış olması bu alandaki uzman ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle Genel Sekreterliğin başta parlamentolararası ilişkiler olmak üzere uluslararası ilişkiler alanındaki uzmanlık kapasitesinin artırılması yerinde olacaktır. Oluşturulacak bu kapasite hiç kuşkusuz aynı zamanda AB tam üyelik sürecindeki parlamenter faaliyetler açısından da önem taşıyacaktır.

Yukarıda değinildiği üzere yasama sürecinde parlamentoların ve komisyonların rollerindeki değişiklikler, özellikle bütçe ile ilgili parlamenter gözetim ve denetimin önem kazanması, parlamenter diplomasi ile ilgili gelişmeler, AB tam üyelik süreci, milletvekillerinin büyük oranda yenilenmesi, gençleşmesi ve eğitim seviyesinin her dönem sürekli yükselmesi gibi uluslar ve uluslararası çok sayıda değişken Genel Sekreterliğin yönetim politikalarını etkilemektedir.

Bu değişim sürecinde etkin bir idari teşkilat olmak bu süreci iyi yönetmeye ve fırsata dönüştürmeye bağlıdır. Bunun için bilgi yönetiminde uzmanlaşmış bir örgüte dönüşebilmek gerekmektedir. Aynı zamanda insan kaynakları yönetiminin gerektirdiği sistem ve yaklaşımların kurumsallaştırılması ve insan sermayesinin etkin kullanılması kurumun yönetim anlayışının temelini oluşturmaktadır.

Kamu kurumlarında insan kaynakları uygulamaları eksikliği yeni kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde değiştirilmesi gereken en önemli unsurlardan biri olarak görülmektedir.

Türkiye'nin en seçkin kurumu olan TBMM'ye hizmet sunan Genel Sekreterliğin insan kaynakları yönetiminde kariyer planlaması, performans değerlendirme, motivasyon sistemi, yetki devri vb. uygulamalarla diğer kurumlara da örnek oluşturabilecek çalışmaları kamusal alanda bu anlayışın yaygınlaşmasına katkıda bulunacaktır.

Bu yaklaşım ve uygulamalar aynı zamanda içeride kurum kültürünün gelişimine ve çalışanların motivasyonlarının artırılmasına da olumlu etki yapacaktır.

TBMM Genel Sekreterliğinin 2010-2014 dönemi Stratejik Planı ve bu kapsamda yürütülmekte olan projeler genel olarak bu yaklaşıma uygun açılımlar için de zemin oluşturmaktadır. Ki, bu yönetim anlayışı AB tarafından benimsenen yeni yönetim anlayışına da uygundur.

EKLER:

Ek - 1

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

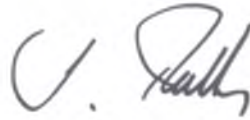
Üst yönetici olarak tanımlanan Genel Sekreterlik makamı yetkisi dahilinde;

- Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu,
- Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını,
- İç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler ile iç kontroller dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara
26/04/2010

Sadettin KALKAN
TBMM Genel Sekreteri

Ek - 2

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde, bu idarede;

- Faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü,
- Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini,
- İzlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2009 yılı Faaliyet Raporunun “Bütçe” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara
26/04/2010

Yılmaz YALÇIN
Mali Hizmetler Müdürü

TBMM GENEL SEKRETERLİK BİRİMLERİNİN TARİHÇESİ

ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ

Özel Kalem Müdürlüğünce bugün yerine getirilmekte olan görevlerin yürütülmesi amacıyla 13 Ocak 1939 tarihli ve 3552 sayılı Büyük Millet Meclisi Memurlarının Teşkilatı Hakkında Kanun ile ilk kez Büyük Millet Meclisi Başkanına bağlı bir Hususi Kalem Müdürlüğü kurulmuştur.

TBMM Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü, görev yönünden Sayın TBMM Başkanına bağlı, idari yönden TBMM Genel Sekreterliğine bağlı bir hizmet birimidir.

MUHAFİZ VE TÖREN TABURU

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, eşsiz devlet adamı, büyük önder ve komutan Mustafa Kemal ATATÜRK'ün direktifleri ile 18 Temmuz 1920 tarihinde dokuz mangalı Meclis-i Milli Muhafız Takımı (Büyük Millet Meclisi Muhafız Takımı) olarak kurulmuştur. TBMM Muhafız ve Tören Tabur Komutanlığı; Muhafız, Tören ve Hizmet Destek bölüklerinden oluşmaktadır.

28 Mart 1921 ile 01 Mart 1923 tarihleri arasında İkinci İnönü, Sakarya ve Büyük Taarruz muharebelerine katılmıştır. 20 Nisan 1924 gün ve 491 Sayılı Teşkilatı Esasiye Kanunu (Anayasa) ile Tabur, Türkiye Büyük Millet Meclisi Muhafız Taburu adını almıştır.

GENEL SEKRETERLİK İDARİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Genel Sekreterlik İdari Şube Müdürlüğü tarafından bugün yerine getirilmekte olan hizmetlerden Başkanlık Divanı hizmetleri, ilk kez 1934 tarihli ve 2512 sayılı Kanunla kurulan Kanunlar Kalemine bağlı Divan-ı Riyaset Kâtipliğinin görevleri altında sayılmıştır.

SATINALMA MÜDÜRLÜĞÜ

13.10.1983 tarihinde kabul edilen, 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununun 2 nci Maddesinin 1'inci fıkrasında yer alan Satınalma Komisyon Başkanlığı 29.11.2006 tarih ve 5559 sayılı Kanun gereğince Mal Saymanlığı ve Satınalma Komisyonu Başkanı ibareleri çıkarılıp her iki birimi de kapsayan Satınalma Müdürlüğü adı altında yeni bir Müdürlük kurulmuştur.

DIŞ İLİŞKİLER VE PROTOKOL MÜDÜRLÜĞÜ

Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğünce bugün yürütülmekte olan görevler ilk kez 1934'te çıkarılan 2512 sayılı Büyük Millet Meclisi Memurlarının Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunda belirtilen Daire Müdürlüğünün görevleri altında sayılmıştır.

Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğü doğrudan Genel Sekreterliğe bağlıdır.

KÜLTÜR, SANAT VE YAYIN KURULU BAŞKANLIĞI

TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu, TBMM Başkanlık Divanı'nın 25 Ekim 1984 tarihli ve 34 sayılı Kararıyla kurulmuş ve 16 Mayıs 1996 tarihinde TBMM İçtüzüğünde yapılan değişikliklerle kurumsallaştırılmıştır. Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu, TBMM Başkanının Başkanlığında, Başkanlık Divanı'nı temsilen 4 üye, (bir Başkanvekili, aynı zamanda TBMM Başkanı adına Kurul Başkanı, iki Kâtip Üye ve bir İdare Amiri) ile TBMM'de grubu bulunan siyasi parti gruplarından birer üye ve gerektiğinde TBMM Başkanı'nın belirleyeceği bir bağımsız üyeden oluşmaktadır. Kurul hizmetleri Genel Sekreterliğe bağlı olarak görev yapan birim personeli tarafından yürütülmektedir.

MÜŞAVİRLER

Başkanlık Özel Müşavirleri, 2919 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesi ile Kuruluş Kanunu'nda doğrudan yer alarak yasal bir statüye kavuşturulmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisinde halen 2'si TBMM Başkanı Başmüsaviri, 10'u TBMM Başkanı Müsaviri ve 13'ü de Müsavir unvanlarında olmak üzere toplam 19 personel kadrolu olarak hizmet sunmaktadır. Ayrıca, 2547 sayılı YÖK Yasasının 38'inci maddesi uyarınca 1 görevli de Başkan Danışmanı adıyla hizmet vermektedir.

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

Hukuk Müşavirliği, Meclislerin idari kademelerinde işlerin mevzuata uygun olarak yürütülmesine yardımcı olmak, hukuki anlaşmazlıklarda gereken işlemleri yürütmek amacıyla; ilk olarak, çift Meclisli Parlamento döneminde, 1973 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile Millet Meclisi Genel Sekreterliğine bağlı Hukuk Müşaviri kadrosu tahsis edilmiş, 1975 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile de Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına bağlı Hukuk Müşavirliği birimi kurulmuştur. Tek Meclisli Parlamento dönemine geçildikten sonra, 18.10.1983 tarihinde kabul edilen, 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunu ile İdari Teşkilat yeniden düzenlenmiş ve Hukuk Müşavirliği TBMM Genel Sekreterliğine bağlanarak bugünkü halini almıştır.

MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ

1983 yılından önce, Levazım Müdürlüğünce yerine getirilirken, 2919 sayılı Yasayla kurulan Personel ve Muhasebe Dairesi Başkanlığı altında TBMM bütçesini hazırlamak, ödeneklerin sarfını yasalara uygun olarak gerçekleştirmek, harcamaların tahakkuk evrakını düzenlemek temel işlevini yerine getirmek amacıyla, Bütçe-Maliye Müdürlüğü kurulmuştur. Mali Hizmetler Müdürlüğünün Yasal Dayanakları; 29.11.2006 tarihinde kabul edilen 5559 sayılı Kanunun 1. maddesi, 13.10.1983 tarihli ve 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununun 2., 8. ve 14. maddeleri, 24.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 60. maddesi ile TBMM İç Tüzüğü'nün 176. maddesidir.

SİVİL SAVUNMA UZMANLIĞI

Sivil Savunma birimi ilk olarak 7126 sayılı Sivil Savunma Kanununa dayanılarak göreve başlamıştır. 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununda da bu yapı aynen korunmuştur. Sivil Savunma Uzmanlığı, Kurumun silahsız güvenliğini sağlamak; sivil savunma ve koruyucu güvenlik hizmetleri ile faaliyetlerine yönelik planlama ve uygulama çalışmalarını gerçekleştirmek temel işlevini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur.

İÇ DENETÇİLER

TBMM İdari Teşkilatında mali kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeleri yaparak, harcama sonucu yasal uygunluk denetimi yapmakla görevlidir.

GENEL SEKRETER YASAMA HİZMETLERİ YARDIMCISINA BAĞLI BİRİMLER

KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI

2919 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesi ile Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı kurulmuş, yasama hizmetlerini destekleyen birimler bu Daire altında toplanmıştır.

Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, Anayasa ile TBMM'ne verilen yetki ve görevlerin yerine getirilmesinde; Başkanlık Divanına, Komisyonlara ve TBMM üyelerine her türlü idari desteği sağlamak; görevli raportörleri aracılığıyla kanun tasarı ve tekliflerini komisyonlara sunmak, komisyon raporlarını hazırlamak, milletvekillerine kanun teklif taslağı hazırlama desteği vermek, tutanak ve basım hizmetlerini görmek, doküman ve bilgi sağlama temel işlevlerini yerine getirmek üzere kurulmuştur.

Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı; Daire Başkanının yönetiminde; İdari Şube Müdürlüğü, Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü, Bütçe Müdürlüğü, Tutanak Müdürlüğü, Kütüphane Dokümantasyon ve Tercüme Müdürlüğü, Basımevi Müdürlüğü, Araştırma Merkezi Müdürlüğünden oluşmaktadır.

İDARİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

İdari Şube Müdürlüğü ilk kez 13.10.1983 tarihli ve 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununun yürürlüğe girmesiyle Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığına bağlı olarak kurulmuştur.

KANUNLAR VE KARARLAR MÜDÜRLÜĞÜ

Türkiye Büyük Millet Meclisinin açıldığı 23 Nisan 1920'den bugüne Yasama Birimi, teşkilatlanmayı düzenleyen metinlerde değişik adlar almıştır. Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü, TBMM üyelerine yasama ve denetim çalışmalarında teknik destek sağlamak temel işlevini yerine getirmek üzere kurulmuştur.

BÜTÇE MÜDÜRLÜĞÜ

Bütçe Müdürlüğü, 2.5.1927 tarihli TBMM Dâhili Nizamnamesinin 22. maddesinde düzenlenmiş olan Bütçe Encümeninde bir muvazzaf başkâtip, bir refiki ve bir muvazzaf kâtip olarak görev yapan birimin geleneği içinde faaliyetlerini yürütmektedir. TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunun yasama ve denetim faaliyetlerinde uzmanlık ve büro hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak amacıyla kurulmuştur.

TUTANAK MÜDÜRLÜĞÜ

23 Nisan 1920'de Büyük Millet Meclisinin açılmasıyla tutanak hizmetleri de başlamıştır. Meclisin açılışından itibaren bu görevi yerine getiren Müdürlük, 24/5/1929 tarihli ve 1452 sayılı Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dair Kanun'a ekli II. no.lu cetvelde Kâtipi Umumi'ye (TBMM Genel Sekreterliği) bağlı olarak "Zabıt Kalemi" adıyla Teşkilat Kanunu'nda yer almıştır. 12/5/1952 tarihli ve 5931 sayılı Kanun'da da "Tutanak Müdürlüğü" olarak statüsü belirlenen ve 13/10/1983 tarih ve 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterlik Teşkilat Kanunu düzenlemesinde, Genel Sekreterlik içerisinde "Genel Sekreter Yasama Hizmetleri Yardımcısı"na bağlı daire başkanlıklarından "Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı" bünyesinde "Tutanak Müdürlüğü" olarak yer alan Müdürlük, halen bu statüde görevini sürdürmektedir.

KÜTÜPHANE, DOKÜMANTASYON VE TERCÜME MÜDÜRLÜĞÜ

Türkiye'de ilk Meclis deneyimleri gibi, ilk Meclis Kütüphanesi girişimleri de Osmanlı Dönemine uzanmaktadır. 23 Nisan 1920 tarihinde açılan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ilk döneminde yaptığı hizmetlerden birisi de Meclis Kütüphanesi'ni resmen kurmak olmuştur.

BASIMEVİ MÜDÜRLÜĞÜ

10 Mart 1916 tarihinde kabul edilen Meclis-i Meb'usan İdare-i Dahiliye Nizamnamesi ile kurulmuş olan Matbaa Memuriyeti adlı birim, Cumhuriyetin ilk yıllarında basım hizmeti görevini yapmıştır. TBMM Basimevi Müdürlüğü, 13.10.1983 tarih ve 2919 sayılı Yasa ile, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı bünyesinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

Araştırma Merkezi Müdürlüğünün nüvesini Kütüphane Dokümantasyon ve Tercüme Müdürlüğü bünyesinde 1982 yılında kurulan Araştırma Servisi oluşturmaktadır. Araştırma Servisi gelişmiş ülke parlamentolarındaki uygulamalara paralel olarak milletvekillerinin analiz edilmiş bilgi ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulmuştur. Mart 2006'da TBMM Başkanlık Divanı kararıyla Araştırma Merkezi Birim Amirliği olarak yapılandırılmıştır. Merkezin kuruluş yönetmeliği 8 Nisan 2006'da Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Araştırma Merkezi Birim Amirliği yapısının

ardından, 29.11.2006 Tarih ve 5559 Sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1 inci maddesi ile 2919 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Teşkilat Kanunu'nun 2 nci maddesindeki değişiklik sonucu, Araştırma Merkezi Birim Amirliği, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'na bağlı Araştırma Merkezi Müdürlüğü olarak yeniden yapılandırılmıştır.

İLETİŞİM DAİRE BAŞKANLIĞI

TBMM Başkanı, Başkanlık Divanı Üyeleri ile milletvekillerinin basınla olan ilişkilerinin düzenlenmesi ve basın toplantılarının organizasyonu ve basın açıklamalarının kamuoyuna duyurulması amacıyla, 18.10.1983 tarihli ve 18195 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2919 sayılı 'Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunu'nun A bendinin 2. maddesine göre Genel Sekreter Yasama Hizmetleri Yardımcısı'na bağlı olarak Genel Evrak ve Basın-Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı adı ile kurulmuştur.

Bu kuruluş kanunu ile birlikte daire başkanlığımıza Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü ve Parlamenter Hizmetleri Müdürlüğü olmak üzere üç müdürlük bağlanmıştır. Genel Sekreterlik Yasama Yardımcılığı'na bağlı olarak çalışmakta olan İletişim Daire Başkanlığı dört müdürlüğün koordinasyonundan sorumludur. İletişim Daire Başkanlığı, başkanın yönetiminde Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Parlamenter Hizmetleri Müdürlüğü, Televizyon Müdürlüğü alt birimlerinden oluşmaktadır.

GENEL EVRAK VE ARŞİV MÜDÜRLÜĞÜ

Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü, 26 Nisan 1920 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nun 4. Birleşiminde 'Çorum Mebusu Sıddık Beyin, Meclis-i Mebusan Nizamnâmesi Dahilîsinin Büyük Millet Meclisi'nde tatbikine dair takrirî' ile 7 nolu karar olarak kabul edilen 13 Mayıs 1877 (1 Mayıs 1293) tarihli Hey'et-i Mebusan Nizamnâmesi Dahilîsi'nin 166. maddesine göre kurulmuştur. 2 Mayıs 1927 tarihli TBMM Dahilî Nizamnâmesi'nin 218. maddesi 2. fıkrasına göre görevini Evrak Müdürlüğü olarak devam ettirmiştir.

13 Ocak 1950 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 5509 sayılı kanunla Evrak Müdürlüğü'nün ismi Zât ve Kâğıt İşleri Müdürlüğü olarak değiştirilmiştir. Bu tarihten itibaren 2919 sayılı kanunun kabul edildiği 18 Ekim 1983 tarihinde kadar aynı adla görevini sürdürmüştür.

2919 sayılı Kanunun 2. maddesine göre Zât ve Kâğıt İşleri Müdürlüğü adı Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü olarak değiştirilmiştir. Bu tarihten 29 Kasım 2006 tarihine kadar Genel Evrak ve Basın-Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı altında görevini sürdürmüştür. Halen 5559 sayılı Kanunla adı değiştirilen İletişim Daire Başkanlığı'na bağlı Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü olarak görev yapmaktadır.

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ

Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğünce yürütülmekte olan görevler, ilk kez Mart 1973 yılında Millet Meclisi İçtüzüğüyle örgütlenen Basın ve Tanıtma Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır. 1980-1983 yılları arasındaki dönemde basınla ilişkiler görevleri, Danışma Meclisi Başkanına bağlı Basın Müşavirliği aracılığı ile yürütülmüştür. 2919 sayılı Teşkilat Kanununu değiştiren 29/11/2006 tarihli 5559 sayılı Yasayla bağlı bulunduğu dairenin adı İletişim Daire Başkanlığı olarak değiştirilmiştir.

PARLAMENTER HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Parlamenter Hizmetleri Müdürlüğü 2919 sayılı Yasayla Genel Evrak ve Basın-Halkla İlişkiler Daire Başkanlığına bağlı olarak milletvekillerinin yasama faaliyetleri gereği, halkla ilişkilerini düzenlemek ve sekreteryaya ihtiyaçlarını karşılama temel işlevini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur. Halen ismi "İletişim Daire Başkanlığı" olarak değişen daire başkanlığı için hizmet vermektedir.

TELEVİZYON MÜDÜRLÜĞÜ

RTÜK Kanunu'nun 17. ve 24. maddeleri uyarınca TBMM faaliyetlerini TRT'nin 3. kanalından yansıtan TBMM TV, 10 Aralık 1994 tarihinde yayın hayatına başladı. Birim Amirliği olarak kurulan TBMM TV'nin faaliyet ve görevleri, TBMM Başkanlık Divanı'nın 16 Mayıs 1996 Tarih ve 13 sayılı kararıyla kabul edilen ve Resmi Gazete'nin 8 Haziran 1996 tarih ve 22660 sayılı nüshasında yayınlanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyon Hizmetleri Yönetmeliği'nde belirtilmiştir.

TBMM TV, 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunu'nda 29 Kasım 2006'da kabul edilen ve 8 Aralık 2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle de **"Televizyon Müdürlüğü"** adıyla yerini almıştır.

TBMM TV, Yayın Hizmetleri Yönetmeliği'ne göre görev yönünden Başkanlığa (Basınla İlişkiler Kurulu'na), idari yönden ise Genel Sekretere bağlı olarak faaliyetini sürdürmektedir.

GENEL SEKRETER İDARİ HİZMETLER YARDIMCISINA BAĞLI BİRİMLER

PERSONEL VE MUHASEBE DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Personel ve Muhasebe Dairesi Başkanlığı tarafından günümüzde yürütülmekte olan görevler, 1927'ye kadar, Meclis-i Meb'usan İdare-i Dahiliyye Nizamnamesi hükümlerine dayanılarak kurulmuş olan Kanunlar Kalemi ile İdare ve Muhasebe Kalemi Müdüriyeti tarafından yerine getirilmiştir.

Personel ve Muhasebe Dairesi Başkanlığı TBMM'nin insan kaynakları, ayniyat ve mali konulardaki görevlerini yerine getirme temel işleviyle kurulmuştur. Bu temel işlev bağlamında, Personel ve Muhasebe Dairesi Başkanlığı örgütlenmesi; İdari Şube Müdürlüğü, Personel ve Özlük İşleri Müdürlüğü, Personel Eğitim ve Yönetim Müdürlüğü ve Muhasebe Müdürlüğü alt birimlerinden oluşmaktadır.

İDARİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

İdari Şube Müdürlüğü, 2919 sayılı Genel Sekreterlik Teşkilat Kanunu ile Genel Sekreter Yardımcılığına (İdari) bağlı, Personel ve Muhasebe Dairesi Başkanlığı bünyesinde, yazışmalarla ilgili daktilo hizmeti vermek üzere kurulmuştur.

12/02/2002 tarihli ve 1274 sayılı TBMM Başkanlık Makamı Oluru ile "Sağlık Giderleri Kontrol Grubu" olarak, Baştıbiplik ile müşterek sorumluluk verilen İdari Şube Müdürlüğü; tedavi faturalarının kabulünü, yönetmelik ve ilgili mevzuata göre faturaların incelemesini yapmak, ödeme emri belgesi düzenlenebilmesi ve ödemenin gerçekleştirilebilmesi için faturaların ilgili birimlere intikal ettirilmesini sağlamakla, 09/11/2005 tarihli ve 9958 sayılı TBMM Başkanlık Makamı Oluru ile de personel tedavi faturalarına ve cenaze giderlerine ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirilmiştir.

PERSONEL VE ÖZLÜK İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Personel ve Özlük İşleri Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan görevler, TBMM'nin kuruluşundan 1950 yılına gelinceye kadar olan dönemde TBMM Riyaset-i Kâtib-i Umumiliği Kanunlar Kalemi tarafından yerine getirilmiştir.

1950'de 5509 sayılı Yasa ile Zat ve Kâğıt İşleri Müdürlüğü kurulmuş ve personele ilişkin görevler bu müdürlüğe, yasama organı üyelerine ilişkin görevler ise Kanunlar Müdürlüğüne verilmiştir. Bu birim daha sonra sırasıyla, 1958'de Zat İşleri ve Evrak Müdürlüğü; 1971'de Zat İşleri-Evrak-Arşiv-Eğitim Birimi Müdürlüğü; 1974'te Özlük İşleri Müdürlüğü adını almıştır. 2919 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesiyle de Personel ve Özlük İşleri Müdürlüğüne dönüşmüştür.

PERSONEL EĞİTİM VE YÖNETİM MÜDÜRLÜĞÜ

Personel Eğitim ve Yönetim Müdürlüğü, TBMM İdari Teşkilatında görevli memurların 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 2919 sayılı Teşkilat Kanununda belirtilen eğitimini gerçekleştirmek; yasama organı TBMM'ye daha etkin idari hizmet sağlayabilmek için, teşkilatın işlem, yöntem ve çalışmalarını, verimliliği ve etkinliği arttıracak, ekonomi sağlayacak ve hizmetin nitelik ve niceliğini yükseltecek şekilde düzenlemek, geliştirmek ve modern usullerin uygulamasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

MUHASEBE MÜDÜRLÜĞÜ

01 Kasım 1928 tarihinden önce Arap alfabesi kullanıldığından TBMM'de yürütülen muhasebe hizmetlerine ilişkin en eski bulgu, 24.05.1929 tarihinde yayınlanan 1452 sayılı Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dair Kanuna ekli 2 sayılı cetvelde Büyük Millet Meclisi bünyesinde **"Muhasebe Kalemi"** adıyla yer almıştır.

Muhasebe Müdürlüğünün yasal dayanağı; 18.10.1983 tarih ve 2919 sayılı T.B.M.M. Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunudur.

DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI

Destek Hizmetleri Daire Başkanlığınca yürütülen görevler Büyük Millet Meclisinin kuruluş yıllarında, Meclis-i Meb'usan İdare-i Dahiliyye Nizamnamesine dayanılarak kurulmuş bulunan İdare ve Muhasebe Kalemi tarafından yerine getirilmiştir.

Aynı görevler 1927'de Büyük Millet Meclisi Dahili Nizamnamesi ile Daire Müdürlüğüne aktarılmıştır. Birim, 1978 yılı Bütçe Kanununa ekli cetvelde Daire ve Bakım Müdürlüğü olarak yer almıştır.

Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi tesislerinin temizliğini sağlamak, milletvekillerinin ve kurum personelinin sağlık ve sosyal hizmet faaliyetlerini düzenlemek temel işlevini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur. Bu temel işlev bağlamında, Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, İç Hizmetler Müdürlüğü, Ulaştırma Şube Müdürlüğü, Baştabiplik ve Çocuk Bakımevi Birim Amirliği alt birimlerinden oluşmaktadır.

İÇ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ

İç Hizmetler Müdürlüğü tarafından bugün yerine getirilmekte olan görevler, ilk kez 1927'de kabul edilen Büyük Millet Meclisi Dahili Nizamnamesi ile Daire Müdürlüğünün görevleri altında sayılmıştır. İç Hizmetler Müdürlüğü, TBMM'nin iç mekanlarındaki temizlik, evrak dolaşım, posta dağıtım, tören-protokol ve taşıma hizmetleri ile yangından korunma temel işlevlerini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur.

SOSYAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ

Sosyal Hizmetler Müdürlüğü tarafından bugün yerine getirilmekte olan görevler, ilk kez Büyük Millet Meclisi Dahili Nizamnamesi ile oluşturulan Daire Müdürlüğünün görevleri altında sayılmıştır.

Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, TBMM'nin sosyal hizmet faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek, yemek ve ikram hizmetlerini gerçekleştirmek temel işlevlerini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur.

BAŞTABİPLİK

TBMM'de sağlık hizmetleriyle ilgili ilk birim, 1950'de 5509 sayılı TBMM Memurları Teşkilatı Hakkında Kanunla, "Meclis Doktorluğu" adıyla oluşturulmuş ve Hususi Kalem Müdürlüğü altında örgütlenmiştir.

Baştabiplik, Milletvekilleri, Yasama Organı Eski Üyeleri ve TBMM personeli ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile bireylerine sağlık hizmeti verme temel işlevini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur.

Bu temel işlev bağlamında Baştabibin yönetiminde, 2 baştabip yardımcısına bağlı Poliklinikler, Diş Ünitesi, Görüntüleme Merkezi, Biyokimya Laboratuvarı, Mikrobiyoloji Laboratuvarı ve Sağlık Giderleri Kontrol Grubu alt birimleri bulunmaktadır.

ULAŞTIRMA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Ulaştırma Şube Müdürlüğü, ulaşım hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla 1927'de "TBMM Dahili Nizamnamesi" ile İdare Amirlerine bağlı olarak kurulan Daire Müdürlüğü içerisinde yer almıştır.

TBMM'nin motorlu araçlarının işletme, taşıma, bakım, onarım, ikmal ve tahsis işlevlerini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur.

ÇOCUK BAKİMEVİ BİRİM AMİRLİĞİ

Başkanlık Divanının 09.06.1988 tarih ve 17 sayılı kararıyla TBMM Çocuk Bakımevi Yönetmeliği ile Milletvekili ve çalışanların çocuklarının gündüz bakımlarının sağlanması amacıyla kurulmuştur.

GENEL SEKRETER TEKNİK HİZMETLER YARDIMCISINA BAĞLI BİRİMLER

TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

Teknik Daire Başkanlığınca yerine getirilmekte olan görevler ilk kez 1927'de kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisi Dahili Nizamnamesi ile oluşturulan Daire Müdürlüğünün görevleri altında sayılmıştır. Teknik Daire Başkanlığı, TBMM ana ve ek hizmet binaları ile başkanlık konutu ve personel lojmanlarının bina, tesis, bahçe ve tesisatlarının bakım ve onarımlarını yapma ve işlerliğini sağlama temel işlevlerini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur.

Bilgi İşlem Müdürlüğünün de Başkanlığa bağlanmasıyla birlikte parlamentonun yasama ve denetim faaliyetleri ile idari birimlerindeki kurumsal bilgi yönetiminin sağlanması görevleri arasına dahil edilmiştir. Bu bağlamda, İşletme ve Yapım Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü ve Bilgi İşlem Müdürlüğü alt birimlerinden oluşmaktadır.

İŞLETME VE YAPIM MÜDÜRLÜĞÜ

İşletme ve Yapım Müdürlüğü tarafından yerine getirilmekte olan görevler, 23.06.1934 tarihinde yürürlüğe giren 2512 sayılı Büyük Millet Meclisi Memurlarının Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunla İdare Amirliğine bağlı olarak kurulan Daire Müdürlüğünün görevleri altında sayılmıştır. 1961 Anayasası ile çift meclisli parlamento sistemine geçilmesinden sonra Daire Müdürlüğü'nün adı İşletme ve Yapım Müdürlüğü olarak değiştirilmiş ve Millet Meclisi Genel Sekreter Yardımcılığına bağlanmıştır. Sonraki yıllarda Teknik İşler Müdürlüğü olarak isim değiştirmiş ve 1979 yılında yeniden İşletme ve Yapım Müdürlüğü adını almıştır.

PARK VE BAHÇELER MÜDÜRLÜĞÜ

Park ve Bahçeler Müdürlüğü 18.10.1983 tarih ve 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunun'un 2. maddesine göre kurulmuş, Genel Sekreter Teknik Yardımcısına bağlı, Teknik Daire Başkanlığı altında örgütlendirilen birimlerden biridir.

Görev ve sorumlulukları 1982 yılında yayınlanan Millet Meclisi Genel Sekreterliği Çiçek ve Diğer Bitkileri Değerlendirme Yönetmeliği ile tanımlanmıştır.

Park ve Bahçeler Müdürlüğü; TBMM Bahçesi, Halk ve Egemenlik Parkları, Başkanlık Konutu Bahçesi ve Personel Lojmanları bahçesinin bakımı ve devamlılığının sağlanması temel işlevini yerine getirmek üzere kurulmuştur.

BİLGİ İŞLEM MÜDÜRLÜĞÜ

29 Kasım 2006 tarihinde kabul edilen 5559 sayılı Kanunun 1. maddesi ile, 13/10/1983 tarihli ve 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununun 2 nci maddesinde yapılan değişiklikle, Bilgi İşlem Müdürlüğü Teknik Daire Başkanlığına bağlı bir Müdürlük olarak kurulmuştur.

İNŞAAT BİRİM AMİRLİĞİ

İnşaat Birim Amirliği; TBMM kampüsünde veya T.B.M.M. ile ilgili diğer inşaat işlerinde her türlü etüt, keşif, projelendirme, metraj, ihale, hakediş, kontrollük, geçici ve kesin kabul işlemlerinin tek bünyede profesyonel bir kadroyla yapılması amacıyla 2006 senesinde kurulmuştur.

MİLLÎ SARAYLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI**İDARİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

İdari Şube Müdürlüğü, Milli Saraylar Müdürlüğüne bağlı olarak Baş Kâtiplik adı altında kurulmuştur. 1970 yılında Kısım Amirliği adını almıştır. İdari Şube Müdürlüğü, Milli Saraylar Dairesi Başkanlığında görev yapmakta olan personelin özlük ve sosyal haklarının takibi ile ilgili temel işlevini gerçekleştirmek amacıyla kurulmuştur.

TANITIM VE TAHSİSLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Tanıtım ve Tahsisler Şube Müdürlüğü, 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununda yapılan değişiklik ve buna paralel olarak 13.12.2006 gün ve 122 sayılı TBMM Başkanlık Divanı kararı ile yeni oluşturulan şube müdürlüklerinden biridir.

İDARİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ (SATIN ALMA)

İdari Şube Müdürlüğü (Satın Alma) 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununda yapılan değişiklik ve buna paralel olarak 13.12.2006 gün ve 122 sayılı TBMM Başkanlık Divanı kararı ile yeni oluşturulan şube müdürlüklerinden biridir. Milli Saraylar Daire Başkanlığı İdari Yardımcılığına bağlı olarak çalışmaktadır.

İDARİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ (SOSYAL HİZMETLER)

İdari Şube Müdürlüğü (Sosyal Hizmetler) 2919 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununda yapılan değişiklik ve buna paralel olarak 13.12.2006 gün ve 122 sayılı TBMM Başkanlık Divanı kararı ile yeni oluşturulan şube müdürlüklerinden biridir.

YILDIZ ÇİNİ VE PORSELEN İŞLETMESİ MÜDÜRLÜĞÜ

1890 yılında Sultan II. Abdülhamit zamanında Çini Fabrika-i Hümayunu adı altında kurulmuştur.

HEREKE HALI VE İPEKLİ DOKUMA FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜ

1843 yılında, Sultan Abdülmecit döneminde fabrikasyon kumaş üretimi amacıyla kurulmuştur.

İŞLETME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

3 Mayıs 1985 gün ve 55 sayılı Divan Kararı ile kurulmuştur.

PARK VE BAHÇELER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Park ve Bahçeler Şube Müdürlüğü 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununda Milli Saraylar Daire Başkanlığı Daire Başkanı Teknik Yardımcılığı Teknik ve Destek Grup Başkanlığı bünyesinde 03.05.1985 gün ve 55 sayılı Divan Kararı ile kurulmuştur.

BİLGİ İŞLEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Bilgi İşlem Şube Müdürlüğü 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununda 29/11/2006 tarihinde yapılan değişiklik ile kurulmuştur.

Milli Saraylar Daire Başkanlığı Teknik Başkan Yardımcılığına bağlı olarak faaliyet göstermektedir.

SARAY VE KÖŞKLER GRUP BAŞKANLIĞI

1983'te çıkarılan 2919 sayılı Yasa ile saray, köşk ve kasırların yönetimi Milli Saraylar Daire Başkanlığı Saray Köşk ve Kasırlar Grup Başkanlığı'na bırakılmış, 1983 yılında Beylerbeyi Sarayı ve Küçüksu Kasrı ve Yalova Atatürk Köşkü ziyarete açılmıştır. 1984 yılı Kasımında Milli Saraylar için bir dönüm noktası olan Milli Saraylar Sempozyumundan sonra, Aynalıkavak Kasrı, Dolmabahçe Sarayı Mefruşat Dairesi ve Kuşluk Bahçesi (4/7/1985); Yıldız Şale, Beylerbeyi Sarayı Mermer Köşk ve Ahır Köşk (5 /7/1985); Dolmabahçe Sarayı Harem I. Değerli Eşyalar Sergisi (28/11/1985); İhlamur Kasrı (29/11/1985); Dolmabahçe Sarayı II. Değerli Eşyalar Sergisi, Beylerbeyi Sarayı Sarı Köşk ve Maslak Kasırları (24-25/10/1986); Beylerbeyi Sarayı Tüneli, Dolmabahçe Sarayı Camlı Köşk (17/11/1988); Dolmabahçe Sarayı Cariyeler ve Mecit Efendi Kütüphanesi (21/8/1993); Florya Atatürk Köşkü (28/8/1993); Dolmabahçe Sarayı İç Hazine (27/1/1997) açılarak Türk kültürü ve dünya turizminin hizmetine sunulmuştur. 1999 yılında da Beykoz Kasrı Daire Başkanlığına bağlanmıştır.

DOLMABAĞÇE SARAYI MÜDÜRLÜĞÜ

Dolmabahçe Sarayı, Sultan Abdülmecid (1839–1861) tarafından 1856'da yaptırılmıştır. 6 Padişaha ev sahipliği yapan Saray, Cumhuriyet devrinde, Atatürk (1927-1938) ve İnönü zamanında Cumhurbaşkanlığı Sarayı olarak kullanılmıştır. 19 Ocak 1925 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile kurulan Milli Saraylar Müdürlüğü yönetimine bırakılmıştır.

BEYLERBEYİ SARAYI MÜDÜRLÜĞÜ

Beylerbeyi Sarayı 3 Mart 1924 tarihli 431 sayılı Hilafetin İlgasına ve Hanedan-ı Osmanî'nin Türkiye Cumhuriyeti Memaliki Haricine Çıkarılmasına Dair Kanun ile kamu malı kimliği kazanmıştır. 19 Ocak 1925 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile kurulan Milli Saraylar Müdürlüğü yönetimine bırakılmıştır.

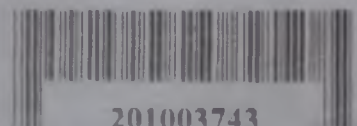
İDARİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ (DEPO MÜZE VE TARİHİ ESER)

İdari Şube Müdürlüğü (Depo Müze ve Tarihi Eser) 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununda yapılan değişiklik ve buna paralel olarak 13.12.2006 gün ve 122 sayılı TBMM Başkanlık Divanı kararı ile yeni oluşturulan şube müdürlüklerinden biridir.

SİVİL SAVUNMA UZMANLIĞI

Sivil Savunma Uzmanlığı; 7126 sayılı Sivil Savunma Kanununa dayanılarak, 13.10.1983 tarihli 2919 sayılı Kanunla oluşturulmuştur. Sivil Savunma Uzmanlığı; 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu ve 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununa göre Milli Saraylar Daire Başkanına bağlı bir birimdir.

 TBMM
Kütüphanesi

201003743